

Sammanfattningen av Upphandlingsutredningens delbetänkande (SOU 2005:22)

Utredningens huvudsakliga uppdrag (dir. 2004:47) är att lämna förslag till hur två EG-direktiv skall genomföras i svensk rätt, nämligen Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om upphandling av vatten, energi, transporter och posttjänster (försörjningsdirektivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (det klassiska direktivet).

De nya direktiven överensstämmer i stor utsträckning med de äldre direktiv som de ersätter. De har utformats med målsättningen att vara mera lättlästa och de har strukturerats på ett sätt som mer kronologiskt följer upphandlingsprocessen.

Utredningen har funnit att det ligger ett mycket påtagligt värde i att genomförandet av de nya direktiven sker i så nära anslutning till direktiven som möjligt. Utredningen har bl.a. av det skälet valt att föreslå att upphandlingsreglerna tas in i två lagar, en som avser den offentliga upphandlingen inom den klassiska sektorn och en som avser upphandlingen inom försörjningssektorerna.

Lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) innehåller också bestämmelser om upphandling som inte omfattas av bestämmelserna i direktiven (6 kap. LOU) och om överprövning, skadestånd m.m. (7 kap. LOU). I var och en av de två lagarna har tagits in bestämmelser motsvarande dessa kapitel. Några sakliga ändringar har inte gjorts i dessa kapitel, eftersom utredningen i en andra etapp av utredningsarbetet skall överväga sådana frågor.

I utredningens direktiv anges att den svenska ståndpunkten beträffande miljöhänsyn och sociala hänsyn skall särskilt beaktas på så sätt att integrationen av sådana hänsyn väl återspeglas i de av utredningen föreslagna ändringarna. I de båda lagarna har förts in de bestämmelser i direktiven som behandlar dessa frågor. Utredningen avser att återkomma till frågorna i det fortsatta utredningsarbetet, bl.a. i anslutning till behandlingen av frågan om Sveriges anslutning till ILO:s konvention nr 94.

Huvudregeln om affärsmässighet i 1 kap. 4 § LOU ersätts av en bestämmelse som närmare anknyter till vad som i direktiven kallas ”principer för tilldelning av kontrakt”. Utredningen gör bedömningen att detta inte innebär någon ändring i sak i förhållande till vad som nu gäller.

I båda de nya direktiven finns icke obligatoriska bestämmelser om ramavtal och inköpscentraler. Utredningen föreslår att möjligheten att använda ramavtal och inköpscentraler vid upphandling skall stå öppen i Sverige.

Ett nytt förfarande inom den klassiska sektorn, s.k. konkurrenspräglad dialog, och de nya förfarandena elektroniska auktioner och dynamiska inköpssystem, som förekommer i båda de nya direktiven behöver inte obligatoriskt genomföras i nationell lagstiftning. Medlemsstaterna kan således välja att avstå från att införa dem. Utredningen avser att i enlighet med utredningsdirektiven ta upp dessa frågor i det fortsatta utredningsarbetet.

Försörjningsdirektivet ges ett ändrat tillämpningsområde genom att det inte längre gäller för telekommunikationssektorn. Däremot omfattar direktivet verksamhet som avser posttjänster. När det gäller produktion av vatten, el, gas eller värme innebär direktivet en ändring i förhållande till det äldre direktivet på det sättet att en producent, som inte är en myndighet eller vad som i direktivet kallas ett offentligt företag, inte längre blir att anse som en upphandlande enhet enbart på den grunden att leverans av vatten, el, gas eller värme sker till ett nät som drivs av ett företag som åtnjuter särskilda rättigheter eller ensamrätt.

Utredningen föreslår att möjligheten att skjuta upp införandet av bestämmelserna i försörjningsdirektivet om upphandling för verksamheter som omfattar posttjänster till den 1 januari 2009 utnyttjas.

Utredningens arbete har i allt väsentligt bestått i att överföra de nya direktivens bestämmelser till svensk lag. Redovisningen av detta arbete sker därför huvudsakligen i form av förslag till lagtext med författningskommentarer.

Särskilda yttranden har avgetts av några av experterna i utredningen.

Upphandlingsutredningens lagförslag

1.Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att lagen (1992:1528) om offentlig upphandling upphör att gälla den 1 februari 2006.

Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden som påbörjats före den 1 februari 2006.

2. Förslag till lag om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller, om inte annat följer av 2 eller 3 §, vid tilldelning av offentliga kontrakt som görs av en upphandlande myndighet och avser byggtreprenader, varor och tjänster samt vid byggkoncessioner och anordnande av projekttävlingar.

Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster¹.

2 § Denna lag gäller inte vid tilldelning av kontrakt som

1. omfattas av lagen (0000:00) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller

2. är undantagen enligt 4 kap. 5 § tredje stycket, 5 kap. 2, 13 eller 14 § i den lagen.

Utan hinder av första stycket tillämpas denna lag vid tilldelning av kontrakt som görs av en upphandlande myndighet som bedriver sådan verksamhet enligt lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster som avser tillhandahållande av tjänster som anges i 4 kap. 6–8 §§ i den lagen.

3 § I fråga om tilldelning av offentliga kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag, andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen, och kontrakt som avses i 3 kap. 2 §, gäller lagen endast i den utsträckning som följer av 17 och 18 kap.

I fråga om tilldelning av offentliga kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 2 till denna lag tillämpas inte 15 och 16 kap.

Ett kontrakt som avser både tjänster som anges i bilaga 2 och tjänster som anges i bilaga 3 skall, om värdet av de förstnämnda tjänsterna överstiger värdet av de sistnämnda i sin helhet anses vara en upphandling av tjänster som anges i bilaga 2 och i annat fall i sin helhet anses vara en upphandling av tjänster som anges i bilaga 3.

4 § Vad som avses med upphandling anges i 2 kap. 2 §.

Vad som avses med upphandlande myndighet anges i 2 kap. 11 §.

Principer för tilldelning av kontrakt

5 § Tilldelning av offentliga kontrakt skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

¹ EGT L 134, 30.4.2004, s. 114-240 (Celex 32004L0018).

Genomförandet av upphandlingsförfarandet skall ske med iakttagande av öppenhet.

Rätten att få delta i ett upphandlingsförfarande

6 § En anbudssökande eller anbudsgivare, som är etablerad i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och enligt gällande bestämmelser i den staten har rätt att leverera den tjänst som kontraktet avser, får inte uteslutas från upphandlingsförfarandet endast på grund av krav på att leverantören skall vara antingen en fysisk eller en juridisk person.

Juridiska personer kan, när det gäller offentliga tjänste- och byggtreprenadkontrakt eller offentliga varukontrakt som också omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, åläggas att i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på de personer som skall utföra tjänsterna.

7 § Grupper av leverantörer har rätt att lämna anbud och att ansöka om att få lämna anbud. Den upphandlande myndigheten får inte föreskriva att sådana grupper skall anta en bestämd juridisk form för att få lämna anbud eller förhandla. Myndigheten får dock föreskriva att den utsedda gruppen skall anta en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullgöras korrekt.

Reserverade kontrakt

8 § En upphandlande myndighet får reservera deltagandet i offentliga upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder eller föreskriva att kontrakten skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, om majoriteten av de berörda arbetstagarna är personer med funktionshinder som på grund av funktionshindrets art eller svårighet inte kan utöva yrkesverksamhet på normala villkor.

Denna begränsning skall nämnas i annonsen om upphandling.

Beviljande av särskilda rättigheter eller ensamrätt

9 § Om en upphandlande myndighet beviljar någon annan enhet än en upphandlande myndighet särskilda rättigheter eller ensamrätt att utöva offentlig tjänsteverksamhet, skall den handling varigenom denna rätt beviljas innehålla en bestämmelse om att den aktuella enheten i fråga om varukontrakt som den tilldelar tredje man skall iaktta principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet.

2 kap. Definitioner

1 § I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp som används i denna lag. Det finns definitioner också i andra kapitel.

2 § Med upphandling avses anskaffning av varor, byggtreprenader eller tjänster mot ersättning samt leasing, hyra eller hyrköp av varor.

3 § Med offentligt kontrakt avses i denna lag ett skriftligt kontrakt som

1. sluts mellan en eller flera leverantörer och en eller flera upphandlande myndigheter,
2. avser utförande av byggtreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster mot ersättning, och
3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

4 § Med *offentligt byggtreprenadkontrakt* avses ett offentligt kontrakt avseende byggtreprenad som gäller

1. utförande eller både projektering och utförande av arbete som är hänförligt till en verksamhet som anges i bilaga 1 till denna lag,
2. ett byggnadsverk, eller
3. utförande, oavsett på vilket sätt, av ett byggnadsverk enligt krav som ställts upp av den upphandlande myndigheten. Med *byggnadsverk* avses det samlade resultatet av bygg- och anläggningsarbeten, om resultatet kan självständigt fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion.

5 § Med *offentligt varukontrakt* avses ett offentligt kontrakt som gäller varor och som inte omfattas av ett byggtreprenadkontrakt.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar ett underordnat inslag av monterings- och installationsarbeten avseende varorna.

6 § Med *offentligt tjänstekontrakt* avses ett offentligt kontrakt som gäller utförande av sådana tjänster som anges i bilaga 2 till denna lag och som inte utgör ett kontrakt som anges i 4 eller 5 §§.

Ett offentligt kontrakt som avser såväl varor som tjänster enligt bilaga 2 skall behandlas som ett tjänstekontrakt, om värdet av tjänsterna är högre än värdet av varorna.

Ett offentligt kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 2 och som omfattar sådan verksamhet enligt bilaga 1 till denna lag som endast är underordnad verksamhet i förhållande till kontraktets huvudändamål, skall behandlas som ett tjänstekontrakt.

7 § Med *byggkoncession* avses ett kontrakt av samma slag som ett byggtreprenadkontrakt men som innebär att ersättning utgår endast i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

8 § Med *ramavtal* avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattad kvantitet.

9 § Med *leverantör* avses den som på marknaden tillhandahåller byggtreprenader, varor eller tjänster.

Med leverantör avses också grupper av leverantörer.

10 § Med *anbudssökande* avses en leverantör som ansöker om att få delta i ett selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande.

11 § Med *upphandlande myndigheter* avses utöver myndigheter även beslutande församlingar i kommuner och landsting, offentligt styrda organ som avses i 12 § samt sammanslutningar av en eller flera myndigheter eller ett eller flera sådana organ.

12 § Med *offentligt styrda organ* avses sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats i syfte att täcka behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen finansieras av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ,
2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ, eller
3. i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ mer än halva antalet ledamöter utses av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ.

13 § Med *inköpscentral* avses en upphandlande myndighet som

1. förvärvar varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande myndigheter, eller
2. ingår kontrakt eller träffar ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande myndigheter.

14 § Med *förfrågningsunderlag* avses underlag för anbud, som en upphandlande myndighet tillhandahåller en leverantör.

15 § Med *öppet upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer får lämna anbud.

16 § Med *selektivt upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer kan ansöka om att få delta och endast anbudssökande som inbjuds av den upphandlande myndigheten att delta får lämna anbud.

17 § Med *förhandlat upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där den upphandlande myndigheten inbjuder utvalda leverantörer att lämna anbud och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem.

18 § Med *projektävling* avses en tävling med eller utan priser, främst inom områdena byggnads- och landskapsplanering, arkitekt- eller ingenjörarbete eller databehandling, som gör det möjligt för en upphandlande myndighet att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i tävlingen.

19 § Med *skriftlig* avses att en enhet av ord eller siffror kan läsas, återges och sedan meddelas. Denna enhet kan innehålla uppgifter som går att överföra och lagra med elektroniska medel.

20 § Med *elektroniska medel* avses medel som utnyttjar elektronik för behandling och lagring av data och medel som sänder, överför och mottar via kabel, radiovågor, på optisk eller någon annan elektromagnetisk väg.

21 § Med *gemensam terminologi vid offentlig upphandling* avses den tillämpliga nomenklatur vid offentlig upphandling som antagits genom förordning EG nr 2195/2002 av den 5 november 2002 (CPV-nomenklaturen). Om den nomenklatur som används i bilagorna 1 eller 2 till denna lag avviker från CPV-nomenklaturen skall den nomenklatur som används i respektive bilaga ha företräde.

3 kap. Undantag från lagens tillämpningsområde

Teletjänster

1 § Denna lag tillämpas inte på offentliga kontrakt som huvudsakligen syftar till att ge en upphandlande myndighet möjlighet att tillhandahålla eller driva publika telenät eller att för allmänheten tillhandahålla en eller flera teletjänster.

Kontrakt som avser försvarsprodukter eller kräver sekretess eller särskilda säkerhetsåtgärder

2 § I fråga om offentliga kontrakt som

1. tilldelas av upphandlande myndigheter på försvarsområdet, och som avser varor eller tjänster som omfattas av artikel 296 i EG-fördraget, eller
 2. omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet,
- tillämpas endast 17 och 18 kap.

Kontrakt som tilldelas enligt andra internationella regler

3 § Denna lag gäller inte vid tilldelning av kontrakt som omfattas av andra förfaranderegler och som görs i enlighet med

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget ingåtts mellan en EES-stat och ett eller flera tredje länder och som omfattar varor och byggtreprenader avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsstaterna gemensamt uppför eller driver en anläggning, eller tjänster avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsstaterna gemensamt genomför eller driver ett projekt,
 2. ett internationellt avtal som slutits i samband med stationering av trupper,
 3. en internationell organisations särskilda förfarande.
- Avtal enligt första stycket 1 skall skickas till kommissionen.

Förvärv av fastighet m.m.

4 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av offentliga kontrakt som avser

1. förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet, oavsett finansieringsform,
2. anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för sändning som utförs av radio- och TV-bolag samt kontrakt om sändningstid,
3. skiljemanna- och förlikningsuppdrag,
4. finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument, däribland transaktioner för att förse en upphandlande myndighet med pengar eller kapital,
5. anställningskontrakt,
6. forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag av sådana vars resultat endast tillkommer en upphandlande myndighet i dess egen verksamhet, förutsatt att den tillhandahållna tjänsten helt och hållet betalas av den upphandlande myndigheten, eller
7. verksamhet som rör förvaltning av statsskulden eller som avser tjänster från Sveriges Riksbank.

Med fastighet enligt första stycket 1 avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet samt befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden.

5 § I fråga om tjänstekoncessioner gäller endast 1 kap. 9 §.

Med tjänstekoncession avses ett offentligt kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt men där ersättning för tjänsterna utgår i form av en rätt att utnyttja tjänsterna eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

6 § Denna lag gäller inte vid offentliga tjänstekontrakt som tilldelas en annan upphandlande myndighet som på grund av lag eller annan författning, som är förenlig med EG-fördraget, har ensamrätt att utföra tjänsten.

4 kap. Tröskelvärden

Tröskelvärdenas storlek

1 § Denna lag skall tillämpas på offentliga kontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst:

1. 137 000 euro, om kontraktet avser
 - a) varor och tilldelas av en central statlig myndighet, i fråga om sådana myndigheter inom försvarsområdet dock endast då kontraktet avser varor som anges i bilaga 4 till denna lag.
 - b) tjänster och tilldelas av en central statlig myndighet, om inte annat följer av andra stycket,
2. 211 000 euro i andra fall än som avses i 1,
3. 5 278 000 euro, om kontraktet avser byggtreprenader.

Vid upphandling som görs av en myndighet som anges i första stycket 1 b och avser sådana tjänster som omfattas av kategori 8 i bilaga 2 till

denna lag, telekommunikationstjänster i kategori 5, vilkas positioner i CPV motsvarar referensnumren CPC 7524, 7525 och 7526 eller sådana tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag tillämpas tröskelvärdet 211 000 euro.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som omfattas av första stycket 1 a respektive 1 b.

2 § Denna lag skall tillämpas på kontrakt som tilldelas av någon annan än en upphandlande myndighet eller av en upphandlande myndighet för någon annans räkning, om minst hälften av kostnaden för kontraktet täcks av direkta bidrag från en myndighet och kontraktet avser

1. en byggtreprenad eller uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål och har ett beräknat värde, exklusive mervärdesskatt, om minst 5 278 000 euro, eller

2. tjänster som har samband med en byggtreprenad som avses i punkt 1 och har ett beräknat värde, exklusive mervärdesskatt, om minst 137 000 euro.

Det ankommer på den myndighet som lämnar ett bidrag som avses i första stycket att se till att bestämmelserna i denna lag tillämpas om kontrakt tilldelas av någon annan än myndigheten.

Beräkning av värdet av ett kontrakt

3 § Värdet av kontrakt som avses i 1 eller 2 § skall beräknas till det totala belopp, exklusive mervärdesskatt, som skall betalas enligt kontraktet. Vid beräkningen skall options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vidare skall i värdet inräknas de premier och ersättningar som den upphandlande myndigheten planerar att betala till anbudssökande eller anbudsgivare.

4 § Beräkningen av värdet av ett kontrakt skall avse värdet vid den tidpunkt då en annons om upphandlingen enligt 9 kap. 1 § skickas ut eller, om en sådan annons inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten inleder förfarandet för val av leverantör.

Förbud mot kringgående av tröskelvärden

5 § En byggtreprenad eller en planerad anskaffning av en viss mängd varor och eller tjänster får inte delas upp i avsikt att kringgå tillämpningen av denna lag.

Byggtreprenadkontrakt

6 § I värdet av en byggtreprenad skall inräknas kostnaden för entreprenaden och värdet av varor som den upphandlande myndigheten tillhandahåller entreprenören för att entreprenaden skall kunna fullgöras.

Upphandling genom delkontrakt

7 § Om en planerad byggtreprenad eller anskaffning av tjänster eller av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då överskrids skall varje enskild tilldelning av kontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas i fråga om ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro när det gäller tjänster eller varor och 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader, förutsatt att det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

Kontrakt som löper på viss tid eller på obestämd tid

8 § För upphandlingskontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp av varor och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet av kontraktet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden.

För upphandlingskontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden inklusive varans uppskattade restvärde.

För upphandlingskontrakt som löper på obestämd tid eller vars löptid inte kan bestämmas skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

Varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas

9 § Värdet av varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas inom en viss tid, skall beräknas med ledning av

1. det verkliga värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under den föregående tolv månadersperioden eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det beräknade värdet av en följd av kontrakt som tilldelats under den tolv månadersperiod eller, om räkenskapsåret är längre än tolv månader, under det räkenskapsår som följer på det första kontraktet.

Valet av beräkningsmetod får inte göras i avsikt att kringgå bestämmelserna i detta kapitel.

Vissa tjänstekontrakt

10 § För offentliga tjänstekontrakt skall värdet av kontraktet beräknas med utgångspunkt i

1. när det gäller försäkringstjänster: den premie som skall betalas och andra former av ersättning,

2. när det gäller banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning, och

3. när det gäller kontrakt som avser projektering: arvoden eller den provision som skall betalas och andra former av ersättning.

11 § I det fall ett tjänstekontrakt tilldelas utan att något totalpris anges skall värdet utgöras av det fulla värdet av tjänsterna under kontraktets löptid, om denna är högst 48 månader och till månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta värdet exklusive mervärdesskatt av de kontrakt som planeras under avtalets löptid.

5 kap. Upphandlingsförfarande

Användning av öppet, selektivt och förhandlat förfarande

1 § Öppet eller selektivt upphandlingsförfarande skall användas, om inte annat följer av 2 §.

2 § Förhandlat upphandlingsförfarande får användas under de förutsättningar och på det sätt som anges i 3–10 §§.

Förhandlat förfarande med föregående annonsering

3 § Förhandlat förfarande med föregående annonsering får användas

1. om de anbud som lämnats vid ett öppet eller ett selektivt förfarande är ogiltiga eller inte kan godtas med hänsyn till vad som föreskrivs i 1 kap. 6 § andra stycket, 8 kap. 11 § tredje stycket, 13 och 14 §§, 12 kap. 2 §, 13 kap. eller 14 kap. 3 §, dock endast om de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt,

2. om det som skall upphandlas är av sådant slag eller förenat med sådana risker att det på grund av särskilda omständigheter inte går att ange något totalpris i förväg,

3. i fråga om tjänster av sådan art att det inte går att utarbeta tillräckligt exakt förfrågningsunderlag för att kunna genomföra upphandlingen genom att välja det bästa anbudet enligt bestämmelserna för öppna eller selektiva förfaranden, eller

4. i fråga om byggtreprenad, om entreprenaden endast har forsknings-, provnings- eller utvecklingsändamål och inte syftar till att nå lönsamhet eller att täcka forsknings- och utvecklingskostnader.

4 § I fall som avses i 3 § 1 får en upphandlande myndighet avstå från att annonsera om upphandling, om den i ett förhandlat förfarande inbegriper endast anbudsgivare som uppfyller kraven i 12–13 kap. och som i ett föregående öppet eller selektivt förfarande har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven för anbuds förfarandet. I förfarandet får inte delta andra än sådana anbudsgivare.

5 § Vid förhandlat förfarande enligt 3 § skall en upphandlande myndighet förhandla med anbudsgivarna om de anbud som de har lämnat, för att anpassa anbuden till de krav som myndigheten har angivit i annonsen om upphandling, förfrågningsunderlaget och de eventuella

kompletterande handlingarna och för att få fram det bästa anbudet i enlighet med 14 kap. 1 §.

Myndigheten skall under förhandlingarna behandla samtliga anbudsgivare lika.

6 § En upphandlande myndighet får föreskriva att förhandlat förfarande enligt 3 § skall äga rum i successiva steg för att minska det antal anbud som förhandlingen skall omfatta. Därvid skall de tilldelningskriterier tillämpas som anges i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget. I annonsen eller i förfrågningsunderlaget skall anges om denna möjlighet kommer att utnyttjas.

Förhandlat förfarande utan annonsering

7 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering vid tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor eller tjänster om

1. det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud eller inte lämnats några ansökningar om att få lämna anbud, under förutsättning att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt och att en rapport lämnas till Europeiska gemenskapernas kommission, om den begär det,

2. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan tillhandahållas av endast en viss leverantör, eller

3. det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av och inte heller kan hänföras till den upphandlande myndigheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

8 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering för tilldelning av varukontrakt, om

1. det gäller en vara som framställs endast för forsknings-, utvecklings-, studie- eller experimentändamål och det inte är fråga om serietillverkning för att visa om varan är marknadsmässig eller om att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

2. det gäller kompletterande leveranser av varor från den ursprungliga leverantören, under förutsättning att varorna är avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser, och ett byte av leverantör skulle medföra att myndigheten tvingades anskaffa varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oproportionerliga tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

3. det gäller varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad,

4. det är möjligt att anskaffa varor på särskilt förmånliga villkor, antingen från en varuleverantör som har för avsikt att lägga ner sin affärsverksamhet eller från konkursförvaltare eller likvidatorer, efter uppgörelse med fordringsägare eller motsvarande förfarande,

Kontrakt som avser leveranser som anges i första stycket 2 och återkommande kontrakt av samma slag får löpa under längre tid än tre år endast om det finns särskilda skäl.

9 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering för tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader eller tjänster om det gäller

1. kompletterande byggtreprenader eller tjänster som inte ingår i ett ursprungligt projekt eller i ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att kompletteringarna på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, att de skall utföras av den ursprunglige leverantören, att de inte utan stora tekniska eller ekonomiska olägenheter för den upphandlande myndigheten kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet eller att de, om de kan avskiljas, är absolut nödvändiga för att de ursprungliga tjänsterna skall kunna slutföras, eller

2. nya arbeten som består enbart av en upprepning av liknande byggtreprenader eller tjänster under förutsättning att de nya arbetena ingår i ett projekt som tidigare varit föremål för ett öppet eller selektivt upphandlingsförfarande, att arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare tilldelats upphandlingskontraktet, att värdet av de nya arbetena ingått i tröskelvärdeberäkningen och att de annonserats i samband med det ursprungliga projektet, varvid angivits att förhandlat förfarande kan komma att användas.

Det sammanlagda värdet av kontrakt som avses i första stycket 1 får inte överstiga hälften av det ursprungliga kontraktets värde.

Det förfarande som avses i första stycket 2 får tillämpas under högst tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts.

10 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat upphandlingsförfarande utan föregående annonsering om det är fråga om tilldelning av tjänstekontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt denna lag, under förutsättning att kontraktet enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av tävlingen.

Om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts skall vinnarna inbjudas att delta i förhandlingarna.

Begränsning av antalet deltagare i upphandlingsförfaranden

11 § Vid selektivt upphandlingsförfarande och vid förhandlat upphandlingsförfarande med föregående annonsering får den upphandlande myndigheten begränsa antalet lämpliga anbudssökande som den kommer att inbjuda att delta i förfarandet genom att lämna anbud respektive att förhandla, under förutsättning att det finns tillräckligt många lämpliga anbudssökande.

Den upphandlande myndigheten skall i annonsen ange

1. vilka objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som den kommer att tillämpa vid valet av deltagare,

2. det lägsta antal deltagare som kommer att inbjudas och, om ett högsta antal kommer att inbjudas, detta antal,

3. de miniminivåer som kan ha fastställts i fråga om deltagarnas ekonomiska, finansiella, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Minimnivåerna för den kapacitet som krävs för ett bestämt kontrakt skall ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta.

12 § Det lägsta antalet deltagare skall vid selektivt förfarande vara fem och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering tre. Antalet deltagare skall dock alltid vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens skall kunna garanteras.

13 § En upphandlande myndighet skall inbjuda minst så många deltagare som det lägsta antal som fastställts på förhand.

Om antalet anbudssökande, som uppfyller de urvalskriterier som avses i 11 § andra stycket 1 och de miniminivåer som avses i 11 § andra stycket 3, är lägre än det minsta antal deltagare som inbjudits enligt 11 § andra stycket 2 får den upphandlande myndigheten fortsätta förfarandet genom att inbjuda den eller de anbudssökande som har begärt att få delta och som har den erforderliga kapaciteten.

6 kap. Ramavtal

1 § En upphandlande myndighet får sluta ramavtal.

2 § En upphandlande myndighet som skall sluta ett ramavtal skall följa de bestämmelser som anges i denna lag fram till tilldelningen av kontrakt som grundar sig på ramavtalet.

Valet av parter i ramavtalet skall ske med tillämpning av de tilldelningsgrunder som anges i 14 kap. 1–3 §§.

3 § Kontrakt får tilldelas enligt 8 eller 9 § endast om den upphandlande myndigheten och leverantören från början varit parter i avtalet.

Vid tilldelning av kontrakt som bygger på ett ramavtal får parterna inte i något fall väsentligen ändra villkoren i detta ramavtal.

4 § Ett ramavtal får endast om det finns särskilda skäl löpa under längre tid än fyra år.

5 § En upphandlande myndighet får inte använda ramavtal på ett otillbörligt sätt eller på sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids.

6 § Om ett ramavtal sluts med en enda leverantör skall kontrakt som bygger på detta ramavtal tilldelas enligt villkoren i ramavtalet.

Vid tilldelningen av sådana kontrakt får den upphandlande myndigheten skriftligen samråda med den leverantör som är part i ramavtalet och vid behov anmoda denne att komplettera sitt anbud.

7 § Om ett ramavtal sluts med flera leverantörer skall dessa vara minst tre till antalet, om det finns ett tillräckligt antal leverantörer som

uppfyller urvalskriterierna och ett tillräckligt antal godtagbara anbud som uppfyller tilldelningskriterierna.

8 § Tilldelning av kontrakt som grundar sig på ett ramavtal som ingåtts med flera leverantörer kan ske genom tillämpning av villkoren i ramavtalet utan förnyad inbjudan att lämna anbud.

Kontrakt skall tilldelas den leverantör som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de villkor som angetts i ramavtalet.

9 § Om inte alla villkor är fastställda i ramavtalet skall parterna inbjudas att på nytt lämna anbud på grundval av de villkor som anges i ramavtalet. Dessa villkor får om det är nödvändigt, preciseras och vid behov kompletteras med andra villkor som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Vid tillämpning av första stycket skall

1. den upphandlande myndigheten för varje kontrakt som skall tilldelas skriftligen samråda med de leverantörer som kan genomföra kontraktet,

2. den upphandlande myndigheten fastställa en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud beträffande varje särskilt kontrakt, med hänsyn tagen till upphandlingens art och omfattning,

3. anbuden lämnas skriftligen och innehållet i dem vara hemligt till dess den angivna svarstiden har löpt ut, och

4. den upphandlande myndigheten tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

7 kap. Inköpscentraler

1 § En upphandlande myndighet får anskaffa byggentreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral.

2 § En upphandlande myndighet som anskaffar byggentreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral skall anses ha följt denna lag, under förutsättning att inköpscentralen har gjort det.

8 kap. Förfrågningsunderlag m.m.

Innehållet i förfrågningsunderlag m.m.

Tekniska specifikationer

1 § Tekniska specifikationer skall ingå i annonser om upphandling, förfrågningsunderlag eller kompletterande handlingar. Specifikationerna skall vara utformade på något av de sätt som anges i 2–5 §§.

När så är möjligt bör specifikationerna fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

Tekniska specifikationer som hänvisar till en standard

2 § De tekniska specifikationerna skall vara utformade med hänvisning till i turordning

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. europeiska tekniska godkännanden,
3. gemensamma tekniska specifikationer,
4. internationella standarder,

5. andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana system inte finns, till svenska standarder, till svenska tekniska godkännanden eller till svenska tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning.

Varje hänvisning som avses i första stycket 5 skall följas av orden ”eller likvärdigt”.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser som överensstämmer med gemenskapsrätten.

Tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav

3 § En teknisk beskrivning får göras i form av prestanda- eller funktionskrav, varvid miljöegenskaper kan ingå. Sådana krav måste dock vara så utformade att anbudsgivarna kan bilda sig en bestämd uppfattning om föremålet för upphandlingen och den upphandlande myndigheten kan genomföra upphandlingen.

4 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav enligt 3 § och hänvisa till de tekniska specifikationerna enligt 2 § som ett sätt att visa att de uppställda kraven är uppfyllda.

5 § De tekniska specifikationerna får anges genom hänvisning till specifikationerna i 2 § i fråga om vissa egenskaper och till de prestanda- eller funktionskrav som anges i 3 § i fråga om andra egenskaper.

Uppgifter om tillverkning, ursprung m.m.

6 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig".

Andra sätt att visa att uppställda krav uppfylls

7 § Om en upphandlande myndighet väljer att hänvisa till specifikationer enligt 2 §, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna

eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande myndigheten kan godta i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna.

8 § Om en upphandlande myndighet väljer att i enlighet med 3, 4 eller 5 § ange prestanda- eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om byggtreprenader, varor eller tjänster, om anbudsgivaren, på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande myndigheten kan godta, kan visa att anbudet överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda eller funktionskrav som den har fastställt.

Miljömärken

9 § Om en upphandlande myndighet föreskriver miljöegenskaper i form av prestanda- eller funktionskrav enligt 3 §, får den använda detaljerade specifikationer eller vid behov delar av dessa, som fastställts för miljömärken, under förutsättning att

1. specifikationerna är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de varor eller tjänster som är föremål utarbetats på grundval av vetenskapliga rön, för upphandlingen,
2. kraven för märkena har
3. märkena har antagits genom ett förfarande i vilket myndigheter, konsumenter, tillverkare, distributörer, miljöorganisationer och andra berörda får delta, och
4. märkena är tillgängliga för alla berörda parter.

Den upphandlande myndigheten får ange att varor eller tjänster som är försedda med miljömärke som avses i första stycket skall antas motsvara de tekniska specifikationer som fastställts i förfrågningsunderlaget men skall godta även annat bevis för att så är fallet.

Erkända organ

10 § Med erkända organ avses i detta kapitel provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för inspektion och certifiering som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

Upphandlande myndigheter skall godta intyg från erkända organ som är etablerade i andra medlemsstater.

Alternativa anbud

11 § Skall en upphandlande myndighet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den tillåta anbudsgivare att lämna alternativa anbud.

En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen ange om den godkänner alternativa anbud. Om detta inte anges är alternativa anbud inte tillåtna.

En upphandlande myndighet som tillåter alternativa anbud skall i förfrågningsunderlaget ange vilka minimikrav som gäller för sådana anbud och särskilda villkor som kan gälla för redovisningen av anbudet. Endast anbud som uppfyller minimikraven får beaktas.

12 § Vid tilldelning av varu- eller tjänstekontrakt får en upphandlande myndighet som har tillåtit alternativa anbud enligt 11 § inte förkasta ett sådant anbud enbart på grund av att det, om det antas, skulle bli ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt eller ett varukontrakt i stället för ett tjänstekontrakt.

Underentreprenad

13 § I förfrågningsunderlaget får en upphandlande myndighet begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på underentreprenörer och vilka underleverantörer som föreslås.

Information om arbetsvillkor m.m.

14 § En upphandlande myndighet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudsgivare information om de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som kommer att gälla vid utförandet av tjänster eller byggentreprenader som omfattas av kontraktet.

Om den upphandlande myndigheten har lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna om arbetarskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

Första stycket skall inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i 14 kap. 3 § om granskning av onormalt låga anbud.

Villkor för fullgörande av kontrakt

15 § En upphandlande myndighet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Tillhandahållande av förfrågningsunderlag

16 § Om en upphandlande myndighet vid öppet förfarande inte ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång genom elektroniska medel till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar, skall förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna skickas till en leverantör inom sex dagar efter det att begäran från denne att få ut

handlingarna har tagits emot, förutsatt att begäran har gjorts i god tid före utgången av tidsfristen för att lämna anbud.

Den upphandlande myndigheten eller den som av myndigheten utsetts att fullgöra denna uppgift skall lämna ut kompletterande information om förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna senast sex dagar före fastställd sista dag för mottagande av anbud, om informationen har begärts i god tid.

Skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla

17 § Vid selektivt förfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering skall en upphandlande myndighet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka en skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla.

Inbjudan till anbudssökandena skall innehålla förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar eller uppgift om åtkomst till förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar, om de görs direkt tillgängliga med elektroniska medel.

18 § I det fall någon annan enhet än den ansvariga upphandlande myndigheten på begäran skall lämna ut förfrågningsunderlaget eller de kompletterande handlingarna, skall adressen till denna enhet anges i inbjudan. Om en tidsfrist gäller för en sådan begäran och om en avgift skall betalas för handlingarna skall upplysning om fristen och avgiften samt betalningsvillkor anges i inbjudan.

De begärda handlingarna skall skickas till leverantörerna så snart som möjligt efter det att begäran har mottagits.

Kompletterande upplysningar och handlingar

19 § Den upphandlande myndigheten eller den som avses i 16 § andra stycket skall lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar senast sex dagar före den fastställda tidsfristen för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid.

Vid selektivt förfarande och vid påskyndat förhandlat förfarande enligt 10 kap. 8 § skall denna tidsfrist vara fyra dagar.

Innehållet i en inbjudan

20 § En inbjudan som avses i 17 § skall innehålla

1. en hänvisning till annonsen om upphandling,
2. uppgift om sista dag för mottagande av anbud samt uppgifter om till vilken adress anbuden skall skickas och på vilket eller vilka språk de skall avfattas,
3. uppgifter om vilka handlingar som skall bifogas,
4. den relativa inbördes betydelsen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Bemyndigande

21 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad som förstås med tekniska specifikationer.

9 kap. Annonsering om upphandling

Skyldigheten att annonsera upphandlingar

1 § En upphandlande myndighet skall annonsera upphandlingar, om inte annat följer av 5 kap. 4 eller 7–9 §§ eller av 6 eller 8 § i detta kapitel.

Förhandsannonsering

2 § En upphandlande myndighet skall, om inte annat följer av 6 §, genom förhandsannonsering lämna information enligt andra stycket om de kontrakt eller ramavtal som den avser att tilldela under de närmast följande tolv månaderna.

Information enligt första stycket skall lämnas

1. när det gäller varor, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje varuområde,

2. när det gäller tjänster, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje enskild tjänstekategori, och

3. när det gäller byggtreprenader, om en entreprenads huvudsakliga art och omfattning, under förutsättning att värdet av entreprenaden uppgår till minst 5 278 000 euro.

De i första stycket angivna värdena skall bestämmas på det sätt som enligt 4 kap. gäller för beräkning av tröskelvärden.

3 § Varuområdet skall fastställas av den upphandlande myndigheten genom en hänvisning till den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (CPV-nomenklaturen).

Med tjänstekategorier avses de kategorier som anges i bilaga 2 till denna lag.

4 § En annons enligt 2 § som avser varor eller tjänster skall snarast möjligt efter varje budgetårs början översändas till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

En annons enligt 2 § som avser byggtreprenader skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller de byggtreprenader eller ramavtal som den upphandlande myndigheten avser att tilldela, översändas till kommissionen eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

Med upphandlarprofil avses uppgifter som är tillgängliga på Internet och som kan innehålla information om den upphandlande myndigheten och uppgifter om dess upphandlingar såsom förhandsannonser, uppgifter om pågående upphandlingar, planerade inköp, tilldelade kontrakt, avbrutna upphandlingsförfaranden och liknande förhållanden.

5 § En upphandlande myndighet som offentliggör en förhandsannons på sin upphandlarprofil skall, enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, på elektronisk väg sända ett meddelande om offentliggörandet till Europeiska gemenskapernas kommission.

Begränsningar av skyldigheten att förhandsannonsera

6 § En upphandlande myndighet är skyldig att förhandsannonsera endast om myndigheten förkortar tidsfristen för mottagande av anbud i enlighet med 10 kap. 3 §.

En upphandlande myndighet är inte skyldig att förhandsannonsera, om enheten med stöd av 5 kap. 4 eller 7–9 §§ tillämpar ett förfarande utan föregående annonsering.

Annonsering om tilldelning av kontrakt och om ingångna ramavtal

7 § En upphandlande myndighet som har tilldelat ett offentligt kontrakt eller ingått ett ramavtal skall, om inte annat följer av andra stycket, till Europeiska gemenskapernas kommission skicka en annons om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts.

Avser det tilldelade kontraktet tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag skall den upphandlande myndigheten ange om den samtycker till att kontraktet offentliggörs.

Vad som sägs i första stycket gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

8 § Sådan information om tilldelning av kontrakt eller ingående av ramavtal som skulle hindra tillämpning av lag eller stå i strid mot allmänintresset eller skada offentliga eller privata leverantörers berättigade kommersiella intressen eller motverka en sund konkurrens dem emellan behöver inte offentliggöras.

Utformning och offentliggörande av annonser om upphandling

9 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om innehållet i och utformningen av annonser om upphandling samt om sättet för överföring till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser.

10 § En upphandlande myndighet får välja på vilket av Europeiska gemenskapernas officiella språk en annons skall offentliggöras. Endast den text som offentliggörs i denna ursprungliga språkversion skall gälla.

11 § En upphandlande myndighet får inte offentliggöra en annons eller dess innehåll innan den skickas till Europeiska gemenskapernas kommission.

En annons som offentliggörs av en upphandlande myndighet får inte innehålla någon annan information än den som skickas till kommissionen eller offentliggörs på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

12 § En förhandsannons får inte offentliggöras på en upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission som anger att offentliggörandet sker i denna form.

13 § En annons eller förhandsannons som offentliggörs av en upphandlande myndighet skall innehålla uppgift om vilken dag meddelandet skickats till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

14 § En upphandlande myndighet skall kunna visa vilken dag ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Icke-obligatorisk annonsering

15 § En upphandlande myndighet får, även om någon skyldighet till det inte finns enligt denna lag, offentliggöra annonser och förhandsannonser i enlighet med vad som föreskrivs i 9–14 §§.

10 kap. Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud

Inledande bestämmelse

1 § Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud skall, med beaktande av 2–8 §§, bestämmas till den tid som upphandlingens art och omfattning motiverar.

Tidsfrist vid öppet upphandlingsförfarande

2 § Vid öppet upphandlingsförfarande skall tidsfristen för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades för offentliggörande, om inte annat följer av 3 eller 5–7 §§.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

3 § Om den upphandlande myndigheten har förhandsannonserat enligt 9 kap. 2–6 §§, skall tidsfristen för mottagande av anbud vid öppet eller selektivt upphandlingsförfarande i regel vara 36 dagar men inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då meddelandet skickades för offentliggörande.

Tidsfristen skall vid öppet förfarande löpa från den dag då meddelandet om upphandling skickades och vid selektivt förfarande från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades.

Den tidsfrist som anges i första stycket får användas endast om

1. förhandsannonsen innehöll de uppgifter som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 9 kap. 9 §, i den mån uppgifterna var tillgängliga vid tidpunkten för förhandsannonseringen, och
2. minst 52 dagar, men högst 12 månader, gått från den dag då förhandsannonsen skickades för offentliggörande.

Tidsfrister vid selektivt förfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering

4 § Vid selektivt upphandlingsförfarande och vid förhandlat upphandlingsförfarande med föregående annonsering skall tidsfristen för mottagande av anbudsansökningar vara minst 37 dagar från den dag då meddelandet om upphandling skickades.

Vid selektivt upphandlingsförfarande skall tidsfristen för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från den dag då inbjudan skickades.

Förkortade tidsfrister vid användning av elektroniska medel

5 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, får tidsfristerna enligt 2 eller 3 § för mottagande av anbud vid öppet förfarande och tidsfristen enligt 4 § för mottagande av anbudsansökningar vid selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering förkortas med sju dagar.

6 § Tidsfristerna för mottagande av anbud vid öppet och selektivt förfarande får, utöver vad som följer av 5 §, förkortas med fem dagar, om den upphandlande myndigheten med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, ger fri, direkt och fullständig tillgång till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar från den dag då annonsen om upphandlingen offentliggjordes. Den Internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig skall anges i meddelandet.

Förlängning av tidsfrister

7 § Tillhandahålls inte förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar och upplysningar, trots att detta begärts i god tid, inom de tidsfrister som anges i 8 kap. 16 och 19 §§ skall fristerna för mottagande av anbud förlängas så att alla leverantörer skall kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

Vad som sägs i första stycket gäller även om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till förfrågningsunderlaget,

Förkortade tidsfrister på grund av tidsbrist

8 § Om det, vid selektivt förfarande eller vid förhandlat förfarande med föregående annonsering, på grund av tidsbrist inte är möjligt att tillämpa

de tidsfrister som anges i 2–7 §§ får en upphandlande myndighet fastställa att fristen för mottagande av anbudsansökningar, räknat från den dag då annonsen om upphandling skickades, skall vara minst 15 dagar eller, om annonsen skickades med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, minst 10 dagar .

Under den förutsättning som anges i första stycket får en upphandlande myndighet fastställa att fristen för mottagande av anbud vid selektivt förfarande skall vara minst 10 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades.

11 kap. Kommunikation, information och dokumentation

Regler för kommunikation

1 § En upphandlande myndighet får bestämma om kommunikation och informationsutbyte i förfaranden enligt denna lag för tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor eller tjänster skall ske per post, per telefax eller med elektroniska medel. En ansökan om att få lämna anbud får även göras muntligen.

De valda kommunikationsmedlen skall vara allmänt tillgängliga.

Myndigheten skall i en annons eller i förfrågningsunderlaget ange hur anbud och ansökningar om att få lämna anbud får lämnas.

2 § De verktyg som skall användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska krav, skall vara icke diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med informations- och kommunikationsprodukter som i allmänhet används.

3 § Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering, skall finnas tillgänglig för alla berörda parter.

En upphandlande myndighet får kräva att elektroniska anbud skall vara försedda med en avancerad elektronisk signatur i enlighet med vad som föreskrivs i lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar.

Skyldighet att lämna in intyg m.m.

4 § Vid elektronisk inlämning av anbud och ansökningar om att få lämna anbud är anbudsgivare och anbudssökande skyldiga att före utgången av den fastställda tidsfristen för anbudsgivningen eller anbudsansökningarna lämna in sådana handlingar, intyg och försäkringar som avses i 12 kap. 3 §, 13 kap. 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12 och 13 §§ och som inte finns tillgängliga i elektronisk form.

Bekräftelse av anbud och ansökan om att få lämna anbud

5 § En upphandlande myndighet får om det behövs begära att ett anbud eller en ansökan om att få lämna anbud som gjorts på annat sätt än per post bekräftas före utgången av tidsfristen för anbudet eller ansökningen genom en egenhändigt undertecknad handling eller på annat sätt som myndigheten bestämmer. Har en ansökan om att få lämna anbud gjorts muntligen skall en bekräftelse, på det sätt som den upphandlande myndigheten bestämmer, skickas före utgången av ansökningstiden.

Bevarande av sekretess

6 § Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna skall ske på ett sådant sätt att alla uppgifter bevaras säkert, att den sekretess som gäller för anbuderna och anbudsansökningarna iakttas och att den upphandlande myndigheten inte tar del av innehållet i anbuderna och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud respektive anbudsansökan har gått ut.

Öppnande av anbud

7 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande myndigheten utsedda personer skall delta. Anbuderna skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammaren utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förhandlat upphandlingsförfarande får försändelserna öppnas och anbuderna förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbuderna skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

8 § En upphandlande myndighet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökningen att få lämna anbud.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Myndigheten får begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar intyg, skriftliga bevis och andra handlingar som getts in och som avses i 12 kap. och 13 kap. 3 §.

Underrättelse om beslut

9 § En upphandlande myndighet skall, om inte annat följer av 10 § snarast möjligt skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som fattats i fråga om slutandet av ett ramavtal eller tilldelningen av ett kontrakt och om skälen för besluten.

Beslut att inte lämna ut information

10 § En upphandlande myndighet får besluta att inte lämna ut sådan information som anges i 9 § och som rör kontraktstilldelning eller ett träffat ramavtal, om ett utlämnande skulle kunna hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för den som tilldelats kontraktet eller för andra leverantörer eller motverka en sund konkurrens mellan dessa aktörer.

Underrättelse på begäran

11 § En upphandlande myndighet skall på begäran snarast möjligt underrätta

1. varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan inte godtagits,

2. varje anbudsgivare vars anbud förkastats om skälen till att anbudet inte godtagits, och

3. varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.

Upplysningar enligt första stycket skall lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att begäran kom in.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om han fått upplysningar som avses i 9 eller 11 §.

Protokollens innehåll

13 § En upphandlande myndighet skall för varje kontrakt och ramavtal upprätta ett protokoll och skall se till att genomförandet av en upphandling med hjälp av elektroniska medel dokumenteras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad ett protokoll skall innehålla.

En upphandlande myndighet är skyldig att på kommissionens begäran tillstålla kommissionen protokollet eller huvuddragen i det.

12 kap. Uteslutning av leverantörer

Omständigheter som skall medföra uteslutning av leverantörer

1 § En upphandlande myndighet skall utesluta en leverantör från deltagande i upphandlingsförfaranden, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt lagkraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/773/RIF,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, eller

4. penninghäleri enligt 9 kap. 6 a § brottsbalken.

Om leverantören är en juridisk person skall denna uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören dömts för brottet.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket.

Om det finns synnerliga skäl får en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör enligt första stycket.

Omständigheter som får medföra uteslutning av leverantörer

2 § En leverantör får uteslutas från deltagande i ett upphandlingsförfarande, om han

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,

2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,

3. genom lagakraftvunnen dom har dömts för brott avseende yrkesutövningen,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande myndigheten kan visa detta,

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, eller

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna bestämmelse.

Om leverantören är en juridisk person får denna uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brott som avses i första stycket 3 eller gjort sig skyldig till sådant fel som avses i första stycket 4.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket 1–3 eller 5.

Intyg och bevis angående leverantör

3 § Den upphandlande myndigheten skall som bevis för att det inte finns grund för att utesluta en leverantör godta utdrag ur officiellt register eller annan likvärdig handling när det gäller ett förhållande som avses i 1 § eller 2 § 1–3 och intyg från behörig myndighet när det gäller ett förhållande som avses i 2 § 5.

Om sådana handlingar eller intyg som avses i första stycket inte utfärdas i leverantörens hemland eller ursprungsland eller inte omfattar samtliga de fall som avses i 1 § eller 2 § 1-3 kan de ersättas av en utsaga som har avgetts på heder och samvete eller av en likvärdig åtgärd.

Om en leverantör är registrerad i en EES-stats officiella förteckning över godkända leverantörer får antas att leverantören uppfyller de krav som anges i 1 § eller i 2 § första stycket 1–5.

Bemyndigande

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om de bevis som avses i 3 §.

13 kap. Kontroll av leverantörers lämplighet och förmåga att fullgöra kontrakt

Kontroll av leverantörers lämplighet

1 § Innan kontrakt tilldelas skall den upphandlande myndigheten kontrollera lämpligheten hos de leverantörer som inte har uteslutits enligt 12 kap. 1–2 §§.

Kontroll skall ske i enlighet med de kriterier för ekonomisk och finansiell ställning samt yrkesmässig och teknisk kunskap eller kapacitet som anges i 4–15 §§ samt, i förekommande fall, de icke-diskriminerande regler och kriterier som avses i 5 kap. 11 §.

2 § En upphandlande myndighet får ställa upp krav på en lägsta nivå för anbudssökandes och anbudsgivares kapacitet, i enlighet med kraven i 3–13 §§. Omfattningen av den information som avses i 3–13 §§ samt de lägsta nivåerna för den kapacitet som krävs för ett bestämt kontrakt skall ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta.

De krav som ställs upp skall framgå av annonsen om upphandling.

Krav på registrering

3 § Myndigheten får begära att en leverantör visar att han är registrerad i det land där han driver verksamhet enligt landets aktiebolags- eller handelsregister eller motsvarande register.

I stället för vad som anges i första stycket kan en leverantör avlägga en ed under försäkran eller uppvisa ett intyg enligt bilaga 5 till denna lag för offentliga byggkontrakt, bilaga 6 till denna lag för offentliga varukontrakt och bilaga 7 till denna lag för offentliga tjänstekontrakt.

I samband med förfaranden för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt får den upphandlande myndigheten anmoda anbudssökande eller anbudsgivare att visa att de har ett särskilt tillstånd eller är medlemmar i en organisation i sitt hemland, om detta krävs för att tillhandahålla den aktuella tjänsten.

Leverantörers ekonomiska och finansiella ställning

Bevis på den ekonomiska och finansiella ställningen

4 § Bevis på en leverantörs ekonomiska och finansiella ställning kan utgöras av

1. intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten,
2. balansräkningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av balansräkningar krävs enligt lagstiftningen i det land där leverantören är etablerad eller,
3. uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller för de tre senaste verksamhetsåren eller den kortare tid under vilken verksamheten bedrivits, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.

5 § Den upphandlande myndigheten skall i annonsen om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud ange vilken eller vilka av de i 4 § nämnda referenserna som den har valt samt vilka andra referenser som skall företes.

6 § Om en leverantör har ett godtagbart skäl för att inte förete de referenser som den upphandlande myndigheten begär, får han bevisa sin ekonomiska och finansiella ställning med varje annan handling som den upphandlande myndigheten finner lämplig.

Tillgång till andra företags ekonomiska kapacitet

7 § En leverantör får vid behov och när det gäller ett bestämt kontrakt åberopa andra företags kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan leverantören och dessa företag. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att han kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna vid fullgörandet av det aktuella kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 2 kap. 9 § åberopa förmågan hos deltagarna i gruppen eller andra företag.

Teknisk och yrkesmässig kapacitet

8 § En leverantörs tekniska och yrkesmässiga kapacitet skall bedömas och kontrolleras i enlighet med 9 och 10 §§.

Bevis på teknisk kapacitet

9 § Den upphandlande myndigheten skall i annonsen om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud ange på vilket eller vilka av de sätt som anges i andra stycket som en leverantör skall styrka sin tekniska kapacitet.

Den tekniska kapaciteten kan styrkas

1. genom en förteckning över slutförda byggentreprenader under de fem senaste åren, åtföljd av intyg om att de viktigaste byggentreprenaderna utförts på ett tillfredsställande sätt, varvid av intygen skall framgå värde, tidpunkt och plats för utförandet av byggentreprenaderna och huruvida de utfördes enligt gängse branschnormer och slutfördes på ett korrekt sätt, Om det är nödvändigt

skall den behöriga myndigheten sända dessa intyg direkt till den upphandlande myndigheten,

2. genom en förteckning över de viktigaste varuleveranser eller tjänster som utförts under de tre senaste åren, varvid skall framgå värde och tidpunkt samt huruvida det varit fråga om privata eller offentliga mottagare; om mottagaren är en upphandlande myndighet skall lämnas intyg som utfärdats eller attesterats av denna myndighet och om mottagaren inte är en upphandlande myndighet skall lämnas intyg från köparen eller, om detta inte är möjligt, skall lämnas en försäkran från leverantören,

3. genom uppgifter om den tekniska personal och de tekniska organ som ansvarar för kvalitetskontrollen eller som berörs på annat sätt, vare sig de direkt tillhör leverantörens företag eller inte, och, i fråga om offentliga byggtreprenader, uppgift om den tekniska personal och de tekniska organ som entreprenören kan förfoga över för att genomföra entreprenaden,

4. genom en beskrivning av varuleverantörens eller tjänsteleverantörens tekniska utrustning och av de metoder som han använder för att säkra kvaliteten samt av företagets undersöknings- och forskningsresurser,

5. när det är fråga om komplexa varor eller tjänster eller i undantagsfall om varor eller tjänster avsedda för ett särskilt ändamål, genom en kontroll som skall utföras av den upphandlande myndigheten själv eller på dennas vägnar av ett behörigt organ i varuleverantörens eller tjänsteleverantörens etableringsland, förutsatt att detta organ ger sitt samtycke; kontrollen skall avse en varuleverantörs tillverkningskapacitet eller en tjänsteleverantörs tekniska kapacitet och, om det behövs, dennes undersöknings- och forskningsresurser samt åtgärder för kvalitetskontroll,

6. genom uppgifter om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer och motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget, särskilt om den eller dem som skall ansvara för tillhandahållande av tjänsterna eller leda byggtreprenaden,

7. när det är fråga om byggtreprenader eller tjänster, genom uppgifter om de miljöskyddsåtgärder leverantören kommer att tillämpa vid fullgörandet av kontraktet, om det med hänsyn till vad kontraktet avser är påkallat med sådana uppgifter,

8. genom en uppgift om antalet anställda i medeltal per år hos tjänsteleverantören eller entreprenören och antalet anställda med ledningsfunktion under de tre senaste åren,

9. genom en uppgift om vilka verktyg, maskiner och teknisk utrustning som tjänsteleverantören eller entreprenören förfogar över för att fullgöra kontraktet,

10. genom en upplysning om hur stor del av kontraktet som tjänsteleverantören kan komma att lägga ut på underleverantörer, eller

11. när det gäller de varor som skall levereras, genom prover, beskrivningar eller fotografier, vars äkthet skall styrkas om den upphandlande myndigheten begär det, eller genom intyg som upprättas av officiella institutioner för kvalitetskontroll eller enheter för sådan kontroll av erkänd kompetens och av vilka det skall framgå att varor som

är klart identifierade genom referenser överensstämmer med vissa specifikationer eller standarder.

Tillgång till andra företags tekniska kapacitet

10 § En leverantör får vid behov och när det gäller ett bestämt kontrakt åberopa andra företags kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan leverantören och dessa företag. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att han kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna vid fullgörandet av kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 2 kap. 9 § åberopa förmågan hos deltagarna i gruppen eller andra företag.

Leverantörers yrkeskunnande

11 § När det gäller varukontrakt som innefattar monterings- eller installationsarbeten, tillhandahållande av tjänster eller utförande av byggentreprenad, får särskild vikt vid bedömningen av en leverantörs förmåga att fullgöra kontraktet fästas vid leverantörens yrkeskunnande, effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet.

Kvalitetssäkringsstandarder

12 § Om en upphandlande myndighet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ om att leverantören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, skall myndigheten hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder på området och som är certifierade av organ som uppfyller europeiska standarder för certifiering.

Den skall godkänna likvärdiga intyg från sådana organ som är etablerade i andra EES-stater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av leverantörer.

Standarder för miljöledning

13 § Om en upphandlande myndighet i de fall som avses i 9 § 7 kräver att få se certifikat som upprättats av ett oberoende organ och som intygar att leverantören uppfyller vissa miljöledningsstandarder, skall myndigheten hänvisa till gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS) eller till miljöledningsstandarder som bygger på relevanta europeiska eller internationella standarder och som certifierats av organ som uppfyller gemenskapslagstiftningen eller internationella standarder för certifiering.

Myndigheten skall godta likvärdiga certifikat från organ i andra medlemsstater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga miljöledningsåtgärder som läggs fram av leverantörerna.

Kompletterande handlingar och upplysningar

14 § Den upphandlande myndigheten får anmoda leverantörerna att komplettera eller förtydliga intyg och andra handlingar som avses i 12 kap. 3 §, och i 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12 och 13 §§ i detta kapitel.

Officiella förteckningar

15 § Om en leverantör är registrerad i en EES-stats officiella förteckning över godkända leverantörer eller innehar ett certifikat utfärdat av ett offentligt eller privaträttsligt certifieringsorgan som uppfyller europeiska standarder för certifiering får antas att leverantören uppfyller de krav som anges i

1. 12 kap. 1 § och 2 § 1–4 och 6, 3 §, 4 § 2 och 3 samt 9 § 1, 3 och 6–9 i detta kapitel när det gäller byggtreprenörer,
2. 9 § 2–5 och 11 när det gäller varuleverantörer, eller
3. 9 § 2 och 4–10 när det gäller tjänstleverantörer.

14 kap. Kontraktstilldelning

Tilldelningsgrunder

1 § En upphandlande myndighet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande myndighetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

2 § Den upphandlande myndigheten skall ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Den relativa betydelsen av kriterierna får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

I det fall den upphandlande myndigheten kan visa att det inte är möjligt att ange den relativa betydelsen av de olika kriterierna, skall dessa anges i fallande prioritetsordning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

3 § En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan avse

1. om anbudsgivaren kan utnyttja ekonomiskt fördelaktiga metoder att fullgöra upphandlingskontraktet,
2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra upphandlingskontraktet,
3. originaliteten i de varor, tjänster eller byggentreprenader, som föreslås av anbudsgivaren,
4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där upphandlingskontraktet skall fullgöras, och
5. möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

Den upphandlande myndigheten skall i samråd med anbudsgivaren granska detta innehåll med beaktande av de ingivna förklaringarna.

4 § Om en upphandlande myndighet finner att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd skall myndigheten samråda med anbudsgivaren. Kan anbudsgivaren inte inom en skälig tidsfrist som fastställs av den upphandlande myndigheten visa att det är fråga om ett tillåtet stöd, får anbudet förkastas.

En upphandlande myndighet som förkastar ett anbud enligt första stycket skall underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om det.

15 kap. Koncessioner avseende byggentreprenader

Tillämpningsområdet

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas vid beviljande av en byggkoncession avseende byggentreprenad, om upphandlingskontraktet har ett värde om minst 5 278 000 euro. Värdet skall beräknas enligt de regler för byggentreprenader som gäller enligt 4 kap. 3–7 §§.

Undantag från tillämpningsområdet

2 § Detta kapitel tillämpas inte på koncessioner som beviljas i sådana fall som enligt 1 kap. 2 § medför att lagen inte skall tillämpas på upphandling av byggentreprenader och inte heller i sådana fall som avses i 3 kap. 1 §, 2 § 2 eller 3 §.

3 § Denna lag skall, under de förutsättningar som enligt 5 kap. 9 § första stycket 1 och andra stycket berättigar en upphandlande myndighet att använda förhandlat upphandlingsförfarande utan föregående annonsering, inte tillämpas på kompletterande byggentreprenader som inte ingår i vare sig det ursprungliga koncessionsprojektet eller i det ursprungliga kontraktet.

Annonsering

4 § En upphandlande myndighet skall annonsera upphandling av koncessioner som avser byggentreprenader. I fråga om annonseringen tillämpas 9 kap. 9–15 §§.

Tidsfrister för ansökan om att tilldelas en koncession

5 § Tidsfristen för att lämna in ansökningar om att tilldelas en koncession skall vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades.

Tiden får förkortas i enlighet med 10 kap. 5 § och skall förlängas i enlighet med 10 kap. 7 §.

Underentreprenad

6 § En upphandlande myndighet får begära att den som ansöker om att tilldelas en koncession skall lägga ut minst 30 procent av koncessionsvärdet på tredje man, med möjlighet för den koncessionssökande att öka denna andel. Den minsta andel som skall gälla skall anges i koncessionsavtalet.

Om myndigheten inte gjort någon begäran enligt första stycket, får den begära att sökandena i sina anbud anger hur stor andel av koncessionens totala värde som de avser att lägga ut på någon annan.

Koncessionshavares skyldighet när denne är en upphandlande myndighet

7 § Om den som tilldelas en koncession är en upphandlande myndighet, gäller denna lag vid den myndighetens tilldelning av kontrakt som avser byggentreprenader.

Koncessionshavares skyldighet när denne inte är en upphandlande myndighet

8 § Om den som tilldelas en koncession inte är en upphandlande myndighet, skall i upphandlingskontraktet föreskrivas att koncessionshavaren, när han tilldelar tredje man byggentreprenadkontrakt, skall annonsera upphandlingen enligt bestämmelserna i 9 kap. 9–15 §§.

Annonsering enligt första stycket skall inte krävas, om värdet av de kontrakt som tilldelas tredje man inte uppgår till 5 278 000 euro. Annonsering skall inte heller krävas, om sådana förhållanden föreligger som enligt 5 kap. 7 eller 9 § berättigar en upphandlande myndighet att använda förhandlat upphandlingsförfarande utan föregående annonsering.

Värdet av ett kontrakt skall beräknas enligt de regler för byggentreprenader som gäller enligt 4 kap. 3–7 §§.

Företag som går samman och anknutna företag

9 § Om flera företag går samman för att få en koncession, skall inte något av dem anses som tredje man. Detsamma gäller ett anknutet företag.

Med anknutet företag förstås företag över vilket koncessionshavaren direkt eller indirekt kan utöva ett bestämmande inflytande på det sätt som anges i 10 §, företag som kan utöva ett sådant inflytande över

koncessionshavaren och företag som tillsammans med koncessionshavaren står under sådant inflytande av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under.

En uttömmande förteckning över företag som avses i första stycket skall bifogas ansökan om att tilldelas en koncession.

10 § Ett bestämmande inflytande enligt 9 § skall antas föreligga om ett företag direkt eller indirekt i förhållande till ett annat företag innehar större delen av andelarna i företaget eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieägarande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, verkställande eller övervakande organ.

Tidsfrist vid koncessionshavares tilldelning av kontrakt

11 § En koncessionshavare som inte är en upphandlande myndighet och som skall tilldela ett kontrakt som avser en byggtreprenad skall bestämma en tidsfrist för ansökningar om att få lämna anbud som inte är kortare än 37 dagar från den dag då annonsen skickades och en tid för att lämna anbud som inte är kortare än 40 dagar från den dag då annonsen om upphandlingen eller inbjudan att lämna anbud skickades.

16 kap. Projekttävlingar på tjänsteområdet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel skall, om inte annat följer av 2 §, tillämpas på sådana projekttävlingar avseende tjänster, som

1. ingår i ett förfarande för tilldelning av ett tjänstekontrakt, eller
2. innefattar priser eller ersättningar till deltagarna.

Första stycket gäller endast om tröskelvärdet uppgår till minst det belopp som anges i 4 §.

Undantagna projekttävlingar

2 § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas på sådana projekttävlingar avseende tjänster

1. som omfattas av lagen (0000:00) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, under förutsättning att de anordnas av en upphandlande myndighet som bedriver någon verksamhet som anges i 4 kap. i den lagen och anordnas för fortsatt utövande av denna verksamhet, eller som är undantagna från den lagens tillämpningsområde, eller

2. som anordnas i sådana fall som avses i 3 kap. 1 §, 2 § 2 eller 3 §.

Utan hinder av första stycket 1 tillämpas detta kapitel på projekttävlingar som anordnas av en upphandlande myndighet som bedriver sådan verksamhet som består i tillhandahållande av tjänster som anges i 4 kap. 6–8 §§ lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

Regler för anordnande av projekttävlingar

3 § Reglerna för en projekttävling skall fastställas i enlighet med vad som föreskrivs i detta kapitel och skall hållas tillgängliga för var och en som är intresserad av att delta i tävlingen.

Rätten att delta i en projekttävling får inte begränsas till deltagare som är hemmahörande i en EES-stat, i vissa EES-stater eller i en viss geografisk del av en EES-stats område.

Rätten att delta i en projekttävling får inte heller begränsas så att endast fysiska personer eller endast juridiska personer får delta.

Tröskelvärden för projekttävlingar

4 § Tröskelvärdet vid projekttävlingar är

1. 137 000 euro, om tävlingen anordnas av en central statlig myndighet,
2. 211 000 euro, om tävlingen anordnas av en annan myndighet, och
3. 211 000 euro, om tävlingen gäller forsknings- och utvecklingstjänster, telekommunikationstjänster eller sådana tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som omfattas av första stycket 1.

5 § Tröskelvärdet enligt 4 § första stycket 1 skall av den upphandlande myndigheten beräknas till värdet exklusive mervärdesskatt av tjänstekontraktet. I värdet skall inräknas de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna.

6 § Tröskelvärdet enligt 4 § första stycket 2 skall av den upphandlande myndigheten beräknas till summan av de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna och det beräknade värdet exklusive mervärdesskatt av de tjänstekontrakt som senare kan tilldelas vinnaren eller en av vinnarna i tävlingen, om en sådan tilldelning inte har uteslutits i annonsen om tävlingen.

Annonsering

7 § En upphandlande myndighet som avser att anordna en projekttävling skall annonsera tävlingen.

En upphandlande myndighet som anordnat en projekttävling skall, om inte annat följer av 8 §, annonsera resultatet av tävlingen.

8 § Annonsering enligt 7 § andra stycket behöver inte göras, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, skada offentliga eller privata företags berättigade affärsintressen eller motverka en sund konkurrens mellan tjänsteleverantörer.

9 § I fråga om annonsering enligt detta kapitel tillämpas 9 kap. 9–15 §§.

Kommunikation och information

10 § Meddelanden, utbyte och lagring av information skall ske på ett sådant sätt att det säkerställs att integritet och sekretess för de av tävlingsdeltagarna inlämnade uppgifterna bevaras samt att juryn inte får ta del av tävlingsbidragen innan tidsfristen för inlämnande har löpt ut.

Information om de nödvändiga specifikationerna för elektronisk överföring av ritningar och planer och projekt, inklusive kryptering, skall vara tillgänglig för de berörda parterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk överföring som avses i andra stycket.

Val av deltagare

11 § Om endast ett visst antal deltagare får delta i en projekttävling skall den upphandlande myndigheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet. Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta skall vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

Juryns sammansättning

12 § Den jury som skall utse vinnande bidrag i projekttävlingen skall vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer för att få delta i en projekttävling skall minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer.

13 § Juryn skall vara självständig i sina beslut och yttranden.

Vid granskningen av tävlingsbidragen skall tävlingsdeltagarnas anonymitet bevaras. Anonymiteten skall bevaras till dess juryn har avgett sitt yttrande eller meddelat sitt beslut.

Vid granskningen får endast de kriterier som angetts i annonsen om projekttävlingen beaktas.

14 § Juryn skall lämna en av jurymedlemmarna undertecknad rapport i vilken tävlingsbidragen rangordnas. Rapporten skall innehålla kommentarer och ange det behov av klargöranden som kan finnas.

Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas av juryn att besvara frågor som juryn har noterat i rapporten i syfte att klargöra projektets alla aspekter.

Fullständiga protokoll skall upprättas över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

17 kap. Upphandling som inte omfattas av direktivet

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller i fråga om kontrakt som avser tjänster som angetts i bilaga 3, för andra kontrakt vars värde understiger de tröskelvärden som anges i 4 kap. och för kontrakt som är undantagna enligt 3 kap. 2 §.

2 § Vid tilldelning av kontrakt enligt detta kapitel tillämpas 1–3 kap., 7 kap., 8 kap. 9 § och 18 kap. samt de övriga bestämmelser i lagen som anges i detta kapitel.

Vid tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 tillämpas även 8 kap. 1–10 §§, om värdet på kontraktet uppgår till minst tillämpligt tröskelvärde i 4 kap.

Upphandlingsförfaranden

3 § Tilldelning av kontrakt skall göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande.

Ett direktupphandlingsförfarande får dock användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Den upphandlande myndigheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av sådant förfarande.

4 § Med förenklat förfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande myndigheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med urvalsförfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud, den upphandlande myndigheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och den upphandlande myndigheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med direktupphandlingsförfarande avses ett förfarande utan krav på anbud.

Annonsering vid förenklat förfarande

5 § Vid förenklat förfarande skall den upphandlande myndigheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som leder till effektiv konkurrens, om inte annat följer av 6 §.

Begäran om anbud utan föregående annonsering

6 § En upphandlande myndighet får utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om

1. det vid ett annonserat förenklat förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det är fråga om varor som framställs enbart för forskning, utveckling, experiment eller studier, under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör, eller

4. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäligen tekniska eller ekonomiska olägenheter.

Annonsering vid urvalsförfarande

7 § Vid tillämpning av urvalsförfarande skall den upphandlande myndigheten publicera en ansökningsinbjudan genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig. Av inbjudan skall det framgå

1. hur en ansökan om att få lämna anbud får lämnas och
2. den dag då ansökan senast skall ha kommit in.

Myndigheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in att lämna anbud. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens skall uppnås.

Förfrågningsunderlag

8 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig". Av förfrågningsunderlaget skall framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

Rätt att få del av förfrågningsunderlag

9 § En leverantör som inte särskilt tillfrågats har rätt att på begäran få förfrågningsunderlaget på samma villkor som andra leverantörer.

Former och tidsfrister för att lämna anbud och anbudsansökningar

10 § Vad som föreskrivs i 11 kap. 1 § första och andra styckena, 2-3 §§ och 5-6 §§ gäller i fråga om anbud och ansökningar om att få lämna anbud vid tilldelning av kontrakt som avses i detta kapitel.

11 § Anbudsgivare och anbudssökande skall ges skälig tid att lämna sina anbud eller ansökningar. Tiden för att få lämna ansökningar om att få

lämna anbud får dock aldrig vara kortare än tio dagar från den dag då ansökningsinbjudan blev publicerad enligt 7 §.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om han fått upplysningar som avses i 23 §.

Innehåll i annonsen m.m.

13 § I annonsen enligt 5 §, skrivelsen enligt 6 § eller förfrågningsunderlaget enligt 8 § skall anges

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet skall vara bindande.

Mottagande och öppnande av anbud

14 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande myndigheten utsedda personer skall delta. Anbuderna skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammare utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förenklat förfarande och vid urvalsförfarande som angetts innefatta förhandling får försändelserna öppnas och anbuderna förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbuderna skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

15 § En upphandlande myndighet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökan om att få lämna anbud.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras, om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Uteslutning av leverantörer

16 § En anbudssökande eller anbudsgivare får uteslutas från deltagande i ett upphandlingsförfarande i enlighet med vad som föreskrivs i 12 kap. 2 § och 3 § första stycket.

Innan ett skriftligt anbud antas skall den upphandlande myndigheten, om det inte är onödigt, kontrollera om leverantören är

1. registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret,
2. registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdesskatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, och

3. fri från skulder för svenska skatter och socialförsäkringsavgifter.

En upphandlande myndighet som av leverantören begär upplysningar om förhållanden som avses i första och tredje styckena skall i förfrågningsunderlaget, annonsen eller skrivelsen ange på vilket sätt leverantören kan lämna upplysningarna.

Krav på registrering av leverantör

17 § En upphandlande myndighet får inte anta ett anbud, om leverantören inte är registrerad i register som avses i 16 § andra stycket, under förutsättning att registreringskyldighet föreligger.

Villkor för fullgörande av kontrakt

18 § En upphandlande myndighet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Prövning av anbud och anbudsansökningar

19 § En upphandlande myndighet skall pröva alla de anbud och de ansökningar om att få lämna anbud som har kommit in i rätt tid, om inte annat följer av andra stycket eller 17 §.

En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud eller en ansökan om sådana förhållanden föreligger som avses i de bestämmelser till vilka hänvisas i 16 § första stycket.

Grunder för tilldelning av kontrakt

20 § En upphandlande myndighet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande myndighetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skall göras i enlighet med 14 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande myndigheten skall antingen ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

21 § Den upphandlande myndigheten får förkasta anbud som den anser vara onormalt lågt, dock först sedan myndigheten begärt förklaring till

det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Förklaringen skall begäras skriftligen.

Dokumentation, underrättelse och förvaring av handlingar

22 § En upphandlande myndighet skall dokumentera skälen för sina beslut och vad som i övrigt förekommit av betydelse vid upphandlingsförfarandet. Detta gäller dock inte vid tilldelning av kontrakt som avser lågt värde.

23 § Vid förenklat förfarande och urvalsförfarande skall den upphandlande myndigheten lämna sådana upplysningar till anbudssökandena och anbudsgivarna som avses i 11 kap. 7 och 9 §§.

I de fall första stycket inte är tillämpligt skall den upphandlande myndigheten, när ett beslut om leverantör och anbud fattats, underrätta anbudsgivarna om detta snarast möjligt.

24 § En upphandlande myndighet skall på betryggande sätt förvara anbud och ansökningar om att få lämna anbud samt tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

Särskilda bestämmelser för tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3

25 § Om ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 uppgår till minst tillämpligt tröskelvärde i 4 kap., skall den upphandlande myndigheten senast inom 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats skicka ett meddelande därom till Byrån för Europeiska unionens officiella publikationer. I meddelandet skall anges om den upphandlande myndigheten godkänner att meddelandet publiceras.

Upphandling som rör rikets säkerhet m.m.

26 § Vid tilldelning av kontrakt som avses i 3 kap. 2 § får regeringen föreskriva eller i enskilda fall besluta om

1. undantag från bestämmelserna om annonsering i detta kapitel, och
2. de undantag i övrigt från bestämmelserna i detta kapitel som är nödvändiga med hänsyn till försvars- och säkerhetspolitiska intressen.

Regeringen får i föreskrifter eller i enskilda fall överlåta till en upphandlande myndighet att själv besluta om sådana undantag som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen beslutar meddelar föreskrifter om produkter inom försvarssektorn.

Projekttävlingar

27 § Vad som föreskrivs i 16 kap. 1 § första stycket, 2, 3, 5 och 10–13 §§ gäller även för projekttävlingar som understiger tröskelvärdet i 16 kap. 4 § första stycket, om inte tävlingen avser lågt värde.

Vid anordnande av projekttävlingar skall 3 § tillämpas. En projekttävling skall annonseras enligt 5 eller 7 §.

Vid tilldelning av kontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt detta kapitel och som enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna skall, om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts, vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

18 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

Överprövning

1 § En leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Vid tilldelning av kontrakt genom ett direktupphandlingsförfarande får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då ett avtal om upphandlingen föreligger.

Vid tillämpning av annat upphandlingsförfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då ett upphandlingskontrakt föreligger. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande myndigheten lämnat upplysningar enligt 11 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller
2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som

1. avses i 3 kap. 2 §, om regeringen föreskrivit om undantag från bestämmelsen eller om regeringen eller den upphandlande myndighet som regeringen bestämmer beslutat om undantag från bestämmelsen i ett enskilt fall, eller
2. det är absolut nödvändigt att genomföra med sådan synnerlig brådska som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten och inte heller kan hänföras till denna.

Felaktig upphandling

2 § Om den upphandlande myndigheten har brutit mot 1 kap. 5 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Behörig domstol

3 § En ansökan enligt 1 § skall göras hos den länsrätt i vars domkrets den upphandlande myndigheten har sitt hemvist.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Förbud mot överklagande

4 § Ett beslut på vilket denna lag är tillämplig får inte överklagas med stöd av 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Skadestånd

5 § En upphandlande myndighet som inte följt bestämmelserna i denna lag skall ersätta därigenom uppkommen skada för leverantör.

6 § Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt som följer av 1 § andra - fjärde styckena. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

Tillsyn

7 § En särskild nämnd, Nämnden för offentlig upphandling, utövar tillsyn över den offentliga upphandlingen enligt denna lag. Vid sin tillsyn får nämnden inhämta alla nödvändiga upplysningar från upphandlande myndigheter.

Upplysningarna skall i första hand inhämtas genom skriftligt förfarande. Om det på grund av materialets omfång, brådska eller något annat förhållande är lämpligare, får upplysningarna inhämtas genom besök hos den upphandlande myndigheten.

8 § En upphandlande myndighet är skyldig att tillhandahålla de upplysningar som Nämnden för offentlig upphandling begär för sin tillsyn.

Övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder ikraft den 1 februari 2006.
2. Lagen tillämpas på upphandlingsförfaranden som påbörjas efter ikraftträdandet.

3. Förslag till lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller, om inte annat följer av 2 §, vid tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor och tjänster och som görs av en upphandlande enhet som anges i 3 kap. för en verksamhet som anges i 4 kap.

Lagen gäller också då en upphandlande enhet som anges i 3 kap. anordnar en projekttävling som avser en verksamhet som anges i 4 kap.

2 § I fråga om kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag och i fråga om andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen, gäller lagen endast i den utsträckning som följer av 19 och 20 kap.

Ett kontrakt som avser både tjänster som anges i bilaga 2 till denna lag och tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag skall, om värdet av de förstnämnda tjänsterna överstiger värdet av de sistnämnda i sin helhet anses vara ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 2 och i annat fall i sin helhet anses vara ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3.

Genomförande av EG-direktiv

3 § Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster².

Principer för tilldelning av kontrakt

4 § Tilldelning av kontrakt enligt denna lag skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns. Upphandlande enheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Genomförandet av upphandlingsförfaranden skall ske med iakttagande av öppenhet.

Kontrakt som avser mer än en verksamhet

5 § I det fall ett kontrakt avser mer än en verksamhet skall, om olika bestämmelser gäller för verksamheterna, tillämpas de bestämmelser som gäller för den huvudsakliga delen av kontraktet.

² EGT L 134, 30.4.2004, s. 1-113 (Celex 32004L0017).

6 § I det fall ett kontrakt avser både en verksamhet som omfattas av denna lag och en verksamhet som omfattas av lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster skall, om det inte är möjligt att på objektiva grunder avgöra vilken verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser, den sistnämnda lagen tillämpas på kontraktet.

7 § I det fall ett kontrakt avser både en verksamhet som omfattas av denna lag och en annan verksamhet som inte omfattas av vare sig denna lag eller lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster skall, om det inte är möjligt att på objektiva grunder avgöra vilken verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser, denna lag tillämpas på kontraktet.

8 § Valet mellan att tilldela endast ett kontrakt som avser mer än en verksamhet och att tilldela separata kontrakt för de olika verksamheterna får inte göras för att uppnå att kontraktstilldelningen undantas från bestämmelserna i denna lag eller i lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster.

Rätten att få delta i ett upphandlingsförfarande

9 § En anbudssökande eller anbudsgivare, som är etablerad i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och enligt gällande bestämmelser i den staten har rätt att leverera den tjänst som ett kontrakt avser, får inte uteslutas från deltagande i upphandlingsförfarandet endast på grund av krav på att leverantören skall vara antingen en fysisk eller en juridisk person.

Juridiska personer kan, när det gäller tjänste- och byggtreprenadkontrakt eller varukontrakt som också omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, åläggas att i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på de personer som skall utföra tjänsterna.

10 § Grupper av leverantörer har rätt att lämna anbud och att ansöka om att få lämna anbud. Den upphandlande enheten får inte föreskriva att sådana grupper skall anta en bestämd juridisk form för att få lämna anbud eller förhandla. Enheten får dock föreskriva att den utsedda gruppen skall anta en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullgöras korrekt.

11 § En upphandlande enhet får reservera deltagandet i upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder eller föreskriva att kontrakten skall fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, om majoriteten av de berörda arbetstagarna är personer med funktionshinder som på grund av funktionshindrets art eller svårighet inte kan utöva yrkesverksamhet på normala villkor.

Denna begränsning skall nämnas i annonsen om upphandling.

2 kap. Definitioner

1 § I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp som används i denna lag. Det finns definitioner också i andra kapitel.

2 § Med *upphandling* avses anskaffning av varor, byggentreprenader eller tjänster mot ersättning samt leasing, hyra eller hyrköp av varor.

3 § Med *kontrakt* avses enligt denna lag skriftligt avtal som

1. sluts mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer,
2. avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster mot ersättning, och
3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

4 § Med *byggentreprenadkontrakt* avses ett kontrakt avseende byggentreprenad som gäller

1. utförande eller både projektering och utförande av arbete som är hänförligt till en verksamhet som anges i bilaga 1 till denna lag,
2. ett byggnadsverk, eller
3. utförandet, oavsett på vilket sätt, av ett byggnadsverk enligt krav som ställts upp av den upphandlande enheten.

Med *byggnadsverk* avses det samlade resultatet av bygg- och anläggningsarbeten, om resultatet kan självständigt fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion.

5 § Med *varukontrakt* avses ett kontrakt som gäller varor och som inte omfattas av ett byggentreprenadkontrakt.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar ett underordnat inslag av monterings- eller installationsarbeten avseende varorna.

6 § Med *tjänstekontrakt* avses ett kontrakt som gäller utförande av sådana tjänster som anges i bilaga 2 eller 3 till denna lag och som inte utgör ett kontrakt som anges i 4 eller 5 §.

Ett kontrakt som avser såväl varor som tjänster enligt bilaga 2 eller 3 till denna lag skall behandlas som ett tjänstekontrakt, om värdet av tjänsterna är högre än värdet av varorna.

Ett kontrakt som avser tjänster enligt bilaga 2 eller 3 till denna lag och omfattar sådan verksamhet enligt bilaga 1 till denna lag som endast är underordnad verksamhet i förhållande till kontraktets huvudändamål skall behandlas som ett tjänstekontrakt.

7 § Med *ramavtal* avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattad kvantitet.

8 § Med *leverantör* avses den som på marknaden tillhandahåller byggentreprenader, varor eller tjänster.

Med leverantör avses också grupper av leverantörer.

9 § Med *anbudssökande* avses en leverantör som ansöker om att få delta i ett selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande.

10 § Med *inköpscentral* avses en upphandlande myndighet som

1. anskaffar varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande enheter, eller
2. ingår kontrakt eller träffar ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande enheter.

11 § Med *förfrågningsunderlag* avses underlag för anbud, som en upphandlande enhet tillhandahåller en leverantör.

12 § Med *öppet upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer får lämna anbud.

13 § Med *selektivt upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer kan ansöka om att få delta och endast anbudssökande som inbjuds av den upphandlande enheten att delta får lämna anbud.

14 § Med *förhandlat upphandlingsförfarande* avses ett förfarande där den upphandlande enheten inbjuder utvalda leverantörer att lämna anbud och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem.

15 § Med *projekttävling* avses en tävling, främst inom områdena byggnads- och landskapsplanering, arkitekt- eller ingenjörsarbete och databehandling som gör det möjligt för arrangören att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i tävlingen.

16 § Med *skriftlig* avses att en enhet av ord eller siffror kan läsas, återges och sedan meddelas. Denna enhet kan innehålla uppgifter som går att överföra och lagra med elektroniska medel.

17 § Med *elektroniska medel* avses medel som utnyttjar elektronik för behandling och lagring av data och medel som sänder, överför och mottar via kabel, radiovågor, på optisk eller någon annan elektromagnetisk väg.

18 § Med *gemensam terminologi vid offentlig upphandling* avses den tillämpliga nomenklatur vid offentlig upphandling som antagits genom förordning EG nr 2195/2002 av den 5 november 2002 (CPV-nomenklaturen). Om den nomenklatur som används i bilaga 1, 2 eller 3 till denna lag avviker från CPV-nomenklaturen skall den nomenklatur som används i respektive bilaga ha företräde.

3 kap. Upphandlande enheter

1 § Upphandlande enheter är myndigheter och sådana företag som avses i 4 §.

2 § Med myndigheter avses i denna lag utöver myndigheter även, beslutande församlingar i kommuner och landsting, offentligt styrda organ som avses i 3 § samt sammanslutningar av myndigheter.

Offentligt styrda organ

3 § Med offentligt styrda organ enligt 2 § avses sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som har inrättats i syfte att täcka behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen finansieras av staten, en kommun, ett landsting eller en annan upphandlande myndighet,
2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller en annan upphandlande myndighet, eller
3. i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ mer än halva antalet ledamöter utses av staten, en kommun, ett landsting eller en annan upphandlande myndighet.

Andra upphandlande enheter än myndigheter

4 § Som upphandlande enheter anses vidare

1. företag över vilka en upphandlande myndighet kan utöva ett bestämmande inflytande på det sätt som anges i 5 §, och
2. företag som bedriver verksamhet som anges i 4 kap. 1, 4–6 eller 9 § med stöd av en särskild rättighet eller ensamrätt som avses i 6 §.

Bestämmande inflytande

5 § Med bestämmande inflytande enligt 4 § 1 avses att en upphandlande myndighet, direkt eller indirekt, innehar större delen av andelarna i företaget eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets förvaltningsorgan eller i dess verkställande eller övervakande organ.

Särskild rättighet eller ensamrätt

6 § Med en särskild rättighet eller en ensamrätt som anges i 4 § 2 avses en rättighet eller ensamrätt som

1. beviljats av myndighet enligt lag eller annan författning,
2. begränsar utövandet av en sådan verksamhet som avses i 4 kap. till ett eller flera företag, och
3. väsentligt påverkar andra företags möjligheter att bedriva samma typ av verksamhet.

4 kap. Verksamheter som omfattas av lagen

Gas, värme, el och dricksvatten

1 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av

1. tillhandahållande eller drift av fasta nät i syfte att tillhandahålla allmänheten tjänster i samband med produktion, transport eller distribution av gas, värme, el eller dricksvatten, eller
2. leverans av gas, värme, el eller dricksvatten till sådana nät.

2 § Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar gas eller värme till ett nät som är avsett för tillhandahållande av tjänster för allmänheten, skall detta inte anses utgöra en sådan verksamhet som avses i 1 §, om

1. enhetens produktion är en oundviklig följd av utövandet av en annan verksamhet än sådan som avses i 1, 4–6 eller 9 §,
2. leverans till det publika nätet endast syftar till att använda denna produktion ekonomiskt, och
3. sådana leveranser uppgår till högst 20 procent av enhetens omsättning, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

3 § Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar el eller dricksvatten till ett nät som är avsett för tillhandahållande av tjänster åt allmänheten, skall detta inte anses utgöra en sådan verksamhet som avses i 1 §, om

1. enhetens produktion behövs för utövandet av en annan verksamhet än sådan som avses i 1, 4–6 eller 9 §,
2. leverans till det publika nätet beror endast på enhetens egen förbrukning, och
3. sådana leveranser uppgår till högst 30 procent av enhetens totala produktion av el respektive dricksvatten, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

4 § Denna lag gäller även vid tilldelning av kontrakt som görs och projekttävlingar som anordnas av en upphandlande enhet som bedriver sådan i 1 § avsedd verksamhet som avser dricksvatten, om kontraktet eller projekttävlingen har anknytning till

1. vattenbyggnadsprojekt, konstbevattning eller dränering, under förutsättning att den volym vatten som avses för dricksvattenförsörjningen utgör mer än 20 procent av den totala volym vatten som tillhandahålls genom dessa projekt eller konstbevattnings- och dräneringsanläggningar, eller
2. bortföring eller rening av avloppsvatten.

Transporttjänster

5 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av tillhandahållande eller drift av nät i syfte att tillhandahålla allmänheten tjänster i form av transporter med järnväg, automatiserade system, spårväg, tunnelbana, buss, trådbuss eller linbana.

Ett nät för transporttjänster skall anses föreligga om tjänsten tillhandahålls enligt sådana av myndighet fastställda villkor som avser linjedragning, tillgänglig transportkapacitet, turtäthet och liknande förhållanden.

Lagen gäller inte vid tilldelning av kontrakt som en upphandlande enhet gör för busstransportverksamhet som avses i första stycket, om 4 kap. 4 § första stycket lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig på enheten den 31 januari 2006.

Posttjänster

6 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av tillhandahållande av posttjänster eller tjänster som anges i 8 §.

Verksamhet som avser tillhandahållande av tjänster som avses i 8 § omfattas av denna lag endast om den upphandlande enheten också tillhandahåller posttjänster och om det beträffande denna senare verksamhet inte har fastställts, enligt det särskilda förfarande som anges i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster att verksamheten är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde.

7 § Med posttjänster avses insamling, sortering, transport och överlämnande av postförsändelser.

Med postförsändelse avses en adresserad försändelse i den slutliga utformning som den skall överlämnas i, såsom brevörsändelser, böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter samt postpaket som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde.

8 § Med andra tjänster än posttjänster avses

1. posthanteringstjänster både före och efter avsändandet,
2. adresshanteringstjänster, överföring av registrerad e-post, säker elektronisk överföring av kodade dokument och andra tjänster, om tjänsterna har anknytning till och utförs helt och hållet med elektroniska medel,
3. tjänster som avser oadresserad direktreklam och andra försändelser som inte innefattas i 7 § andra stycket,
4. tjänster som avser postanvisningar och postgirobotalningar samt finansiella tjänster som anges i 5 kap. 11 § 3 och är hänförliga till kategori 6 i bilaga 2, till denna lag,
5. filatelitjänster, och
6. tjänster där fysisk leverans eller magasinerings kombinerats med andra tjänster som inte är posttjänster (logistik-tjänster).

Undersökning av förekomsten av eller utvinning av olja, gas, kol eller andra fasta bränslen samt tillhandahållande av hamnar och flygplatser

9 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av att utnyttja mark- eller vattenområden i syfte att

1. undersöka förekomsten av eller utvinna olja, gas, kol eller andra fasta bränslen, eller
2. tillhandahålla flygplatser, hamnar eller andra terminaler för transporter i luften eller till sjöss.

5 kap. Undantag från lagens bestämmelser

Byggkoncessioner och tjänstekoncessioner

1 § Denna lag tillämpas inte då en byggkoncession eller tjänstekoncession beviljas av en upphandlande enhet som utför en eller flera av de verksamheter som avses i 3 kap., om koncessionen beviljas för utövande av sådan verksamhet.

Med byggkoncession avses ett kontrakt av samma slag som ett byggtreprenadkontrakt men som innebär att ersättning utgår endast i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Med tjänstekoncession avses ett kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt men som innebär att ersättning utgår endast i form av en rätt att utnyttja tjänsterna eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Kontrakt för återförsäljning eller uthyrning till tredje man

2 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som görs för återförsäljning eller uthyrning till tredje man, om den upphandlande enheten inte har någon särskild rättighet eller ensamrätt att sälja eller hyra ut föremålet för upphandlingen och även andra enheter har rätt att sälja eller hyra ut det på samma villkor som den upphandlande enheten.

En upphandlande enhet är skyldig att på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission till kommissionen anmäla de varukategorier och verksamheter som den anser vara undantagna enligt första stycket.

Annan verksamhet än som avses i lagen och verksamhet i tredje land

3 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som görs

1. för något annat ändamål än för att utöva sådan verksamhet som avses i 3 kap. 1, 4–6 eller 9 §, eller
2. för att i en stat som inte är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) utöva sådan verksamhet som avses i 4 kap. 1, 4–6 eller 9 § utan fysisk användning av något nät eller geografiskt område inom EES.

En upphandlande enhet är skyldig att på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission till kommissionen anmäla de verksamheter som den anser vara undantagna enligt första stycket.

Kontrakt som kräver sekretess eller särskilda säkerhetsåtgärder

4 § I fråga om kontrakt som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet tillämpas endast bestämmelserna i 20 och 21 kap.

Kontrakt som tilldelas enligt andra internationella regler

5 § Denna lag tillämpas inte vid sådan tilldelning av kontrakt som omfattas av andra förfaranderegler och som görs i enlighet med

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget har ingåtts mellan en EES-stat och en eller flera stater utanför EES och som omfattar varor, byggentreprenader, tjänster eller projekttävlingar för att EES-staterna gemensamt skall genomföra eller driva ett projekt,
 2. ett internationellt avtal om stationering av militär personal, eller
 3. en internationell organisations särskilda förfarande.
- Avtal enligt första stycket 1 skall skickas till kommissionen.

Anknutna företag och samriskföretag

6 § Under de förutsättningar som anges i 7 § tillämpas inte denna lag i fråga om kontrakt som

1. en upphandlande enhet tilldelar ett anknutet företag, eller
2. ett samriskföretag, bildat uteslutande av flera upphandlande enheter i syfte att bedriva verksamhet som avses i 3 kap., tilldelar ett företag som är anknutet till någon av dem.

7 § Vad som föreskrivs i 6 § tillämpas under förutsättning att tilldelningen av byggentreprenad-, varu- eller tjänstekontrakt motsvarar minst 80 procent av det anknutna företagets genomsnittliga omsättning av byggentreprenader, varor respektive tjänster under de föregående tre åren.

Om ett anknutet företag inte kan visa sin omsättning för de senaste tre åren på grund av tidpunkten för företagets etablering eller verksamhetens påbörjande, får företaget genom prognoser för verksamheten eller på annat sätt göra sannolikt att den andel av omsättningen som avses i första stycket kommer att uppnås.

Om mer än ett företag som är anknutet till den upphandlande enheten tillhandahåller samma eller liknande byggentreprenader, varor eller tjänster, skall andelen beräknas med hänsyn till den totala omsättning som härrör från tillhandahållandet av byggentreprenader, varor respektive tjänster från dessa anknutna företag.

8 § Denna lag tillämpas inte i fråga om kontrakt som

1. ett samriskföretag, bildat uteslutande av upphandlande enheter för att bedriva verksamhet som avses i 3 kap., tilldelar en av dessa upphandlande enheter, eller
2. en upphandlande enhet tilldelar ett sådant samriskföretag som enheten ingår i, om samriskföretaget har bildats för att utföra den

aktuella verksamheten under en tid av minst tre år och det i den handling som upprättats för bildandet av företaget föreskrivs att de upphandlande enheter som det består av kommer att ingå i det under minst samma tid.

9 § Med anknutet företag avses ett företag vars årsredovisning sammanställs med den upphandlande enhetens enligt 7 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) samt annat företag som

1. den upphandlande enheten kan utöva ett bestämmande inflytande över,
2. kan utöva ett bestämmande inflytande över den upphandlande enheten, eller
3. tillsammans med den upphandlande enheten står under bestämmande inflytande av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under.

Vad som avses med bestämmande inflytande framgår av 2 kap. 5 §.

10 § På begäran av Europeiska gemenskapernas kommission skall en upphandlande enhet som vid tilldelning av kontrakt tillämpar något av undantagen i 6 eller 8 § lämna uppgifter till kommissionen om namnen på de berörda företagen eller samriskföretagen och om de berörda kontraktens art och värde samt tillhandahålla det underlag som kommissionen anser vara nödvändigt för att visa att relationerna mellan företaget eller samriskföretaget och den upphandlande enheten motsvarar kraven i 6–9 §§.

Förvärv av fastighet m.m.

11 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som avser

1. förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet, oavsett finansieringsform,
2. skiljemanna- eller förlikningsuppdrag,
3. finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument, däribland den upphandlande enhetens transaktioner för att skaffa pengar eller kapital,
4. anställningskontrakt, eller
5. forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag av sådana som uteslutande är till nytta för en upphandlande enhet i dess egen verksamhet, förutsatt att den tillhandahållna tjänsten betalas uteslutande av den upphandlande enheten.

Med fastighet enligt första stycket 1 avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet samt befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden.

Tjänstekontrakt som tilldelas på grund av ensamrätt

12 § Denna lag tillämpas inte i fråga om tjänstekontrakt som tilldelas en upphandlande myndighet som på grund av lag eller annan författning, som är förenlig med EG-fördraget, har ensamrätt att utföra tjänsten.

Kontrakt som avser vatten, energi eller bränsle i vissa fall

13 § Denna lag tillämpas inte i fråga om kontrakt som tilldelas av en upphandlande enhet och avser

1. vatten, om den upphandlande enheten bedriver verksamhet enligt 4 kap. 1 § som avser dricksvatten, eller

2. energi eller bränsle för energiproduktion, om den upphandlande enheten bedriver verksamhet enligt 4 kap. 1 § som avser el, gas eller värme eller verksamhet som avses i 4 kap. 9 § 1.

Direkt konkurrensutsatt verksamhet

14 § Denna lag tillämpas inte vid tilldelning av kontrakt som syftar till att medge utförandet av en verksamhet som avses i 4 kap., om det enligt det särskilda förfarande som anges i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster fastställts att verksamheten är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde.

En upphandlande enhet får begära att Europeiska gemenskapernas kommission fastställer att förutsättningarna enligt första stycket är uppfyllda beträffande verksamhet som bedrivs av den upphandlande enheten.

6 kap. Tröskelvärden

Tröskelvärdenas storlek

1 § Denna lag skall tillämpas på tilldelning av kontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst 422 000 euro när det gäller varu- eller tjänstekontrakt och minst 5 278 000 euro när det gäller byggentreprenadkontrakt.

Beräkning av värdet av ett kontrakt

2 § Värdet av ett kontrakt som avses i 1 § utgörs av det totala belopp, exklusive mervärdesskatt, som skall betalas för det som upphandlas. Vid beräkningen skall options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vidare skall i värdet inräknas de premier och ersättningar som den upphandlande enheten planerar att betala till anbudssökande eller anbudsgivare.

Förbud mot kringgående av tröskelvärden

3 § En upphandlande enhet får inte kringgå tillämpningen av denna lag genom att dela upp byggentreprenadprojekt eller planerad anskaffning av en viss mängd varor eller tjänster eller genom att välja speciella metoder för att beräkna kontraktets värde.

Kontrakt som löper på viss tid eller på obestämd tid

4 § För kontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp av varor och löper på bestämd tid om högst tolv månader skall värdet av kontraktet beräknas till kostnaden för kontraktet under löptiden. För kontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden inklusive varans uppskattade restvärde. För kontrakt som löper på obestämd tid eller vars löptid inte kan bestämmas skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

Vissa tjänstekontrakt

5 § För tjänstekontrakt skall värdet av kontraktet beräknas med utgångspunkt i

1. när det gäller försäkringstjänster: den premie som skall betalas och andra former av ersättning,
2. när det gäller banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning, och
3. när det gäller kontrakt som avser projektering: arvoden eller provisioner som skall betalas och andra former av ersättning.

6 § I det fall något totalpris inte bestämts för ett tjänstekontrakt skall värdet av kontraktet utgöras av det fulla värdet av tjänsterna under kontraktets löptid, om denna är högst 48 månader och till månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

Byggentreprenadkontrakt

7 § I värdet av ett byggentreprenadkontrakt skall inräknas kostnaden för entreprenaden och värdet av varor och tjänster som den upphandlande enheten tillhandahåller entreprenören för att entreprenaden skall kunna fullgöras.

Värdet av varor och tjänster som inte krävs för att entreprenaden skall kunna fullgöras får inte läggas till värdet av entreprenaden, om upphandlingen av dessa varor och tjänster då skulle falla utanför lagens tillämpningsområde.

Upphandling genom delkontrakt

8 § Om ett projekt för anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då uppnås skall varje enskild tilldelning av kontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas i fråga om ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro, förutsatt att det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

9 § Om en planerad byggtreprenad eller ett projekt för anskaffning av tjänster kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt skall värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då uppnås skall varje enskild tilldelning av kontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas i fråga om ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro när det gäller tjänster och 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader, förutsatt att det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

Varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas

10 § Värdet av varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas inom en viss tid, skall beräknas med ledning av

1. det verkliga värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under den föregående tolv månadersperioden eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer på det ursprungliga kontraktet, eller

2. det beräknade värdet av en följd av kontrakt som tilldelats under den tolv månadersperiod eller, om räkenskapsåret är längre än tolv månader, under det räkenskapsår som följer på det första kontraktet.

Kontrakt som omfattar både varor och tjänster

11 § Värdet av ett kontrakt som omfattar både varor och tjänster skall utgöras av det totala värdet av kontraktet, oavsett hur det fördelar sig på varor och tjänster. I värdet skall inräknas värdet av monterings- och installationsarbeten.

7 kap. Upphandlingsförfaranden

Upphandlingsförfaranden

1 § Öppet, selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande med föregående annonsering enligt 12 kap. 1 § skall användas, om inte annat följer av 2 §.

Tilldelning av kontrakt utan föregående annonsering

2 § En upphandlande enhet får tilldela ett kontrakt utan föregående annonsering om

1. det vid ett förfarande med föregående annonsering inte lämnats några anbud, några lämpliga anbud eller några ansökningar om att få lämna anbud, under förutsättning att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt,

2. kontraktet tilldelas endast för forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål, och inte syftar till vinst eller till att täcka

forsknings- och utvecklingskostnader eller försämrar möjligheten till konkurrens vid en senare kontraktstilldelning som i första hand har något sådant syfte,

3. kontraktet av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en viss leverantör,

4. det är absolut nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet förfarande, selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering,

5. kontraktet avser kompletterande leveranser av varor från den ursprungliga leverantören, under förutsättning att varorna är avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser, och ett byte av leverantör skulle medföra att den upphandlande enheten tvingades anskaffa varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oproportionerliga tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

6. kontraktet avser kompletterande byggtreprenader eller tjänster som inte ingår i ett ursprungligt projekt eller omfattas av ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att kompletteringarna på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för att kontraktet skall kunna fullgöras, att de skall utföras av den ursprunglige leverantören, att de inte utan stora tekniska eller ekonomiska olägenheter för den upphandlande enheten kan skiljas från det ursprungliga kontraktet eller, att de, om de kan avskiljas, är absolut nödvändiga för att det ursprungliga kontraktet skall kunna fullgöras,

7. kontraktet avser en ny byggtreprenad, som är en upprepning av liknande byggtreprenader enligt kontrakt som en upphandlande enhet tilldelat en leverantör efter ett annonserat upphandlingsförfarande, under förutsättning att enheten tilldelar samma leverantör det nya kontraktet, att det nya kontraktet är i överensstämmelse med det ursprungliga projektet, att värdet av det nya kontraktet ingått i tröskelvärdeberäkningen för det ursprungliga projektet och att det i samband med den ursprungliga upphandlingen annonserats att det nu avsedda förfaringsättet kunde komma att användas.

8. kontraktet avser varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad,

9. det gäller tilldelning av kontrakt som bygger på ett gällande ramavtal, som slutits enligt denna lag,

10. det är möjligt att anskaffa varor genom att utnyttja särskilt förmånliga erbjudanden som gäller under mycket kort tid, när priset ligger betydligt under det normala marknadspriset,

11. det är möjligt att anskaffa varor på särskilt förmånliga villkor, antingen från en varuleverantör som har för avsikt att lägga ner sin affärsverksamhet eller från konkursförvaltare eller likvidatorer, efter uppgörelse med fordringsägare eller motsvarande förfarande,

12. det är fråga om tilldelning av ett tjänstekontrakt som följer på en projektävling som anordnats enligt denna lag, under förutsättning att kontraktet enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av tävlingen.

Mer än en vinnare i en projekttävling

3 § Om en tävling som avses i 2 § 12 avslutats med att mer än en vinnare utsetts skall vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

8 kap. Projekttävlingar på tjänsteområdet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel skall, om inte annat följer av 2 §, tillämpas på sådana projekttävlingar avseende tjänster, som

1. ingår i ett förfarande för tilldelning av ett tjänstekontrakt, eller
2. innefattar priser eller ersättningar till deltagarna.

Första stycket gäller endast om tröskelvärdet uppgår till minst det belopp som anges i 5 §.

Undantagna projekttävlingar

2 § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas i fråga om projekttävlingar som anordnas i sådana fall som avses i 5 kap. 3–5 eller 14 §.

Regler för anordnande av projekttävlingar

3 § Projekttävlingar skall anordnas med tillämpning av de förfaranden som anges i 7 kap.

4 § Reglerna för en projekttävling skall hållas tillgängliga för var och en som är intresserad av att delta i tävlingen.

Rätten att delta i en projekttävling får inte begränsas till deltagare som är hemmahörande i en viss EES-stat, i vissa EES-stater eller i en viss geografisk del av en EES-stats område.

Rätten att delta i en projekttävling får inte heller begränsas så att endast fysiska personer eller endast juridiska personer får delta.

Tröskelvärden för projekttävlingar

5 § Bestämmelserna i denna lag om projekttävlingar skall tillämpas på projekttävlingar vars värde beräknas uppgå till minst 422 000 euro exklusive mervärdesskatt.

6 § Värdet av en projekttävling skall, om projekttävlingen ingår i en tjänsteupphandling, av den upphandlande enheten beräknas till värdet exklusive mervärdesskatt av tjänstekontraktet. I värdet skall inräknas de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna.

7 § Värdet av en annan projekttävling än som avses i 6 § skall av den upphandlande enheten beräknas till summan av de priser och ersättningar som betalas till deltagarna och det beräknade värdet exklusive mervärdesskatt av de tjänstekontrakt som senare kan komma att tilldelas

vinnaren eller en av vinnarna i tävlingen, om en sådan tilldelning inte har uteslutits i annonsen om tävlingen.

Val av deltagare

8 § Om endast ett visst antal deltagare får delta i en projekttävling skall den upphandlande enheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet.

Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta skall vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

Annonsering

9 § En upphandlande enhet som avser att anordna en projekttävling skall annonsera tävlingen.

En upphandlande enhet som anordnat en projekttävling skall annonsera resultatet av tävlingen.

Kommunikation och information

10 § Meddelanden, utbyte och lagring av information skall ske på ett sådant sätt att det säkerställs att integritet och sekretess för de av tävlingsdeltagarna inlämnade uppgifterna bevaras samt att juryn inte får ta del av tävlingsbidragen innan tidsfristen för inlämnande har löpt ut.

Information om de nödvändiga specifikationerna för elektronisk överföring av ritningar och planer och projekt, inklusive kryptering, skall vara tillgänglig för de berörda parterna.

I övrigt skall i fråga om kommunikation och information tillämpas vad som föreskrivs i 14 kap. 1 och 2 §§.

11 § Resultatet av en projekttävling skall meddelas till Europeiska gemenskapernas kommission inom två månader efter det att projekttävlingen har avslutats.

12 § I fråga om annonsering som avser projekttävlingar tillämpas 12 kap. 14–21 §§.

Juryns sammansättning

13 § Den jury som skall utse vinnande bidrag i projekttävlingen skall vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende av de tävlande. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer av de tävlande, skall minst en tredjedel av medlemmarna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer

Juryns beslut

14 § Juryn skall vara självständig i sina beslut och yttranden.

Vid granskningen av tävlingsbidragen skall tävlingsdeltagarnas anonymitet bevaras. Anonymiteten skall bevaras till dess juryn har avgett sitt yttrande eller meddelat sitt beslut.

Vid granskningen får endast de kriterier som angetts i annonsen om projekttävlingen beaktas.

15 § Juryn skall lämna en av jurymedlemmarna undertecknad rapport i vilken tävlingsbidragen rangordnas. Rapporten skall innehålla kommentarer och ange det behov av klargöranden som kan finnas.

Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas av juryn att besvara frågor som juryn har noterat i rapporten i syfte att klargöra projektets alla aspekter.

Fullständiga protokoll skall upprättas över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

Bemyndigande

16 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk överföring som avses i 10 § andra stycket.

9 kap. Ramavtal

1 § En upphandlande enhet får betrakta ett ramavtal som ett kontrakt enligt denna lag och tilldela det i enlighet med bestämmelserna i lagen.

2 § Om ett ramavtal har slutits i enlighet med denna lag får kontrakt som grundar sig på ramavtalet tilldelas utan föregående annonsering.

3 § Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under avtalets löptid.

4 § En upphandlande enhet får inte använda ett ramavtal otillbörligt i syfte att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen.

10 kap. Inköpscentraler

1 § En upphandlande enhet får anskaffa byggentreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral.

2 § En upphandlande enhet som anskaffar byggentreprenader, varor och tjänster genom en inköpscentral skall anses ha följt denna lag, under förutsättning att inköpscentralen har gjort det eller följt lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster.

11 kap. Förfrågningsunderlag m.m.

Tekniska specifikationer

1 § Tekniska specifikationer skall ingå i annonser om upphandling, förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar.

När så är möjligt bör specifikationerna fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

Utformningen av de tekniska specifikationerna

2 § De tekniska specifikationerna skall vara utformade på något av de sätt som anges i 3–6 §§.

Tekniska specifikationer som hänvisar till en standard

3 § De tekniska specifikationerna skall vara utformade med hänvisning i turordning, till

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. europeiska tekniska godkännanden,
3. gemensamma tekniska specifikationer,
4. internationella standarder,

5. andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana system inte finns, till svenska standarder, till svenska tekniska godkännanden eller till svenska tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning.

Varje hänvisning som avses i första stycket 5 skall följas av orden ”eller likvärdigt”.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser som överensstämmer med gemenskapsrätten.

Tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav

4 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav, varvid miljöegenskaper kan ingå. Kraven skall vara så utformade att anbudsgivarna kan bilda sig en bestämd uppfattning om föremålet för upphandlingen och den upphandlande enheten kan genomföra upphandlingen.

5 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav enligt 4 § och hänvisa till de tekniska specifikationerna enligt 3 § som ett sätt att visa att de uppställda kraven är uppfyllda.

6 § De tekniska specifikationerna får anges genom hänvisning till specifikationerna i 3 § i fråga om vissa egenskaper och till de prestanda- eller funktionskrav som anges i 4 § i fråga om andra egenskaper.

Uppgifter om tillverkning, ursprung m.m.

7 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig".

Andra sätt att visa att uppställda krav uppfylls

8 § Om en upphandlande enhet väljer att hänvisa till specifikationer enligt 2 §, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren, på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande enheten kan godta, i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna.

9 § Om en upphandlande enhet väljer att i enlighet med 4, 5 eller 6 § ange prestanda eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om byggtreprenader, varor eller tjänster, om anbudsgivaren på lämpligt sätt och på ett sådant sätt som den upphandlande enheten kan godta kan visa att anbudet överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda eller funktionskrav som den har fastställt.

Miljömärken

10 § Om en upphandlande enhet föreskriver miljöegenskaper i form av prestanda- eller funktionskrav enligt 4 §, får den använda detaljerade specifikationer eller vid behov delar av dessa, som fastställts för miljömärken, under förutsättning att

1. specifikationerna är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de varor eller tjänster som är föremål för upphandlingen,
2. kraven för märket har utarbetats på grundval av vetenskapliga rön,
3. märkena har antagits genom ett förfarande i vilket myndigheter, konsumenter, tillverkare, distributörer, miljöorganisationer och andra berörda får delta, och

4. märkena är tillgängliga för alla berörda parter.

Den upphandlande enheten får ange att varor eller tjänster som är försedda med miljömärke som avses i första stycket skall antas motsvara tekniska specifikationer som fastställts i förfrågningsunderlaget men skall godta även annat bevis för att så är fallet.

Erkända organ

11 § Med erkända organ avses i detta kapitel provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för inspektion och certifiering som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

Upphandlande enheter skall godta intyg från erkända organ som är etablerade i andra medlemsstater.

Tillhandahållande av tekniska specifikationer

12 § En upphandlande enhet skall på begäran tillhandahålla en leverantör de tekniska beskrivningar som regelbundet anges i enhetens upphandlingskontrakt. Detsamma gäller i fråga om de beskrivningar enheten avser att tillämpa vid tilldelning av kontrakt som förhandsannonseras enligt 12 kap. 3 §.

Om beskrivningarna har angetts i handlingar som är tillgängliga för leverantören, är det tillräckligt att enheten hänvisar till handlingarna.

Alternativa utföranden

13 § Skall en upphandlande enhet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den även pröva anbud som innehåller ett alternativt utförande, om det uppfyller de minimikrav som enheten ställt upp.

En upphandlande enhet skall i förfrågningsunderlaget ange huruvida den godkänner alternativa utföranden och, när detta tillåts, vilka minimikrav som alternativa utföranden måste uppfylla samt informera om eventuella krav som gäller för hur de skall presenteras.

14 § Vid tilldelning av varu- eller tjänstekontrakt får en upphandlande enhet som har tillåtit alternativa utföranden enligt 13 § inte förkasta ett alternativ enbart på grund av att det, om det antas, skulle bli ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt eller ett varukontrakt i stället för ett tjänstekontrakt.

Underentreprenad

15 § I förfrågningsunderlaget får en upphandlande enhet begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås.

Information om arbetsvillkor m.m.

16 § En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudssökande eller anbudsgivare information om de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som kommer att gälla vid utförandet av de tjänster eller byggtreprenader som omfattas av kontraktet.

Om enheten har lämnat upplysningar enligt första stycket, skall den begära att anbudsgivaren bekräftar att hänsyn tagits till bestämmelserna om anställningsskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

Första stycket skall inte påverka tillämpningen av 17 kap. 3 § om granskning av onormalt låga anbud.

Villkor för fullgörande av kontrakt

17 § En upphandlande enhet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Bemyndigande

18 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad som förstås med tekniska specifikationer.

12 kap. Annonsering om upphandling

Skyldigheten att annonsera upphandlingar

1 § En upphandlande enhet skall annonsera upphandlingar, om inte annat följer av 7 kap. 2 § eller av 8 § eller 11 § andra stycket i detta kapitel.

Olika slag av annonsering

2 § Annonsering om upphandling kan ske genom

1. förhandsannonsering som avses i 3 §,
2. annonsering om att det finns ett urvalssystem som avses 10 §, eller
3. annonsering om upphandling som skall ske genom öppet, selektivt eller förhandlat förfarande.

Förhandsannonsering

3 § En upphandlande enhet skall, om inte annat följer av 8 § andra stycket, minst en gång om året genom förhandsannonsering lämna information enligt andra stycket om de kontrakt och ramavtal som den avser att tilldela under de närmast följande tolv månaderna.

Information enligt första stycket skall lämnas

1. när det gäller varor, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje varuområde,

2. när det gäller tjänster, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje enskild tjänstekategori, och

3. när det gäller byggentreprenader, om en entreprenads huvudsakliga art och omfattning, under förutsättning att värdet av entreprenaden uppgår till minst 5 278 000 euro.

De i första stycket angivna värdena skall bestämmas på det sätt som enligt 6 kap. gäller för beräkning av tröskelvärden.

4 § Varuområdet skall fastställas av den upphandlande enheten genom en hänvisning till den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling (CPV-nomenklaturen).

Med tjänstekategorier avses de kategorier som anges i bilaga 2 till denna lag.

5 § En annons enligt 3 § som avser varor eller tjänster skall snarast möjligt efter varje budgetårs början skickas till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggöras på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

En annons enligt 3 § som avser byggentreprenader skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller de byggentreprenadkontrakt eller ramavtal som den upphandlande enheten avser att tilldela, skickas till kommissionen eller offentliggöras på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

Med upphandlarprofil avses uppgifter som är tillgängliga på Internet och som kan innehålla information om den upphandlande enheten och uppgifter om dess upphandlingar såsom förhandsannonser, inbjudningar att lämna anbud, planerade anskaffningar, tecknade kontrakt, avbrutna upphandlingsförfaranden och liknande förhållanden.

Inbjudan genom förhandsannonsering att lämna anbud

6 § Inbjudan att lämna anbud får ske genom förhandsannonsering, under förutsättning att

1. det i annonsen anges vilka varor, byggentreprenader eller tjänster som kontraktet kan komma att omfatta,

2. det i annonsen anges att kontraktet kommer att tilldelas genom selektivt eller förhandlat förfarande utan någon ytterligare annonsering och att intresserade leverantörer skriftligen skall anmäla sitt intresse, och

3. annonseringen offentliggörs tidigast tolv månader före den dag då enheten skickar ut inbjudan enligt 13 kap. 15 § att delta i upphandlingsförfarandet.

Den upphandlande enheten skall iaktta de tidsfrister som anges i 13 kap. 1–9 §§.

Meddelande om förhandsannonsering

7 § En upphandlande enhet som offentliggör en förhandsannons på sin upphandlarprofil skall på elektronisk väg skicka ett meddelande om offentliggörandet till Europeiska gemenskapernas kommission.

Begränsningar av skyldigheten att förhandsannonsera

8 § En upphandlande enhet är skyldig att förhandsannonsera endast om enheten förkortar tidsfristen för mottagande av anbud i enlighet med 13 kap. 3 eller 4 §.

En upphandlande enhet är inte skyldig att förhandsannonsera, om enheten med stöd av 7 kap. 2 § tillämpar ett förfarande utan föregående annonsering.

Tilläggsannonsering

9 § I fråga om större projekt får förhandsannonsering ske utan att information som har tagits in i en tidigare förhandsannonsering upprepas, under förutsättning att det tydligt anges att den nya annonsen är en tilläggsannons.

Annonsering om kvalificeringssystem

10 § En upphandlande enhet som upprättar ett kvalificeringssystem enligt 15 kap. 1 § skall i en annons upplysa om detta. Annonsen skall innehålla uppgifter om syftet med systemet och hur man kan ta del av de regler som avses i 15 kap. 2 §.

Om systemet skall gälla under längre tid än tre år skall annonsen publiceras årligen.

Annonsering om tilldelning av kontrakt och om ingångna ramavtal

11 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal skall, om inte annat följer av andra stycket, inom två månader därefter lämna Europeiska gemenskapernas kommission uppgifter om kontraktet eller ramavtalet.

Vad som sägs i första stycket gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som bygger på ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

Uppgifter om kontrakt som avser forskning och utveckling

12 § I fråga om tilldelning av ett tjänstekontrakt som avser forskning och utveckling och som i enlighet med 7 kap. 2 § görs utan föregående annonsering får den upphandlande enheten i stället för uppgifter om tjänsternas art och mängd ange att kontraktet avser forsknings- och utvecklingstjänster.

I fråga om tilldelning av ett annat tjänstekontrakt som avser forskning och utveckling får den upphandlande enheten begränsa uppgifterna om tjänsternas art och mängd, om det är nödvändigt med hänsyn till skyddet av affärshemligheter. Uppgifterna skall dock vara minst lika utförliga som uppgifterna i annonsen om upphandlingen.

Om den upphandlande enheten använder ett kvalificeringssystem enligt 15 kap. 1 §, skall de uppgifter som lämnas om tilldelning av kontrakt som avser forskning och utveckling vara minst lika utförliga

som beskrivningen av den kategori det hänvisas till i den förteckning över leverantörer som skall upprättas enligt 15 kap. 9 §.

Kontrakt som avser vissa tjänster

13 § I fråga om tilldelning av kontrakt som avser tjänster som avses i bilaga 3 till denna lag skall den upphandlande enheten då den lämnar uppgifter enligt 11 § ange om den samtycker till offentliggörande.

Bemyndigande

14 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om

1. innehållet i och utformningen av annonser om upphandling samt om sättet för överföring till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser och

2. sådana meddelanden som avses i 7 §.

Begäran om offentliggörande av annons som skickats med telefax

15 § En upphandlande enhet får begära att en annons om upphandling genom öppet, selektivt eller förhandlat förfarande, som inte skickats med hjälp av elektroniska medel, offentliggörs inom fem dagar, om annonsen skickats med telefax.

Val av språk i annons

16 § En upphandlande enhet får välja på vilket av Europeiska gemenskapernas officiella språk en annons skall offentliggöras. Endast den text som offentliggörs i denna ursprungliga språkversion skall gälla.

Tidpunkt för offentliggörande av annons

17 § En upphandlande enhet får inte offentliggöra en annons eller dess innehåll innan den skickas till Europeiska gemenskapernas kommission.

En annons som offentliggörs av en upphandlande enhet får inte innehålla någon annan information än den som skickas till kommissionen eller offentliggörs på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

18 § En upphandlande enhet får inte offentliggöra en förhandsannons på sin upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission som anger att offentliggörandet sker i denna form.

Uppgift om dag då annons skickats till Europeiska gemenskapernas kommission

19 § En annons eller förhandsannons som offentliggörs av en upphandlande enhet skall innehålla uppgift om vilken dag meddelandet

skickats till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

20 § En upphandlande enhet skall kunna visa vilken dag ett meddelande har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Icke obligatoriskt offentliggörande av annons

21 § En upphandlande enhet får, även om någon skyldighet till det inte finns enligt detta kapitel, offentliggöra annonser och förhandsannonser i enlighet med vad som föreskrivs i 14 – 20 §§.

13 kap. Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud

Inledande bestämmelse

1 § Tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar och anbud skall, med iakttagande av 2–10 §§, bestämmas till den tid som upphandlingens art och omfattning motiverar.

Tidsfrister vid öppet förhandlingsförfarande

Allmän bestämmelse

2 § Vid öppet upphandlingsförfarande skall tidsfristen för mottagande av anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades för offentliggörande, om inte annat följer av 3–6 §§.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

3 § Om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 12 kap. 3–9 §§, skall tidsfristen för mottagande av anbud vid öppet upphandlingsförfarande i regel vara minst 36 dagar och inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då meddelandet skickades för offentliggörande.

Den tidsfrist som anges i första stycket får användas endast om

1. förhandsannonsen innehöll de uppgifter som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 12 kap. 14 §,
2. minst 52 dagar, men högst 12 månader, gått från den dag då förhandsannonsen skickades för offentliggörande.

Tidsfrist vid användning av elektroniska medel

4 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, får tidsfristerna enligt 2 och 3 §§ förkortas med sju dagar.

Förkortad tidsfrist vid tillgång till förfrågningsunderlag via elektroniska medel

5 § Tidsfristerna enligt 2 och 3 §§ får, utöver vad som följer av 4 §, förkortas med fem dagar, om den upphandlande enheten ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång via elektroniska medel till alla förfrågningsunderlag och alla kompletterande handlingar från och med den dag då annonsen för upphandlingen offentliggörs. Den Internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig skall anges i meddelandet

Minsta tillåtna tidsfrist

6 § Den samlade effekten av de förkortade tidsfristerna enligt 4 och 5 §§ får inte i något fall leda till en tidsfrist för mottagande av anbud, räknat från den dag då annons om upphandlingen skickades för offentliggörande, som är kortare än 15 dagar, om annonsen skickas med elektroniska medel eller telefax, eller 22 dagar i annat fall.

Tidsfrister vid selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande

Tidsfrist för mottagande av ansökan om att få lämna anbud

7 § Vid selektivt upphandlingsförfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering skall tidsfristen för mottagande av en ansökan om att få lämna anbud efter annonsering enligt 12 kap. 2 § 3 eller av svar på en anmodan att bekräfta intresset för anbudsgivning efter en inbjudan enligt 16 § i regel vara minst 37 dagar från den dag då annonsen eller inbjudan skickades för offentliggörande. Tidsfristen får om meddelandet skickas med elektroniska medel eller telefax inte vara kortare än 15 dagar och i annat fall inte kortare än 22 dagar.

Tidsfrist vid användning av elektroniska medel

8 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel i enlighet med vad som gäller vid användande av sådan teknik, får tidsfristen enligt 7 § förkortas med sju dagar.

Minsta tillåtna tidsfrist

9 § Efter annonsering enligt 12 kap. 2 § 3 eller en inbjudan enligt 16 § skall tidsfristen vara minst 15 dagar från den dag då annonsen eller inbjudan skickades för offentliggörande.

Tidsfrist för mottagande av anbud

10 § Tidsfristen för mottagande av anbud får bestämmas genom överenskommelse mellan den upphandlande enheten och de anbudssökande som utvalts av enheten, under förutsättning att alla får samma tid att lämna anbud.

Om en sådan överenskommelse inte har kunnat uppnås, skall den upphandlande enheten fastställa en tidsfrist som i regel bör vara minst 24 dagar från dagen för inbjudan att lämna anbud och aldrig får vara kortare än 10 dagar från samma dag.

Förkortad tidsfrist vid tillgång till förfrågningsunderlag via elektroniska medel

11 § Tidsfristen enligt 9 § andra stycket får förkortas med fem dagar, om den upphandlande enheten ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång via elektroniska medel till alla förfrågningsunderlag och alla kompletterande handlingar från och med den dag då annonsen för upphandlingen offentliggörs. Den Internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig skall anges i meddelandet.

Tidsfristen får dock inte vara kortare än tio dagar.

Förlängning av frister för mottagande av anbud

12 § Tillhandahålls inte förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar och upplysningar, trots att detta begärts i god tid, inom de tidsfrister som anges i 13–17 §§, skall fristerna för mottagande av anbud förlängas så att alla leverantörer skall kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

Vad som sägs i första stycket gäller också i det fall anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till förfrågningsunderlaget,

Första och andra styckena gäller inte då tidsfristen fastställts genom en överenskommelse i enlighet med 10 § första stycket.

Utlämnande av förfrågningsunderlag och andra handlingar på begäran

13 § Om en upphandlande enhet vid öppet förfarande inte enligt 5 § ger obegränsad, direkt och fullständig tillgång genom elektroniska medel till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar, skall förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna skickas till en leverantör inom sex dagar efter det att begäran från denne att få ut handlingarna mottagits, förutsatt att begäran har gjorts i god tid före utgången av tidsfristen för att lämna anbud.

Den upphandlande enheten eller den som av enheten utsetts att fullgöra denna uppgift skall lämna ut kompletterande information om förfrågningsunderlaget senast sex dagar före fastställd sista dag för mottagande av anbud, om informationen har begärts i god tid.

Samtidig skriftlig inbjudan till deltagare i selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande

14 § Vid selektivt eller förhandlat förfarande skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle till samtliga utvalda deltagare skicka ut en skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla. Inbjudan skall innehålla förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar.

Om förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar är direkt tillgängliga med elektroniska medel är det dock tillräckligt att inbjudan innehåller en uppgift om var underlaget och handlingarna hålls tillgängliga.

Utlämnande av annan än en upphandlande enhet

15 § I det fall någon annan enhet än den ansvariga upphandlande enheten på begäran skall lämna ut förfrågningsunderlaget eller de kompletterande handlingarna, skall adressen till den enhet från vilken underlaget och handlingarna kan begäras anges i inbjudan. Om en tidsfrist gäller för en sådan begäran och om en avgift skall betalas för de begärda handlingarna skall upplysning om fristen och avgiften samt betalningsvillkor anges i inbjudan.

De begärda handlingarna skall skickas till deltagarna så snart som möjligt efter det att begäran har mottagits.

16 § Den upphandlande enheten eller den som avses i 13 § andra stycket skall lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar senast sex dagar före den fastställda tidsfristen för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid.

Inbjudan att bekräfta intresse efter förhandsannonsering

17 § I det fall förhandsannonsering gjorts skall den upphandlande enheten senare inbjuda samtliga anbudssökande att bekräfta sitt intresse med utgångspunkt i mer detaljerade upplysningar om upphandlingen och först därefter välja anbudsgivare eller förhandlingsparter.

Innehållet i inbjudan att lämna anbud eller förhandla

18 § En inbjudan som avses i 14 § skall innehålla förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar eller uppgift om hur underlaget och handlingarna gjorts tillgängliga med elektroniska medel.

Inbjudan skall dessutom innehålla uppgifter av betydelse för upphandlingen såsom

1. om tillämpligt, tidsfristen för att begära kompletterande handlingar samt belopp och betalningssätt, om det skall betalas en avgift för handlingarna,

2. sista dag för mottagande av anbud samt uppgifter om till vilken adress anbuden skall skickas och på vilket eller vilka språk de skall avfattas,
3. en hänvisning till offentliggjorda annonser om upphandling,
4. uppgifter om vilka handlingar som skall bifogas,
5. tilldelningskriterier, om de inte redovisas i en annons om att det finns ett kvalificeringssystem vilket används för konkurrensutsättning,
6. den relativa inbördes betydelsen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i annonsen om upphandling, annonsen om att det finns ett kvalificeringssystem eller förfrågningsunderlaget.

Innehållet i inbjudan att bekräfta intresse efter förhandsannonsering

19 § I det fall förhandsannonsering gjorts skall den upphandlande enheten senare inbjuda samtliga anbudssökande att bekräfta sitt intresse med utgångspunkt i mer detaljerade upplysningar om upphandlingen och först därefter välja anbudsgivare eller förhandlingsparter.

Inbjudan skall innehålla uppgifter av betydelse för upphandlingen såsom

1. typ och mängd av det som skall upphandlas, option på ytterligare kontrakt och om möjligt beräknad tidsfrist för optionen samt, när det gäller kontrakt som kan förnyas, typ och mängd och, om möjligt, beräknad tidpunkt för kommande annonser om upphandling av byggtreprenader, varor eller tjänster,
2. huruvida selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande skall användas,
3. dag för leverans av varor eller för påbörjande eller avslutande av byggtreprenaden eller tjänsterna,
4. inlämningsadress och sista dag för begäran att få ut anbudsunderlag samt uppgift om på vilket eller vilka språk ansökan skall avfattas,
5. adress till den enhet som sköter upphandlingen och nödvändiga upplysningar om hur förfrågningsunderlaget och övriga handlingar rekvireras,
6. ekonomiska eller tekniska krav, ekonomiska garantier och upplysningar som krävs från leverantörer,
7. belopp och betalningssätt, om en avgift skall betalas för de handlingar som gäller upphandlingsförfarandet,
8. om kontraktet syftar till köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa, och
9. kriterier för tilldelning av kontrakt samt kriteriernas relativa inbördes betydelse eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i den vägledande annonsen eller i förfrågningsunderlaget.

14 kap. Kommunikation, information och dokumentation

Regler för kommunikation

1 § En upphandlande enhet får bestämma om kommunikation och informationsutbyte i förfaranden enligt denna lag för tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor eller tjänster skall ske per post, per telefax eller med elektroniska medel. En ansökan om att få lämna anbud får även göras muntligen.

De valda kommunikationsmedlen skall vara allmänt tillgängliga.

Enheten skall i en annons eller i förfrågningsunderlaget ange hur anbud och ansökningar om att få lämna anbud får lämnas.

2 § De verktyg som skall användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska krav, skall vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med informations- och kommunikationsprodukter som i allmänhet används.

3 § Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering, skall finnas tillgänglig för alla berörda parter.

En upphandlande enhet får kräva att elektroniska anbud skall vara försedda med en avancerad elektronisk signatur i enlighet med vad som föreskrivs i lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda beträffande anordningar som används för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar.

4 § Vid elektronisk inlämning av anbud och ansökningar om att få lämna anbud är anbudsgivare och anbudssökande skyldiga att före utgången av den fastställda tidsfristen för anbudsgivningen eller anbudsansökningarna lämna in sådana handlingar, intyg och försäkningar som avses i 15 kap. 5, 9, 14, och 15 §§ och som inte finns tillgängliga i elektronisk form.

5 § En upphandlande enhet får om det behövs begära att ett anbud eller en ansökan om att få lämna anbud som görs på annat sätt än per post bekräftas före utgången av tidsfristen för anbudet eller ansökningen genom en egenhändigt undertecknad handling eller på annat sätt som enheten bestämmer. Har en ansökan om att få lämna anbud gjorts muntligen skall en bekräftelse, på det sätt som den upphandlande enheten bestämmer, skickas före utgången av ansökningstiden.

Bevarande av sekretess

6 § Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna skall ske på ett sådant sätt att alla uppgifter bevaras säkert, att den sekretess som gäller för anbuderna och anbudsansökningarna iakttas och att den upphandlande enheten inte tar del av innehållet i anbuderna och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud respektive anbudsansökan har gått ut.

Öppnande av anbud

7 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande enheten utsedda personer skall delta. Anbudena skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammare utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förhandlat upphandlingsförfarande får försändelserna öppnas och anbudena förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbudena skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

8 § En upphandlande enhet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökningen att få lämna anbud.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Myndigheten får begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar intyg, skriftliga bevis och andra handlingar som getts in och som avses i 16 kap.

Information till leverantörer

Underrättelse om beslut

9 § En upphandlande enhet skall, om inte annat följer av 10 §, snarast möjligt skriftligen underrätta de deltagande leverantörerna om de beslut som fattats i fråga om slutandet av ett ramavtal eller tilldelningen av ett kontrakt och om skälen för besluten.

Beslut att inte lämna ut information

10 § En upphandlande enhet får besluta att inte lämna ut sådan information som anges i 9 § och som rör kontraktstilldelning eller ett träffat ramavtal, om ett utlämnande skulle kunna hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för den som tilldelats kontraktet eller för andra leverantörer eller motverka en sund konkurrens mellan dessa aktörer.

Underrättelse på begäran

11 § En upphandlande enhet skall på begäran snarast möjligt underrätta

1. varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan inte godtagits,
2. varje anbudsgivare vars anbud förkastats om skälen till att anbudet inte godtagits, och

3. varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.

Upplysningar enligt första stycket skall lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att begäran kom in.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren fått upplysningar som avses i 9 eller 11 §.

Beslut om godkännande av kvalifikationer

13 § En upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem som avses i 15 kap. 1 § skall inom skälig tid fatta beslut beträffande en ansökan om godkännande av kvalifikationer och underrätta sökanden om beslutet. Om beslutet inte kommer att fattas inom fyra månader från det att ansökan gjordes, skall den upphandlande enheten inom två månader från det att ansökan gjordes underrätta sökanden om orsakerna till att handläggningen kommer att ta längre tid och ange när beslut kommer att fattas.

Ansökningar om godkännande av kvalifikationer får avslås endast med tillämpning av sådana kriterier som avses i 15 kap. 2 och 3 §§.

En sökande vars kvalifikationer inte godkänns skall underrättas om beslutet så snart som möjligt och senast inom 15 dagar från det att beslutet fattats.

Underrättelse om övervägd uteslutning

14 § En upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem får utesluta en leverantör endast med tillämpning av sådana kriterier som avses i 15 kap. 2–4 §§.

En upphandlande enhet som överväger att utesluta en leverantör skall skriftligen underrätta leverantören om detta och om skälen för det innan slutligt beslut fattas. Underrättelsen skall ske minst 15 dagar före den dag då uteslutningen skall verkställas.

Bevarande av information

15 § En upphandlande enhet skall bevara sådan information om varje kontrakt som behövs för att vid ett senare tillfälle kunna motivera beslut om

1. kvalificering och val av leverantörer samt tilldelning av kontrakt,
2. tillämpning av förfaranden utan föregående annonsering om upphandling i enlighet med 12 kap. 2 §, och
3. att tillämpa bestämmelserna om undantag i 1 kap. 11 §, 5 kap., 6 kap. 8 eller 9 § eller 10 kap. 2 §.

Den upphandlande enheten skall vidta lämpliga åtgärder för att dokumentera genomförandet av upphandlingsförfaranden som skett med hjälp av elektroniska medel.

En upphandlande enhet skall på betryggande sätt förvara anbud och anbudsansökningar med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar, samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

16 § Informationen skall bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades, så att den upphandlande enheten under denna period på begäran kan förse Europeiska gemenskapernas kommission med nödvändiga upplysningar.

15 kap. Kvalificering och urvalsbedömning

Kvalificeringssystem

Upprättande av ett kvalificeringssystem

1 § En upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt kvalificeringssystem för urval på förhand av leverantörer som får delta i selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande. En kvalificering får begränsas till deltagande i förfarande för tilldelning av en eller flera typer av kontrakt.

Ett kvalificeringssystem kan omfatta flera kvalificeringsfaser.

Vid upprättande och tillämpning av ett kvalificeringssystem skall 16 § tillämpas.

Fastställande av kriterier och regler för kvalificeringssystem

2 § Enheten skall fastställa kriterier och regler för urval till ett kvalificeringssystem. Kriterierna och reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att samma krav ställs på varje leverantör, för att urvalet görs utan ovidkommande hänsyn och för att leverantörer när som helst kan ansöka om att bli kvalificerade.

Tekniska specifikationer

3 § Om de kriterier och regler som avses i 1 § omfattar tekniska specifikationer skall i fråga om sådana specifikationer 12 kap.

1–12 §§ tillämpas.

Kriterierna och reglerna får uppdateras vid behov.

Uteslutningsgrunder

4 § De kriterier och regler som anges i 1 § skall i den utsträckning som framgår av 16 kap. innefatta grunder för uteslutning från ett kvalificeringssystem.

Tillgång till andra företags kapacitet

5 § När de kriterier och regler för kvalificering som avses i 1 § innefattar krav rörande leverantörernas ekonomiska och finansiella kapacitet, tekniska förmåga eller yrkeskunnande kan en leverantör vid behov åberopa andra företags kapacitet, förmåga eller kunnande, oavsett vilka juridiska band som finns mellan leverantören och dessa företag. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att han kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna under hela den period under vilken kvalificeringssystemet är giltigt.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 3 kap. 14 § åberopa resurserna hos deltagarna i gruppen eller andra företag.

Tillhandahållande av kriterier och regler

6 § De kriterier och regler som avses i 1 § andra stycket skall tillhandahållas leverantörer som begär det. Om kriterierna eller reglerna uppdateras skall de berörda leverantörerna underrättas om detta.

Om en upphandlande enhet anser att vissa andra företags eller organs kvalificeringssystem uppfyller de krav som ställs, skall den meddela de berörda leverantörerna namnen på dessa andra företag eller organ.

Förteckning över leverantörer

7 § De leverantörer som av den upphandlande enheten ansetts kvalificerade skall föras upp i en förteckning, som skall bevaras. Av förteckningen skall framgå om en leverantörs kvalificering är begränsad till deltagande i förfarande för tilldelning av en eller flera typer av kontrakt.

Kvalificerad leverantör skall väljas

8 § Om en upphandling sker med hjälp av en annons om att det finns ett kvalificeringssystem, skall anbudsgivarna i ett selektivt förfarande eller deltagarna i ett förhandlat förfarande väljas ut bland de anbudssökande som kvalificerat sig enligt detta system.

Kvalitativa urvalskriterier

Fastställande av urvalskriterier

9 § Vid öppet upphandlingsförfarande skall en upphandlande enhet fastställa urvalskriterier enligt objektiva regler och kriterier som är tillgängliga för de berörda leverantörerna.

När urvalskriterierna innefattar krav rörande leverantörernas ekonomiska och finansiella kapacitet, tekniska förmåga eller yrkeskunnande skall 5 § tillämpas.

Om andra enheters resurser åberopas skall dessa resurser vara tillgängliga vid fullgörandet av det aktuella kontraktet.

Uteslutningsgrunder

10 § De kriterier och regler som anges i 9 § skall i den utsträckning som framgår av 16 kap. innefatta grunder för uteslutning från ett kvalificeringssystem.

Val av anbudssökande

11 § Vid selektivt eller förhandlat upphandlingsförfarande skall en upphandlande enhet välja ut anbudssökande enligt de objektiva regler och kriterier som den har fastställt och som är tillgängliga för de berörda leverantörerna.

Begränsning av antalet anbudssökande

12 § Vid selektivt eller förhandlat förfarande får den upphandlande enheten använda kriterier som grundas på ett objektiva behov av att minska antalet anbudssökande till en nivå som anses rimlig med tanke på särskilda förhållanden i samband med upphandlingsförfarandet och på de resurser som behövs för att genomföra det. De utvalda anbudssökandena skall dock vara tillräckligt många för att uppfylla kravet på tillräcklig konkurrens.

Ömsesidigt erkännande av administrativa, tekniska och ekonomiska villkor samt intyg, prover och bevis

13 § En upphandlande enhet som väljer ut deltagare till ett selektivt eller förhandlat förfarande får inte, när den beslutar om huruvida en sökande är kvalificerad eller uppdaterar sina kriterier och regler för kvalificering,

1. ställa upp administrativa, tekniska eller ekonomiska villkor för vissa leverantörer som inte gäller för andra, eller
2. kräva prover eller bevis som redan finns i tillgängligt objektiva material.

14 § Om en upphandlande enhet kräver att ett intyg uppvisas som är utfärdat av ett oberoende organ på att leverantören iaktar vissa kvalitetssäkringsstandarder, skall den hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder och som är certifierade av organ som uppfyller europeiska certifieringsstandarder.

Den skall godkänna likvärdiga intyg från sådana organ som är etablerade i andra medlemsstater. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder från de leverantörer.

15 § När det gäller byggtreprenad- eller tjänstekontrakt kan en upphandlande enhet, då det är påkallat, kräva att leverantörerna anger de åtgärder för miljöledning som de kommer att tillämpa när kontraktet fullgörs, för att därigenom kontrollera deras tekniska förmåga.

Om den upphandlande enheten i ett sådant fall kräver att få se intyg från ett oberoende organ om att leverantörer uppfyller vissa miljöledningsstandarder, skall enheten hänvisa till gemenskapens

miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS) eller till miljöledningsstandarder som bygger på relevanta europeiska eller internationella standarder och som certifierats av organ som uppfyller gemenskapslagstiftningen eller relevanta europeiska eller internationella standarder för certifiering.

Den upphandlande enheten skall godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater och andra bevis på likvärdiga miljöledningsåtgärder.

16 kap. Uteslutning av leverantörer

Omständigheter som skall medföra uteslutning av leverantörer

1 § Om den upphandlande enheten är en upphandlande myndighet skall myndigheten utesluta en leverantör från deltagande i ett kvalificeringssystem eller i upphandlingsförfaranden, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt lagakraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/773/RIF,
2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF,
3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, eller
4. penninghäleri enligt 9 kap. 6 a § brottsbalken.

Om leverantören är en juridisk person skall denne uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brottet.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket.

Om det finns synnerliga skäl får en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör enligt första stycket.

2 § En upphandlande enhet som inte är en myndighet får i enlighet med 1 § utesluta en leverantör från deltagande i ett kvalificeringssystem eller i upphandlingsförfaranden.

Omständigheter som får medföra uteslutning av leverantörer

3 § En leverantör får uteslutas från deltagande i ett kvalificeringssystem eller i upphandlingsförfaranden, om han

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,
2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,
3. genom lagakraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen,
4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande enheten kan visa detta,

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, eller

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna bestämmelse.

Om leverantören är en juridisk person får denna uteslutas enligt första stycket om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brott som avses i första stycket 3 eller gjort sig skyldig till sådant fel som avses i första stycket 4.

Enheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket 1–3 eller 5.

17 kap. Kontraktstilldelning

Tilldelningsgrunder

1 § En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande enhetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller

2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet såsom pris, leverans- eller genomförandetid, driftkostnader, kvalitet, miljöegenskaper, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Kriteriernas betydelse

2 § Den upphandlande enheten skall ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Den relativa betydelsen av kriterierna får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

I det fall den upphandlande enheten kan visa att det inte är möjligt att ange den relativa betydelsen av de olika kriterierna, skall dessa anges i fallande prioritetsordning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioritetsordningen skall, om den inte framgår av en annons om upphandlingen, en inbjudan om att bekräfta intresse som avses i 13 kap. 17 § eller en inbjudan att lämna anbud eller att delta i förhandlingar, anges i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

3 § En upphandlande enhet får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan avse

1. om anbudsgivaren kan utnyttja ekonomiskt fördelaktiga metoder att fullgöra upphandlingskontraktet,

2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra upphandlingskontraktet,

3. originaliteten i de varor, tjänster eller byggentreprenader, som föreslås av anbudsgivaren, eller

4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där upphandlingskontraktet skall fullgöras, och

5. möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

Den upphandlande enheten skall i samråd med anbudsgivaren granska detta innehåll med beaktande av de ingivna förklaringarna

4 § Om en upphandlande enhet finner att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd skall enheten samråda med anbudsgivaren. Kan anbudsgivaren inte inom en skälig tidsfrist som fastställs av den upphandlande enheten visa att det är fråga om ett tillåtet stöd, får anbudet förkastas.

En upphandlande enhet som förkastar ett anbud enligt första stycket skall underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om det.

18 kap. Anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land

1 § I fråga om anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land, med vilket gemenskapen inte har slutit avtal som tillförsäkrar företag från gemenskapen jämförbart och faktiskt tillträde till marknaden i detta tredje land, tillämpas 2 och 3 §§.

2 § En upphandlande enhet får vid tilldelning av varukontrakt förkasta ett anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land, om andelen sådana varor, bestämd enligt rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, uppgår till mer än hälften av det totala värdet av de varor som anbudet omfattar.

Med vara avses även programvara för användning i ett allmänt telekommunikationsnät.

Vid beräkning av den andel varor med ursprung i tredje land som avses i första stycket skall inte beaktas varor från tredje land som omfattas av bestämmelserna i denna lag till följd av ett avtal som avses i 1 §.

3 § Om två eller flera anbud som vid en bedömning enligt 17 kap. 1 § är likvärdiga, skall företräde ges anbud som inte kan förkastas med stöd av 2 §, om inte annat följer av andra stycket. Anbud skall anses som likvärdiga, om prisskillnaden inte är större än tre procent.

Ett anbud skall inte ges företräde framför ett annat enligt första stycket, om detta skulle tvinga den upphandlande enheten att anskaffa varor med tekniska egenskaper som avviker från vad som förut anskaffats och som därför inte är förenliga med den befintliga utrustningen, skapar tekniska svårigheter vid drift och underhåll eller ger oproportionerligt höga kostnader.

19 kap. Upphandling som inte omfattas av direktivet

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller i fråga om kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3, för andra kontrakt vars värde understiger de tröskelvärden som anges i 6 kap. och för kontrakt som är undantagna enligt 5 kap. 4 §.

Tillämpliga bestämmelser

2 § Vid tilldelning av kontrakt enligt detta kapitel tillämpas 1–5 kap., 10 kap., 11 kap. 10 § och 20 kap. 1–10 §§ samt de övriga bestämmelser i lagen som anges i detta kapitel.

Vid tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 tillämpas även 11 kap. 1–9 och 11 §§, om värdet av kontraktet uppgår till minst det tröskelvärde som anges i 6 kap.

Upphandlingsförfaranden

3 § Tilldelning av kontrakt skall göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande.

Direktupphandlingsförfarande får dock användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Den upphandlande enheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av sådant förfarande.

4 § Med förenklat förfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med urvalsförfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud, den upphandlande enheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Med direktupphandlingsförfarande avses ett förfarande utan krav på anbud.

Annonsering vid förenklat förfarande

5 § Vid förenklat förfarande skall den upphandlande enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som leder till effektiv konkurrens, om inte annat följer av 6 §.

Begäran om anbud utan föregående annonsering

6 § En upphandlande enhet får utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om

1. det vid ett annonserat förenklat förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. det är fråga om varor som framställs enbart för forskning, utveckling, experiment eller studier, under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör, eller

4. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäligen tekniska eller ekonomiska olägenheter.

Annonsering vid urvalsförfarande

7 § Vid tillämpning av urvalsförfarande skall den upphandlande enheten publicera en ansökningsinbjudan genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Av inbjudan skall det framgå

1. hur en ansökan om att få lämna anbud får lämnas och
2. den dag ansökan senast skall ha kommit in.

Enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in att lämna anbud. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens skall uppnås.

Förfrågningsunderlag

8 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Uppgifter och hänvisningar som avses i första stycket får dock i undantagsfall förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdig".

Av förfrågningsunderlaget skall framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

Rätt att få del av förfrågningsunderlag

9 § En leverantör som inte särskilt tillfrågats har rätt att på begäran få förfrågningsunderlaget på samma villkor som andra leverantörer.

Former och tidsfrister för att lämna anbud och anbudsansökningar

10 § Vad som föreskrivs i 14 kap. 1 § första och andra styckena 2, 3, 5 och 6 §§ gäller i fråga om anbud och ansökningar om att få lämna anbud vid tilldelning av kontrakt som avses i detta kapitel.

11 § Anbudsgivare och anbudssökande skall ges skälig tid att lämna sina anbud eller ansökningar. Tiden för att få lämna ansökningar om att få lämna anbud får dock aldrig vara kortare än tio dagar från den dag då ansökningsinbjudan blev publicerad enligt 7 §.

Anbudsgivares bundenhet

12 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om han fått upplysningar som avses i 23 §.

Innehåll i annonser m.m.

13 § I annonsen enligt 6 §, skrivelsen enligt 7 § eller förfrågningsunderlaget enligt 8 § skall anges

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet skall vara bindande.

Mottagande och öppnande av anbud

14 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två av den upphandlande enheten utsedda personer skall delta. Anbuderna skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en av handelskammare utsedd person närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Vid förenklat förfarande och vid urvalsförfarande som angetts innefatta förhandling får försändelserna öppnas och anbuderna förtecknas utan en sådan förrättning som avses i första stycket. Anbuderna skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

15 § En upphandlande enhet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökan om att få lämna anbud.

Enheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Uteslutning av leverantörer

16 § En anbudssökande eller anbudsgivare får uteslutas från deltagande i ett upphandlingsförfarande med tillämpning av de kriterier som anges i 10 kap. 4 §, 5 § eller 6 § första–tredje styckena.

Innan ett skriftligt anbud antas skall den upphandlande enheten, om det inte är onödigt, kontrollera om leverantören är

1. registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret,

2. registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdeskatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, och

3. fri från skulder för svenska skatter och socialförsäkringsavgifter.

En upphandlande enhet som av leverantören begär upplysningar om förhållanden som avses i första och tredje styckena skall i förfrågningsunderlaget, annonsen eller skrivelsen ange på vilket sätt leverantören kan lämna upplysningarna.

Krav på registrering av leverantörer

17 § En upphandlande enhet får inte anta ett anbud, om leverantören inte är registrerad i register som avses i 16 § andra stycket, under förutsättning att registreringskyldighet föreligger.

Villkor för fullgörande av kontrakt

18 § En upphandlande enhet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras, under förutsättning att kraven är förenliga med gemenskapsrätten och anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Prövning av anbud och anbudsansökningar

19 § En upphandlande enhet skall pröva alla de anbud och de ansökningar om att få lämna anbud som har kommit in i rätt tid, om inte annat följer av andra stycket eller 16 §.

En upphandlande enhet får förkasta ett anbud eller en ansökan om sådana förhållanden föreligger som avses i de bestämmelser till vilka hänvisas i 16 § första stycket.

Grunder för tilldelning av kontrakt

20 § En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ur den upphandlande enhetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga, eller

2. det anbud som har lägst anbudspris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet skall göras i enlighet med 16 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande enheten skall antingen ange vilken relativ inbördes betydelse de olika kriterier som avses i andra stycket kommer att ges vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Den relativa betydelsen av kriterierna får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Den relativa betydelsen av kriterierna eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

21 § Den upphandlande enheten får förkasta anbud som den anser vara onormalt lågt, dock först sedan enheten begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Förklaringen skall begäras skriftligen.

Dokumentation, underrättelse och förvaring av handlingar

22 § En upphandlande enhet skall dokumentera skälen för sina beslut och vad som i övrigt förekommit av betydelse vid upphandlingsförfarandet. Detta gäller dock inte vid tilldelning av kontrakt som avser lågt värde.

23 § Vid förenklat förfarande och urvalsförfarande skall den upphandlande enheten lämna sådana upplysningar till anbudssökandena och anbudsgivarna som avses i 14 kap. 7 och 9 §§.

I det fall första stycket inte är tillämpligt skall den upphandlande enheten, när ett beslut om leverantör och anbud fattats, underrätta anbudsgivarna om detta snarast möjligt.

24 § Enheten skall på betryggande sätt förvara anbud och ansökningar om att få lämna anbud samt tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

Särskilda bestämmelser för tilldelning av kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3

25 § Om ett kontrakt som avser tjänster som anges i bilaga 3 uppgår till minst tröskelvärdet i 6 kap. skall den upphandlande enheten inom 60 dagar efter det att kontraktet tilldelats skicka ett meddelande därom till Europeiska gemenskapernas kommission. I meddelandet skall anges om den upphandlande enheten godkänner att meddelandet publiceras.

Upphandling som rör rikets säkerhet m.m.

26 § Vid tilldelning av kontrakt som avses i 5 kap. 4 § får regeringen föreskriva eller i enskilda fall besluta om

1. undantag från bestämmelserna om annonsering i detta kapitel,
2. de undantag i övrigt från bestämmelserna i detta kapitel som är nödvändiga med hänsyn till säkerhetspolitiska intressen.

Regeringen får i föreskrifter eller i enskilda fall överlåta till en upphandlande enhet att själv besluta om sådana undantag som avses i första stycket.

Projekttävlingar

27 § Vad som föreskrivs i 8 kap. 2, 4, 6–8, 10 och 13–15 §§ gäller även för projekttävlingar som understiger tröskelvärdet i 8 kap. 5 §, om inte tävlingen avser lågt värde.

Vid anordnande av projekttävlingar skall 3 § tillämpas. En projekttävling skall annonseras enligt 5 eller 7 §.

Vid tilldelning av kontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt detta kapitel och som enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna skall, om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts, vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

20 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

Överprövning

1 § En leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Vid tilldelning av kontrakt genom ett direktupphandlingsförfarande får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då ett avtal om upphandlingen föreligger.

Vid tillämpning av annat upphandlingsförfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då ett upphandlingskontrakt föreligger. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande enheten lämnat upplysningar enligt 14 kap. 7 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna om de beslut som fattats om leverantör och anbud och om skälen för besluten, eller

2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som

1. avses i 5 kap. 4 §, om regeringen föreskrivit om undantag från bestämmelsen eller om regeringen eller den upphandlande myndighet som regeringen bestämmer beslutat om undantag från bestämmelsen i ett enskilt fall, eller

2. det är absolut nödvändigt att genomföra med sådan synnerlig brådska som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten och inte heller kan hänföras till denna.

Felaktig upphandling

2 § Om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rätten får vid vite förbjuda den upphandlande enheten att fortsätta upphandlingen utan att avhjälpa bristerna.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

3 § Ett mål som avser åtgärder enligt 2 § får inte avgöras slutligt så länge medlingsförfarande enligt 12 och 13 §§ pågår.

Behörig domstol

4 § En ansökan enligt 1 § skall göras hos den länsrätt i vars domkrets den upphandlande enheten har sitt hemvist.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Förbud mot överklagande

5 § Ett beslut på vilket denna lag är tillämplig får inte överklagas med stöd av 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Skadestånd

6 § En upphandlande enhet som inte följt bestämmelserna i denna lag skall ersätta därigenom uppkommen skada för leverantör.

7 § Anbudsgivare eller anbudssökande som deltagit i ett upphandlingsförfarande är berättigad till ersättning för kostnader för att förbereda anbud och i övrigt delta i förfarandet, om åsidosättandet av bestämmelserna i denna lag menligt har påverkat hans möjligheter att tilldelas kontraktet.

8 § Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt som följer av 1 § andra – fjärde styckena. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

Tillsyn

9 § En särskild nämnd, Nämnden för offentlig upphandling, utövar tillsyn över den offentliga upphandlingen enligt denna lag. Vid sin tillsyn får nämnden inhämta alla nödvändiga upplysningar från upphandlande enheter.

Upplysningarna skall i första hand inhämtas genom skriftligt förfarande. Om det på grund av materialets omfattning, brådska eller något annat förhållande är lämpligare, får upplysningarna inhämtas genom besök hos den upphandlande enheten.

10 § En upphandlande enhet är skyldig att tillhandahålla de upplysningar som Nämnden för offentlig upphandling begär för sin tillsyn.

Granskning

11 § En upphandlande enhet kan få sina rutiner för tilldelning av kontrakt granskade av en oberoende granskare i syfte att bedöma om rutinerna stämmer överens med gemenskapens upphandlingsregler och denna lag.

Granskaren skall genomföra granskningen enligt europeisk standard och, sedan granskaren försäkrat sig om att eventuella brister rättats till, utfärda ett intyg om att rutinerna stämmer överens med denna lag.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ackrediterar granskare. Vid ackrediteringen tillämpas bestämmelserna i lagen (1992:1119) om teknisk kontroll. Kostnaderna för granskningen skall betalas av den upphandlande enheten.

Medling

12 § Utan hinder av att ansökan enligt 1 § har gjorts får en anbudsgivare eller anbudssökande som anser att han lidit eller kan komma att lida skada på grund av att en upphandlande enhet under pågående förfarande inte följer bestämmelserna i denna lag begära medling hos Europeiska gemenskapernas kommission. Framställning om medling kan också riktas till Nämnden för offentlig upphandling, som omedelbart skall överlämna framställningen till kommissionen.

13 § Den upphandlande enheten skall meddela Europeiska gemenskapernas kommission om den vill delta i medlingsförfarandet och dessutom om någon ansökan har gjorts enligt 1 § eller talan om skadestånd väckts.

Var och en av deltagarna i ett medlingsförfarande skall godkänna den medlare som kommissionen valt samt utse vardera ytterligare en medlare.

Medlarna får anlita högst två experter. Kommissionen och deltagarna har rätt att inte godkänna de experter som anlitas av medlarna. Den som har begärt medling, upphandlande enhet, anbudssökande eller anbudsgivare som deltagit i upphandlingen skall beredas tillfälle att muntligen eller skriftligen delta i medlingen.

14 § Om inte annat avtalas skall deltagarna i ett medlingsförfarande bära sina egna kostnader och i lika delar bära övriga kostnader för förfarandet. Deltagarna har rätt att när som helst begära att medlingsförfarandet skall ställas in.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder ikraft den 1 februari 2006.
2. Lagen tillämpas på upphandlingsförfaranden som påbörjas efter ikraftträdandet.
3. Bestämmelserna i 4 kap. 6–8 §§ tillämpas på upphandlingsförfaranden som påbörjas efter utgången av år 2008.

4. Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att i 18 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar³ orden ”lagen (1992:1528) om offentlig upphandling” skall bytas ut mot ”lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster”.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Den äldre lydelsen av 18 § fjärde stycket 5 gäller fortfarande i fråga om mål som avser upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

³ Senaste lydelse av 18 § 2004:630.

5. Förslag till lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Härigenom föreskrivs att 39 och 40 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §⁴

Har förhandling enligt 38 § ägt rum och förklarar den centrala arbetstagarorganisationen eller, om sådan inte finns, den arbetstagarorganisation som har slutit kollektivavtalet, att den av arbetsgivaren tilltänkta åtgärden kan antas medföra att lag eller kollektivavtal för arbetet åsidosätts eller att åtgärden annars strider mot vad som är allmänt godtaget inom parternas avtalsområde, får åtgärden inte beslutas eller verkställas av arbetsgivaren. Vid upphandling enligt *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling* får en sådan förklaring göras endast om den grundar sig på omständigheter som sägs i 1 kap. 17 § eller 6 kap. 9–11 §§ nämnda lag.

Har förhandling enligt 38 § ägt rum och förklarar den centrala arbetstagarorganisationen eller, om sådan inte finns, den arbetstagarorganisation som har slutit kollektivavtalet, att den av arbetsgivaren tilltänkta åtgärden kan antas medföra att lag eller kollektivavtal för arbetet åsidosätts eller att åtgärden annars strider mot vad som är allmänt godtaget inom parternas avtalsområde, får åtgärden inte beslutas eller verkställas av arbetsgivaren. Vid upphandling enligt *lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster* får en sådan förklaring göras endast om den grundar sig på omständigheter som sägs i 12 kap. 2 § *lagen om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster* eller i 16 kap. 3 § *lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*.

40 §⁵

Förbud enligt 39 § inträder inte, om arbetstagarorganisationen saknar fog för sin ståndpunkt. Förbud inträder inte heller, om arbetstagarorganisationen vid offentlig upphandling har grundat sin förklaring på andra

Förbud enligt 39 § inträder inte, om arbetstagarorganisationen saknar fog för sin ståndpunkt. Förbud inträder inte heller, om arbetstagarorganisationen vid offentlig upphandling har grundat sin förklaring på andra

⁴ Senaste lydelse 1994:1686.

⁵ Senaste lydelse 1994:1686.

omständigheter än som sägs i 1 kap. 17 § eller 6 kap. 9–11 §§ lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

omständigheter än som sägs i 12 kap. 2 § lagen om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller i 16 kap. 3 § lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

Har arbetsgivaren med stöd av 38 § tredje stycket verkställt beslut i den fråga som förhandlingen avser, skall 39 § inte tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

6. Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att i 8 kap. 8 § sekretesslagen (1980:100)⁶ orden ”lagen (1992:1528) om offentlig upphandling” skall bytas ut mot ”lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster”.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om uppgifter i ärenden enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

⁶ Senaste lydelse av 8 kap. 8 § 2004:303.

7. Förslag till lag om ändring i lagen (1988:950) om kulturminnen m. m.

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 11 och 13 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.⁷ orden ”lagen (1992:1528) om offentlig upphandling” skall bytas ut mot ”lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster”.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Hänvisningarna till lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster skall i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig avse den lagen.

⁷ Senaste lydelse av
2 kap. 11 § 1998:843
2 kap. 13 § 1997:302.

8. Förslag till lag om ändring i lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling samt 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse.

Lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende upphandling

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller otillbörliga beteenden avseende upphandling som omfattas av *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling*.

Denna lag gäller otillbörliga beteenden avseende upphandling som omfattas av *lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*.

2 §⁸

I denna lag avses med enhet: *statliga, kommunala och andramyndigheter, beslutande församlingar i kommuner och landsting, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som utgör upphandlande enhet enligt 1 kap. 5 § lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, med undantag av företag som har särskilt tillstånd enligt vad som anges i 4 kap. 1 § andra stycket den lagen, samt Svenska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter i fråga om verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144)*.

I denna lag avses med enhet: *upphandlande myndighet enligt 2 kap. 11 § lagen (2005:0000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och upphandlande enhet enligt 3 kap. 1–3 §§ och 4 § 1 lagen (2005:0000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*.

⁸ Senaste lydelse 1999:312.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2006. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

Remissinstanserna och de som på eget initiativ yttrat sig över Upphandlingsutredningens delbetänkande (SOU 2005:22)

Följande remissinstanser har inkommit med svar: Riksrevisionen, Svea Hovrätt, Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Stockholms län, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Kommerskollegium, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Handikappsombudsmannen, Socialstyrelsen, Ekonomistyrningsverket, Fortifikationsverket, Nämnden för offentlig upphandling, Riksgäldskontoret, Skatteverket, Statskontoret, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet, Verket för högskoleservice, Konsumentverket, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Post & Telestyrelsen, Banverket, Vägverket, Rikstrafiken, Luftfartsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Arbetslivsinstitutet, Konkurrensverket, Jämställdhetsombudsmannen, Glesbygdsverket, Affärsverket för svenska kraftnät, Verket för näringslivsutveckling, Svenska Miljöstyrningsrådet AB, Posten AB, Samhall AB, SJ AB, Eckerö kommun, Eskilstuna kommun, Linköpings kommun, Eksjö kommun, Västerviks kommun, Sölvesborgs kommun, Vellinge kommun, Karlstads kommun, Torsby kommun, Bräcke kommun, Skellefteå kommun, Arvidsjaur kommun, Kiruna kommun, Stockholms läns landsting, Jönköpings läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Svenska kyrkan, Svenska kyrkans församlingsförbund, Sveriges kommuner och landsting, Handikappförbundens samarbetsorgan, Svenska handel, Svenskt näringsliv, Företagarna, Svenska Energi, Svensk Fjärrvärme, Svensk Teknik och design, Teknikföretagen, Tjänstemännens Centralorganisation, Sveriges Akademikers Centralorganisation, Landsorganisation i Sverige, Föreningen Kooperativ Utveckling i Sverige, Organisationen för inköp och logistik (Silf Competence), Almega, Sjukvårdens LeverantörsFörening, Vårdförbundet, Famna Riksorganisationen för vård och omsorg utan vinstsyfte, Konkurrenskommissionen, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Svenska Lokaltrafikföreningen, IT-företagen, Gröna bilister och Sveriges Arkitekter.

Därutöver har även Kommunala Företagens Samorganisation, SABO, Per-Åke Larsson, Stockholms Handelskammare, Göteborgs Energi, Marianne Lindgren, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Kooperativa institutet, Almega Serviceentreprenörerna, Hans Stenbergs Advokatbyrå, Läkemedelsindustriföreningen, Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare, Allego, Göteborgs universitet, Advokatfirman Delphi & Co och Domstolsverket yttrat sig.

Linköpings tingsrätt, Stockholms kommun, Ydre kommun, Torsås kommun, Ystads kommun, Halmstads kommun, Färgelanda kommun, Hallsbergs kommun, Hedemora kommun, Ludvika kommun, Malungs kommun, Nordanstigs kommun, Härnösands kommun, Sollefteå kommun, Bodens kommun, Haparanda kommun, Svenska

Naturskyddsföreningen, Internationella Handelskammarens Svenska Nationalkommitté ICC och Sveriges Byggindustrier har beretts tillfälle att yttra sig men har avstått från det.

En sammanställning över vilka bestämmelser som genomför direktiv 2004/18/EG

Artikel i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2004/18/EG	Artikeln genomförs genom följande bestämmelser i förslag till lag om offentlig upphandling
1.2 a	2 kap. 10 §
1.2 b	2 kap. 3 §
1.2 c	2 kap. 21 §
1.2 d	2 kap. 18 §
1.3	2 kap. 4 §
1.4	2 kap. 17 §
1.5	2 kap. 15 §
1.6	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
1.7	Bestämmelser om elektronisk auktion införs inte i lagen
1.8 första och andra styckena	2 kap. 11 §
1.8 tredje stycket	2 kap. 1 §
1.9 första stycket	2 kap. 19 och 12 §§
1.9 andra stycket	2 kap. 12 §
1.9 tredje stycket	Införs inte
1.10	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen
1.11 a	2 kap. 22 §
1.11 b	2 kap. 16 §
1.11 c	Bestämmelser om konkurrenspräglad dialog införs inte i lagen
1.11 d	2 kap. 9 §
1.11 e	2 kap. 14 §
1.12	Införs inte
1.13	2 kap. 6 §
1.14	2 kap. 5 §
1.15	Införs inte
2	1 kap. 9 §
3	1 kap. 12 §
4.1	1 kap. 10 §
4.2	1 kap. 11 §
5	Införs inte
6	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen (1980:100) och lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter
7	3 kap. 1 §
8	3 kap. 2 §
9.1	3 kap. 3 §
9.2	3 kap. 4 §
9.3	3 kap. 5 §

9.4	3 kap. 8 §
9.5	3 kap. 7 §
9.6	3 kap. 9 §
9.7	3 kap. 10 §
9.8 a	3 kap. 11 §
9.8 b	3 kap. 12 §
9.9	3 kap. 13 §, bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
10	1 kap. 2 § andra stycket 3
11	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen
12	1 kap. 3 §, bestämmelser om posttjänster träder i kraft 1 januari 2009
13	1 kap. 4 §
14	1 kap. 2 § andra stycket 4
15	1 kap. 5 §
16	1 kap. 6 §
17	1 kap. 2 § sista stycket
18	1 kap. 7 §
19	Bestämmelser om reserverade kontrakt införs inte i lagen
20	1 kap. 2 § tredje stycket
21	15 kap. 2 § andra stycket och 21§
22	1 kap. 2 § fjärde stycket
23.1	6 kap. 1 §
23.2	1 kap. 9 §
23.3 a	6 kap. 2 §
23.3 b-d	6 kap. 3 §
23.4	6 kap. 5 §
23.5	6 kap. 6 §
23.6	6 kap. 7 §
23.7 första stycket	2 kap. 7 §
23.7 andra stycket	6 kap. 8 §
23.8	6 kap. 4 §
24	6 kap. 9 §
24.4 andra stycket	6 kap. 10 §
25	6 kap. 11 §
26	6 kap. 13 §
27	6 kap. 12 §
28	4 kap. 1 §
29	Bestämmelser om konkurrenspräglad dialog införs inte i lagen
30.1	4 kap. 2 och 6 §§
30.2	4 kap. 3 §
30.3	1 kap. 9 §
30.4	4 kap. 4 §
31.1	4 kap. 5 §

31.2	4 kap. 7 §
31.3	4 kap. 9 §
31.4	4 kap. 8 §
32.1 och 2 första stycket	5 kap. 1 §
32.2 andra och tredje styckena	5 kap. 2 §
32.2 fjärde stycket	5 kap. 3 §
32.2 femte stycket	1 kap. 9 §
32.3	5 kap. 4 §
32.4 första stycket	5 kap. 5 §
32.4 andra stycket	5 kap. 6 § första stycket och 7 §
33	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
34	Bestämmelser om socialt betingade bostadsprojekt införs inte i lagen
35.1 första stycket (delar av) och femte stycket	7 kap. 2 §.
35.1 första stycket (delar av) samt andra, tredje och fjärde styckena	Regleras i förordning
35.1 sjätte stycket	Införs inte
35.2	7 kap. 1 §
35.3	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
35.4 första och andra styckena	7 kap. 3 §
35.4 tredje stycket	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
35.4 fjärde stycket	15 kap. 21 §
35.4 femte stycket	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen (1980:100) och lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter
36.1	Regleras i kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005
36.2	Regleras i förordning
36.3	Införs inte
36.4-7	Regleras i förordning
36.8	Införs inte
37	15 kap. 2 § tredje stycket
38.1	8 kap. 1 §
38.2	8 kap. 2 §
38.3	8 kap. 3 §
38.4 första och tredje styckena	8 kap. 4 §
38.5	8 kap. 5 §
38.6	8 kap. 6 §
38.7	8 kap. 7 §
38.8	8 kap. 8 §
39	8 kap. 9 §
40.1-2	8 kap. 10 § första och andra styckena

40.3	8 kap. 11 §
40.4	8 kap. 12 §
40.5	8 kap. 10 § tredje stycket
40.5 e	12 kap. 2 §
41.1	9 kap. 9 §
41.2	9 kap. 10 §
41.3	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen (1980:100) och lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter
42.1-2	9 kap. 1 §
42.3	9 kap. 6 och 7 §§
42.4	9 kap. 2 §
42.5 (delar av)	9 kap. 3 §
42.5 a (delar av)	Regleras i förordning
42.5 c	Införs inte
42.5 d	9 kap. 4 §
42.6 a	9 kap. 1 §
42.6 b-c	9 kap. 5 §
43	9 kap. 12 §
43 (delar av)	Regleras i förordning
44.1 (delar av)	11 kap. 1 §
44.2	11 kap. 2 §
44.3 första stycket	11 kap. 3 §
44.3 andra stycket	11 kap. 4 §
44.3 tredje stycket	11 kap. 5 §
44.4	4 kap. 4 §
45.1	10 kap. 1 §
45.2	10 kap. 2 §
45.3	10 kap. 3 § första och andra styckena
45.4	Införs inte
46	11 kap. 6 §
47.1	11 kap. 7 och 8 §§
47.2-3	11 kap. 12 §
47.4	11 kap. 8 §
47.5	11 kap. 9 §
48.1	11 kap. 10 §
48.2	11 kap. 11 §
48.3-4	11 kap. 12 §
48.5	11 kap. 13 §
48.6	11 kap. 11 §
49	11 kap. 14 §
50	11 kap. 15 §
51	9 kap. 8 § andra stycket
52.1, 2, 4, 5, 6, 7 och 8	Bestämmelser om officiella förteckningar och certifierings-system införs inte i lagen

52.3	11 kap. 16 § och 10 kap. 3 § tredje stycket
53.1	12 kap. 1 §
53.2	12 kap. 2 §
54	Bestämmelser om elektroniska auktioner införs inte i lagen
55.1-2	12 kap. 3 §
55.3	12 kap. 4 §
56	13 kap. 1 §
57	1 kap. 2 § andra stycket 4 och 1 kap. 3, 4 och 5 §§
58 (delar av)	13 kap. 2 §
58 (delar av)	Regleras i kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005
58 (delar av)	Regleras i förordning
59	13 kap. 3 §
60	13 kap. 4 §
61	1 kap. 8 §
62	2 kap. 19 §
63.1 första och andra styckena	13 kap. 5 §
63.2 första och tredje styckena	13 kap. 6 §
63.2 andra stycket	2 kap. 2 §
64	13 kap. 5 §
64 (delar av)	Regleras i kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005
65	13 kap. 5 §
66	1 kap. 9 § och 10 § första stycket
67.1	14 kap. 2 §
67.2 första stycket	14 kap. 1 §
67.2 andra och tredje styckena	14 kap. 3 §
68	1 kap. 2 §
69.1-2 första stycket	14 kap. 5 §
69.2 andra stycket	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen (1980:100) och lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter
69.3	15 kap. 2 § tredje stycket
70.1	Regleras i kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005
70.2	Regleras i förordning
71.1, 2 och 3 a	14 kap. 6 §
71.3 b	Bestämmelser om ackrediterings-system införs inte i lagen
72	14 kap. 4 §
73	14 kap. 7 §
74.1, 2 och 4	14 kap. 8 §
74.3, 5 och 6	14 kap. 9 §

En sammanställning över vilka bestämmelser som genomför direktiv 2004/17/EG

Artikel i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2004/17/EG	Artikeln genomförs genom följande bestämmelser i förslag till lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster
1.2 a	2 kap. 10 §
1.2 b	2 kap. 3 §
1.2 c	2 kap. 24 §
1.2 d	2 kap. 19 §
1.3 a	2 kap. 4 §
1.3 b	2 kap. 18 §
1.4	2 kap. 16 §
1.5	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
1.6	Bestämmelser om elektronisk auktion införs inte i lagen
1.7 första stycket	2 kap. 11 §
1.7 tredje stycket	2 kap. 1 §
1.8	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen
1.9 a	2 kap. 25 §
1.9 b	2 kap. 17 §
1.9 c	2 kap. 9 §
1.10	2 kap. 14 §
1.11	Införs inte
1.12	2 kap. 6 §
1.13	2 kap. 5 §
2.1 a	2 kap. 21 §
2.1 a andra stycket	2 kap. 12 §
2.1 b	2 kap. 20 §
2.2	1 kap. 2 § första stycket
2.2 b	2 kap. 20 §
2.3	2 kap. 20 §
3.1	1 kap. 4 §
3.2	1 kap. 5 §
3.3	1 kap. 4 §
3.4	1 kap. 6 §
4.1	1 kap. 4 §
4.2	1 kap. 7 §
4.3	1 kap. 6 §
5	1 kap. 8 §
5.2	1 kap. 22 §
6.1	1 kap. 9 §
6.2	2 kap. 13 §
7	1 kap. 10 §

8	Införs inte
9.1 första stycket	1 kap. 25 §
9.1 andra stycket	1 kap. 28 §
9.2	1 kap. 26 §
9.3	1 kap. 27 §
10	1 kap. 24 §
11.1	1 kap. 29 §
11.2	1 kap. 30 §
12	Införs inte
13	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen (1980:100) och lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter
14.1	5 kap. 1 §
14.2	4 kap. 2 § 9
14.4	1 kap. 24 §
15	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
16	3 kap. 1 §
17.1	3 kap. 2 §
17.2	3 kap. 4 § och 9 § andra stycket
17.3	3 kap. 12 §
17.4	3 kap. 7 § första stycket
17.5	3 kap. 7 § andra stycket
17.6	3 kap. 6 §
17.7	3 kap. 9 §
17.8	3 kap. 5 §
17.9	3 kap. 8 §
17.10	3 kap. 10 §
17.11	3 kap. 11 §
18	1 kap. 11 §
19	1 kap. 12 §
20	1 kap. 13 §
21	1 kap. 2 § andra stycket 3
22	1 kap. 14 §
23.1	2 kap. 2 §
23.2	1 kap. 15 §
23.3	1 kap. 16 §
23.4	1 kap. 17 §
23.5	1 kap. 18 §
24	1 kap. 19 §
25	1 kap. 20 §
26	1 kap. 21 §
27	Införs inte
28	Bestämmelser om reserverade kontrakt införs inte i lagen
29	Bestämmelser om inköpscentral införs inte i lagen
30.1	1 kap. 23 § första stycket

30.2-4	Regleras i kommissionens beslut om tillämpningsföreskrifter för förfarandet enligt artikel 30 (2005/15/EG)
30.5 första stycket	1 kap. 23 § andra stycket
30.5 andra, tredje och fjärde styckena	Regleras i kommissionens beslut om tillämpningsföreskrifter för förfarandet enligt artikel 30 (2005/15/EG)
30.6	Införs inte
31	1 kap. 2 § tredje stycket
32	15 kap. 2 § andra stycket och 21 §
33	1 kap. 2 § fjärde stycket
34.1	6 kap. 1 §
34.2	1 kap. 24 §
34.3 a	6 kap. 2 §
34.3 b-d	6 kap. 3 §
34.4	6 kap. 5 §
34.5	6 kap. 6 §
34.6	6 kap. 7 §
34.7 första stycket	2 kap. 7 §
34.7 andra stycket	6 kap. 8 §
34.8	6 kap. 4 §
35	6 kap. 9 §
36.1	6 kap. 10 §
36.2	6 kap. 11 §
37	6 kap. 12 §
38	6 kap. 14 §
39	6 kap. 13 §
40.1-2	4 kap. 1 §
40.3 a	4 kap. 2 § 1
40.3 b	4 kap. 2 § 2
40.3 c	4 kap. 2 § 3
40.3 d	4 kap. 2 § 4
40.3 e	4 kap. 2 § 5
40.3 f	4 kap. 2 § 6
40.3 g	4 kap. 2 § 7
40.3 h	4 kap. 2 § 8
40.3 i	4 kap. 2 § 9
40.3 j	4 kap. 2 § 10
40.3 k	4 kap. 2 § 11
40.3 l	4 kap. 3 §
41.1 (delar av)	7 kap. 3 §
41.1 (delar av)	Regleras i förordning
41.2	Regleras i förordning
41.3	7 kap. 5 §
42.1	7 kap. 2 §

42.2	Bestämmelser om dynamiskt inköpssystem införs inte i lagen
42.3	7 kap. 4 §
43.1	7 kap. 6 §
43.2	Införs inte
43.3	Regleras i förordning
43.4	15 kap. 21 §
43.5	Införs inte
44 (delar av)	Regleras i kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005
44 (delar av)	Regleras i förordning
44.7	Införs inte
44.8	15 kap. 2 § tredje stycket
45.1	8 kap. 1 §
45.2	8 kap. 2 §
45.3 a	8 kap. 3 och 6 §§
45.3 b-c	8 kap. 4 §
45.4	8 kap. 5 §
45.5	8 kap. 6 §
45.6	8 kap. 7 §
45.7	8 kap. 8 §
45.8 första stycket	Införs inte (se avsnitt 12.5)
45.8 andra stycket	8 kap. 7 §
45.9	8 kap. 9 §
46	8 kap. 10 §
47.1	8 kap. 11 §
47.2	8 kap. 12 §
47.3	8 kap. 13 §
47.4	8 kap. 11 §
47.5	8 kap. 14 §
48.1-2	9 kap. 1 §
48.3	9 kap. 6 § och 7 § första stycket
48.4	9 kap. 2 §
48.5 a-b	9 kap. 3 § och regleras i förordning
48.5 d	9 kap. 4 §
48.6	9 kap. 1 och 5 §§
49.1	9 kap. 9 §
49.2 första och andra styckena	9 kap. 10 §
49.2 tredje stycket	Motsvarande bestämmelser finns i sekretesslagen (1980:100) och lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter
49.3-4	9 kap. 12 §
49.5	9 kap. 13 §
50.1	9 kap. 14 § första stycket
50.2	9 kap. 14 § tredje stycket
51	11 kap. 1 och 2 §§

52.1	1 kap. 24 §
52.2	11 kap. 11 §
52.3	11 kap. 12 §
53.1 första stycket	11 kap. 2 § första stycket första meningen
53.1 andra stycket	11 kap. 3 § tredje stycket
53.2 första stycket	11 kap. 2 § andra stycket
53.2 andra stycket och tredje stycket andra meningen	11 kap. 3 §
53.2 tredje stycket första meningen	11 kap. 4 §
53.3	11 kap. 1 och 3 §§
53.3 första stycket	10 kap. 2 och 3 §§
53.3 andra stycket	10 kap. 1 §
53.4-5	11 kap. 5 §
53.6	11 kap. 3 §
53.7	11 kap. 6 §
53.8	11 kap. 2 § tredje stycket
53.9	11 kap. 7 §
54.1	11 kap. 8 § första stycket
54.2	11 kap. 9 §
54.3 första stycket	10 kap. 2 §
54.3	11 kap. 10 §
54.4	11 kap. 8 § tredje stycket och 9 §
54.4 första stycket	10 kap. 2 och 3 §§
54.4 andra stycket	10 kap. 1 §
54.5-6	11 kap. 8 § andra stycket
55.1	12 kap. 1 §
55.2	12 kap. 2 §
56	Bestämmelser om elektroniska auktioner införs inte i lagen
57.1-2	12 kap. 3 §
57.3	12 kap. 4 §
58.1	14 kap. 1 §
58.2	14 kap. 2 §
58.3 första stycket	14 kap. 3 §
58.4	14 kap. 1 §
58.5	Införs inte
59	Införs inte
60	1 kap. 24 §
61.1 (delar av)	13 kap. 1 §
61.1 (delar av)	13 kap. 2 §
61.2 första stycket	13 kap. 1 §
61.2 andra stycket	13 kap. 3 §
62	1 kap. 2 § andra stycket 3 samt 13, 14 och 23 §§
63.1 första stycket	13 kap. 5 §
63.1 andra stycket	13 kap. 7 §
63.2	Regleras i förordning
64	13 kap. 6 §

65.1	1 kap. 24 §
65.2	13 kap. 4 §
65.3	13 kap. 8 §
66.1, 2 och 4	13 kap. 9 §
66.3, 5 och 6	13 kap. 10 §

Översikt över val av upphandlingsförfarande samt bestämmelserna om annonsering och tidsfrister

Klassiska lagen

Öppet förfarande	Selektivt förfarande	Förhandlat förfarande
------------------	----------------------	-----------------------

Förfaranden

Huvudregel: Öppet eller selektivt förfarande skall användas, 4 kap. 1 §.	Undantag: Förhandlat förfarande får användas under förutsättningar som anges i 4 kap. 2–8 §§.
--	---

Annonsering

En upphandlande myndighet är skyldig att annonsera, 7 kap. 1 §.		
		Undantag från skyldigheten att annonsera vid förhandlat förfarande i 4 kap. 5–8 §§.

Förhandsannonsering

En upphandlande myndighet som vill förkorta tidsfristerna skall förhandsannonsera, 7 kap. 2 §.
--

Efterannonsering

Efterannonsering är obligatoriskt, 7 kap. 3 § (gäller även för B-tjänster, 15 kap. 22 §).

Öppet förfarande	Selektivt förfarande	Förhandlat förfarande
------------------	----------------------	-----------------------

Tidsfrister

Huvudregel: När den upphandlande myndigheten skall fastställa vilken tidsfrist som gäller skall den särskilt ta hänsyn till hur komplex upphandlingen är och hur lång tid som behövs för att utarbeta anbuden, 8 kap. 1 §.

Tidsfristen för att komma in med anbud skall vara minst 52 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering, 8 kap. 2 §.	Huvudregel: Tidsfristen för att komma in med anbudsansökningar skall vara minst 37 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering, 8 kap. 3 §.
	Tidsfristen för att komma in med anbud skall vara minst 40 dagar från den dag då inbjudan skickades, 8 kap. 3 §.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

Om den upphandlande myndigheten har förhandsannonserat skall tidsfristen för att komma in med anbud vara minst 36 dagar och inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering, 8 kap. 4 §.	
--	--

Förkortade tidsfrister vid användning av elektroniska medel

Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel får tidsfristerna enligt 2 och 4 §§ för att komma in med anbud vid öppet förfarande och tidsfristerna enligt 3 § för att komma in med anbudsansökningar vid selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering förkortas med 7 dagar, 8 kap. 5 §.	
Tidsfristerna för att komma in med anbud får förkortas, utöver vad som följer av 8 kap. 5 §, med ytterligare 5 dagar under förutsättning att leverantören får fri tillgång till förfrågningsunderlaget och samtliga kompletterande handlingar med elektroniska medel, 8 kap. 6 §.	

Öppet förfarande	Selektivt förfarande	Förhandlat förfarande
------------------	----------------------	-----------------------

Förlängning av tidsfrister

Om den upphandlande myndigheten inte tillhandahåller hela förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar och upplysningar trots att detta begärts i tid och inom de tidsfrister som anges i 8 kap. 9 och 12 §§ skall fristerna för att komma in med **anbud** förlängas, 8 kap. 7 §.

Påskyndat förfarande

	Om det p.g.a. tidsbrist inte går att tillämpa de tidsfrister som anges får den upphandlande myndigheten förkorta tidsfristen för att komma in med anbudsansökningar till minst 15 dagar eller om annonsen skickades med elektroniska medel med minst 10 dagar från den dag annonsen skickades, 8 kap. 8 §.	
	För att komma in med anbud kan tidsfristen förkortas till 10 dagar från den dag då inbjudan skickades, 8 kap. 8 §.	

Försörjningslagen

Öppet förfarande	Selektivt förfarande	Förhandlat förfarande
------------------	----------------------	-----------------------

Förfaranden

Huvudregel: Öppet, selektivt eller förhandlat förfarande skall användas, 4 kap. 1 §.

Annonsering

En upphandlande myndighet är skyldig att annonsera, 7 kap. 1 §.		
		Undantag från skyldigheten att annonsera vid tilldelning av kontrakt utan föregående annonsering i 4 kap. 2 §.

Förhandsannonsering

En upphandlande myndighet som vill förkorta tidsfristerna skall förhandsannonsera, 7 kap. 3 §.	
	Annonseringsskyldigheten kan även fullgöras genom förhandsannonsering, 7 kap. 4 §.

Annonsering om kvalificeringssystem

En upphandlande enhet som upprättar ett kvalificeringssystem skall i annons upplysa om detta, 7 kap. 5 §.

Efterannonsering

Efterannonsering är obligatoriskt, 7 kap. 6 § (gäller även för B-tjänster, 15 kap. 22 §).

Öppet förfarande	Selektivt förfarande	Förhandlat förfarande
------------------	----------------------	-----------------------

Tidsfrister

Huvudregel: När den upphandlande enheten skall fastställa vilken tidsfrist som gäller skall den särskilt ta hänsyn till hur komplicerad upphandlingen är och hur lång tid som behövs för att utarbeta anbudet, 8 kap. 1 §.

Tidsfristen för att komma in med anbud skall vara minst 52 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering, 8 kap. 2 §.	Tidsfristen för att komma in med anbudsansökningar bör vara minst 37 dagar och får inte vara kortare än 22 dagar från den dag då annonsen eller inbjudan skickades för publicering, 8 kap. 3 §.
	Tidsfristen för att komma in med anbud får anges efter överenskommelse. Om en sådan överenskommelsen inte kan uppnås, skall den upphandlande enheten ange en tidsfrist som bör vara minst 24 dagar och får inte vara kortare än 10 dagar från den dag då inbjudan att komma in med anbud skickades, 8 kap. 4 §.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

Om den upphandlande myndigheten har förhandsannonserat får tidsfristen för att komma in med anbud vara minst 36 dagar och får inte i något fall vara kortare än 22 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering, 8 kap. 5 §.		
---	--	--

Öppet förfarande	Selektivt förfarande	Förhandlat förfarande
------------------	----------------------	-----------------------

Förkortade tidsfrister vid användning av elektroniska medel

Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel får tidsfristerna för att komma in med anbud förkortas med sju dagar, 8 kap. 6 §.	Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel får tidsfristerna för att komma in med anbudsansökningar förkortas med 7 dagar. Tidsfristen får aldrig vara kortare än 15 dagar den dag då annonsen eller inbjudan skickades för publicering, 8 kap. 6 §.
Tidsfristerna får förkortas, utöver vad som följer av 8 kap. 6 §, med ytterligare 5 dagar om leverantören får fri tillgång till förfrågningsunderlaget med elektroniska medel, 8 kap. 7 §.	Tidsfristen för att komma in med anbud får förkortas, med 5 dagar om leverantören får fri tillgång till förfrågningsunderlaget med elektroniska medel, 8 kap. 7 §. Tidsfristen får dock aldrig vara kortare än den minsta tid (10 dagar) som anges i 8 kap. 4 § andra stycket.

Förkortade tidsfrister vid användning av elektroniska medel

Den minsta tillåtna tidsfristen för att komma in med anbud får inte vara kortare än 15 dagar, om annonsen skickas med elektroniska medel, eller 22 dagar i annat fall, 8 kap. 8 §.	
---	--

Förlängning av tidsfrister

Om den upphandlande enheten inte tillhandahåller hela förfrågningsunderlaget och kompletterande handlingar och upplysningar trots att detta begärts i tid och inom de tidsfrister som anges i 8 kap. 10 och 13 §§ skall fristerna för att komma in med anbud förlängas, 8 kap. 9 §.
--

Lagrådsremissens lagförslag

1.1 Förslag till lag om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Lagens innehåll och tillämpningsområde samt allmänna bestämmelser

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll och tillämpningsområde samt allmänna bestämmelser (1 kap.),
- definitioner (2 kap.),
- tröskelvärden (3 kap.),
- upphandlingsförfaranden (4 kap.),
- ramavtal (5 kap.),
- tekniska specifikationer, särskilda villkor m.m. (6 kap.),
- annonsering om upphandling (7 kap.),
- tidsfrister för att ta emot anbudsansökningar och anbud m.m. (8 kap.),
- kommunikation, information och dokumentation (9 kap.),
- uteslutning av leverantör (10 kap.),
- kontroll av leverantörers lämplighet och val av deltagare m.m. (11 kap.),
- tilldelning av kontrakt (12 kap.),
- byggkoncessioner (13 kap.),
- projekttävlingar på tjänsteområdet (14 kap.),
- upphandling som inte omfattas av direktivet (15 kap.), och
- överprövning, skadestånd m.m. (16 kap.).

Till lagen hör följande bilagor:

- Förteckning över byggentreprenadverksamhet (bilaga 1)
- Förteckning över A-tjänster (bilaga 2)
- Förteckning över B-tjänster (bilaga 3)

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller för offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster samt offentliga byggkoncessioner. Lagen gäller även när upphandlande myndigheter anordnar projekttävlingar. Vad som avses med offentlig upphandling och upphandlande myndighet anges i 2 kap. 16 respektive 23 §§.

Endast 15 och 16 kap. tillämpas i fråga om offentlig upphandling som 1. avser tjänster enligt bilaga 3 till denna lag (B-tjänster),

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster (EUT L 134, 30/04/2004 s. 1, Celex 32004L0018), senast ändrat genom kommissionens förordning (EG) nr 2083/2005 (EUT L 333, 20.12.2005, s. 28, Celex 32005R2083).

2. avser andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen, eller

3. görs på försvarsområdet och som avser varor eller tjänster som omfattas av artikel 296 i EG-fördraget, eller

4. omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet.

I fråga om offentlig upphandling som avser tjänster som anges i bilaga 2 till denna lag (A-tjänster) tillämpas inte 13 och 14 kap.

En upphandling som avser både A-tjänster och B-tjänster skall anses vara en upphandling av A-tjänster om värdet av A-tjänsterna överstiger värdet av B-tjänsterna. I annat fall skall upphandlingen i sin helhet anses vara en upphandling av B-tjänster.

I fråga om tjänstekoncessioner gäller endast 1 kap. 12 §.

Undantag från lagens tillämpningsområde

Offentlig upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

3 § Denna lag gäller inte för offentlig upphandling som

1. omfattas av lagen (0000:00) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller

2. är undantagen enligt 1 kap. 12, 21, 22 eller 23 § i den lagen.

Offentlig upphandling som görs av en upphandlande myndighet som tillhandahåller posttjänster enligt 1 kap. 9 § lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster omfattas dock inte av första stycket.

Teletjänster

4 § Denna lag gäller inte för offentliga kontrakt som huvudsakligen syftar till att ge en upphandlande myndighet möjlighet att tillhandahålla eller driva publika telenät eller att för allmänheten tillhandahålla en eller flera teletjänster.

Kontrakt som tilldelas enligt andra internationella regler

5 § Denna lag gäller inte för offentliga kontrakt som omfattas av andra förfaranderegler och tilldelas i enlighet med

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget har ingåtts mellan ett land som är bundet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och ett eller flera länder utanför EES och som omfattar

a) varor och byggtreprenader avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsländerna gemensamt uppför eller driver en anläggning, eller

b) tjänster avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsländerna gemensamt genomför eller driver ett projekt,

2. ett internationellt avtal som slutits i samband med stationering av trupper, eller

3. en internationell organisations särskilda förfarande.

Särskilda undantag

6 § Denna lag gäller inte offentliga tjänstekontrakt som avser

1. förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet, med undantag för kontrakt om finansiella tjänster som sluts med anledning av köpe- eller hyreskontraktet,

2. anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för sändning som utförs av radio- och TV-bolag samt kontrakt om sändningstid,

3. skiljemanna- och förlikningsuppdrag,

4. finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument,

5. anställningskontrakt,

6. forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag för sådana vars resultat endast tillkommer en upphandlande myndighet i den egna verksamheten och tjänsten helt betalas av myndigheten, eller

7. verksamhet som rör förvaltning av statsskulden eller som avser tjänster från en centralbank.

Med fastighet enligt första stycket 1 avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet samt befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden.

Tjänstekontrakt som tilldelas på grund av ensamrätt

7 § Denna lag gäller inte för offentliga tjänstekontrakt som en upphandlande myndighet tilldelar en annan upphandlande myndighet som på grund av lag eller annan författning har ensamrätt att utföra tjänsten.

Kompletterande byggentreprenadkontrakt

8 § Denna lag skall inte tillämpas på kompletterande byggentreprenader som inte ingår i vare sig det ursprungliga koncessionsprojektet eller i det ursprungliga kontraktet om

1. de genom oförutsedda omständigheter har blivit nödvändiga för arbetets utförande enligt beskrivningen i koncessionsprojektet eller kontraktet, förutsatt att kontraktet tilldelas den ursprungliga leverantören,

2. de kompletterande arbetena inte utan stora tekniska eller ekonomiska olägenheter för den upphandlande myndigheten kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller

3. de är absolut nödvändiga för att kontraktet skall kunna fullföljas.

Undantaget i första stycket gäller dock inte om det sammanlagda värdet av kontraktet överstiger hälften av det ursprungliga kontraktets värde.

Allmänna bestämmelser

Principer för offentlig upphandling

9 § Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall även principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Rätten att få delta i ett upphandlingsförfarande

10 § En anbudssökande eller anbudsgivare, som enligt bestämmelser i det land i vilket verksamheten är etablerad har rätt att leverera den tjänst som kontraktet är avsett för, får inte uteslutas från att delta i en offentlig upphandling endast på grund av krav på att leverantören skall vara antingen en fysisk eller en juridisk person.

När det gäller offentliga tjänste- och byggentreprenadkontrakt eller offentliga varukontrakt som också omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten får juridiska personer uppmanas att i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på de personer som skall utföra tjänsterna.

11 § Grupper av leverantörer har rätt att lämna anbud och att ansöka om att få lämna anbud. Den upphandlande myndigheten får inte ställa upp villkor om att sådana grupper skall ha en bestämd juridisk form för att få lämna anbud eller en anbudsansökan. Myndigheten får dock begära att en grupp skall ha en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullgöras på ett godtagbart sätt.

Beviljande av särskilda rättigheter eller ensamrätt att utöva offentlig tjänsteverksamhet

12 § Om en upphandlande myndighet beviljar någon annan än en upphandlande myndighet särskilda rättigheter eller ensamrätt att utöva offentlig tjänsteverksamhet, skall den handling varigenom denna rätt beviljas innehålla en bestämmelse som innebär att innehavaren av rättigheten eller ensamrätten skall iaktta principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet när den tilldelar tredje man varukontrakt.

2 kap. Definitioner

Inledande bestämmelse

1 § I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp som används i denna lag.

Allmänna definitioner

2 § Med *anbudssökande* avses den som ansöker om att få delta i ett selektivt eller förhandlat förfarande eller i ett urvalsförfarande enligt 15 kap.

3 § Med *anknutet företag* avses

1. företag över vilket innehavaren av en byggkoncession har ett bestämmande inflytande på det sätt som anges i andra stycket,

2. företag som kan utöva ett sådant inflytande som avses i andra stycket över innehavaren av en byggkoncession, och

3. företag som tillsammans med innehavaren av en byggkoncession står under sådant inflytande som avses i andra stycket av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under.

Ett bestämmande inflytande skall antas finnas om ett företag direkt eller indirekt i förhållande till ett annat företag innehar mer än hälften av företagets andelar eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieägande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, verkställande eller övervakande organ.

4 § Med *byggkoncession* avses ett kontrakt av samma slag som ett byggentreprenadkontrakt men som innebär att ersättningen utgörs antingen av endast rätten att utnyttja anläggningen eller av dels en sådan rätt, dels betalning.

5 § Med *CPV-nomenklaturen* avses den gemensamma terminologi vid offentlig upphandling som antagits genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 av den 5 november 2002 om gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV)², ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 2151/2003³. Annan nomenklatur i bilagorna 1–3 har företräde framför CPV-nomenklaturen, om de skulle avvika från varandra.

6 § Med *elektroniska medel* avses sådana medel som utnyttjar elektronik för behandling och lagring av data och som sänder, överför och tar emot via kabel, radiovågor på optisk eller någon annan elektromagnetisk väg.

7 § Med *erkända organ* avses provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för inspektion och certifiering som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

8 § Med *förfrågningsunderlag* avses sådant underlag för anbud som en upphandlande myndighet tillhandahåller en leverantör.

² EGT L 340, 16.12.2002, s. 1–562 (Celex 32002R2195).

³ EGT L 329, 16.12.2003, s. 1–270 (Celex 32003R2151).

9 § Med *förhandlat förfarande* avses ett förfarande där den upphandlande myndigheten inbjuder utvalda leverantörer och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem.

10 § Med *leverantör* avses en fysisk eller juridisk person som på marknaden utför byggentreprenader eller tillhandahåller varor eller tjänster.

Med leverantör avses också grupper av leverantörer.

11 § Med *offentligt byggentreprenadkontrakt* avses ett offentligt kontrakt som

1. gäller utförande eller både projektering och utförande av arbete som är hänförligt till en byggentreprenadverksamhet som anges i bilaga 1 till denna lag,

2. gäller utförande eller både projektering och utförande av ett byggnadsverk, eller

3. medför att ett byggnadsverk realiserar, oavsett hur kontraktet utformas, enligt krav som ställs upp av den upphandlande myndigheten.

Med *byggnadsverk* avses det samlade resultatet av bygg- och anläggningsarbeten, om resultatet självständigt kan fullgöra en teknisk eller ekonomisk funktion.

12 § Med *offentligt kontrakt* avses ett skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor som

1. sluts mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer,

2. avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster, och

3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

13 § Med *offentligt styrda organ* avses sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som är inrättade för att tillgodose behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen är finansierade av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ, eller

2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ, eller

3. i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ.

14 § Med *offentligt tjänstekontrakt* avses ett offentligt kontrakt som gäller utförande av tjänster enligt bilaga 2 eller 3 till denna lag (A- eller B-tjänster) och som inte utgör ett kontrakt som anges i 11 eller 15 §.

Ett offentligt kontrakt som avser såväl varor som A- eller B-tjänster skall behandlas som ett tjänstekontrakt, om värdet av tjänsterna är högre än värdet av varorna.

Ett offentligt kontrakt som avser A- eller B-tjänster och omfattar verksamhet som hänförs till offentliga byggentreprenader enligt bilaga 1

till denna lag, men som endast är underordnad i förhållande till kontraktets huvudändamål, skall behandlas som ett tjänstekontrakt.

15 § Med *offentligt varukontrakt* avses ett offentligt kontrakt som gäller köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor under förutsättning att kontraktet inte skall anses utgöra ett offentligt byggentreprenadkontrakt enligt 11 §.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar ett underordnat inslag av monterings- och installationsarbeten avseende varorna.

16 § Med *offentlig upphandling* avses de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet som leder till att myndigheten tilldelar ett offentligt kontrakt eller ingår ett ramavtal avseende byggentreprenad, varor eller tjänster.

17 § Med *projekttävling* avses ett sådant tävlingsförfarande som gör det möjligt för en upphandlande myndighet att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i tävlingen.

18 § Med *publikt telenät* avses den allmänna telekommunikationsstruktur som möjliggör överföring av signaler mellan bestämda nätterminaler med hjälp av kablar, radiolänkar, optiska medel eller andra elektromagnetiska medel.

Med nätterminaler avses hela systemet av fysiska förbindelser och tekniska anslutningsspecifikationer som ingår i det publika telenätet och som är nödvändiga för tillgång till det publika nätet och effektiv kommunikation genom detta.

Publika teletjänster utgör teletjänster som medlemsstaterna särskilt har anförtrott ett eller flera telebolag att tillhandahålla.

Med teletjänster avses tjänster som helt eller delvis består av överföring och sändning av signaler via det publika telenätet med hjälp av telekommunikationsteknik, med undantag för radio- och TV-sändningar.

19 § Med *ramavtal* avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod.

20 § Med *selektivt förfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer kan ansöka om att få delta men endast anbudssökande som inbjuds av den upphandlande myndigheten att delta får lämna anbud.

21 § Med *skriftlig* avses även uppgifter som går att överföra och lagra med elektroniska medel.

22 § Med *tjänstekoncession* avses ett kontrakt av samma slag som ett offentligt tjänstekontrakt men som innebär att ersättningen för tjänsterna utgörs antingen av endast rätten att utnyttja tjänsten eller av dels en sådan rätt, dels betalning.

23 § Med *upphandlande myndighet* avses statliga, kommunala och andra myndigheter.

Vid tillämpning av denna lag skall med myndighet jämföras

1. beslutande församlingar i kommuner och landsting,
2. offentligt styrda organ som avses i 13 §, och
3. sammanslutningar av en eller flera myndigheter enligt första stycket eller församlingar enligt 1 eller sammanslutningar av ett eller flera organ enligt 2.

24 § Med *upphandlarprofil* avses en sammanställning av uppgifter som är tillgängliga på Internet och som kan innehålla information om den upphandlande myndigheten och om dess upphandlingar.

25 § Med *öppet förfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer får lämna anbud.

Definitioner som gäller endast 15 kap.

26 § Med *direktupphandling* avses ett förfarande utan krav på anbud.

27 § Med *förenklat förfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande myndigheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

28 § Med *urvals förfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud, den upphandlande myndigheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och den upphandlande myndigheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

3 kap. Tröskelvärden

Tröskelvärdenas storlek

1 § Denna lag skall tillämpas på offentliga kontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till

1. minst 137 000 euro, om kontraktet avser
 - a) varor och tilldelas av en central statlig myndighet, i fråga om sådana myndigheter inom försvarsområdet dock endast då kontraktet avser produkter inom försvarssektorn,
 - b) tjänster och tilldelas av en central statlig myndighet, om inte annat följer av andra stycket,
2. minst 211 000 euro i andra fall än som avses i 1, och
3. minst 5 278 000 euro, om kontraktet avser byggentreprenader.

Vid upphandling som görs av en central statlig myndighet tillämpas tröskelvärdet 211 000 euro om upphandlingen avser

1. sådana tjänster som omfattas av kategori 8 i bilaga 2 till denna lag,
2. telekommunikationstjänster i kategori 5 i bilagan, vilkas positioner i CPV-nomenklaturen motsvarar referensnumren CPC 7524, 7525 och 7526, eller

3. sådana tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag (B-tjänster).

Regeringen meddelar föreskrifter om tröskelvärdenas belopp i svenska kronor. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om offentlig upphandling av produkter inom försvarssektorn.

Särskilda bestämmelser om tröskelvärden vid projektävlingar finns i 14 kap. 4–6 §§.

Kontrakt som subventioneras med mer än hälften av en upphandlande myndighet

2 § Denna lag skall tillämpas på kontrakt som tilldelas av någon annan än en upphandlande myndighet eller av en upphandlande myndighet för någon annans räkning, om mer än hälften av kostnaden för kontraktet täcks av direkta bidrag från en myndighet och kontraktet avser

1. en byggentreprenad som

a) gäller uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål, och

b) har ett beräknat värde, exklusive mervärdesskatt, på minst 5 278 000 euro, eller

2. tjänster som har samband med en byggentreprenad som avses i 1 om tjänsterna har ett beräknat värde, exklusive mervärdesskatt, på minst 211 000 euro.

Den upphandlande myndighet som lämnar ett sådant bidrag skall se till att bestämmelserna i denna lag tillämpas om kontrakt tilldelas av någon annan än myndigheten.

Beräkning av värdet av ett offentligt kontrakt

3 § Värdet av offentliga kontrakt som avses i 1 eller 2 § skall uppskattas till det totala belopp, exklusive mervärdesskatt, som skall betalas enligt kontraktet. Vid beräkningen skall options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vidare skall de premier och ersättningar som den upphandlande myndigheten planerar att betala till anbudssökande eller anbudsgivare räknas in i värdet.

4 § Beräkningen av värdet av ett offentligt kontrakt skall avse värdet vid den tidpunkt då en annons om upphandlingen enligt 7 kap. 1 § skickas ut eller, om en sådan annons inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten bjuder in leverantörer till anbudsgivning.

Förbud i vissa fall mot att dela upp en upphandling

5 § En byggentreprenad eller en planerad anskaffning av en viss mängd varor eller tjänster får inte delas upp i avsikt att denna lag inte skall bli tillämplig.

Byggentreprenadkontrakt

6 § Vid beräkningen av värdet av ett offentligt byggentreprenadkontrakt skall kostnaden för entreprenaden och värdet av varor som den upphandlande myndigheten tillhandahåller entreprenören för att entreprenaden skall kunna fullgöras tas med.

Tilldelning av delkontrakt

7 § Om en planerad byggentreprenad eller anskaffning av tjänster respektive anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt, skall det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då överskrids, skall varje enskild tilldelning av delkontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas för ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro när det gäller tjänster eller varor och 1 000 000 euro när det gäller byggentreprenader.

Andra stycket gäller bara om det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

Vid tilldelning av sådana delkontrakt som undantas med stöd av denna paragraf skall 15 kap. tillämpas.

Varukontrakt som löper på viss tid eller på obestämd tid

8 § Värdet av ett offentligt kontrakt som är avsett att gälla leasing, hyra eller hyrköp av varor och som löper på en bestämd tid om högst tolv månader skall beräknas till den totala kostnaden för kontraktet under löptiden.

För offentliga varukontrakt som avser längre tid skall värdet beräknas till den totala kostnaden inklusive varans uppskattade restvärde.

För offentliga varukontrakt som löper på obestämd tid eller vars löptid inte kan bestämmas skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

Varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas

9 § Värdet av varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas inom viss tid, skall beräknas med ledning av

1. det verkliga totala värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under den föregående tolv månadersperioden eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer efter det första kontraktet, eller

2. det beräknade totala värdet av en följd av kontrakt som kommer att tecknas under den tolv månadersperiod som följer på den första leveransen eller, om räkenskapsåret är längre än tolv månader, under räkenskapsåret.

Valet av beräkningsmetod får inte göras för att bestämmelserna i denna lag inte skall bli tillämpliga.

Vissa tjänstekontrakt

10 § Värdet av ett offentligt tjänstekontrakt skall beräknas med utgångspunkt i

1. när det gäller försäkringstjänster: den premie som skall betalas och andra former av ersättning,
2. när det gäller banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning, och
3. när det gäller kontrakt som avser projektering: arvoden eller den provision som skall betalas och andra former av ersättning.

11 § Om ett offentligt tjänstekontrakt tilldelas utan att något totalpris anges, skall värdet av kontraktet vara det uppskattade totala värdet av tjänsterna under kontraktets löptid, om denna är högst 48 månader och av månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

Ramavtal

12 § Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga de kontrakt som planeras under ramavtalets löptid.

4 kap. Upphandlingsförfaranden

Öppet, selektivt och förhandlat förfarande

1 § Vid offentlig upphandling skall öppet förfarande eller selektivt förfarande användas. Förhandlat förfarande får dock användas under de förutsättningar och på det sätt som anges i 2–9 §§.

Förhandlat förfarande med föregående annonsering

2 § Förhandlat förfarande med föregående annonsering får användas

1. om de anbud som lämnats vid ett öppet eller ett selektivt förfarande är ogiltiga eller inte kan godtas med hänsyn till vad som föreskrivs i 1 kap. 10 § första stycket, 6 kap. 11, 13 och 14 §§, 9 kap. 8 § tredje stycket, 10, 11 eller 12 kap., under förutsättning att villkoren för kontraktet i förhållande till den tidigare upphandlingen inte ändrats väsentligt,
2. om det som skall upphandlas är av sådant slag eller förenat med sådana risker att det på grund av särskilda omständigheter inte går att ange något totalpris i förväg,
3. för finansiella och intellektuella tjänster som är av sådan art att det inte går att utarbeta tillräckligt exakt förfrågningsunderlag för att kunna

genomföra upphandlingen genom att välja det bästa anbudet enligt bestämmelserna för öppna eller selektiva förfaranden, eller

4. för byggtreprenad, som endast har forsknings-, provnings- eller utvecklingsändamål och som inte syftar till att nå lönsamhet eller att täcka forsknings- och utvecklingskostnader.

3 § I de fall som avses i 2 § 1 får en upphandlande myndighet avstå från att annonsera om upphandling, om den i ett förhandlat förfarande bjuder in endast anbudsgivare som uppfyller kraven i 10 och 11 kap. och som i ett föregående öppet eller selektivt förfarande har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven vid upphandlingen. I förfarandet får inte andra än sådana anbudsgivare delta.

4 § Vid förhandlat förfarande med föregående annonsering skall en upphandlande myndighet förhandla med anbudsgivarna om de anbud som de har lämnat, för att anpassa anbuden till de krav som myndigheten har angett i annonsen om upphandling och i förfrågningsunderlaget samt för att få fram det bästa anbudet enligt 12 kap. 1 §.

Myndigheten skall under förhandlingarna behandla samtliga anbudsgivare lika.

5 § En upphandlande myndighet får i annonsen eller i förfrågningsunderlaget ange att förhandlat förfarande med föregående annonsering skall äga rum i successiva steg för att minska det antal anbud som förhandlingen skall omfatta. Därvid skall de tilldelningskriterier tillämpas som anges i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget. Det slutliga antalet anbud skall alltid vara så stort att verklig konkurrens uppnås, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal lämpliga anbudssökande.

Förhandlat förfarande utan föregående annonsering

6 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering vid tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader, varor och tjänster om

1. det vid ett öppet eller selektivt förfarande inte lämnats några anbud eller några lämpliga anbud eller inte lämnats några anbudsansökningar och de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt,

2. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en viss leverantör, eller

3. det är absolut nödvändigt att tilldela kontrakt, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering.

Om Europeiska gemenskapernas kommission begär det, skall den upphandlande myndigheten i en rapport till kommissionen redovisa sådana ärenden där bestämmelsen i första stycket 1 har tillämpats av myndigheten.

7 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering för tilldelning av varukontrakt om

1. det gäller varor som framställs enbart för forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål, och kontraktet inte syftar till vinst eller till att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

2. det gäller kompletterande leveranser av varor från den ursprungliga leverantören om

a) varorna är avsedda som antingen delvis utbyte av eller tillägg till tidigare leveranser, och

b) ett byte av leverantör skulle medföra att den upphandlande myndigheten tvingades anskaffa varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oproportionerliga tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

3. det gäller varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad, eller

4. det är möjligt att anskaffa varor på särskilt förmånliga villkor, antingen från en varuleverantör som har för avsikt att lägga ner sin affärsverksamhet eller från konkursförvaltare eller likvidatorer, efter offentligt ackord eller motsvarande förfarande.

Kontrakt som avser leveranser som anges i första stycket 2 och återkommande kontrakt av samma slag får löpa under längre tid än tre år endast om det finns särskilda skäl.

8 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering vid tilldelning av kontrakt som avser byggtreprenader eller tjänster om det gäller

1. kompletterande byggtreprenader eller tjänster som inte ingår i det ursprungliga projektet eller det ursprungliga kontraktet, men som genom oförutsedda omständigheter har blivit nödvändiga för att det arbete som beskrivs i kontraktet skall kunna fullgöras, förutsatt att det nya kontraktet tilldelas den ursprungliga leverantören,

a) om kompletteringarna inte utan stora tekniska eller ekonomiska olägenheter för den upphandlande myndigheten kan skiljas från det ursprungliga kontraktet eller

b) om de är absolut nödvändiga för att kontraktet skall kunna fullföljas, eller

2. nya arbeten som består enbart av en upprepning av liknande byggtreprenader eller tjänster under förutsättning

a) att de nya arbetena ingår i ett projekt som tidigare varit föremål för ett öppet eller selektivt förfarande,

b) att arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare tilldelats det ursprungliga kontraktet,

c) att värdet av de nya arbetena ingått i beräkningen av värdet av det ursprungliga kontraktet vid tillämpning av bestämmelserna i 3 kap., samt

d) att de nya arbetena annonserats i samband med det ursprungliga projektet och att det då angivits att förhandlat förfarande kan komma att användas.

Det sammanlagda värdet av kontrakt som avses i första stycket 1 får inte överstiga hälften av det ursprungliga kontraktets värde.

Det förfarande som avses i första stycket 2 får tillämpas under högst tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts.

Projekttävling

9 § En upphandlande myndighet får använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering om det är fråga om tilldelning av offentligt tjänstekontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt 14 kap., under förutsättning att kontraktet enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av tävlingen.

Om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts, skall samtliga vinnare inbjudas att delta i förhandlingar.

5 kap. Ramavtal

Tillämpningsområdet

1 § En upphandlande myndighet får sluta ramavtal.

Tillämpliga bestämmelser

2 § En upphandlande myndighet som avser att sluta ett ramavtal skall vidta de åtgärder i upphandlingen som följer av bestämmelserna i denna lag fram till tilldelningen av kontrakt som grundar sig på ramavtalet.

Valet av parter i ramavtalet skall ske med tillämpning av de tilldelningsgrunder som anges i 12 kap. 1 och 2 §§.

Tilldelning av kontrakt

3 § Kontrakt som bygger på ett ramavtal skall tilldelas enligt 8 eller 9 §. Kontrakten får slutas endast mellan upphandlande myndigheter och leverantörer som är parter i ramavtalet.

Vid tilldelning av kontrakt som bygger på ett ramavtal får parterna inte väsentligen ändra villkoren i ramavtalet.

Ramavtalets löptid

4 § Ett ramavtal får endast om det finns särskilda skäl löpa under längre tid än fyra år.

Villkor för att använda ramavtal

5 § En upphandlande myndighet får inte använda ramavtal på ett otillbörligt sätt eller på sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids.

Ramavtal med en enda leverantör

6 § Om ett ramavtal sluts med en enda leverantör, skall kontrakt som bygger på ramavtalet tilldelas enligt villkoren i ramavtalet.

Vid tilldelningen av sådana kontrakt får den upphandlande myndigheten skriftligen samråda med den leverantör som är part i

ramavtalet och vid behov uppmana leverantören att komplettera sitt anbud.

Ramavtal med flera leverantörer

7 § Om ett ramavtal sluts med flera leverantörer, skall dessa vara minst tre, om det finns ett tillräckligt antal leverantörer som uppfyller urvalskriterierna och ett tillräckligt antal godtagbara anbud som uppfyller de tilldelningskriterier enligt 12 kap. 1 § andra stycket som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

8 § Tilldelning av kontrakt som grundar sig på ett ramavtal som ingåtts med flera leverantörer kan ske genom tillämpning av villkoren i ramavtalet utan förnyad inbjudan att lämna anbud.

Kontrakt skall tilldelas den leverantör som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de villkor som angetts i ramavtalet.

9 § Om inte alla villkor är angivna i ramavtalet, skall parterna inbjudas att på nytt lämna anbud på grundval av de villkor som anges i ramavtalet. Dessa villkor får om det är nödvändigt preciseras och vid behov kompletteras med andra villkor som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Vid tillämpning av första stycket skall

1. den upphandlande myndigheten för varje kontrakt som skall tilldelas skriftligen samråda med de leverantörer som kan genomföra kontraktet,
2. den upphandlande myndigheten ange en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud för varje särskilt kontrakt, med hänsyn tagen till upphandlingens art och omfattning,
3. anbuden lämnas skriftligen och den upphandlande myndigheten inte ta del av innehållet i dem innan den angivna svarstiden har löpt ut, och
4. den upphandlande myndigheten tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

6 kap. Tekniska specifikationer och särskilda kontraktsvillkor i förfrågningsunderlag m.m.

Tekniska specifikationer

1 § Tekniska specifikationer skall ingå i annonsen om upphandling, förfrågningsunderlaget eller de kompletterade handlingarna. Specifikationerna skall vara utformade på något av de sätt som anges i 2-5 §§.

När det är möjligt bör specifikationerna bestämmas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för personer med funktionshinder eller utformning med tanke på samtliga användares behov.

De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med tekniska specifikationer.

Tekniska specifikationer som hänvisar till en standard

2 § De tekniska specifikationerna skall, om inte 3–5 §§ tillämpas, vara utformade med hänvisning till i turordning

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. europeiska tekniska godkännanden,
3. gemensamma tekniska specifikationer,
4. internationella standarder,
5. andra tekniska referenssystem som utarbetats av europeiska standardiseringsorgan, eller
6. svenska standarder, svenska tekniska godkännanden eller svenska tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggentreprenader samt materialanvändning.

Varje hänvisning som avses i första stycket skall följas av orden ”eller likvärdigt”.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser.

Tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav

3 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav. I dessa krav kan miljöegenskaper ingå. Kraven skall vara så utformade att anbudsgivarna kan bilda sig en klar uppfattning om föremålet för upphandlingen.

4 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav enligt 3 § och hänvisa till de tekniska specifikationerna enligt 2 § som ett sätt för leverantörerna att visa att de uppställda prestanda- eller funktionskraven skall anses vara uppfyllda.

5 § De tekniska specifikationerna får anges genom hänvisning till specifikationerna i 2 § i fråga om vissa egenskaper och till de prestanda- eller funktionskrav som anges i 3 § i fråga om andra egenskaper.

Uppgifter om tillverkning, ursprung m.m.

6 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent, typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Sådana uppgifter och hänvisningar får dock förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden ”eller likvärdigt”.

Andra sätt för anbudsgivare att visa att uppställda krav uppfylls

7 § Om en upphandlande myndighet väljer att hänvisa till specifikationer enligt 2 §, får den inte förkasta ett anbud enbart på grund av att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren på lämpligt sätt i sitt anbud kan visa att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna.

8 § Om en upphandlande myndighet väljer att i enlighet med 3, 4 eller 5 § ange prestanda- eller funktionskrav, får den inte på grund av dessa krav förkasta ett anbud som gäller byggtreprenader, varor eller tjänster, om anbudsgivaren på lämpligt sätt kan visa att anbudet överensstämmer med

1. en nationell standard som genomför en europeisk standard,
2. ett europeiskt tekniskt godkännande,
3. en gemensam teknisk specifikation,
4. en internationell standard, eller
5. ett tekniskt referenssystem, som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan.

Första stycket gäller under förutsättning att standardenliga byggtreprenader, varor eller tjänster uppfyller de prestanda- eller funktionskrav som den upphandlande myndigheten har ställt upp.

Miljömärken

9 § Om en upphandlande myndighet anger miljöegenskaper i form av prestanda- eller funktionskrav enligt 3 §, får den använda detaljerade specifikationer, eller vid behov delar av dessa, som fastställts för miljömärken, om

1. specifikationerna är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de varor eller tjänster som skall upphandlas,
2. kraven för märket har utarbetats på grundval av vetenskapliga rön, och
3. märkena är tillgängliga för alla berörda parter.

Den upphandlande myndigheten får ange att varor eller tjänster som är försedda med ett sådant miljömärke skall antas motsvara de tekniska specifikationer som angetts i förfrågningsunderlaget men skall godta även annat lämpligt bevis för att så är fallet.

Erkända organ

10 § Upphandlande myndigheter skall godta intyg från organ som är etablerade i ett EES-land.

Alternativa anbud

11 § Skall en upphandlande myndighet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den tillåta anbudsgivare att lämna anbud med alternativa utföranden.

En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen ange om den godkänner anbud med alternativa utföranden. Om detta inte anges, är anbud med alternativa utföranden inte tillåtna.

En upphandlande myndighet som tillåter anbud med alternativa utföranden skall i förfrågningsunderlaget ange vilka minimikrav som gäller för sådana anbud och de särskilda villkor som gäller för hur de skall presenteras.

Endast sådana anbud som uppfyller minimikraven får beaktas vid upphandlingen.

12 § Vid tilldelning av offentliga varu- eller tjänstekontrakt får en upphandlande myndighet som har tillåtit anbud med alternativa utföranden enligt 11 § inte förkasta ett sådant anbud enbart på grund av att det, om det antas, skulle bli ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt eller ett varukontrakt i stället för ett tjänstekontrakt.

Underentreprenad

13 § I förfrågningsunderlaget får en upphandlande myndighet begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje man och vilka underleverantörer som föreslås.

Information om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor

14 § En upphandlande myndighet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka organ som kan lämna en anbudssökande eller anbudsgivare information om de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som kommer att gälla vid de tjänster eller byggentreprenader som skall omfattas av kontraktet.

Om den upphandlande myndigheten lämnar sådana upplysningar, skall den begära att anbudsgivare eller anbudssökande bekräftar att hänsyn har tagits till bestämmelserna om arbetarskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

Första stycket skall inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i 12 kap. 3 § om granskning av onormalt låga anbud.

Särskilda villkor för fullgörande av kontrakt

15 § En upphandlande myndighet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur ett kontrakt skall fullgöras. Dessa villkor skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

7 kap. Annonsering av upphandling

Obligatorisk och icke-obligatorisk annonsering av upphandlingar

1 § En upphandlande myndighet som avser att tilldela ett offentligt kontrakt eller ingå ett ramavtal skall annonsera upphandlingen, om inte annat följer av 4 kap. 3, 6, 7, 8 eller 9 §.

En annons om upphandling skall på snabbaste lämpliga sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer för publicering. En upphandlande myndighet får även offentliggöra upphandlingen på annat sätt.

Information om planerade upphandlingar (förhandsannonsering)

2 § En upphandlande myndighet kan i en annons lämna information enligt andra stycket om de kontrakt eller ramavtal som myndigheten avser att tilldela under de närmast följande tolv månaderna (förhandsannonsering).

Informationen skall lämnas

1. när det gäller varor, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje sådant varuområde som avses i 3 § första stycket,

2. när det gäller tjänster, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje enskild tjänstekategori enligt 3 § andra stycket, och

3. när det gäller byggtreprenader, om entreprenadens huvudsakliga art och omfattning, under förutsättning att värdet av entreprenaden uppgår till minst 5 278 000 euro.

Värdena skall bestämmas på det sätt som enligt 3 kap. gäller för beräkning av värdet av offentliga kontrakt.

Förhandsannonsering är obligatorisk för tillämpning av bestämmelserna om förkortning av tidsfrister i 8 kap. 4 §

Bestämmelsen om förhandsannonsering gäller inte upphandlingar som genomförs med tillämpning av förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 4 kap. 3, 6, 7, 8 eller 9 §.

3 § Ett varuområde enligt 2 § andra stycket 1 skall anges av den upphandlande myndigheten genom en hänvisning till CPV-nomenklaturen.

Med tjänstekategorier enligt 2 § andra stycket 2 avses de kategorier som anges i bilaga 2 till denna lag (A-tjänster).

4 § En annons enligt 2 § som avser varor eller tjänster skall snarast möjligt efter varje budgetårs början skickas till Europeiska gemenskapernas kommission för publicering eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

En annons enligt 2 § som avser byggtreprenader skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller de offentliga byggtreprenadkontrakt eller ramavtal som den upphandlande myndigheten avser att tilldela, skickas till kommissionen för publicering eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

Meddelande om förhandsannonsering på upphandlarprofil

5 § En upphandlande myndighet som offentliggör en förhandsannons på sin upphandlarprofil skall genom elektroniska medel skicka ett meddelande om offentliggörandet till Europeiska gemenskapernas kommission.

Annonsering om resultatet av en offentlig upphandling (efterannonsering)

6 § En upphandlande myndighet som har tilldelat ett offentligt kontrakt eller ingått ett ramavtal skall till Europeiska gemenskapernas kommission skicka en annons om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts för publicering (efterannonsering).

Bestämmelserna i första stycket gäller inte för tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

Utformning och offentliggörande av annonser och meddelanden om upphandling

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om innehållet i och utformningen av annonser och meddelanden om offentlig upphandling samt om sättet för överföring till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser och meddelanden.

8 § En upphandlande myndighet får välja på vilket av Europeiska gemenskapernas officiella språk en annons skall publiceras. Endast den text som publiceras i denna språkversion skall gälla.

9 § En upphandlande myndighet får inte på egen hand publicera eller på annat sätt offentliggöra innehållet i en annons om offentlig upphandling innan den har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Första stycket gäller inte efterannonsering enligt 6 § första stycket.

En annons som publiceras av den upphandlande myndigheten själv får inte innehålla någon annan information än den som skickats till kommissionen eller offentliggjorts på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

10 § En upphandlande myndighet får inte offentliggöra en förhandsannons på sin upphandlarprofil innan ett meddelande enligt 5 § har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission som anger att offentliggörandet sker i den formen. Förhandsannonsen skall innehålla en uppgift om vilken dag ett sådant meddelande har skickats till kommissionen.

11 § En annons eller förhandsannons som publiceras av en upphandlande myndighet på egen hand skall innehålla uppgift om vilken dag annonsen skickats till Europeiska gemenskapernas kommission eller förhandsannonsen offentliggjorts på upphandlarprofilen.

12 § En upphandlande myndighet skall kunna visa vilken dag en annons enligt 9 § första stycket eller ett meddelande enligt 10 § har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

8 kap. Tidsfrister för att ta emot anbudsansökningar och anbud m.m.

Förhållanden som skall beaktas när tidsfristernas längd bestäms

1 § När tidsfrister för att ta emot anbudsansökningar och anbud bestäms av den upphandlande myndigheten skall särskild hänsyn tas till hur komplicerad upphandlingen är och hur lång tid som leverantörerna kan antas behöva för att utarbeta anbudena. Dock skall minimitidsfristerna i detta kapitel iakttas.

Tidsfrist vid öppet förfarande

2 § Vid öppet förfarande skall tidsfristen för att ta emot anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades för publicering, om inte annat följer av 4–7 §§.

Tidsfrister vid selektivt förfarande och förhandlat förfarande med föregående annonsering

3 § Vid selektivt förfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering skall tidsfristen för att ta emot anbudsansökningar vara minst 37 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades.

Vid selektivt förfarande skall tidsfristen för att ta emot anbud vara minst 40 dagar från den dag då en inbjudan enligt 10 § skickades.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

4 § Om den upphandlande myndigheten har förhandsannonserat enligt 7 kap. 2 §, skall tidsfristen för att ta emot anbud vid öppet eller selektivt förfarande helst vara minst 36 dagar och inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering.

Tidsfristen skall vid öppet förfarande löpa från den dag då annonsen om upphandling skickades för publicering och vid selektivt förfarande från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades för publicering.

De tidsfrister som anges i första stycket får användas endast om

1. förhandsannonsen innehöll de uppgifter som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 7 §, i den mån uppgifterna var tillgängliga vid tidpunkten för förhandsannonseringen, och

2. minst 52 dagar, men högst 12 månader, gått från den dag då förhandsannonsen skickades för publicering.

Förkortade tidsfrister vid användning av elektroniska medel

5 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel, får tidsfristerna enligt 2 och 4 §§ för att ta emot anbud vid öppet förfarande och tidsfristen enligt 3 § för att ta emot anbudsansökningar vid selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering förkortas med sju dagar.

6 § Tidsfristerna för att ta emot anbud vid öppet och selektivt förfarande får, utöver vad som följer av 5 §, förkortas med fem dagar, om den upphandlande myndigheten med elektroniska medel ger fri, direkt och fullständig tillgång till hela förfrågningsunderlaget från och med den dag då annonsen om upphandlingen publiceras. Den Internetadress där förfrågningsunderlaget finns tillgängligt skall anges i annonsen.

Förlängning av tidsfrister

7 § Tillhandahålls inte hela förfrågningsunderlaget och kompletterande upplysningar, trots att detta begärts i tid, inom de tidsfrister som anges i 9 och 12 §§, skall fristerna för att ta emot anbud förlängas så att alla leverantörer skall kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

Bestämmelserna i första stycket gäller även när anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats.

Förkortade tidsfrister på grund av tidsbrist i vissa fall

8 § Om det, vid selektivt förfarande eller vid förhandlat förfarande med föregående annonsering, på grund av tidsbrist inte är möjligt att tillämpa de tidsfrister som anges i detta kapitel, får en upphandlande myndighet ange att tidsfristen för att ta emot anbudsansökningar, räknat från den dag då annonsen om upphandling skickades, skall vara minst 15 dagar eller, om annonsen skickades med elektroniska medel, minst 10 dagar.

Under den förutsättning som anges i första stycket får en upphandlande myndighet ange att fristen för att ta emot anbud vid selektivt förfarande skall vara minst 10 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades.

Inbjudan att lämna anbud eller att förhandla samt tillhandahållande av förfrågningsunderlag m.m.

Tillhandahållande av förfrågningsunderlag vid öppet förfarande

9 § Om en upphandlande myndighet vid öppet förfarande inte enligt 6 § ger fri, direkt och fullständig tillgång genom elektroniska medel till hela förfrågningsunderlaget, skall förfrågningsunderlaget skickas till en leverantör skyndsamt och senast sex dagar efter det att begäran att få ut handlingarna har tagits emot. Det gäller dock bara om leverantörens begäran har gjorts i god tid före utgången av tidsfristen för att lämna anbud.

Den upphandlande myndigheten skall på begäran av en leverantör lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget senast

sex dagar före angiven sista dag för mottagande av anbud, under förutsättning att en sådan begäran har gjorts i tid.

Skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla vid selektivt respektive förhandlat förfarande

10 § Vid selektivt och förhandlat förfarande med föregående annonsering skall en upphandlande myndighet vid ett och samma tillfälle skicka en skriftlig inbjudan till samtliga utvalda anbudssökande att lämna anbud eller att förhandla.

Inbjudan skall innehålla hela förfrågningsunderlaget. Om förfrågningsunderlaget är direkt tillgängligt med elektroniska medel, är det dock tillräckligt att inbjudan innehåller en uppgift om var underlaget hålls tillgängligt.

En inbjudan skall dessutom innehålla uppgifter av betydelse för upphandlingen, såsom

1. sista dag för att ta emot anbud samt till vilken adress anbudet skall skickas och på vilket eller vilka språk det skall skrivas,
2. en hänvisning till annonsen om upphandlingen,
3. vilka handlingar som skall bifogas, och
4. den inbördes viktningen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Om någon annan än den upphandlande myndigheten skall lämna ut förfrågningsunderlaget

11 § Om någon annan än den ansvariga upphandlande myndigheten på begäran skall lämna ut hela eller delar av förfrågningsunderlaget, skall adressen anges i inbjudan. Om en tidsfrist gäller för en sådan begäran och om en avgift skall betalas för de begärda handlingarna, skall upplysning om fristen och avgiften samt betalningsvillkor anges i inbjudan.

De begärda handlingarna skall skickas till leverantörerna så snart som möjligt efter det att begäran har tagits emot.

Tillhandahållande av kompletterande handlingar och upplysningar vid selektivt och förhandlat förfarande

12 § Den upphandlande myndigheten skall vid selektivt och förhandlat förfarande lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar senast sex dagar före angiven sista dag för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar begärts i god tid.

Vid påskyndat förfarande enligt 8 kap. 8 § andra stycket skall denna tidsfrist vara fyra dagar.

9 kap. Kommunikation, information och dokumentation

Regler för kommunikation

1 § En upphandlande myndighet får välja om kommunikation och informationsutbyte vid en upphandling skall ske per post, per telefax eller med något annat elektroniskt medel eller kombinationer av dessa kommunikationsmedel.

Myndigheten får tillåta att en anbudsansökan görs per telefon.

De valda kommunikationsmedlen skall vara allmänt tillgängliga.

Myndigheten skall i en annons ange hur anbudsansökningar får lämnas och i en annons eller ett förfrågningsunderlag ange hur anbud får lämnas.

2 § Vid kommunikation med elektroniska medel skall dessa vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med sådana informations- och kommunikationsprodukter som i allmänhet används.

3 § Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering, skall finnas tillgänglig för alla berörda parter.

En upphandlande myndighet får kräva att elektroniska anbud skall vara försedda med en avancerad elektronisk signatur enligt lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda för anordningar som används för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar.

Skyldighet att lämna in intyg m.m.

4 § Vid elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar skall anbudsgivare och anbudssökande före utgången av tidsfristen för att lämna anbud eller anbudsansökan lämna in sådana handlingar som avses i 10 kap. 3 §, 11 kap. 6, 7, 9, 10, 12, 13 och 15–17 §§ om de inte finns tillgängliga i elektronisk form.

Bekräftelse av ansökan om att få lämna anbud

5 § En upphandlande myndighet får om det behövs begära att en anbudsansökan som görs per telefax skall bekräftas genom ett annat elektroniskt medel eller genom en egenhändigt undertecknad handling som skickas per post före utgången av ansökningstiden.

Har en ansökan om att få lämna anbud gjorts per telefon, skall en skriftlig bekräftelse skickas före utgången av ansökningstiden.

Den upphandlande myndigheten skall i annonsen om upphandling ange sådana villkor som avses i första och andra stycket.

Uppgifter från leverantörer skall bevaras säkert

6 § Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna skall ske på ett sådant sätt att alla uppgifter bevaras säkert till dess att anbudet eller anbudsansökningarna skall öppnas.

Öppnande av anbud

7 § Den upphandlande myndigheten får inte ta del av innehållet i anbudet och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud respektive anbudsansökan har gått ut.

Försändelser med anbud skall, samtidigt och så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två personer som utsetts av den upphandlande myndigheten skall delta. Anbudet skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en person som utsetts av en handelskammare närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

8 § En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller anbudsansökan.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Myndigheten får begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar intyg, skriftliga bevis och andra handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Information till leverantörer

Underrättelse om beslut

9 § En upphandlande myndighet skall snarast möjligt skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som fattats om att sluta ett ramavtal eller att tilldela ett kontrakt och om skälen för besluten.

En sådan underrättelse skall göras även vid beslut att inte sluta ett ramavtal eller att inte tilldela ett kontrakt för vilket det har gått ut inbjudan att lämna anbud samt vid beslut att börja om upphandlingen.

Upplysningar på begäran av en leverantör

10 § En upphandlande myndighet skall till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att leverantörens ansökan har avslagits eller anbudet förkastats.

En upphandlande myndighet skall på begäran av en anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud lämna upplysningar om utformningen av

och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.

Upplysningar enligt första och andra styckena skall lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att en skriftlig begäran kom in.

Anbudsgivare är bunden av sitt anbud

11 § En upphandlande myndighet skall i förfrågningsunderlaget ange den tid som en anbudsgivare skall vara bunden av sitt anbud. Vid öppet förfarande skall det anges i annonsen om upphandling.

En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren har fått underrättelse enligt 9 § första stycket eller upplysningar enligt 10 §.

Protokoll

12 § En upphandlande myndighet skall för varje upphandling upprätta ett protokoll.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad ett protokoll skall innehålla.

En upphandlande myndighet är skyldig att på Europeiska gemenskapernas kommissions begäran sända protokollet eller huvuddragen i det till kommissionen.

Bevarande av handlingar

13 § När en upphandling har avslutats skall en upphandlande myndighet på betryggande sätt förvara anbud och anbudsansökningar med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar, protokoll och liknande.

10 kap. Uteslutning av leverantörer

Omständigheter som skall medföra uteslutning av leverantörer

1 § En upphandlande myndighet skall utesluta en leverantör från att delta i en offentlig upphandling, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt en lagakraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/733/RIF av den 21 december 1998 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen om att göra deltagande i en kriminell organisation i Europeiska unionens medlemsstater till ett brott⁴,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens

⁴ EGT L 351, 29.12.1998, s. 1 (Celex 31998F0733)

medlemsstater är delaktiga i⁵, respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF av den 22 december 1998 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen rörande korruption inom den privata sektorn⁶,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i rådets akt av den 26 juli 1995 om utarbetandet av konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen⁷, eller

4. penningtvätt enligt definitionen i artikel 1 i rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra det finansiella systemet används för tvättning av pengar⁸, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG⁹.

Om leverantören är en juridisk person, skall leverantören uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för brottet.

Finns sakligt grundad anledning att anta att det finns grund för att utesluta leverantören med stöd av första stycket, skall myndigheten genomföra kontroll av om leverantören eller en företrädare för leverantören dömts för ett sådant brott. Myndigheten får, om antagandet avser ett brott som har lagförts utanför Sverige, i stället begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för uteslutning.

Om det finns synnerliga skäl, får en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör som dömts för brottslighet enligt första stycket.

Omständigheter som får medföra uteslutning av leverantörer

2 § En leverantör får uteslutas från att delta i en upphandling, om leverantören

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,

2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,

3. genom lagkraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande myndigheten kan visa detta,

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, eller

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna bestämmelse.

Om leverantören är en juridisk person, får leverantören uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för brott som avses i första stycket 3 eller gjort sig skyldig till sådant fel som avses i första stycket 4.

⁵ EGT C 195, 25.6.1997, s. 1 (Celex 31997F0625/01/)

⁶ EGT L 358, 31.12.1998, s. 2 (Celex 31998F0742)

⁷ EGT C 316, 27.11.1995, s. 48 (Celex 31995F1127/03/)

⁸ EGT L 166, 28.6.1991, s. 77 (Celex 31991L0308)

⁹ EGT L 344, 28.12.2001, s. 76 (Celex 32001L0097)

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta leverantören med stöd av första stycket 1–3 eller 5.

Intyg och bevis angående leverantör

3 § Den upphandlande myndigheten skall som bevis för att det inte finns grund för att utesluta en leverantör godta utdrag ur officiellt register eller annan likvärdig handling när det gäller ett förhållande som avses i 1 § eller 2 § första stycket 1–3 och intyg från behörig myndighet när det gäller ett förhållande som avses i 2 § första stycket 5.

Om sådana handlingar eller intyg som avses i första stycket inte utfärdas i leverantörens hemland eller ursprungsland eller inte omfattar samtliga de fall som avses i 1 § eller 2 § första stycket 1–3 kan de ersättas av en utsaga som har avgetts på heder och samvete eller av en liknande försäkran.

Om en leverantör är registrerad i ett EES-lands officiella förteckning över godkända leverantörer, får det antas att leverantören uppfyller de krav som anges i 1 § eller i 2 § första stycket 1–5.

Bemyndigande

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de bevis som avses i 3 §.

11 kap. Kontroll av leverantörers lämplighet och val av deltagare m.m.

Inledande bestämmelser

1 § Innan kontrakt tilldelas enligt 12 kap. skall den upphandlande myndigheten kontrollera lämpligheten hos de leverantörer som inte har uteslutits enligt 10 kap. 1 och 2 §§.

Sådan kontroll skall ske i enlighet med bestämmelserna om ekonomisk och finansiell ställning samt yrkesmässig och teknisk kunskap eller kapacitet i 6–16 §§ samt, i förekommande fall, de icke-diskriminerande regler och kriterier för begränsning av antalet deltagare som anges i 3–5 §§.

2 § En upphandlande myndighet får ställa upp krav på en lägsta nivå för anbudssökandes och anbudsgivares kapacitet. Dessa skall överensstämja med bestämmelserna i 7–16 §§. Omfattningen av den information som avses i 6–16 §§ samt de lägsta nivåerna för den kapacitet som krävs för ett visst kontrakt skall ha samband med kontraktsföremålet och stå i proportion till detta.

De krav på kapacitet som ställs upp skall framgå av annonsen om upphandling.

Begränsning av antalet deltagare i upphandlingsförfaranden

3 § Vid selektivt och förhandlat förfarande med föregående annonsering får den upphandlande myndigheten begränsa antalet lämpliga anbudssökande som den kommer att bjuda in att lämna anbud eller att förhandla, om det finns tillräckligt många lämpliga anbudssökande.

Den upphandlande myndigheten skall i annonsen ange

1. vilka objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som den kommer att tillämpa vid valet av anbudssökande, och
2. det lägsta antal anbudssökande som kommer att inbjudas och, om ett högsta antal kommer att inbjudas, detta antal.

4 § Det lägsta antalet anbudssökande som deltar vid ett selektivt förfarande skall vara fem och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering tre. Antalet anbudssökande som deltar skall dock alltid vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens skall kunna uppnås.

5 § En upphandlande myndighet skall bjuda in minst det antal anbudssökande som angetts enligt 3 § andra stycket 2.

Om antalet anbudssökande, som uppfyller de urvalskriterier som avses i 3 § andra stycket 1 och de miniminivåer som avses i 2 §, är lägre än det minsta antal deltagare som angetts i annonsen enligt 3 § andra stycket 2 får den upphandlande myndigheten fortsätta förfarandet genom att bjuda in den eller de anbudssökande som har begärt att få delta och som har tillräcklig kapacitet.

Krav på registrering

6 § Den upphandlande myndigheten får begära att en leverantör visar att leverantören är registrerad i aktiebolags- eller handelsregister eller motsvarande register, som förs i det land där leverantörens verksamhet är etablerad.

I stället för vad som anges i första stycket kan en leverantör avge en utsaga på heder och samvete eller vidta annan liknande åtgärd eller visa upp ett intyg.

I samband med förfaranden för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt får den upphandlande myndigheten uppmana anbudssökande eller anbudsgivare att visa att de har ett särskilt tillstånd eller liknande i sitt hemland, om detta krävs för att tillhandahålla den aktuella tjänsten.

Leverantörers ekonomiska och finansiella ställning

Bevis på den ekonomiska och finansiella ställningen

7 § Bevis på en leverantörs ekonomiska och finansiella ställning kan utgöras av

1. intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten,
2. balansräkningar eller utdrag ur dem, eller
3. uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller för

de tre senaste verksamhetsåren eller den kortare tid under vilken verksamheten bedrivits.

8 § Den upphandlande myndigheten skall i annonsen om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud ange vilken eller vilka av de i 7 § nämnda handlingarna och uppgifterna som skall visas upp samt vilka andra handlingar som skall visas upp. En balansräkning eller utdrag ur den behöver endast visas upp om det krävs enligt lagstiftningen i det land där leverantören är etablerad.

9 § Om en leverantör har ett godtagbart skäl för att inte visa de handlingar och uppgifter som den upphandlande myndigheten begär, får leverantören bevisa sin ekonomiska och finansiella ställning med någon annan handling som den upphandlande myndigheten finner lämplig.

Tillgång till andra företags ekonomiska kapacitet

10 § En leverantör får vid behov och när det gäller ett visst kontrakt åberopa andra företags ekonomiska kapacitet. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet fullgörs.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 2 kap. 10 § åberopa resurserna hos leverantörerna i gruppen eller andra företag.

Teknisk och yrkesmässig kapacitet

11 § Om den upphandlande myndigheten har ställt krav på en leverantörs tekniska och yrkesmässiga kapacitet skall denna bedömas och kontrolleras enligt 12 och 13 §§.

Bevis på teknisk kapacitet

12 § Den upphandlande myndigheten skall i annonsen om upphandling eller i inbjudan att lämna anbud ange på vilket eller vilka av de sätt som anges i andra stycket som en leverantör skall styrka sin tekniska kapacitet.

Den tekniska kapaciteten kan styrkas

1. genom en förteckning över slutförda byggtreprenader under de fem senaste åren, åtföljd av intyg om att de viktigaste byggtreprenaderna utförts på ett tillfredsställande sätt, varvid av intygen skall framgå värde, tidpunkt och plats för byggtreprenaderna och huruvida de utfördes enligt gängse branschnormer och slutfördes på ett korrekt sätt,

2. genom en förteckning över de viktigaste varuleveranser eller tjänster som utförts under de tre senaste åren, varvid skall framgå värde och tidpunkt samt huruvida det varit fråga om privata eller offentliga mottagare,

3. genom uppgifter om den tekniska personal och de tekniska organ som ansvarar för kvalitetskontrollen eller som berörs på annat sätt, vare

sig de direkt tillhör leverantörens företag eller inte, och, i fråga om offentliga byggentreprenader, uppgift om den tekniska personal och de tekniska organ som entreprenören kan förfoga över för att genomföra entreprenaden,

4. genom en beskrivning av varuleverantörens eller tjänsteleverantörens tekniska utrustning och av de metoder som leverantören använder för att säkra kvaliteten samt av företagets undersöknings- och forskningsresurser,

5. när det är fråga om komplexa varor eller tjänster eller, om det finns särskilda skäl, om varor eller tjänster avsedda för ett särskilt ändamål, genom en kontroll som skall utföras av den upphandlande myndigheten själv eller på dennas vägnar av ett behörigt organ i leverantörens etableringsland, förutsatt att detta organ ger sitt samtycke,

6. genom uppgifter om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget, särskilt om den eller dem som skall ansvara för tillhandahållande av tjänsterna eller leda byggentreprenaden,

7. när det är fråga om byggentreprenader eller tjänster, genom uppgifter om de miljöskyddsåtgärder leverantören kommer att tillämpa när kontraktet fullgörs, om det med hänsyn till vad kontraktet avser behövs sådana uppgifter,

8. genom en uppgift om antalet anställda i medeltal per år hos tjänsteleverantören eller entreprenören och antalet anställda med ledningsfunktion under de tre senaste åren,

9. genom en uppgift om vilka verktyg, maskiner och teknisk utrustning som tjänsteleverantören eller entreprenören förfogar över för att fullgöra kontraktet,

10. genom en upplysning om hur stor del av kontraktet som tjänsteleverantören kan komma att lägga ut på underleverantörer, eller

11. när det gäller varor som skall levereras, genom prover, beskrivningar eller fotografier, vars äkthet skall styrkas om den upphandlande myndigheten begär det, eller genom intyg som upprättas av officiella institutioner för kvalitetskontroll eller enheter för sådan kontroll av erkänd kompetens och av vilka det skall framgå att varor som är klart identifierade genom referenser överensstämmer med vissa specifikationer eller standarder.

Om det är nödvändigt skall den behöriga myndigheten sända intyg enligt andra stycket 1 direkt till den upphandlande myndigheten.

Om en mottagare enligt andra stycket 2 är en upphandlande myndighet skall intyg som utfärdats eller attesterats av denna myndighet lämnas. Om mottagaren inte är en upphandlande myndighet skall intyg från köparen lämnas eller, om detta inte är möjligt, en försäkran från leverantören.

En kontroll enligt andra stycket 5 skall avse en varuleverantörs tillverkningskapacitet eller en tjänsteleverantörs tekniska kapacitet och, om det behövs, leverantörens undersöknings- och forskningsresurser samt åtgärder för kvalitetskontroll.

Tillgång till andra företags tekniska kapacitet

13 § En leverantör får vid behov och när det gäller ett visst kontrakt åberopa andra företags tekniska kapacitet. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet fullgörs.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 2 kap. 10 § åberopa förmågan hos leverantörerna i gruppen eller andra företag.

Leverantörers yrkeskunnande

14 § Vid bedömning av en leverantörs förmåga att fullgöra ett offentligt varukontrakt som innefattar monterings- eller installationsarbeten, tjänster eller byggtreprenad får särskild vikt fästas vid yrkeskunnande, effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet.

Kvalitetssäkringsstandarder

15 § Om en upphandlande myndighet kräver att leverantören visar upp ett intyg utfärdat av ett oberoende organ om att leverantören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, skall myndigheten hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder på området och som är certifierade av organ som uppfyller europeiska standarder för certifiering.

Myndigheten skall godkänna likvärdiga intyg från sådana organ som är etablerade i andra EES-länder. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av leverantörer.

Standarder för miljöledning

16 § Om en upphandlande myndighet i de fall som avses i 12 § andra stycket 7 kräver att få tillgång till certifikat som upprättats av ett oberoende organ och som intygar att leverantören uppfyller vissa miljöledningsstandarder, skall myndigheten hänvisa till förordning (EG) nr 761/2001 av den 19 mars 2001 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljöredovisningsordning¹⁰ (EMAS) eller till miljöledningsstandarder som bygger på relevanta europeiska eller internationella standarder och som certifierats av organ som uppfyller gemenskapslagstiftningen eller internationella standarder för certifiering.

Myndigheten skall godta likvärdiga intyg från organ som är etablerade i andra länder inom EES. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga miljöledningsåtgärder som läggs fram av leverantörerna.

¹⁰ EGT L 114, 24.04.2001, s. 1 (Celex 32001R0761).

Officiella förteckningar

17 § Om en leverantör är registrerad i ett EES-lands officiella förteckningar över godkända leverantörer eller innehar ett certifikat utfärdat av ett certifieringsorgan som uppfyller europeiska standarder för certifiering, får det antas att leverantören uppfyller de krav som anges i

1. 10 kap. 1 §, 2 § första stycket 1–4 och 6, samt i detta kapitel 6 §, 7 § första stycket 2 och 3 samt 12 § andra stycket 1, 3 och 6, 8, 9 när det gäller byggtreprenörer,
2. 12 § 2–5 och 11 när det gäller varuleverantörer, eller
3. 12 § 2 och 4–10 när det gäller tjänstleverantörer.

12 kap. Tilldelning av kontrakt

Alternativa grunder för tilldelning av kontrakt

1 § En upphandlande myndighet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

En upphandlande myndighet skall ange i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Viktning av kriterier

2 § Den upphandlande myndigheten skall ange hur sådana kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Om det enligt den upphandlande myndigheten inte är möjligt att ange viktningen av de olika kriterierna, skall dessa anges i fallande prioritetsordning.

Viktningen av kriterierna eller kriteriernas prioritetsordning skall anges i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

3 § En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan gälla

1. om anbudsgivaren kan utnyttja ekonomiskt fördelaktiga metoder att fullgöra upphandlingskontraktet,
2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra upphandlingskontraktet,
3. originaliteten i de varor, tjänster eller byggentreprenader som föreslås av anbudsgivaren,
4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där kontraktet skall fullgöras, och
5. möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

Den upphandlande myndigheten skall i samråd med anbudsgivaren granska innehållet i anbudet med beaktande av de lämnade förklaringarna.

4 § Om en upphandlande myndighet finner att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd, får myndigheten begära en förklaring av anbudsgivaren. Kan anbudsgivaren inte efter en sådan begäran och inom en skälig tidsfrist som angetts av den upphandlande myndigheten visa att det är fråga om ett tillåtet stöd, får anbudet förkastas.

En upphandlande myndighet som förkastar ett anbud enligt första stycket skall underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om det.

13 kap. Byggkoncessioner

Tillämpningsområdet

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas vid beviljande av en byggkoncession, om kontraktet har ett värde om minst 5 278 000 euro. Värdet skall beräknas enligt de regler för byggentreprenader som gäller enligt 3 kap. 3–7 §§.

Undantag från tillämpningsområdet

2 § Detta kapitel tillämpas inte på byggkoncessioner som beviljas i sådana fall som enligt 1 kap. 2 § andra stycket 4, 4 § första stycket eller 5 § medför att lagen inte skall tillämpas på upphandling av byggentreprenader.

Annonsering

3 § En upphandlande myndighet skall annonsera upphandling av byggkoncessioner. I fråga om annonseringen tillämpas 7 kap. 7–12 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om den information som skall finnas i annonser om byggkoncessioner.

Tidsfrister för ansökan om att tilldelas en koncession

4 § Tidsfristen för att lämna in ansökningar om att tilldelas en koncession skall vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades.

Tiden får förkortas enligt 8 kap. 5 §. I de fall som avses i 8 kap. 7 § skall tiden förlängas.

Underentreprenad

5 § En upphandlande myndighet får i förfrågningsunderlaget ange som villkor

1. att den som ansöker om att tilldelas en koncession skall lägga ut minst 30 procent av koncessionsvärdet på tredje man, med möjlighet för de sökande att öka denna andel, eller

2. att sökandena i sina anbud anger hur stor andel av koncessionens totala värde som de avser att lägga ut på tredje man.

Den minsta andel av koncessionsvärdet som skall läggas ut på tredje man enligt första stycket 1 skall anges i koncessionsavtalet.

En upphandlande myndighets skyldighet som koncessionshavare

6 § Om den som tilldelas en byggkoncession är en upphandlande myndighet, skall myndigheten med avseende på de arbeten som skall utföras av tredje man tillämpa bestämmelserna om upphandling av offentliga byggentreprenadkontrakt i denna lag.

När innehavaren av en byggkoncession inte är en upphandlande myndighet

Annonsering

7 § Om den som tilldelas en koncession inte är en upphandlande myndighet, skall kontraktet innehålla villkor om att koncessionshavaren är skyldig att annonsera upphandlingar när koncessionshavaren skall tilldela tredje man byggentreprenadkontrakt. I fråga om annonseringen tillämpas 7 kap. 7–12 §§.

Annonsering enligt första stycket krävs inte, om värdet av de kontrakt som skall tilldelas tredje man inte uppgår till 5 278 000 euro. Annonsering krävs inte heller om det finns sådana förhållanden som enligt 4 kap. 6 eller 8 § berättigar en upphandlande myndighet att använda förhandlat upphandlingsförfarande utan föregående annonsering.

Värdet av ett kontrakt skall beräknas enligt de regler för byggentreprenader som gäller enligt 3 kap. 3–7 §§.

Tidsfrister

8 § En koncessionshavare som inte är en upphandlande myndighet, skall vid tilldelning av byggentreprenadkontrakt till tredje man bestämma en

tidsfrist för att ta emot anbudsansökningar som inte är kortare än 37 dagar från den dag då annonsen skickades och en tidsfrist för att ta emot anbud som inte är kortare än 40 dagar från den dag då annonsen om upphandlingen eller inbjudan att lämna anbud skickades.

Villkoren enligt första stycket skall även ange att tidsfristen

1. får förkortas enligt 8 kap. 5 och 6 §§, och
2. skall förlängas i de fall som avses i 8 kap. 7 §.

Företag som går samman och anknutna företag

9 § Om flera företag går samman för att få en byggkoncession, skall inte något av dem anses som tredje man. Detsamma gäller ett anknutet företag.

En uttömmande förteckning över företag som avses i första stycket skall bifogas ansökan om att tilldelas en byggkoncession.

14 kap. Projekttävlingar på tjänsteområdet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel skall, om inte annat följer av 2 §, tillämpas på sådana projekttävlingar om tjänster som

1. ingår i ett förfarande för tilldelning av ett offentligt tjänstekontrakt, eller
2. innefattar priser eller ersättningar till deltagarna.

Första stycket gäller endast om tröskelvärdet uppgår till minst det belopp som anges i 4 §.

Undantagna projekttävlingar

2 § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas på sådana projekttävlingar som gäller tjänster

1. som omfattas av lagen (0000:00) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, om de anordnas av en upphandlande myndighet som bedriver någon verksamhet som anges i 1 kap. 4-10 §§ i den lagen och i syfte att fortsätta bedriva denna verksamhet,
2. som är undantagna från tillämpningsområdet för lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
3. som anordnas i sådana fall som avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 och 4 samt 13, 14 och 23 §§ i den lagen.

Undantaget i första stycket 1 gäller inte projekttävlingar som anordnas av en upphandlande myndighet som bedriver sådan verksamhet som består i tillhandahållande av tjänster som anges i 1 kap. 9 § lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

Regler för anordnande av projekttävlingar

3 § Reglerna för en projekttävling skall anges i enlighet med vad som föreskrivs i detta kapitel och hållas tillgängliga för var och en som är intresserad av att delta i tävlingen.

Rätten att delta i en projekttävling får inte begränsas till deltagare som är hemmahörande i ett visst EES-land eller i en viss geografisk del av ett sådant land.

Rätten att delta i en projekttävling får heller inte begränsas så att endast fysiska personer eller endast juridiska personer får delta.

Tröskelvärden för projekttävlingar

4 § Tröskelvärdet vid projekttävlingar är

1. 137 000 euro, om tävlingen anordnas av en central statlig myndighet,

2. 211 000 euro, om tävlingen

a) anordnas av en annan upphandlande myndighet, eller

b) anordnas av alla upphandlande myndigheter och avser sådana forsknings- och utvecklingstjänster som omfattas av kategori 8 i bilaga 2 till denna lag (A-tjänster), telekommunikationstjänster i kategori 5 i bilagan, vilkas positioner i CPV-nomenklaturen motsvarar referensnumren CPC 7524, 7525 och 7526 eller sådana tjänster som anges i bilaga 3 till denna lag (B-tjänster).

5 § Tröskelvärdet vid projekttävlingar som ingår i en tjänsteupphandling skall beräknas till värdet exklusive mervärdesskatt av tjänstekontraktet. I värdet skall de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna inräknas.

6 § Vid tillämpning av tröskelvärdet vid projekttävlingar enligt 1 § första stycket 1 skall värdet av tjänstekontraktet beräknas exklusive mervärdesskatt av de offentliga tjänstekontrakt som senare kan tilldelas vinnaren eller en av vinnarna i tävlingen, om inte den upphandlande myndigheten utesluter en sådan tilldelning i annonsen om tävlingen. I värdet skall de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna inräknas.

Val av deltagare

7 § En projekttävling får begränsas till ett visst antal tävlingsdeltagare. Den upphandlande myndigheten skall ange entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet av deltagare.

Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds skall vara så stort att verklig konkurrens uppnås.

Annonsering

8 § En upphandlande myndighet som avser att anordna en projekttävling skall annonsera tävlingen.

En upphandlande myndighet som anordnat en projekttävling skall annonsera resultatet av tävlingen.

I fråga om annonsering som avser projekttävlingar tillämpas 7 kap.1 § tredje stycket och 7–12 §§.

Kommunikation och information

9 § Meddelanden skall lämnas samt utbyte och lagring av information ske på ett sådant sätt att det säkerställs att de av tävlingsdeltagarna inlämnade uppgifterna bevaras säkert samt att juryn inte får ta del av tävlingsbidragen innan tidsfristen för inlämnande har löpt ut.

Information om de nödvändiga specifikationerna för elektronisk överföring av ritningar och planer och projekt, inklusive kryptering, skall vara tillgänglig för de berörda parterna.

I fråga om kommunikation och information skall bestämmelserna i 9 kap. 1 och 2 §§ tillämpas.

Juryn och dess sammansättning

10 § En jury skall utse vinnande bidrag i en projekttävling. Juryn skall bara bestå av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer för att få delta i en projekttävling, skall minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer.

Juryns beslut

11 § Juryn skall vara självständig i sina beslut och yttranden.

Ett tävlingsbidrag får presenteras för juryn endast på ett sådant sätt att det inte framgår vem som har lämnat ett enskilt bidrag. Anonymiteten skall gälla fram till dess juryn har lämnat sitt yttrande eller meddelat sitt beslut.

Vid granskningen får endast de kriterier som angetts i annonsen om projekttävlingen beaktas.

12 § Juryn skall lämna en av jurymedlemmarna undertecknad rapport i vilken tävlingsbidragen rangordnas. Rapporten skall innehålla en motivering till rangordningen samt de kommentarer och klargöranden som det kan finnas behov av att göra.

Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas av juryn att besvara frågor som juryn har noterat i rapporten i syfte att klargöra projektets alla aspekter.

Fullständiga protokoll skall upprättas över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

Tjänstekontrakt som följer på en projekttävling

13 § För tjänstekontrakt som följer på en projekttävling får en upphandlande myndighet tillämpa bestämmelserna i 4 kap. 9 §.

Utformning och offentliggörande av annonser

14 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om innehållet i och utformningen av annonser om projektävlingar, om sättet för överföringar till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser samt om de krav som skall vara uppfyllda för anordningar som används för elektronisk överföring som avses i 9 § andra stycket.

15 kap. Upphandling som inte omfattas av direktivet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller för offentlig upphandling som avser

1. tjänster som anges i bilaga 3 (B-tjänster),
2. andra kontrakt vars värde understiger de tröskelvärden som anges i 3 kap.,
3. kontrakt som på försvarsområdet och som avser varor eller tjänster som omfattas av artikel 296 i EG-fördraget, och
4. kontrakt som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet.

Tillämpliga bestämmelser

2 § Vid offentlig upphandling enligt detta kapitel tillämpas 1 kap., 2 kap., 6 kap. 9 § och 16 kap. samt de övriga bestämmelser i lagen som anges i detta kapitel.

Vid offentlig upphandling som avser tjänster som anges i bilaga 3 (B-tjänster) tillämpas även 6 kap. 1–10 §§, om värdet på kontraktet uppgår till minst tillämpligt tröskelvärde i 3 kap.

En upphandlande myndighet får även publicera annonser om upphandlingar som omfattas endast av bestämmelserna i 15 kap. i enlighet med vad som anges i 7 kap. 8–13 §§.

Upphandlingsförfaranden

3 § En offentlig upphandling enligt detta kapitel skall göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande.

Direktupphandling får dock användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Den upphandlande myndigheten skall vid behov besluta riktlinjer för användning av sådant förfarande.

Annonsering vid förenklat förfarande

4 § Vid förenklat förfarande skall den upphandlande myndigheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som leder till effektiv konkurrens.

Begäran om anbud utan föregående annonsering

5 § En upphandlande myndighet får utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om

1. det vid ett annonserat förenklat förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud och om kontraktsvillkoren i förfrågningsunderlaget inte ändrats väsentligt,

2. det gäller varor som framställs enbart för forsknings-, utvecklings-, experiment- eller studieändamål och om framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör, eller

4. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäligen tekniska eller ekonomiska olägenheter.

Annonsering vid urvalsförfarande

6 § Vid tillämpning av urvalsförfarande skall den upphandlande myndigheten publicera en ansökningsinbjudan genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Av inbjudan skall det framgå

1. hur en ansökan om att få lämna anbud får lämnas och

2. den dag då ansökan senast skall ha kommit in.

Myndigheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens skall uppnås.

Förfrågningsunderlag

7 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Sådana uppgifter och hänvisningar får dock förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdigt".

Av förfrågningsunderlaget skall det framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

Rätt att få del av förfrågningsunderlag

8 § En leverantör som inte särskilt tillfrågats har rätt att på begäran få förfrågningsunderlaget på samma villkor som andra leverantörer.

Kommunikationsmedel vid upphandling

9 § Bestämmelserna i 9 kap. 1, 2, 3, 5 och 6 §§ samt 7 § första stycket gäller för anbud och anbudsansökningar vid offentlig upphandling som avses i detta kapitel.

Tidsfrister för att lämna anbud och anbudsansökningar

10 § Anbudsgivare och anbudssökande skall ges skälig tid att lämna sina anbud eller ansökningar. Tiden för att få lämna anbudsansökningar får dock aldrig vara kortare än tio dagar från den dag då ansökningsinbjudan blev publicerad enligt 6 §.

Anbudsgivare är bunden av sitt anbud

11 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren har fått sådan underrättelse eller sådana upplysningar som avses i 22 §.

Innehåll i annonser m.m.

12 § I annonsen enligt 4 §, skrivelsen enligt 5 § eller förfrågningsunderlaget enligt 7 § skall det anges

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet skall vara bindande.

Mottagande och öppnande av anbud

13 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två personer som utsetts av den upphandlande myndigheten skall delta. Anbuden skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en person som utsetts av en handelskammare närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Anbuden skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

14 § En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller anbudsansökan.

Myndigheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Kontroll och uteslutning av leverantörer

15 § En anbudssökande eller anbudsgivare får uteslutas från deltagande i en upphandling i enlighet med vad som föreskrivs i 10 kap. 2 § och 3 § första stycket.

Innan ett skriftligt anbud antas skall den upphandlande myndigheten, om det inte är onödigt, kontrollera om leverantören är

1. registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret,
2. registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdesskatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, och
3. fri från skulder för svenska skatter och socialförsäkringsavgifter.

En upphandlande myndighet som av leverantören begär upplysningar om förhållanden som avses i första och andra styckena skall i förfrågningsunderlaget, annonsen eller skrivelsen ange på vilket sätt leverantören kan lämna upplysningarna.

Krav på registrering av leverantör

16 § En upphandlande myndighet får inte anta ett anbud, om leverantören inte är registrerad i register som avses i 15 § andra stycket, under förutsättning att registreringsskyldighet finns.

Särskilda villkor för fullgörande av kontrakt

17 § En upphandlande myndighet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras. Dessa skall anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Prövning av anbud och anbudsansökningar

18 § En upphandlande myndighet skall pröva alla de anbud och de anbudsansökningar som har kommit in i rätt tid, om inte annat följer av andra stycket eller 15 §.

En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud eller en ansökan av samma skäl som en myndighet får utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare enligt 15 § första stycket.

Alternativa grunder för tilldelning av kontrakt

19 § En upphandlande myndighet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga skall göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande myndigheten skall antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange

kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Kriterieviktningen eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

20 § Den upphandlande myndigheten får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

Dokumentation, underrättelse och förvaring av handlingar

21 § En upphandlande myndighet skall anteckna skälen för sina beslut och annat av betydelse vid upphandlingsförfarandet. Detta gäller dock inte vid tilldelning av kontrakt som avser lågt värde.

22 § Vid förenklat förfarande och urvalsförfarande skall den upphandlande myndigheten till anbudsgivare och anbudssökande lämna sådan underrättelse om de beslut som avses i 9 kap. 9 § och sådana upplysningar som avses i 9 kap. 10 §.

Om första stycket inte är tillämpligt när ett beslut om leverantör och anbud fattats, skall den upphandlande myndigheten underrätta anbudsgivarna om beslutet snarast möjligt.

23 § En upphandlande myndighet skall på betryggande sätt förvara anbud och anbudsansökningar med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

Meddelande till kommissionen om resultatet av en upphandling av B-tjänster

24 § Om ett offentligt kontrakt som avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster) uppgår till minst tillämpligt tröskelvärde i 3 kap., skall den upphandlande myndigheten senast inom 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats meddela Europeiska gemenskapernas kommission om det. I meddelandet skall den upphandlande myndigheten ange om den godkänner att meddelandet publiceras.

Upphandling som rör rikets säkerhet m.m.

25 § Vid tilldelning av kontrakt som avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 och 4 får regeringen meddela föreskrifter eller i enskilda fall beslut om

1. undantag från bestämmelserna om annonsering i detta kapitel, och
2. de undantag i övrigt från bestämmelserna i detta kapitel som är nödvändiga med hänsyn till försvars- och säkerhetspolitiska intressen.

Regeringen får meddela föreskrifter eller i enskilda fall beslut om att regeringen överlåter till en upphandlande myndighet att själv besluta om sådana undantag som avses i första stycket.

Projekttävlingar

26 § Bestämmelserna i 14 kap. 1 § första stycket, 3, 7 och 9–12 §§ gäller även för projekttävlingar som understiger tröskelvärdet i 14 kap. 4 § första stycket, om inte tävlingen avser lågt värde.

Vid anordnande av projekttävlingar skall 3 § tillämpas. En projekttävling skall annonseras enligt 4 eller 6 §.

Om ett kontrakt enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna, skall vinnaren respektive vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

16 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

Överprövning

1 § En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett avtal om upphandlingen.

Vid tillämpning av ett annat förfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett offentligt kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller
2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte vid tilldelning av offentligt kontrakt som

1. avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 eller 4 om det har gjorts ett undantag från bestämmelsen med stöd av 15 kap. 25 §, eller
2. det är absolut nödvändigt att genomföra med sådan synnerlig brådskasom är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten och inte heller kan hänföras till denna.

Felaktig upphandling

2 § Om den upphandlande myndigheten har brutit mot 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Behörig domstol

3 § En ansökan enligt 1 § skall göras hos den länsrätt i vars domkrets den upphandlande myndigheten har sitt hemvist.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Förbud mot överklagande

4 § Ett beslut som denna lag är tillämplig på får inte överklagas med stöd av 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Skadestånd

5 § En upphandlande myndighet som inte följt bestämmelserna i denna lag skall ersätta därigenom uppkommen skada för leverantör.

6 § Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt som följer av 1 § andra–fjärde styckena. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

Tillsyn

7 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som utövar tillsyn över den offentliga upphandlingen enligt denna lag. Vid sin tillsyn får myndigheten inhämta alla nödvändiga upplysningar från upphandlande myndigheter.

Upplysningarna skall i första hand inhämtas genom skriftligt förfarande. Om det på grund av materialets omfång, brådska eller något annat förhållande är lämpligare, får upplysningarna inhämtas genom besök hos den upphandlande myndigheten.

8 § En upphandlande myndighet är skyldig att tillhandahålla de upplysningar som tillsynsmyndigheten begär för sin tillsyn.

-
1. Denna lag träder ikraft den 1 maj 2007.
 2. Bestämmelserna i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling skall tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.
 3. Bestämmelserna i 1 kap. 3 § andra stycket och 14 kap. 2 § andra stycket gäller till och med den 31 december 2008.

1.2 Förslag till lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

Härigenom föreskrivs¹¹ följande.

1 kap. Lagens innehåll och tillämpningsområde samt allmänna bestämmelser

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll och tillämpningsområde samt allmänna bestämmelser (1 kap.),
- definitioner (2 kap.),
- tröskelvärden (3 kap.),
- upphandlingsförfaranden (4 kap.),
- ramavtal (5 kap.),
- tekniska specifikationer, särskilda villkor m.m. (6 kap.),
- annonsering om upphandling (7 kap.),
- tidsfrister för att ta emot anbudsansökningar och anbud (8 kap.),
- kommunikation, information och dokumentation (9 kap.),
- uteslutning av leverantör (10 kap.),
- kvalificering och urvalsbedömning (11 kap.),
- tilldelning av kontrakt (12 kap.),
- projekttävlingar på tjänsteområdet (13 kap.),
- anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land (14 kap.),
- upphandling som inte omfattas av direktivet (15 kap.), och
- överprövning, skadestånd m.m. (16 kap.).

Till lagen hör följande bilagor:

- Förteckning över byggentreprenadverksamhet (bilaga 1)
- Förteckning över A-tjänster (bilaga 2)
- Förteckning över B-tjänster (bilaga 3).

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller för upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster för verksamhet inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster enligt 4-10 §§. Lagen gäller också då en upphandlande enhet anordnar en projekttävling som avser en sådan verksamhet. Vad som avses med upphandling och upphandlande enhet framgår av 2 kap. 22 respektive 25 §§.

Endast 15 och 16 kap. tillämpas i fråga om upphandling som
1. avser tjänster enligt bilaga 3 till denna lag (B-tjänster),

¹¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (EUT L 134, 30/04/2004 s. 1, Celex 32004L0017), senast ändrat genom Kommissionens förordning (EG) nr 2083/2005 (EUT L 333, 20.12.2005, s. 28–29, Celex 32005R2083).

2. avser andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen, eller

3. avser kontrakt som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet.

I fråga om upphandling som avser tjänster enligt bilaga 2 till denna lag (A-tjänster) tillämpas inte 13 kap.

En upphandling som avser både A-tjänster och B-tjänster skall anses vara en upphandling av A-tjänster om värdet av A-tjänsterna överstiger värdet av B-tjänsterna. I annat fall skall upphandlingen i sin helhet anses vara en upphandling av B-tjänster.

3 § Det finns bestämmelser om offentlig upphandling i lagen (2006:000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster.

Verksamheter som omfattas av lagen

Gas, värme, el och dricksvatten

4 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av

1. tillhandahållande eller drift av fasta publika nät i samband med produktion, transport eller distribution av gas, värme, el eller dricksvatten, eller

2. leverans av gas, värme, el eller dricksvatten till sådana nät som avses i 1.

5 § Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar gas eller värme till ett publikt nät, skall detta inte anses utgöra en sådan verksamhet som avses i 4 §, om

1. enhetens produktion är en oundviklig följd av en annan verksamhet än någon av dem som avses i 4, 7, 8, 9 eller 10 §,

2. leverans till det publika nätet endast syftar till att använda denna produktion ekonomiskt, och

3. sådana leveranser uppgår till högst 20 procent av enhetens omsättning, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

6 § Om en annan upphandlande enhet än en upphandlande myndighet levererar el eller dricksvatten till ett publikt nät, skall detta inte anses utgöra en sådan verksamhet som avses i 4 §, om

1. enhetens produktion behövs för en annan verksamhet än någon av dem som avses i 4, 7, 8, 9 eller 10 §,

2. leverans till det publika nätet beror endast på enhetens egen förbrukning, och

3. sådana leveranser uppgår till högst 30 procent av enhetens totala produktion av el respektive dricksvatten, beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.

7 § Denna lag gäller även för upphandling som görs och projekttävlingar som anordnas av en upphandlande enhet som bedriver verksamhet som avser dricksvatten enligt 4 §, om upphandlingen eller projekttävlingen har anknytning till

1. vattenbyggnadsprojekt, konstbevattning eller dränering och den volym vatten som avses för dricksvattenförsörjningen utgör mer än 20 procent av den totala volym vatten som tillhandahålls genom dessa projekt eller konstbevattnings- och dräneringsanläggningar, eller
2. bortföring eller rening av avloppsvatten.

Transporttjänster

8 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av tillhandahållande eller drift av publika nät i form av transporter med järnväg, automatiserade system, spårväg, tunnelbana, buss, trådbuss eller linbana.

Ett nät för transporttjänster skall anses finnas om tjänsten tillhandahålls enligt villkor som fastställts av en behörig myndighet och som avser linjedragning, tillgänglig transportkapacitet, turtäthet och liknande förhållanden.

Första stycket gäller inte sådan busstransportverksamhet som anges i 22 §.

Posttjänster m.m.

9 § Denna lag omfattar en verksamhet som består av tjänster enligt 2 kap. 14 §.

Prospektering eller utvinning av olja, gas, kol eller andra fasta bränslen samt tillhandahållande av hamnar och flygplatser

10 § En verksamhet omfattas av denna lag om den består av utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att

1. prospektera eller utvinna olja, gas, kol eller andra fasta bränslen, eller
2. ge tillgång till flygplatser, hamnar eller andra terminaler för transporter i luften eller till havs eller på inre vattenvägar.

Undantag från lagens tillämpningsområde

Byggkoncessioner och tjänstekoncessioner

11 § Denna lag gäller inte vid tilldelning av byggkoncessioner eller tjänstekoncessioner som beviljas för sådan verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 4–10 §§.

Kontrakt för återförsäljning eller uthyrning till tredje man

12 § Denna lag gäller inte för tilldelning av kontrakt som görs vid återförsäljning eller uthyrning till tredje man, om den upphandlande enheten inte har någon särskild rättighet eller ensamrätt att sälja eller hyra ut föremålet för kontraktet och även andra har rätt att sälja eller hyra ut det på samma villkor som den upphandlande enheten.

En upphandlande enhet är skyldig att på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission anmäla de varukategorier och verksamheter som den anser vara undantagna enligt första stycket.

Verksamhet i tredje land samt anmälan till kommissionen

13 § Denna lag gäller inte vid tilldelning av kontrakt som görs

1. för något annat ändamål än för att utöva sådan verksamhet som avses i 1 kap. 410 §§, eller

2. för att i ett land som inte är bundet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) utöva sådan verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 4–10 §§ utan fysisk användning av något nät eller geografiskt område i ett eller flera EES-länder.

En upphandlande enhet är skyldig att på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission anmäla de verksamheter som den anser vara undantagna enligt första stycket.

Kontrakt som tilldelas enligt andra internationella regler

14 § Denna lag gäller inte för kontrakt som omfattas av andra upphandlingsregler och som görs enligt

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget har ingåtts mellan ett EES-land och ett eller flera länder utanför EES och som omfattar varor, byggentreprenader, tjänster eller projekttävlingar för att de avtalslutande staterna gemensamt skall genomföra eller driva ett projekt,

2. ett internationellt avtal om stationering av trupper, eller

3. en internationell organisations särskilda upphandlingsförfarande.

Anknutna företag och samriskföretag

15 § Under de förutsättningar som anges i 16 § gäller inte denna lag för kontrakt som

1. en upphandlande enhet tilldelar ett anknutet företag, eller

2. ett samriskföretag, bildat uteslutande av flera upphandlande enheter för att bedriva verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 4–10 §§, tilldelar ett företag som är anknutet till någon av dem.

16 § Bestämmelserna i 15 § gäller under förutsättning att leverans med anledning av tilldelningen av byggentreprenad-, varu- eller tjänstekontrakt motsvarar minst 80 procent av det anknutna företagets genomsnittliga omsättning av byggentreprenader, varor respektive tjänster under de föregående tre åren.

Om ett anknutet företag inte kan visa sin omsättning för de senaste tre åren på grund av tidpunkten för företagets etablering eller verksamhetens påbörjande, får företaget genom prognoser för verksamheten eller på annat sätt göra sannolikt att den andel av omsättningen som avses i första stycket kommer att uppnås.

Om mer än ett företag som är anknutet till den upphandlande enheten tillhandahåller samma eller liknande byggtreprenader, varor eller tjänster, skall andelen beräknas med hänsyn till den totala omsättning som härrör från byggtreprenader, varor respektive tjänster från dessa anknutna företag.

17 § Denna lag gäller inte för kontrakt som

1. ett samriskföretag, bildat uteslutande av upphandlande enheter för att bedriva verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 4–10 §§, tilldelar en av dessa upphandlande enheter, eller

2. en upphandlande enhet tilldelar ett sådant samriskföretag som enheten ingår i, om samriskföretaget har bildats för att utföra den aktuella verksamheten under en tid av minst tre år och det i den handling som upprättats för bildandet av företaget anges att de upphandlande enheter som det består av kommer att ingå i det under minst samma tid.

18 § På begäran av Europeiska gemenskapernas kommission skall en upphandlande enhet som tilldelat ett kontrakt med tillämpning av något av undantagen i 15 eller 17 § lämna uppgifter till kommissionen om namnen på de berörda företagen eller samriskföretagen och om de berörda kontraktens art och värde samt tillhandahålla det underlag som kommissionen anser vara nödvändigt för att visa att relationerna mellan företaget eller samriskföretaget och den upphandlande enheten motsvarar kraven i 15–17 §§.

Särskilda undantag

19 § Denna lag gäller inte för tjänstekontrakt som avser

1. förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet med undantag för kontrakt som avser finansiella tjänster som sluts med anledning av köpe- eller hyreskontraktet,

2. skiljemanna- eller förlikningsuppdrag,

3. finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument,

4. anställningskontrakt, eller

5. forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag för sådana vars resultat endast tillkommer en upphandlande enhet i den egna verksamheten och tjänsten helt betalas av den upphandlande enheten.

Med fastighet enligt första stycket 1 avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet samt befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden.

Tjänstekontrakt som tilldelas på grund av ensamrätt

20 § Denna lag gäller inte för tjänstekontrakt som en upphandlande enhet tilldelar en upphandlande myndighet som på grund av lag eller annan författning har ensamrätt att utföra tjänsten.

Kontrakt som avser vatten, energi eller bränsle i vissa fall

21 § Denna lag gäller inte för kontrakt som tilldelas av en upphandlande enhet och avser

1. anskaffning av vatten, om den upphandlande enheten bedriver verksamhet enligt 4 § som avser dricksvatten, eller
2. leverans av energi eller bränsle för energiproduktion, om den upphandlande enheten bedriver verksamhet enligt 4 § som avser el, gas eller värme eller verksamhet som avses i 10 § 1.

Vissa busstransporttjänster

22 § Lagen gäller inte för upphandling som avser busstransportverksamhet enligt 8 § om verksamheten var undantagen från tillämpningsområdet för rådets direktiv 93/38/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av upphandlingsförfarandet för enheter som har verksamhet inom vatten-, transport- och telekommunikationssektorerna¹², senast ändrat genom akt om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska Unionen och om anpassning av fördragen¹³, enligt dess artikel 2.4 och påbörjades senast den 30 april 2004.

Direkt konkurrensutsatt verksamhet

23 § Denna lag gäller inte verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 4–10 §§ om det enligt det särskilda förfarande som anges i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster¹⁴, senast ändrat genom kommissionens förordning (EG) nr 2083/2005¹⁵, fastställts att verksamheten är direkt konkurrensutsatt på marknader med fritt tillträde.

En upphandlande enhet får begära att Europeiska gemenskapernas kommission fastställer att förutsättningarna enligt första stycket är uppfyllda för viss verksamhet.

Allmänna bestämmelser

Principer för upphandling

24 § Upphandlande enheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett

¹² EGT L 199, 09.08.1993, s. 84 (Celex 31993L0038).

¹³ EUT L 236, 23.09.2003, s. 70 (Celex 12003TN02/01/I).

¹⁴ EUT L 134, 30/04/2004 s. 1 (Celex 32004L0017).

¹⁵ EUT L 333, 20.12.2005, s. 28 (Celex 32005R2083).

öppet sätt. Vid upphandlingar skall även principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Kontrakt som avser mer än en verksamhet

25 § Om ett kontrakt är avsett för mer än en verksamhet, skall de bestämmelser tillämpas som gäller för den huvudsakliga delen av kontraktet.

26 § Om ett kontrakt är avsett för både en verksamhet som omfattas av denna lag och en verksamhet som omfattas av lagen (2006:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster skall den sistnämnda lagen tillämpas på kontraktet om det inte är möjligt att avgöra vilken verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser.

27 § Om ett kontrakt är avsett för både en verksamhet som omfattas av denna lag och en annan verksamhet som inte omfattas av vare sig denna lag eller lagen (2006:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster skall denna lag tillämpas på kontraktet om det inte är möjligt att avgöra vilken verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser.

Förbud i vissa fall mot att dela upp en upphandling

28 § Valet mellan att tilldela endast ett kontrakt som avser mer än en verksamhet och att tilldela separata kontrakt för de olika verksamheterna får inte göras i avsikt att bestämmelserna i denna lag eller i lagen (2006:00) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster inte skall bli tillämpliga.

Rätten att få delta i ett upphandlingsförfarande

29 § En anbudssökande eller anbudsgivare, som enligt bestämmelser i det land i vilket verksamheten är etablerad har rätt att leverera den tjänst som kontraktet är avsett för, får inte uteslutas från att delta i en upphandling endast på grund av krav på att leverantören skall vara antingen en fysisk eller en juridisk person.

När det gäller tjänste- och byggtreprenadkontrakt eller varukontrakt som också omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, får juridiska personer uppmanas att i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på de personer som skall utföra tjänsterna.

30 § Grupper av leverantörer har rätt att lämna anbud och att ansöka om att få lämna anbud. Den upphandlande enheten får inte ställa upp villkor om att sådana grupper skall ha en bestämd juridisk form för att få lämna ett anbud eller en anbudsansökan. Enheten får dock begära att en grupp skall ha en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullgöras på ett godtagbart sätt.

2 kap. Definitioner

Inledande bestämmelse

1 § I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp som används i denna lag.

Allmänna definitioner

2 § Med *anbudssökande* avses den som ansöker om att få delta i ett selektivt förfarande eller förhandlat förfarande eller i ett urvalsförfarande enligt 15 kap.

3 § Med *anknutet företag* avses ett företag som enligt 1 kap. 4 och 5 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) är dotterföretag eller intresseföretag till den upphandlande enheten samt annat företag

1. över vilket den upphandlande enheten kan utöva ett bestämmande inflytande på det sätt som anges i 22 § andra stycket,
2. som kan utöva ett sådant inflytande som anges i 22 § andra stycket över den upphandlande enheten, eller
3. som tillsammans med den upphandlande enheten står under sådant inflytande som anges i 22 § andra stycket av något annat företag på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under.

4 § Med *byggtreprenadkontrakt* avses ett kontrakt som

1. gäller utförande eller både projektering och utförande av arbete som är hänförligt till byggtreprenadverksamhet som anges i bilaga 1 till denna lag,
2. gäller utförande eller både projektering och utförande av ett byggnadsverk, eller
3. medför att ett byggnadsverk realiserar, oavsett hur kontraktet utformas, enligt krav som ställs upp av den upphandlande enheten.

Med *byggnadsverk* avses det samlade resultatet av bygg- och anläggningsarbeten, om resultatet självständigt kan fullgöra en teknisk eller ekonomisk funktion.

5 § Med *byggkoncession* avses ett kontrakt av samma slag som ett byggtreprenadkontrakt men som innebär att ersättningen utgörs antingen av endast rätten att utnyttja anläggningen eller av dels en sådan rätt, dels betalning.

6 § Med *CPV-nomenklaturen* avses den gemensamma terminologi vid offentlig upphandling som antagits genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2195/2002 av den 5 november 2002 om gemensam terminologi vid offentlig upphandling (CPV)¹⁶, ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 2151/2003¹⁷. Annan nomenklatur i bilagorna 1–3 har företräde framför CPV-nomenklaturen, om de skulle avvika från varandra.

¹⁶ EGT L 340, 16.12.2002, s. 1–562 (Celex 32002R2195).

¹⁷ EGT L 329, 16.12.2003, s. 1–270 (Celex 32003R2151).

7 § Med *elektroniska medel* avses sådana medel som utnyttjar elektronik för behandling och lagring av data som sänder, överför och tar emot via kabel, radiovågor, på optisk eller någon annan elektromagnetisk väg.

8 § Med *erkända organ* avses provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för inspektion och certifiering som uppfyller tillämpliga europeiska standarder.

9 § Med *förfrågningsunderlag* avses sådant underlag för anbud som en upphandlande enhet tillhandahåller en leverantör.

10 § Med *förhandlat förfarande* avses ett förfarande där den upphandlande enheten inbjuder utvalda leverantörer och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem.

11 § Med *kontrakt* avses i denna lag ett skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor som

1. sluts mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer,
2. avser utförande av byggtreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster, och
3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

12 § Med *leverantör* avses en fysisk eller juridisk person som på marknaden tillhandahåller byggtreprenader, varor eller tjänster.

Med *leverantör* avses också grupper av leverantörer.

13 § Med *offentligt styrda organ* avses sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som är inrättade för att tillgodose behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen är finansierade av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ, eller
2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller annat offentligt styrt organ, eller
3. i vars förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, ett landsting eller ett annat offentligt styrt organ.

14 § Med *posttjänster* avses insamling, sortering, transport och överlämnande av postförsändelser.

Med *postförsändelse* avses en adresserad försändelse, oavsett vikt, i den slutliga utformning som den skall överlämnas i, såsom brevörsändelser, böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter samt postpaket som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde.

Med *närstående posttjänster* avses följande tjänster som tillhandahålls av en upphandlande enhet som även tillhandahåller posttjänster:

1. tjänster som innebär hantering av posttjänster såväl före som efter avsändandet,

2. adresshanteringstjänster, överföring av registrerad e-post, säker elektronisk överföring av kodade dokument och andra liknande tjänster, om tjänsterna har anknytning till och utförs helt med elektroniska medel,

3. tjänster som avser oadresserad direktreklam och andra försändelser som inte omfattas av andra stycket,

4. tjänster som avser postanvisningar och girobetalningar samt finansiella tjänster som anges i 1 kap. 19 § första stycket 3 och är hänförliga till kategori 6 i bilaga 2 (A-tjänster) till denna lag,

5. filatelitjänster, och

6. tjänster där fysisk leverans eller magasinering kombineras med andra tjänster som inte är posttjänster (logistik tjänster).

15 § Med *projekttävling* avses ett sådant tävlingsförfarande som gör det möjligt för en upphandlande enhet att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i tävlingen.

16 § Med *publikt nät* avses i denna lag ett nät som är avsett för att tillhandahålla tjänster för allmänheten inom de verksamheter som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 1 kap. 4–10 §§.

17 § Med *ramavtal* avses ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande enheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod.

18 § Med *selektivt förfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer kan ansöka om att få delta men endast anbudssökande som inbjuds av den upphandlande enheten att delta får lämna anbud.

19 § Med *skriftlig* avses även uppgifter som går att överföra och lagra med elektroniska medel.

20 § Med *tjänstekoncession* avses ett kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt men som innebär att ersättningen för tjänsterna utgörs antingen av endast rätten att utnyttja tjänsten eller av dels en sådan rätt, dels betalning.

21 § Med *tjänstekontrakt* avses ett kontrakt som gäller utförande av tjänster enligt bilaga 2 eller 3 till denna lag (A- eller B-tjänster) och som inte utgör ett byggtreprenadkontrakt enligt 4 § eller ett varukontrakt enligt 26 §.

Ett kontrakt som avser såväl varor som A- eller B-tjänster skall behandlas som ett tjänstekontrakt, om värdet av tjänsterna är högre än värdet av varorna.

Ett kontrakt som avser A- eller B-tjänster och omfattar verksamhet som hänförs till byggtreprenadverksamhet enligt bilaga 1, men som endast är underordnad i förhållande till kontraktets huvudändamål, skall behandlas som ett tjänstekontrakt.

22 § Med *upphandlande enheter* avses i denna lag dels upphandlande myndigheter enligt 23 §, dels sådana offentliga företag som

1. en upphandlande myndighet kan utöva ett bestämmande inflytande över på det sätt som anges i andra stycket, eller
2. bedriver verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 1 kap. 4–10 §§ med stöd av en särskild rättighet eller ensamrätt enligt tredje stycket.

Ett bestämmande inflytande skall antas finnas om en upphandlande myndighet, direkt eller indirekt, i förhållande till ett företag innehar mer än hälften av företagets andelar eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets administrativa, verkställande eller övervakande organ.

Med *särskild rättighet eller ensamrätt* avses en rättighet eller ensamrätt som

1. beviljats enligt lag eller annan författning,
2. begränsar rätten att utöva en sådan verksamhet som avses i 1 kap. 4–10 §§ till ett eller flera företag, och
3. väsentligt påverkar andra företags möjligheter att bedriva samma typ av verksamhet.

23 § Med *upphandlande myndighet* avses statliga, kommunala och andra myndigheter.

Vid tillämpning av denna lag skall med myndighet jämföras

1. beslutande församlingar i kommuner och landsting, och
2. offentligt styrda organ som avses i 13 §, samt
3. sammanslutningar av en eller flera myndigheter enligt första stycket eller församlingar enligt 1 eller sammanslutningar av ett eller flera organ enligt 2.

24 § Med *upphandlarprofil* avses en sammanställning av uppgifter som är tillgängliga på Internet och som kan innehålla information om den upphandlande enheten och uppgifter om dess upphandlingar.

25 § Med *upphandling* avses i denna lag de åtgärder som vidtas av en upphandlande enhet som leder till att enheten tilldelar ett kontrakt eller ingår ett ramavtal avseende byggtreprenad, varor eller tjänster.

26 § Med *varukontrakt* avses ett kontrakt som gäller köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor under förutsättning att kontraktet inte skall anses utgöra ett byggtreprenadkontrakt enligt 4 §.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar ett underordnat inlag av monterings- och installationsarbeten avseende varorna.

27 § Med *öppet förfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer har möjlighet att lämna anbud.

Definitioner som gäller endast 15 kap.

28 § Med *direktupphandling* avses ett förfarande utan krav på anbud.

29 § Med *förenklat förfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

30 § Med *urvalsförfarande* avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud, den upphandlande enheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

3 kap. Tröskelvärden

Tröskelvärdenas storlek

1 § Denna lag skall tillämpas på kontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst 422 000 euro när det gäller varu- eller tjänstekontrakt och minst 5 278 000 euro när det gäller byggentreprenadkontrakt.

Särskilda bestämmelser för tröskelvärden vid projekttävlingar finns i 13 kap. 5–7 §§.

Beräkning av värdet av ett kontrakt

2 § Värdet av kontrakt som avses i 1 § skall uppskattas till det totala belopp, exklusive mervärdesskatt, som skall betalas enligt kontraktet. Vid beräkningen skall options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vidare skall de premier och ersättningar som den upphandlande enheten planerar att betala till anbudssökande eller anbudsgivare räknas in i värdet.

Förbud i vissa fall mot att dela upp en upphandling

3 § En upphandlande enhet får inte dela upp ett byggentreprenadprojekt eller en planerad anskaffning av en viss mängd varor eller tjänster eller välja speciella metoder för att beräkna kontraktets värde i avsikt att lagen inte skall bli tillämplig.

Byggentreprenadkontrakt

4 § Vid beräkningen av värdet av ett byggentreprenadkontrakt skall kostnaden för entreprenaden och värdet av varor och tjänster som den upphandlande enheten tillhandahåller entreprenören för att entreprenaden skall kunna fullgöras tas med.

Värdet av varor och tjänster som inte krävs för att entreprenaden skall kunna fullgöras får inte ingå i beräkningen av värdet av entreprenadkontraktet, om det skulle medföra att lagen inte blir tillämplig på upphandlingen av dessa varor och tjänster.

Tilldelning av delkontrakt

5 § Om en planerad byggtreprenad eller anskaffning av tjänster respektive anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt, skall det sammanlagda värdet av delkontrakten beaktas vid tillämpning av 1 §. Om tröskelvärdet då överskrids, skall varje enskild tilldelning av delkontrakt göras enligt bestämmelserna i denna lag.

Första stycket behöver inte tillämpas för ett delkontrakt vars värde exklusive mervärdesskatt understiger 80 000 euro när det gäller tjänster eller varor och 1 000 000 euro när det gäller byggtreprenader.

Andra stycket gäller bara om det sammanlagda värdet av sådana delkontrakt inte överstiger 20 procent av det sammanlagda värdet av alla delkontrakten.

Vid tilldelning av sådana delkontrakt som undantas med stöd av denna paragraf skall 15 kap. tillämpas.

Varukontrakt som löper på viss tid eller på obestämd tid

6 § Värdet av ett kontrakt som är avsett att gälla leasing, hyra eller hyrköp av varor och som löper på en bestämd tid om högst tolv månader skall beräknas till den totala kostnaden för kontraktet under löptiden.

För kontrakt som skall ha en längre löptid skall värdet beräknas till den totala kostnaden inklusive varans uppskattade restvärde.

För kontrakt som skall löpa på obestämd tid eller vars löptid inte kan bestämmas skall värdet beräknas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48.

Varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas

7 § Värdet av ett varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas inom viss tid, skall beräknas med ledning av

1. det verkliga totala värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under den föregående tolv månadersperioden eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer efter det första kontraktet, eller

2. det beräknade totala värdet av en följd av kontrakt som kommer att tecknas under den tolv månadersperiod som följer på den första leveransen eller, om räkenskapsåret är längre än tolv månader, under räkenskapsåret.

Vissa tjänstekontrakt

8 § Värdet av ett tjänstekontrakt skall beräknas med utgångspunkt i

1. när det gäller försäkringstjänster: den premie som skall betalas och andra former av ersättning,

2. när det gäller banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning, och

3. när det gäller kontrakt som avser projektering: arvoden eller provisioner som skall betalas och andra former av ersättning.

9 § Om ett tjänstekontrakt tilldelas utan att något totalpris anges, skall värdet av kontraktet vara det uppskattade totala värdet av tjänsterna under kontraktets löptid, om denna är högst 48 månader och av månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

Kontrakt som omfattar både varor och tjänster

10 § Värdet av ett kontrakt som avser både varor och tjänster skall omfatta det totala värdet av kontraktet. I det totala värdet skall även värdet av monterings- och installationsarbeten räknas in.

Värdet av ett ramavtal

11 § Värdet av ett ramavtal skall beräknas till det högsta värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga de kontrakt som planeras under avtalets löptid.

4 kap. Upphandlingsförfaranden

Öppet, selektivt och förhandlat förfarande

1 § Vid upphandling skall öppet, selektivt eller förhandlat förfarande användas. Tilldelning av kontrakt skall föregås av annonsering enligt 7 kap. 1 § om inte annat följer av 2 §.

Tilldelning av kontrakt utan föregående annonsering

2 § En upphandlande enhet får tilldela ett kontrakt utan föregående annonsering om

1. det vid ett förfarande med föregående annonsering inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud eller inte lämnats några ansökningar om att få lämna anbud och om de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt,

2. kontraktet tilldelas endast för forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål, och inte syftar till vinst eller till att täcka forsknings- och utvecklingskostnader och under förutsättning att det inte försämrar möjligheten till konkurrens vid en senare kontraktstilldelning som i första hand har något sådant syfte,

3. kontraktet av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan fullgöras av endast en viss leverantör,

4. det är absolut nödvändigt att tilldela kontrakt, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppet, selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering,

5. det gäller kompletterande leveranser av varor från den ursprungliga leverantören, om

a) varorna är avsedda som antingen utbyte av eller tillägg till tidigare leveranser eller installationer, och

b) ett byte av leverantör skulle medföra att den upphandlande enheten tvingades anskaffa varor som skulle vara tekniskt oförenliga med de först anskaffade eller leda till oproportionerliga tekniska svårigheter avseende drift och underhåll,

6. det gäller kompletterande byggentreprenader eller tjänster som inte ingår i det ursprungliga projektet eller omfattas av det ursprungliga kontraktet, om

a) kompletteringarna på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för att kontraktet skall kunna fullgöras,

b) de skall utföras av den ursprungliga leverantören,

c) de inte utan stora tekniska eller ekonomiska olägenheter för den upphandlande enheten kan skiljas från det ursprungliga kontraktet, eller

d) de, om de kan avskiljas, är absolut nödvändiga för att det ursprungliga kontraktet skall kunna fullgöras,

7. det gäller en ny byggentreprenad, som är en upprepning av tidigare byggentreprenader enligt kontrakt som en upphandlande enhet tilldelat en leverantör efter ett annonserat upphandlingsförfarande, om

a) enheten tilldelar samma leverantör det nya kontraktet,

b) det nya kontraktet är i överensstämmelse med det ursprungliga projektet,

c) värdet av det nya kontraktet ingått i beräkningen av värdet av det ursprungliga projektet enligt bestämmelserna i 3 kap., samt

d) det i samband med den ursprungliga upphandlingen annonserats att det nu avsedda förfaringssättet kunde komma att användas,

8. kontraktet avser varor som noteras och omsätts på en råvarumarknad,

9. kontraktet grundar sig på ett ramavtal som upphandlats enligt denna lag,

10. det är möjligt att anskaffa varor genom att utnyttja särskilt förmånliga erbjudanden som gäller under mycket kort tid, när priset ligger betydligt under det normala marknadspriset, eller

11. det är möjligt att anskaffa varor på särskilt förmånliga villkor, antingen från en varuleverantör som har för avsikt att avveckla sin affärsverksamhet eller från konkursförvaltare eller likvidatorer, efter offentligt ackord eller motsvarande förfarande.

Projekttävling

3 § En upphandlande enhet får tilldela ett kontrakt utan föregående annonsering om det är fråga om ett tjänstekontrakt som följer på en projekttävling som anordnats enligt 13 kap., under förutsättning att kontraktet enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna av tävlingen.

Om en tävling avslutats med att mer än en vinnare utsetts, skall vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

5 kap. Ramavtal

Tillämpliga bestämmelser

1 § En upphandlande enhet får ingå ramavtal enligt 2 kap. 17 § med tillämpning av bestämmelserna i denna lag om upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster.

Villkor för att använda ramavtal

2 § En upphandlande enhet får inte använda ett ramavtal på ett otillbörligt sätt i avsikt att förhindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen.

6 kap. Tekniska specifikationer och särskilda kontraktsvillkor i förfrågningsunderlag m.m.

Tekniska specifikationer

1 § Tekniska specifikationer skall ingå i annonsen om upphandling, förfrågningsunderlaget eller de kompletterande handlingarna. Specifikationerna skall vara utformade på något av de sätt som anges i 2–5 §§.

När det är möjligt bör specifikationerna bestämmas med hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för personer med funktionshinder eller utformning med tanke på samtliga användares behov.

De tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med tekniska specifikationer.

Tekniska specifikationer som hänvisar till en standard

2 § De tekniska specifikationerna skall, om inte 3–5 §§ tillämpas, vara utformade med hänvisning till i turordning

1. svensk standard som överensstämmer med europeisk standard,
2. europeiska tekniska godkännanden,
3. gemensamma tekniska specifikationer,
4. internationella standarder,
5. andra tekniska referenssystem som utarbetats av europeiska standardiseringsorgan, eller
6. svenska standarder, svenska tekniska godkännanden eller svenska tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning.

Varje hänvisning som avses i första stycket skall följas av orden ”eller likvärdigt”.

Första stycket gäller inte, om det i någon annan författning finns avvikande bestämmelser.

Tekniska specifikationer i form av prestanda- eller funktionskrav

3 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav. I dessa krav kan miljöegenskaper ingå. Kraven skall vara så utformade att anbudsgivarna kan bilda sig en klar uppfattning om föremålet för upphandlingen.

4 § De tekniska specifikationerna får anges som prestanda- eller funktionskrav enligt 3 § och hänvisa till de tekniska specifikationerna enligt 2 § som ett sätt för leverantören att visa att de uppställda prestanda- eller funktionskraven skall antas vara uppfyllda.

5 § De tekniska specifikationerna får anges genom hänvisning till specifikationerna i 2 § i fråga om vissa egenskaper och till de prestanda- eller funktionskrav som anges i 3 § i fråga om andra egenskaper.

Uppgifter om tillverkning, ursprung m.m.

6 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent, typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Sådana uppgifter och hänvisningar får dock förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdigt".

Andra sätt att visa att uppställda krav uppfylls

7 § Om en upphandlande enhet väljer att hänvisa till specifikationer enligt 2 §, får den inte förkasta ett anbud enbart på grund av att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren på lämpligt sätt i sitt anbud kan visa att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de tekniska specifikationerna.

8 § Om en upphandlande enhet väljer att i enlighet med 3, 4 eller 5 § ange prestanda- eller funktionskrav, får den inte på grund av dessa krav förkasta ett anbud som gäller byggtreprenader, varor eller tjänster, om anbudsgivaren på lämpligt sätt kan visa att anbudet överensstämmer med

1. en nationell standard som genomför en europeisk standard,
2. ett europeiskt tekniskt godkännande,
3. en gemensam teknisk specifikation,
4. en internationell standard, eller
5. ett tekniskt referenssystem, som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan.

Första stycket gäller under förutsättning att standardenliga byggtreprenader, varor eller tjänster uppfyller de prestanda- eller funktionskrav som den upphandlande enheten har ställt upp.

Miljömärken

9 § Om en upphandlande enhet anger miljöegenskaper i form av prestanda- eller funktionskrav enligt 3 §, får den använda detaljerade specifikationer, eller vid behov delar av dessa, som fastställts för miljömärken, om

1. specifikationerna är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de varor eller tjänster som skall upphandlas,
2. kraven för märket har utarbetats på grundval av vetenskapliga rön, och
3. märkena är tillgängliga för alla berörda parter.

Den upphandlande enheten får ange att varor eller tjänster som är försedda med ett sådant miljömärke skall antas motsvara de tekniska specifikationer som angetts i förfrågningsunderlaget men skall godta även annat lämpligt bevis för att så är fallet.

Erkända organ

10 § Upphandlande enheter skall godta intyg från organ som är etablerade i ett EES-land.

Tillhandahållande av tekniska specifikationer

11 § En upphandlande enhet skall på begäran tillhandahålla en leverantör de tekniska specifikationer som regelbundet anges i enhetens upphandlingskontrakt. Detsamma gäller för de specifikationer enheten avser att tillämpa vid tilldelning av kontrakt som förhandsannonseras enligt 7 kap. 3 §.

Om specifikationerna har angetts i handlingar som är tillgängliga för leverantören, är det tillräckligt att enheten hänvisar till handlingarna.

Alternativa anbud

12 § Skall en upphandlande enhet anta det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, får den även pröva anbud som innehåller alternativa utföranden, om de uppfyller de minimikrav som enheten ställt upp.

En upphandlande enhet skall i förfrågningsunderlaget ange om den godkänner anbud med alternativa utföranden och, när detta tillåts, vilka minimikrav som dessa måste uppfylla samt ange de krav som gäller för hur de skall presenteras.

13 § Vid tilldelning av varu- eller tjänstekontrakt får en upphandlande enhet som har tillåtit alternativa utföranden enligt 12 § inte förkasta ett sådant anbud enbart på grund av att det, om det antas, skulle bli ett tjänstekontrakt i stället för ett varukontrakt eller ett varukontrakt i stället för ett tjänstekontrakt.

Underentreprenad

14 § I förfrågningsunderlaget får en upphandlande enhet begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje man och vilka underleverantörer som föreslås.

Information om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor

15 § En upphandlande enhet får i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka myndigheter som kan lämna en anbudssökande eller anbudsgivare information om de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som kommer att gälla vid de tjänster eller byggentreprenader som skall omfattas av kontraktet.

Om den upphandlande enheten lämnar sådana upplysningar, skall den begära att anbudsgivare eller anbudssökande bekräftar att hänsyn har tagits till bestämmelserna om arbetarskydd och arbetsvillkor vid utformningen av anbudet.

Första stycket skall inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i 12 kap. 3 § om granskning av onormalt låga anbud.

Särskilda villkor för fullgörande av kontrakt

16 § En upphandlande enhet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur ett kontrakt skall fullgöras. Dessa villkor skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

7 kap. Annonsering av upphandling

Obligatorisk och icke-obligatorisk annonsering av upphandlingar

1 § En upphandlande enhet som avser att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal skall annonsera upphandlingen, om inte annat följer av 4 kap. 2 §.

En annons om upphandling skall på snabbaste lämpliga sätt sändas till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer för publicering. En upphandlande enhet får även offentliggöra upphandlingen på annat sätt, under förutsättning av att bestämmelserna i 15–18 §§ iakttas.

Olika slag av annonsering

2 § Annonsering om upphandling kan ske genom

1. förhandsannonsering enligt 3 §,
2. annonsering om att det finns ett kvalificeringssystem enligt 9 §, eller
3. annonsering om upphandling som skall ske genom öppet, selektivt eller förhandlat förfarande.

Information om planerade upphandlingar (förhandsannonsering)

3 § En upphandlande enhet kan i en annons lämna information enligt andra stycket om de kontrakt eller ramavtal som enheten avser att tilldela under de närmast följande tolv månaderna (förhandsannonsering).

Informationen skall lämnas

1. när det gäller varor, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje sådant varuområde, som avses i 4 § första stycket,

2. när det gäller tjänster, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje enskild tjänstekategori, enligt 4 § andra stycket, och

3. när det gäller byggtreprenader, om entreprenadens huvudsakliga art och omfattning, under förutsättning att värdet av entreprenaden uppgår till minst 5 278 000 euro.

Värdena skall bestämmas på det sätt som enligt 3 kap. gäller för beräkning av kontrakt.

Förhandsannonsering är obligatorisk för tillämpning av bestämmelserna om förkortning av tidsfristerna i 8 kap. 3 §.

Bestämmelserna om förhandsannonsering gäller inte upphandlingar som genomförs med tillämpning av ett förfarande utan föregående annonsering enligt 4 kap. 2 §.

4 § Ett varuområde enligt 3 § andra stycket 1 skall anges av den upphandlande enheten genom en hänvisning till CPV-nomenklaturen.

Med tjänstekategorier enligt 3 § andra stycket 2 avses de kategorier som anges i bilaga 2 till denna lag (A-tjänster).

5 § En annons enligt 3 § som avser varor eller tjänster skall snarast möjligt efter varje budgetårs början skickas till Europeiska gemenskapernas kommission för publicering eller offentliggöras på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

En annons enligt 3 § som avser byggtreprenader skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller de byggtreprenadkontrakt eller ramavtal som den upphandlande enheten avser att tilldela, skickas till kommissionen eller offentliggöras på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

Inbjudan genom förhandsannonsering att lämna anbud

6 § Inbjudan att lämna anbud får göras genom förhandsannonsering, om

1. det i annonsen anges vilka varor, byggtreprenader eller tjänster som kontraktet kommer att omfatta,

2. det i annonsen anges att kontraktet kommer att tilldelas genom selektivt förfarande eller förhandlat förfarande utan någon ytterligare annonsering och att intresserade leverantörer skriftligen skall anmäla sitt intresse, och

3. annonseringen offentliggörs tidigast tolv månader före den dag då enheten skickar ut inbjudan enligt 8 kap. 13 § att delta i upphandlingen.

Den upphandlande enheten skall följa de tidsfrister som anges i 8 kap. 1–11 §§.

Meddelande om förhandsannonsering på upphandlarprofil

7 § En upphandlande enhet som offentliggör en förhandsannons på sin upphandlarprofil skall genom elektroniska medel sända ett meddelande om offentliggörandet till Europeiska gemenskapernas kommission.

Tilläggsannonsering

8 § För större projekt får förhandsannonsering ske utan att information som har tagits in i en tidigare förhandsannonsering upprepas, om det tydligt anges att den nya annonsen är en tilläggsannons.

Annonsering om kvalificeringssystem

9 § En upphandlande enhet som upprättar ett kvalificeringssystem enligt 11 kap. 4 § skall i en annons upplysa om detta. Annonsen skall innehålla uppgifter om syftet med systemet och hur man kan ta del av de regler som avses i 11 kap. 5 §.

Om systemet skall gälla under längre tid än tre år, skall annonsen publiceras årligen. Om det skall gälla kortare tid än tre år, är det tillräckligt med en annons i början av perioden.

Annonsering om resultatet av en upphandling (efterannonsering)

10 § En upphandlande enhet som har tilldelat ett kontrakt eller ingått ett ramavtal skall till Europeiska gemenskapernas kommission skicka en annons om upphandlingsresultatet senast två månader efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts (efterannonsering).

Bestämmelserna i första stycket gäller inte för tilldelning av kontrakt som görs med stöd av ett ramavtal som ingåtts i enlighet med denna lag.

Uppgifter om kontrakt som avser forskning och utveckling

11 § I fråga om tilldelning av ett tjänstekontrakt som avser forskning och utveckling och som i enlighet med 4 kap. 2 § görs utan föregående annonsering får den upphandlande enheten i stället för uppgifter om tjänsternas art och mängd ange att kontraktet avser forsknings- och utvecklingstjänster.

Om den upphandlande enheten har tilldelat ett tjänstekontrakt som avser forskning och utveckling efter ett förfarande med föregående annonsering och behöver begränsa uppgifterna om tjänsternas art och mängd med hänsyn till skyddet av affärshemligheter, skall uppgifterna dock vara minst lika utförliga som uppgifterna i annonsen om upphandlingen.

Om den upphandlande enheten använder ett kvalificeringssystem enligt 11 kap. 4 §, skall de uppgifter som lämnas om tilldelning av kontrakt som avser forskning och utveckling vara minst lika utförliga som beskrivningen av den kategori det hänvisas till i den förteckning över leverantörer som skall upprättas enligt 11 kap. 10 §.

Utformning och offentliggörande av annonser och meddelanden om upphandling

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om innehållet i och utformningen av annonser och meddelanden om upphandling samt om sättet för överföring till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser.

13 § En upphandlande enhet får begära att en annons som har skickats med telefax och som avser upphandling genom öppet, selektivt eller förhandlat förfarande, skall publiceras inom fem dagar efter det att annonsen skickades.

14 § En upphandlande enhet får välja på vilket av Europeiska gemenskapernas officiella språk en annons skall publiceras. Endast den text som publiceras i denna språkversion skall gälla.

15 § En upphandlande enhet får inte på egen hand publicera eller på annat sätt offentliggöra innehållet i en annons om upphandling innan den har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

Första stycket gäller inte efterannonsering enligt 10 § första stycket.

En annons som publiceras av den upphandlande enheten själv får inte innehålla någon annan information än den som skickas till kommissionen eller offentliggjorts på den upphandlande enhetens upphandlarprofil.

16 § En upphandlande enhet får inte offentliggöra en förhandsannons på sin upphandlarprofil innan ett meddelande enligt 7 § skickats till Europeiska gemenskapernas kommission som anger att offentliggörandet sker i den formen. Förhandsannonsen skall innehålla en uppgift om vilken dag ett sådant meddelande har skickats till kommissionen.

17 § En annons eller förhandsannons som publiceras av en upphandlande enhet på egen hand skall innehålla uppgift om vilken dag annonsen skickats till Europeiska gemenskapernas kommission eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.

18 § En upphandlande enhet skall kunna visa vilken dag en annons enligt 15 § första stycket eller ett meddelande enligt 16 § har skickats till Europeiska gemenskapernas kommission.

8 kap. Tidsfrister för att ta emot anbudsansökningar och anbud m.m.

Förhållanden som skall beaktas när tidsfristernas längd bestäms

1 § När tidsfrister för att ta emot anbudsansökningar och anbud bestäms av den upphandlande enheten skall särskild hänsyn tas till hur komplicerad upphandlingen är och hur lång tid som leverantörerna kan antas behöva för att utarbeta anbuden. Dock skall minimitidsfristerna i detta kapitel iakttas.

Tidsfrister vid öppet förfarande

Allmän bestämmelse

2 § Vid öppet förfarande skall tidsfristen för att ta emot anbud vara minst 52 dagar från den dag då annonsen om upphandling skickades för publicering, om inte annat följer av 3–6 §§.

Tidsfrist efter förhandsannonsering

3 § Om den upphandlande enheten har förhandsannonserat enligt 7 kap. 3§, skall tidsfristen för att ta emot anbud vid öppet förfarande helst vara minst 36 dagar och inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering.

De tidsfrister som anges i första stycket får användas endast om

1. förhandsannonsen innehöll de uppgifter som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 7 kap. 12 §, i den mån uppgifterna var tillgängliga vid tidpunkten för förhandsannonseringen, och

2. minst 52 dagar, men högst 12 månader, gått från den dag då förhandsannonsen skickades för publicering.

Förkortad tidsfrist vid användning av elektroniska medel

4 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel, får tidsfristerna enligt 2 och 3 §§ förkortas med sju dagar.

Förkortad tidsfrist vid tillgång till förfrågningsunderlag via elektroniska medel

5 § Tidsfristerna enligt 2 och 3 §§ får, utöver vad som följer av 4 §, förkortas med fem dagar, om den upphandlande enheten med elektroniska medel ger fri, direkt och fullständig tillgång till förfrågningsunderlaget från och med den dag då annonsen om upphandlingen publiceras. Den Internetadress där förfrågningsunderlaget finns tillgängligt skall anges i annonsen.

Minsta tillåtna tidsfrist

6 § En förkortning av tidsfristen för att ta emot anbud enligt 4 och 5 §§ får, räknat från den dag då annons om upphandlingen skickades för publicering, inte i något fall leda till en tidsfrist som är

1. kortare än 15 dagar, om annonsen skickas med elektroniska medel eller telefax, eller

2. 22 dagar i annat fall.

Tidsfrister vid selektivt och förhandlat förfarande med föregående annonsering

Tidsfrist för att ta emot anbudsansökan

7 § Vid selektivt och förhandlat förfarande med föregående annonsering skall tidsfristen för att ta emot anbudsansökningar efter annonsering enligt 7 kap. 2 § 3 eller svar på en uppmaning att bekräfta intresset för anbudsgivning efter en inbjudan enligt 16 § helst vara minst 37 dagar och inte kortare än 22 dagar från den dag då annonsen eller inbjudan skickades för offentliggörande.

Tidsfrist vid användning av elektroniska medel

8 § Om en annons utarbetas och skickas med elektroniska medel eller telefax, får tidsfristerna enligt 7 § förkortas med sju dagar.

Tidsfristen får aldrig vara kortare än 15 dagar från den dag då annonsen eller inbjudan skickades för publicering.

Tidsfrist för att ta emot anbud

9 § Tidsfristen för att ta emot anbud får anges efter överenskommelse mellan den upphandlande enheten och de anbudssökande som utvalts av enheten, under förutsättning att alla anbudssökande får samma tid för att lämna anbud.

Om en sådan överenskommelse inte har kunnat uppnås, skall den upphandlande enheten ange en tidsfrist som helst skall vara minst 24 dagar och inte kortare än 10 dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades.

Förkortad tidsfrist vid tillgång till förfrågningsunderlag via elektroniska medel

10 § Tidsfristen enligt 9 § andra stycket får förkortas med fem dagar, om den upphandlande enheten ger fri, direkt och fullständig tillgång med elektroniska medel till hela förfrågningsunderlaget från den dag då annonsen om upphandlingen publiceras. Den Internetadress där denna dokumentation finns tillgänglig skall anges i annonsen.

Tidsfristen får dock aldrig vara kortare än den minsta tid som anges i 9 § andra stycket.

Förlängning av tidsfrister

11 § Tillhandahålls inte hela förfrågningsunderlaget och kompletterande upplysningar, trots att detta begärts i tid, inom de tidsfrister som anges i 12 och 15 §§, skall fristerna för att ta emot anbud förlängas så att alla leverantörer skall kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

Bestämmelsen i första stycket gäller även om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats.

Första och andra styckena gäller inte om tidsfristen angetts genom en överenskommelse enligt 9 § första stycket.

Tillhandahållande av förfrågningsunderlag vid öppet förfarande

12 § Om en upphandlande enhet vid öppet förfarande inte enligt 5 § ger fri, direkt och fullständig tillgång genom elektroniska medel till hela förfrågningsunderlaget, skall förfrågningsunderlaget skickas till en leverantör senast sex dagar efter det att begäran från leverantören att få ut handlingarna tagits emot, om begäran har gjorts i god tid före utgången av tidsfristen för att lämna anbud.

Den upphandlande enheten skall på begäran av en leverantör lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget senast sex dagar före angiven sista dag för mottagande av anbud, under förutsättning att en sådan begäran har gjorts i tid.

Inbjudan att lämna anbud eller att förhandla

Skriftlig inbjudan att lämna anbud eller att förhandla vid selektivt respektive förhandlat förfarande

13 § Vid selektivt och förhandlat förfarande med föregående annonsering skall en upphandlande enhet vid ett och samma tillfälle skicka en skriftlig inbjudan till samtliga utvalda anbudssökande att lämna anbud eller att förhandla.

Inbjudan skall innehålla hela förfrågningsunderlaget. Om förfrågningsunderlaget är direkt tillgängligt med elektroniska medel, är det dock tillräckligt att inbjudan innehåller en uppgift om var underlaget hålls tillgängligt.

En inbjudan skall dessutom innehålla uppgifter av betydelse för upphandlingen, såsom

1. tidsfristen för att begära kompletterande handlingar, om det är aktuellt, samt belopp och betalningssätt, om det skall betalas en avgift för handlingarna,
2. sista dag för att ta emot anbud samt till vilken adress anbudet skall skickas och på vilket eller vilka språk det skall skrivas,
3. en hänvisning till annonsen om upphandlingen,
4. uppgifter om vilka handlingar som skall bifogas,
5. tilldelningskriterier, om det inte redovisas i en annons att det finns ett kvalificeringssystem som används för konkurrensutsättning, och
6. den inbördes viktningen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i annonsen om upphandling, i annonsen om att det finns ett kvalificeringssystem eller i förfrågningsunderlaget.

Om någon annan än den upphandlande enheten skall lämna ut förfrågningsunderlaget

14 § Om någon annan än den ansvariga upphandlande enheten på begäran skall lämna ut hela eller delar av förfrågningsunderlaget, skall

adressen anges i inbjudan. Om en tidsfrist gäller för en sådan begäran och om en avgift skall betalas för de begärda handlingarna, skall upplysning om fristen och avgiften samt betalningsvillkor anges i inbjudan.

De begärda handlingarna skall skickas till leverantörerna så snart som möjligt efter det att begäran har tagits emot.

Tillhandahållande av kompletterande handlingar och upplysningar vid selektivt och förhandlat förfarande

15 § Den upphandlande enheten skall lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget eller kompletterande handlingar senast sex dagar före den angivna tidsfristen för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid.

Inbjudan att bekräfta intresse efter förhandsannonsering

16 § Om upphandlingen har förhandsannonserats, skall samtliga anbudssökande bjudas in för att få mer detaljerade upplysningar om upphandlingen samt ges tillfälle att bekräfta sitt intresse för upphandlingen. Först när den upphandlande enheten har fått veta vilka anbudssökande som fortfarande är intresserade, får den ange vilka leverantörer som skall få lämna anbud eller delta i förhandlingar.

Inbjudan skall innehålla uppgifter av betydelse för upphandlingen, såsom

1. typ och mängd av det som skall upphandlas, option på ytterligare kontrakt och om möjligt beräknad tidsfrist för optionen samt, när det gäller kontrakt som kan förnyas, typ och mängd och, om möjligt, beräknad tidpunkt för kommande annonser om upphandling av byggentreprenader, varor eller tjänster,

2. om selektivt eller förhandlat förfarande skall användas,

3. dag för leverans av varor eller för påbörjande eller avslutande av byggentreprenaden eller tjänsterna,

4. inlämningsadress och sista dag för begäran att få ut underlag för ansökan samt uppgift om på vilket eller vilka språk ansökan skall skrivas,

5. adress till den som sköter upphandlingen och nödvändiga upplysningar om hur förfrågningsunderlaget och övriga handlingar rekvireras,

6. ekonomiska eller tekniska krav, ekonomiska garantier och upplysningar som krävs från leverantörer,

7. belopp och betalningssätt, om en avgift skall betalas för de handlingar som gäller upphandlingen,

8. om kontraktet avser köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa, och

9. kriterier för tilldelning av kontrakt samt kriteriernas inbördes vikt eller kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i förhandsannonseringen eller i förfrågningsunderlaget.

9 kap. Kommunikation, information och dokumentation

Regler för kommunikation

1 § En upphandlande enhet får välja om kommunikation och informationsutbyte vid en upphandling skall ske per post, per telefax eller med något annat elektroniskt medel eller kombinationer av dessa kommunikationsmedel.

Enheten får tillåta att en anbudsansökan görs per telefon.

De valda kommunikationsmedlen skall vara allmänt tillgängliga.

Enheten skall i en annons ange hur anbudsansökningar får lämnas och i en annons eller ett förfrågningsunderlag ange hur anbud får lämnas.

2 § Vid kommunikation med elektroniska medel skall dessa vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och möjliga att använda tillsammans med sådana informations- och kommunikationsprodukter som i allmänhet används.

3 § Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering, skall finnas tillgänglig för alla berörda parter.

En upphandlande enhet får kräva att elektroniska anbud skall vara försedda med en avancerad elektronisk signatur enligt lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav som skall vara uppfyllda för anordningar som används för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar.

Skyldighet att lämna in intyg m.m.

4 § Vid elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar skall anbudsgivare och anbudssökande före utgången av tidsfristen för att lämna anbud eller anbudsansökan lämna in sådana handlingar som avses i 10 kap. 4 § och 11 kap. 17 och 18 §§ om de inte finns tillgängliga i elektronisk form.

Bekräftelse av ansökan om att få lämna anbud

5 § En upphandlande enhet får om det behövs begära att en anbudsansökan som görs per telefax skall bekräftas genom ett annat elektroniskt medel eller genom en egenhändigt undertecknad handling som skickas per post före utgången av den tidsfrist som enheten anger.

Har en ansökan om att få lämna anbud gjorts per telefon, skall en skriftlig bekräftelse skickas före utgången av ansökningstiden.

Den upphandlande enheten skall i annonsen om upphandling eller i inbjudan enligt 8 kap. 16 § ange sådana villkor som avses i första och andra stycket.

Uppgifter från leverantörer skall bevaras säkert

6 § Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna skall ske på ett sådant sätt att alla uppgifter bevaras säkert till dess att anbudet eller anbudsansökningarna skall öppnas.

Öppnande av anbud

7 § Den upphandlande enheten får inte ta del av innehållet i anbudet och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud respektive anbudsansökan har gått ut.

Försändelser med anbud skall, samtidigt och så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två personer som utsetts av den upphandlande enheten skall delta. Anbudet skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en person som utsetts av en handelskammare närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

8 § En upphandlande enhet får tillåta att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller anbudsansökan.

Enheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enheten får begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar intyg, skriftliga bevis och andra handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Underrättelse om beslut

9 § En upphandlande enhet skall snarast möjligt skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som fattats om att sluta ett ramavtal eller att tilldela ett kontrakt och om skälen för besluten.

En sådan underrättelse skall göras även vid beslut att inte sluta ett ramavtal eller att inte tilldela ett kontrakt för vilket det har gått ut inbjudan att lämna anbud samt vid beslut att börja om upphandlingen.

Upplysningar på begäran av en leverantör

10 § En upphandlande enhet skall till den anbudssökande eller anbudsgivare som begär det lämna upplysningar om skälen för att leverantörens ansökan har avslagits eller anbudet förkastats.

En upphandlande enhet skall på begäran av en anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud lämna upplysningar om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.

Upplysningar enligt första och andra styckena skall lämnas snarast möjligt och senast inom 15 dagar från det att en skriftlig begäran kom in.

Anbudsgivare är bunden av sitt anbud

11 § En upphandlande enhet skall i förfrågningsunderlaget ange den tid som en anbudsgivare skall vara bunden av sitt anbud. Vid öppet förfarande skall det anges i annonsen om upphandling.

En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren har fått underrättelse enligt 9 § första stycket eller upplysningar enligt 10 §.

Beslut om kvalificering av leverantör

12 § En upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem enligt 11 kap. 4 § skall inom skäligen tid pröva en ansökan från en leverantör om att få delta i systemet och underrätta sökanden om beslutet. Om beslutet inte kommer att fattas inom fyra månader från det att ansökan gjordes, skall den upphandlande enheten inom två månader underrätta sökanden om orsakerna till att handläggningen kommer att ta längre tid och ange när beslut kommer att fattas.

Ansökningar om att få delta i kvalificeringssystemet får avslås endast med tillämpning av sådana kriterier som avses i 11 kap. 5 och 6 §§.

En sökande vars ansökan avslagits skall underrättas om beslutet och om skälen för detta så snart som möjligt och senast inom 15 dagar från det att beslutet fattats.

Underrättelse om att uteslutning övervägs

13 § Om en leverantör har kvalificerat sig till systemet, får en upphandlande enhet som upprättar och förvaltar ett kvalificeringssystem utesluta leverantören endast med tillämpning av sådana kriterier som avses i 11 kap. 5–7 §§.

En upphandlande enhet får inte utesluta en leverantör om inte leverantören dessförinnan underrättats om att det finns risk för uteslutning och om skälen för det. Underrättelsen skall ha skickats minst 15 dagar före beslut om uteslutning.

Bevarande av information

14 § En upphandlande enhet skall bevara sådan information om varje kontrakt som behövs för att vid ett senare tillfälle kunna motivera beslut om

1. kvalificering och val av leverantörer samt tilldelning av kontrakt,
2. tillämpning av förfaranden utan föregående annonsering om upphandling enligt 4 kap. 2 §, och
3. tillämpning av bestämmelserna om att viss upphandling skall undantas från lagens tillämpningsområde.

När en upphandling har avslutats skall en upphandlande enhet på betryggande sätt förvara anbud och anbudsansökningar med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

Informationen skall bevaras minst fyra år från den dag då kontraktet tilldelades.

10 kap. Uteslutning av leverantör

Omständigheter som skall medföra uteslutning av leverantörer

1 § En upphandlande myndighet skall utesluta en leverantör från att delta i en offentlig upphandling, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt en lagakraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/733/RIF av den 21 december 1998 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen om att göra deltagande i en kriminell organisation i Europeiska unionens medlemsstater till ett brott¹⁸,

2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 om utarbetande på grundval av artikel K 3.2 c i fördraget om Europeiska unionen av konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i¹⁹, respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF av den 22 december 1998 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i fördraget om Europeiska unionen rörande korruption inom den privata sektorn²⁰,

3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i rådets akt av den 26 juli 1995 om utarbetandet av konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen²¹, eller

4. penningtvätt enligt definitionen i artikel 1 i rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra det finansiella systemet används för tvättning av pengar²², ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG²³.

Om leverantören är en juridisk person, skall leverantören uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för brottet.

Finns sakligt grundad anledning att anta att det finns grund för att utesluta leverantören med stöd av första stycket, skall myndigheten genomföra kontroll av om leverantören eller en företrädare för leverantören dömts för ett sådant brott. Myndigheten får, om antagandet avser ett brott som har lagförts utanför Sverige, i stället begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för uteslutning.

¹⁸ EGT L 351, 29.12.1998, s. 1 (Celex 31998F0733).

¹⁹ EGT C 195, 25.6.1997, s. 1 (Celex 31997F0625/01/).

²⁰ EGT L 358, 31.12.1998, s. 2 (Celex 31998F0742).

²¹ EGT C 316, 27.11.1995, s. 48 (Celex 31995F1127/03/).

²² EGT L 166, 28.6.1991, s. 77 (Celex 31991L0308).

²³ EGT L 344, 28.12.2001, s. 76 (Celex 32001L0097).

Förekommer sakligt grundad anledning att anta att det finns grund för att utesluta leverantören med stöd av första stycket, skall myndigheten genomföra kontroll av om det finns någon lagakraftvunnen dom innefattande dessa brott avseende leverantören eller av en företrädare för leverantören. Myndigheten får, om antagandet avser ett brott som har lagförts utanför Sverige, i stället begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för uteslutning.

Om det finns synnerliga skäl, får en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör som dömts för brottslighet enligt första stycket.

Omständigheter som får medföra uteslutning av leverantörer

2 § En upphandlande enhet som inte är en upphandlande myndighet får på de grunder som anges i 1 § utesluta en leverantör från att delta i ett kvalificeringssystem eller en upphandling.

3 § En upphandlande enhet får, utöver vad som följer av 1 och 2 §§, utesluta en leverantör från att delta i ett kvalificeringssystem eller i en upphandling, om leverantören

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,

2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,

3. genom lagakraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande enheten kan visa detta,

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt i det egna landet eller i det land där upphandlingen sker, eller

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna bestämmelse.

Om leverantören är en juridisk person, får leverantören uteslutas om en företrädare för den juridiska personen har dömts för brott som avses i första stycket 3 eller gjort sig skyldig till sådant fel som avses i första stycket 4.

Enheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta leverantören med stöd av första stycket 1–3 eller 5.

Intyg och bevis angående leverantör

4 § Den upphandlande enheten skall som bevis för att det inte finns grund för att utesluta en leverantör godta utdrag ur officiellt register eller annan likvärdig handling när det gäller ett förhållande som avses i 1 § eller 3 § första stycket 1–3 och intyg från behörig myndighet när det gäller ett förhållande som avses i 3 § första stycket 5.

Om sådana handlingar eller intyg som avses i första stycket inte utfärdas i leverantörens hemland eller ursprungsland eller inte omfattar

samtliga de fall som avses i 1 § eller 3 § första stycket 1–3 kan de ersättas av en utsaga som har avgetts på heder och samvete eller av en likvärdig åtgärd.

Om en leverantör är registrerad i ett EES-lands officiella förteckning över godkända leverantörer, får det antas att leverantören uppfyller de krav som anges i 1 § eller i 3 § första stycket 1–5.

11 kap. Kvalificering och urvalsbedömning

Inledande bestämmelser om upphandlingsförfarandets gång

1 § Vid val av deltagare i upphandlingen skall en upphandlande enhet utesluta leverantörer som inte uppfyller de krav som ställs upp enligt 12–14 §§ samt välja ut anbudsgivare och anbudssökande med stöd av 12–15 §§.

2 § Om en upphandling görs med hjälp av en annons om att det finns ett kvalificeringssystem, skall den upphandlande enheten välja ut de anbudsgivare som har kvalificerat sig enligt bestämmelserna i 4–11 §§. Valet av deltagare i upphandlingen skall därefter ske enligt bestämmelserna i 1 §.

3 § Den upphandlande enheten skall tilldela kontrakt enligt bestämmelserna i 12 kap.

Kvalificeringssystem

Upprättande av ett kvalificeringssystem

4 § En upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt kvalificeringssystem för urval på förhand av leverantörer som får delta i selektivt förfarande eller förhandlat förfarande. En kvalificering får begränsas till deltagande i förfarande för tilldelning av en eller flera typer av kontrakt.

Ett kvalificeringssystem kan omfatta flera kvalificeringsfaser.

Vid upprättande och tillämpning av ett kvalificeringssystem skall 7 kap. 10 §, 9 kap. 13 och 14 §§, 5, 6, 10 och 16–18 §§ i detta kapitel samt 12 kap. tillämpas.

Fastställande av kriterier och regler för kvalificeringssystem

5 § Den upphandlande enheten skall ange kriterier och regler för urval till ett kvalificeringssystem. Kriterierna och reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att

1. samma krav ställs på varje leverantör,
2. urvalet görs utan ovidkommande hänsyn, och
3. leverantörer när som helst kan ansöka om att bli kvalificerade.

Tekniska specifikationer

6 § Om de kriterier och regler som avses i 5 § omfattar tekniska specifikationer, skall bestämmelserna i 6 kap. 1–10 §§ tillämpas i fråga om sådana specifikationer.

Kriterierna och reglerna får vid behov uppdateras.

Uteslutningsgrunder

7 § De kriterier och regler som anges i 5 § skall i den utsträckning som framgår av 10 kap. innefatta grunder för uteslutning från ett kvalificeringssystem.

Tillgång till andra företags kapacitet

8 § När de kriterier och regler för kvalificering som avses i 5 § innefattar krav rörande leverantörernas ekonomiska och finansiella kapacitet, tekniska förmåga eller yrkeskunnande får en leverantör vid behov åberopa andra företags kapacitet, förmåga eller kunnande. Leverantören skall genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser under hela den period under vilken kvalificeringssystemet är giltigt.

På samma villkor kan en grupp av leverantörer som avses i 1 kap. 30 § åberopa resurserna hos leverantörerna i gruppen eller andra företag.

Tillhandahållande av kriterier och regler

9 § De kriterier och regler som avses i 5 § skall tillhandahållas leverantörer som begär det. Om kriterierna eller reglerna uppdateras, skall de berörda leverantörerna underrättas om detta.

Om en upphandlande enhet anser att vissa andra företags eller organs kvalificeringssystem uppfyller de krav som ställs, skall den meddela de berörda leverantörerna namnen på dessa andra företag eller organ.

Förteckning över leverantörer

10 § De leverantörer som av den upphandlande enheten ansetts kvalificerade att delta i kvalificeringssystemet skall föras upp i en förteckning, som skall bevaras. Av förteckningen skall det framgå om en leverantörs kvalificering är begränsad till deltagande i förfarande för tilldelning av en typ eller vissa typer av kontrakt.

Kvalificerad leverantör skall väljas

11 § Om konkurrensutsättning sker med hjälp av en annons om ett kvalificeringssystem, skall anbudsgivarna i ett selektivt förfarande eller deltagarna i ett förhandlat förfarande väljas ut bland de anbudssökande som kvalificerat sig enligt detta system.

Kvalitativa urvalskriterier

Fastställande av urvalskriterier

12 § Vid öppet förfarande skall en upphandlande enhet ange urvalskriterier enligt objektiva regler och kriterier som är tillgängliga för de berörda leverantörerna.

Om urvalskriterierna innefattar krav rörande leverantörernas ekonomiska och finansiella kapacitet, tekniska förmåga eller yrkeskunskande, skall 8 § tillämpas.

Om andra företags resurser åberopas, skall dessa resurser vara tillgängliga vid fullgörandet av det aktuella kontraktet.

Val av anbudssökande vid selektivt eller förhandlat förfarande

13 § Vid selektivt eller förhandlat förfarande skall en upphandlande enhet välja ut anbudssökande enligt de objektiva regler och kriterier som den har angett och som är tillgängliga för de berörda leverantörerna.

Uteslutningsgrunder

14 § De kriterier och regler som anges i 12 och 13 §§ skall i den utsträckning som framgår av 10 kap. innefatta grunder för uteslutning från att delta i en upphandling.

Begränsning av antalet anbudssökande vid selektivt och förhandlat förfarande

15 § Vid selektivt eller förhandlat förfarande får den upphandlande enheten använda kriterier som grundas på ett objektiva behov av att minska antalet anbudssökande till en nivå som kan anses rimlig med tanke på särskilda förhållanden i samband med upphandlingen och på de resurser som behövs för dess genomförande. De utvalda anbudssökandena skall dock vara så många att konkurrens kan uppnås.

Ömsesidigt erkännande av administrativa, tekniska och ekonomiska villkor samt intyg, prover och bevis

16 § En upphandlande enhet som väljer ut deltagare till ett selektivt eller förhandlat förfarande får inte, när den beslutar om en sökande är kvalificerad eller när den uppdaterar sina kriterier och regler för kvalificering,

1. ställa upp administrativa, tekniska eller ekonomiska villkor för vissa leverantörer som inte gäller för andra, eller
2. kräva prover eller bevis som redan finns i tillgängligt objektiva material.

Kvalitetssäkringsstandarder

17 § Om en upphandlande enhet kräver att leverantören visar upp ett intyg utfärdat av ett oberoende organ om att leverantören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, skall enheten hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standarder på området och som är certifierade av organ som uppfyller europeiska standarder för certifiering.

Enheten skall godkänna likvärdiga intyg från sådana organ som är etablerade i andra EES-länder. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av leverantörer.

Standarder för miljöledning

18 § När det gäller byggentreprenad- eller tjänstekontrakt kan en upphandlande enhet, när det behövs, kräva att leverantörerna anger de åtgärder för miljöledning som de kommer att tillämpa när kontraktet fullgörs, för att därigenom kontrollera deras tekniska förmåga.

Om den upphandlande enheten i ett sådant fall kräver att få tillgång till intyg från ett oberoende organ om att leverantörer uppfyller vissa miljöledningsstandarder, skall enheten hänvisa till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 761/2001 av den 19 mars 2001 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljöredovisningsordning²⁴ (EMAS) eller till miljöledningsstandarder som bygger på relevanta europeiska eller internationella standarder och som certifierats av organ som uppfyller gemenskapslagstiftningen eller relevanta europeiska eller internationella standarder för certifiering.

Den upphandlande enheten skall godta likvärdiga intyg från organ som är etablerade i andra EES-länder. Den skall även godta andra bevis på likvärdiga miljöledningsåtgärder som lämnas av leverantörerna.

12 kap. Tilldelning av kontrakt

Alternativa grunder för tilldelning av kontrakt

1 § En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande enheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, skall enheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

En upphandlande enhet skall ange i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

²⁴ EGT L 114, 24.04.2001, s. 1 (Celex 32001R0761).

Villkor för att välja det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

2 § Den upphandlande enheten skall ange hur sådana kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Om det enligt den upphandlande enheten inte är möjligt att ange viktningen av de olika kriterierna, skall dessa anges i fallande prioritetsordning.

Viktningen av kriterierna eller kriteriernas prioritetsordning skall anges i

1. annonsen om upphandlingen,
2. förfrågningsunderlaget,
3. en inbjudan om att bekräfta intresse som avses i 8 kap. 16 §, eller
4. en inbjudan att lämna anbud eller att delta i förhandlingar.

Onormalt låga anbud

3 § En upphandlande enhet får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan gälla

1. om anbudsgivaren kan utnyttja ekonomiskt fördelaktiga metoder att fullgöra upphandlingskontraktet,
2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra upphandlingskontraktet,
3. originaliteten i de varor, tjänster eller byggentreprenader som föreslås av anbudsgivaren,
4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där kontraktet skall fullgöras, och
5. möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.

Den upphandlande enheten skall i samråd med anbudsgivaren granska innehållet i anbudet med beaktande av de lämnade förklaringarna.

4 § Om en upphandlande enhet finner att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd, får enheten begära en förklaring av anbudsgivaren. Kan anbudsgivaren inte efter en sådan begäran och inom en skälig tidsfrist som angetts av den upphandlande enheten visa att det är fråga om ett tillåtet stöd, får anbudet förkastas.

En upphandlande enhet som förkastar ett anbud enligt första stycket skall underrätta Europeiska gemenskapernas kommission om det.

13 kap. Projekttävlingar på tjänsteområdet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel skall, om inte annat följer av 2, 5, 6 eller 7 §§, tillämpas på sådana projekttävlingar om tjänster som avser sådan verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 1 kap. 410 §§ och som

1. ingår i ett förfarande för tilldelning av ett tjänstekontrakt, eller
2. innefattar priser eller ersättningar till deltagarna.

Undantagna projekttävlingar

2 § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas på projekttävlingar som anordnas i sådana fall som avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 eller 13, 14 eller 23 §.

Regler för anordnande av projekttävlingar

3 § Projekttävlingar skall anordnas med tillämpning av de förfaranden som anges i denna lag.

4 § Reglerna för en projekttävling skall anges i enlighet med vad som föreskrivs i detta kapitel och hållas tillgängliga för var och en som är intresserad av att delta i tävlingen.

Rätten att delta i en projekttävling får inte begränsas till deltagare som är hemmahörande i ett visst EES-land eller i en viss geografisk del av ett sådant land.

Rätten att delta i en projekttävling får heller inte begränsas så att endast fysiska personer eller endast juridiska personer får delta.

Tröskelvärden för projekttävlingar

5 § Bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas på projekttävlingar vars värde beräknas uppgå till minst 422 000 euro exklusive mervärdesskatt.

6 § Tröskelvärdet vid projekttävlingar som ingår i en tjänsteupphandling skall beräknas till värdet exklusive mervärdesskatt av tjänstekontraktet. I värdet skall de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna inräknas.

7 § Tröskelvärdet vid en annan projekttävling än som avses i 6 § skall beräknas till summan av de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna och det beräknade värdet exklusive mervärdesskatt av de tjänstekontrakt som senare kan tilldelas vinnaren eller en av vinnarna i tävlingen, om inte den upphandlande enheten utesluter en sådan tilldelning i annonsen om tävlingen.

Val av deltagare

8 § En projekttävling får begränsas till ett visst antal tävlingsdeltagare. Den upphandlande enheten skall ange entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet av deltagare.

Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds skall vara så stort att verklig konkurrens uppnås.

Annonsering

9 § En upphandlande enhet som avser att anordna en projekttävling skall annonsera tävlingen.

En upphandlande enhet som anordnat en projekttävling skall annonsera resultatet av tävlingen.

I fråga om annonsering som avser projekttävlingar tillämpas 7 kap. 1 § tredje stycket och 13–18 §§.

Kommunikation och information

10 § Meddelanden skall lämnas samt utbyte och lagring av information ske på ett sådant sätt att det säkerställs att de av tävlingsdeltagarna inlämnade uppgifterna bevaras säkert samt att juryn inte får ta del av tävlingsbidragen innan tidsfristen för inlämnande har löpt ut.

Information om de nödvändiga specifikationerna för elektronisk överföring av ritningar och planer och projekt, inklusive kryptering, skall vara tillgänglig för de berörda parterna.

I fråga om kommunikation och information skall bestämmelserna i 9 kap. 1 och 2 §§ tillämpas.

11 § Resultatet av en projekttävling skall sändas till Europeiska gemenskapernas kommission inom två månader efter det att projekttävlingen har avslutats.

Juryn och dess sammansättning

12 § En jury skall utse vinnande bidrag i en projekttävling. Juryn skall bara bestå av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkesmässiga kvalifikationer för att få delta i en projekttävling, skall minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha samma eller likvärdiga kvalifikationer.

Juryns beslut

13 § Juryn skall vara självständig i sina beslut och yttranden.

Ett tävlingsbidrag får presenteras för juryn endast på ett sådant sätt att det inte framgår vem som har lämnat ett enskilt bidrag. Anonymiteten skall gälla fram till dess juryn har lämnat sitt yttrande eller meddelat sitt beslut.

Vid granskningen får endast de kriterier som angetts i annonsen om projekttävlingen beaktas.

14 § Juryn skall lämna en av jurymedlemmarna undertecknad rapport i vilken tävlingsbidragen rangordnas. Rapporten skall innehålla en motivering till rangordningen samt de kommentarer och klargöranden som det kan finnas behov av att göra.

Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas av juryn att besvara frågor som juryn har noterat i rapporten i syfte att klargöra projektets alla aspekter.

Fullständiga protokoll skall upprättas över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

Utformning och offentliggörande av annonser

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om innehållet i och utformningen av annonser om projekttävlingar, om sättet för överföringar till Europeiska gemenskapernas kommission av sådana annonser samt om de krav som skall vara uppfyllda för anordningar som används för elektronisk överföring som avses i 10 § andra stycket.

14 kap. Anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land

Tillämpningsområdet

1 § För anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land, med vilket Europeiska gemenskapen inte har slutit avtal som tillförsäkrar företag från gemenskapen jämförbart och faktiskt tillträde till marknaden i detta tredje land, tillämpas 2 och 3 §§.

Anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land får förkastas

2 § En upphandlande enhet får vid tilldelning av varukontrakt förkasta ett anbud som omfattar varor med ursprung i tredje land, om andelen sådana varor, bestämd enligt rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen²⁵, senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2005²⁶, uppgår till mer än hälften av det totala värdet av de varor som anbudet omfattar.

Med vara avses även programvara för användning i ett telekommunikationsnät.

Företräde vid flera likvärdiga anbud

3 § Om flera anbud vid en bedömning enligt 12 kap. 1 § är likvärdiga, skall företräde ges anbud som inte kan förkastas med stöd av 2 §, om inte

²⁵ EGT L 302, 19.10.1992, s. 1 (Celex 31992R2913).

²⁶ EUT L 117, 04.05.2005, s. 13 (Celex 32005R0648).

annat följer av andra stycket. Anbud skall anses som likvärdiga, om prisskillnaden inte är större än tre procent.

Ett anbud skall inte ges företräde framför ett annat enligt första stycket, om detta skulle tvinga den upphandlande enheten att

1. anskaffa varor med tekniska egenskaper som avviker från vad som förut anskaffats och som därför inte är förenliga med den befintliga utrustningen,
2. skapar tekniska svårigheter vid drift och underhåll, eller
3. ger oproportionerligt höga kostnader.

15 kap. Upphandling som inte omfattas av direktivet

Tillämpningsområdet

1 § Detta kapitel gäller för upphandling som avser

1. tjänster som anges i bilaga 3 (B-tjänster),
2. andra kontrakt vars värde understiger de tröskelvärden som anges i 3 kap., och
3. kontrakt som omfattas av sekretess eller andra särskilda begränsningar med hänsyn till rikets säkerhet.

Tillämpliga bestämmelser

2 § Vid upphandling enligt detta kapitel tillämpas 1 och 2 kap., 6 kap. 9 § och 16 kap. 1–10 §§ samt de övriga bestämmelser i lagen som anges i detta kapitel.

Vid upphandling som avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster) tillämpas även 6 kap. 1–10 §§, om värdet av kontraktet uppgår till minst det tröskelvärde som anges i 3 kap.

En upphandlande myndighet får även publicera annonser om upphandlingar i enlighet med vad som anges i 7 kap. 12–18 §§.

Upphandlingsförfaranden

3 § En upphandling enligt detta kapitel skall göras genom förenklat förfarande eller urvalsförfarande.

Direktupphandling får dock användas om kontraktets värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl. Den upphandlande enheten skall vid behov besluta riktlinjer för användning av sådant förfarande.

Annonsering vid förenklat förfarande

4 § Vid förenklat förfarande skall den upphandlande enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller genom annons i annan form som leder till effektiv konkurrens.

Begäran om anbud vid förenklat förfarande utan föregående annonsering

5 § En upphandlande enhet får utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om

1. det vid annonserat förenklat förfarande inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud och om kontraktsvillkoren i förfrågningsunderlaget inte ändrats väsentligt,

2. det gäller varor som framställs enbart för forsknings-, utvecklings-, experiment- eller studieändamål och om framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör, eller

4. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäligen tekniska eller ekonomiska olägenheter.

Annonsering vid urvalsförfarande

6 § Vid tillämpning av urvalsförfarande skall den upphandlande enheten publicera en ansökningsinbjudan genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Av inbjudan skall det framgå

1. hur en ansökan om att få lämna anbud får lämnas och

2. den dag ansökan senast skall ha kommit in.

Enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens skall uppnås.

Förfrågningsunderlag

7 § De tekniska specifikationerna får inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningssätt eller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om detta leder till att vissa företag eller produkter gynnas eller missgynnas.

Sådana uppgifter och hänvisningar får dock förekomma i specifikationerna, om det annars inte är möjligt att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt. En sådan uppgift eller hänvisning skall följas av orden "eller likvärdigt".

Av förfrågningsunderlaget skall det framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

Rätt att få del av förfrågningsunderlag

8 § En leverantör som inte särskilt tillfrågats har rätt att på begäran få förfrågningsunderlaget på samma villkor som andra leverantörer.

Kommunikationsmedel vid upphandling

9 § Bestämmelserna i 9 kap. 1–3, 5 och 6 §§ samt 7 § första stycket gäller för anbud och anbudsansökningar vid upphandling som avses i detta kapitel.

Tidsfrister för att lämna anbud och anbudsansökningar

10 § Anbudsgivare och anbudssökande skall ges skälig tid att lämna sina anbud eller ansökningar. Tiden för att få lämna anbudsansökningar får dock aldrig vara kortare än tio dagar från den dag då ansökningsinbjudan blev publicerad enligt 6 §.

Anbudsgivare är bunden av sitt anbud

11 § En anbudsgivare är bunden av sitt anbud även om anbudsgivaren har fått sådan underrättelse eller sådana upplysningar som avses i 22 §.

Innehåll i annonser m.m.

12 § I annonsen enligt 4 §, skrivelsen enligt 5 § eller förfrågningsunderlaget enligt 7 § skall det anges

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet skall vara bindande.

Mottagande och öppnande av anbud

13 § Försändelser med anbud skall, så snart som möjligt efter anbudstidens utgång, öppnas vid en förrättning där minst två personer som utsetts av den upphandlande enheten skall delta. Anbudet skall föras upp i en förteckning, som skall bestyrkas av dem som deltar i förrättningen. På begäran av en anbudsgivare skall dessutom en person som utsetts av en handelskammare närvara. Kostnaderna för detta skall betalas av den som framställt begäran.

Anbudet skall öppnas samtidigt.

Rättelse av fel, förtydligande och komplettering

14 § En upphandlande enhet får tillåta att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller anbudsansökan.

Enheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Kontroll och uteslutning av leverantörer

15 § En anbudssökande eller anbudsgivare får uteslutas från deltagande i en upphandling enligt 10 kap. 3 § och 4 § första stycket.

Innan ett skriftligt anbud antas skall den upphandlande enheten, om det inte är onödigt, kontrollera om leverantören är

1. registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret,
2. registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdeskatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, och
3. fri från skulder för svenska skatter och socialförsäkringsavgifter.

En upphandlande enhet som av leverantören begär upplysningar om förhållanden som avses i första och andra styckena skall i förfrågningsunderlaget, annonsen eller skrivelsen ange på vilket sätt leverantören kan lämna upplysningarna.

Krav på registrering av leverantörer

16 § En upphandlande enhet får inte anta ett anbud, om leverantören inte är registrerad i register som avses i 15 § andra stycket, under förutsättning att registreringsskyldighet finns.

Särskilda villkor för fullgörande av kontrakt

17 § En upphandlande enhet får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra krav på hur kontrakt skall fullgöras. Dessa skall anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Prövning av anbud och anbudsansökningar

18 § En upphandlande enhet skall pröva alla de anbud och de anbudsansökningar som har kommit in i rätt tid, om inte annat följer av andra stycket eller 15 §.

En upphandlande enhet får förkasta ett anbud eller en ansökan av samma skäl som en enhet får utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare enligt 15 § första stycket.

Alternativa grunder för tilldelning av kontrakt

19 § En upphandlande enhet skall anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande enheten, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga skall göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande enheten skall antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Kriterieviktningen eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget.

Onormalt låga anbud

20 § Den upphandlande enheten får förkasta ett anbud som den anser vara onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

Dokumentation, underrättelse och förvaring av handlingar

21 § En upphandlande enhet skall anteckna skälen för sina beslut och annat av betydelse vid upphandlingen. Detta gäller dock inte vid tilldelning av kontrakt som avser lågt värde.

22 § Vid förenklat förfarande och urvalsförfarande skall den upphandlande enheten till anbudsgivare och anbudssökande lämna sådan underrättelse om beslut som avses i 9 kap. 9 § och sådana upplysningar som avses i 9 kap. 10§.

Om första stycket inte är tillämpligt när ett beslut om leverantör och anbud fattats, skall den upphandlande enheten underrätta anbudsgivarna om beslutet snarast möjligt.

23 § En upphandlande enhet skall på betryggande sätt förvara anbud och anbudsansökningar med tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

Meddelande till kommissionen om resultatet av en upphandling av B-tjänster)

24 § Om ett kontrakt som avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster) uppgår till minst tröskelvärdet i 3 kap., skall den upphandlande enheten senast inom 60 dagar efter det att kontraktet tilldelats meddela Europeiska gemenskapernas kommission om det. I meddelandet skall den upphandlande enheten ange om den godkänner att meddelandet publiceras.

Upphandling som rör rikets säkerhet m.m.

25 § Vid tilldelning av kontrakt som avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 får regeringen meddela föreskrifter eller i enskilda fall beslut om

1. undantag från bestämmelserna om annonsering i detta kapitel, och
2. de undantag i övrigt från bestämmelserna i detta kapitel som är nödvändiga med hänsyn till försvars- och säkerhetspolitiska intressen.

Regeringen får meddela föreskrifter eller i enskilda fall beslut om att regeringen överlåter till en upphandlande enhet att själv besluta om sådana undantag som avses i första stycket.

Projekttävlingar

26 § Bestämmelserna i 13 kap. 1 § första stycket, 4, 8, 10 och 12–14 §§ gäller även för projekttävlingar som understiger tröskelvärdet i 13 kap. 5 §, om inte tävlingen avser lågt värde.

Vid anordnande av projekttävlingar skall 3 § tillämpas. En projekttävling skall annonseras enligt 4 eller 6 §.

Om ett kontrakt enligt tävlingsreglerna skall tilldelas vinnaren eller en av vinnarna, skall vinnaren respektive vinnarna inbjudas att delta i förhandlingar.

16 kap. Överprövning, skadestånd m.m.

Överprövning

1 § En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett avtal om upphandlingen.

Vid tillämpning av ett annat förfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande enheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller
2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Vad som sägs i tredje stycket andra meningen gäller inte i fråga om tilldelning av kontrakt som

1. avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3, om det har gjorts ett undantag från bestämmelsen med stöd av 15 kap. 25 §, eller
2. det är absolut nödvändigt att genomföra med sådan synnerlig brådska som är orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses av den upphandlande enheten och inte heller kan hänföras till denna.

Felaktig upphandling

2 § Om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rätten får vid vite förbjuda den upphandlande enheten att fortsätta upphandlingen utan att avhjälpa bristerna.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

3 § Ett mål som avser åtgärder enligt 2 § får inte avgöras slutligt så länge medlingsförfarande enligt 12 och 13 §§ pågår.

Behörig domstol

4 § En ansökan enligt 1 § skall göras hos den länsrätt i vars domkrets den upphandlande enheten har sitt hemvist.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Förbud mot överklagande.

5 § Ett beslut som denna lag är tillämplig på får inte överklagas med stöd av 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Skadestånd

6 § En upphandlande enhet som inte följt bestämmelserna i denna lag skall ersätta därigenom uppkommen skada för leverantör.

7 § Anbudsgivare eller anbudssökande som deltagit i en upphandling är berättigad till ersättning för kostnader för att förbereda anbud och i övrigt delta i upphandlingen, om åsidosättandet av bestämmelserna i denna lag menligt har påverkat hans eller hennes möjligheter att tilldelas kontraktet.

8 § Talan om skadestånd skall väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt som följer av 1 § andra–fjärde styckena. Väcks inte talan i tid, är rätten till skadestånd förlorad.

Tillsyn

9 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som utövar tillsyn över upphandling enligt denna lag. Vid sin tillsyn får myndigheten inhämta alla nödvändiga upplysningar från upphandlande enheter.

Upplysningarna skall i första hand inhämtas genom skriftligt förfarande. Om det på grund av materialets omfång, brådska eller något annat förhållande är lämpligare, får upplysningarna inhämtas genom besök hos den upphandlande enheten.

10 § En upphandlande enhet är skyldig att tillhandahålla de upplysningar som tillsynsmyndigheten begär för sin tillsyn.

Granskning

11 § En upphandlande enhet kan få sina rutiner för upphandling granskade av en oberoende granskare i syfte att bedöma om rutinerna stämmer överens med Europeiska gemenskapernas upphandlingsregler och denna lag.

Granskaren skall genomföra granskningen enligt europeisk standard och, efter att ha försäkrat sig om att eventuella brister rättats till, utfärda ett intyg om att rutinerna stämmer överens med denna lag.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll ackrediterar granskare. Vid ackrediteringen tillämpas bestämmelserna i lagen (1992:1119) om teknisk kontroll.

Kostnaderna för granskningen skall betalas av den upphandlande enheten.

Medling

12 § Även om en ansökan enligt 1 § har gjorts, får en anbudsgivare eller anbudssökande som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada på grund av att en upphandlande enhet under pågående upphandling inte följer bestämmelserna i denna lag begära medling hos Europeiska gemenskapernas kommission. Framställning om medling kan också ges in till tillsynsmyndigheten, som omedelbart skall överlämna framställningen till kommissionen.

13 § Den upphandlande enheten skall meddela Europeiska gemenskapernas kommission om den vill delta i medlingsförfarandet och dessutom om någon ansökan har gjorts enligt 1 § eller talan om skadestånd väckts.

Var och en av deltagarna i ett medlingsförfarande skall godkänna den medlare som kommissionen valt samt utse ytterligare en medlare vardera.

Medlarna får anlita högst två experter. Deltagarna har rätt att inte godkänna de experter som anlitas av medlarna.

Den som har begärt medling, upphandlande enhet, anbudssökande eller anbudsgivare som deltagit i upphandlingen skall ges tillfälle att muntligen eller skriftligen delta i medlingen.

14 § Om inte annat avtalas skall deltagarna i ett medlingsförfarande bära sina egna kostnader och i lika delar bära övriga kostnader för förfarandet.

Deltagarna har rätt att när som helst begära att medlingsförfarandet skall ställas in.

-
1. Denna lag träder ikraft den 1 maj 2007.
 2. Bestämmelserna i 1 kap. 9 § tillämpas på upphandlingar som påbörjas efter utgången av år 2008.
 3. Bestämmelserna i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling skall tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

1.3 Förslag till lag om upphävande av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att lagen (1992:1528) om offentlig upphandling upphör att gälla den 1 maj 2007.

Den upphävda lagen gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden som påbörjats före den 1 maj 2007.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §²⁷

Länsrätt är domför med en lagfaren domare ensam

1. när åtgärd som avser endast måls beredande vidtages,
2. vid sådant förhör med vittne eller sakkunnig som begärts av annan länsrätt,
3. vid beslut som avser endast rättelse av felräkning, felskrivning eller annat uppenbart förbiseende,
4. vid annat beslut som inte innefattar slutligt avgörande av mål.

Om det inte är påkallat av särskild anledning att målet prövas av fullsuttan rätt, är länsrätt domför med en lagfaren domare ensam vid beslut som inte innefattar prövning av målet i sak.

Åtgärder som avser endast beredandet av ett mål och som inte är av sådant slag att de bör förbehållas lagfarna domare får utföras av en annan tjänsteman som har tillräcklig kunskap och erfarenhet och som är anställd vid länsrätten eller vid en tingsrätt på samma ort som länsrätten. Närmare bestämmelser om detta meddelas av regeringen.

Vad som sägs i andra stycket gäller även vid avgörande i sak av

1. mål av enkel beskaffenhet,
2. mål enligt lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet, enligt lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter, om besiktning enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152), om handlings undantagande från taxeringsrevision, skatterevision eller annan granskning och om befrielse från skyldighet att lämna upplysningar, visa upp handling eller lämna kontrolluppgift enligt skatteförfattningarna,
3. mål om omedelbart omhändertagande enligt 6 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, mål om vård i enskildhet enligt 15 b § samma lag, mål om avskildhet enligt 15 c § samma lag, mål om tillfälligt flyttningsförbud enligt 27 § samma lag, mål om omedelbart omhändertagande enligt 13 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, mål om vård i enskildhet eller avskildhet enligt 34 § samma lag, mål om vård i enskildhet enligt 14 § lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård, mål om avskildhet enligt 17 § samma lag, mål om tillfällig isolering enligt 5 kap. 3 § smittskyddslagen (2004:168), mål enligt 12 § första stycket och 33 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, mål enligt 18 § första stycket 2–4 såvitt avser de fall då vården inte har förenats med särskild utskrivningsprövning eller 5 lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, mål om förvar och uppsikt enligt utlänningslagen (2005:716), mål enligt lagen (1974:202) om

²⁷ Senaste lydelse 2005:719.

beräkning av strafftid m.m., mål enligt lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt samt mål enligt lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,

4. mål enligt folkbokföringsförfattningarna, mål rörande preliminär skatt eller om anstånd med att betala skatt eller avgifter enligt skatteförfattningarna,

5. mål enligt *lagen (1992:1528)*
om offentlig upphandling,

5. mål enligt *lagen (2006:000)*
om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller lagen (2006:000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,

6. mål som avser en fråga av betydelse för inkomstbeskattningen, dock endast om värdet av vad som yrkas i målet uppenbart inte överstiger hälften av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

7. mål enligt *lagen (2004:629)* om trängselskatt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2007.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om mål som avser upphandlingsförfaranden på vilka *lagen (1992:1528)* om offentlig upphandling är tillämplig.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Härigenom föreskrivs att 39 och 40 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 §²⁸

Har förhandling enligt 38 § ägt rum och förklarar den centrala arbetstagarorganisationen eller, om sådan inte finns, den arbetstagarorganisation som har slutit kollektivavtalet, att den av arbetsgivaren tilltänkta åtgärden kan antas medföra att lag eller kollektivavtal för arbetet åsidosätts eller att åtgärden annars strider mot vad som är allmänt godtaget inom parternas avtalsområde, får åtgärden inte beslutas eller verkställas av arbetsgivaren. *Vid upphandling enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling* får en sådan förklaring göras endast om den grundar sig på omständigheter som sägs i 1 kap. 17 § eller 6 kap. 9–11 §§ nämnda lag.

Har förhandling enligt 38 § ägt rum och förklarar den centrala arbetstagarorganisationen eller, om sådan inte finns, den arbetstagarorganisation som har slutit kollektivavtalet, att den av arbetsgivaren tilltänkta åtgärden kan antas medföra att lag eller kollektivavtal för arbetet åsidosätts eller att åtgärden annars strider mot vad som är allmänt godtaget inom parternas avtalsområde, får åtgärden inte beslutas eller verkställas av arbetsgivaren. *Vid upphandling enligt lagen (2006:000) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller lagen (2006:000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster* får en sådan förklaring göras endast om den grundar sig på omständigheter som sägs i 12 kap. 2 § lagen om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller i 16 kap. 3 § lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

40 §²⁹

Förbud enligt 39 § inträder inte, om arbetstagarorganisationen saknar fog för sin ståndpunkt.

Förbud enligt 39 § inträder inte, om arbetstagarorganisationen saknar fog för sin ståndpunkt.

²⁸ Senaste lydelse 1994:1686.

²⁹ Senaste lydelse 1994:1686.

Förbud inträder inte heller, om arbetstagarorganisationen vid offentlig upphandling har grundat sin förklaring på andra omständigheter än som sägs i 1 kap. 17 § eller 6 kap. 9–11 §§ lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

Förbud inträder inte heller, om arbetstagarorganisationen vid offentlig upphandling har grundat sin förklaring på andra omständigheter än som sägs i 12 kap. 2 § lagen om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster eller i 16 kap. 3 § lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

Har arbetsgivaren med stöd av 38 § tredje stycket verkställt beslut i den fråga som förhandlingen avser, skall 39 § inte tillämpas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2007.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

1.6 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 8 § sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap. 8 §³⁰

Sekretess gäller i Riksbankens kassarörelse, valutahandel, in- och utlåningsrörelse, betalningsutjämning samt handel med värdepapper eller rättigheter och skyldigheter som anknyter till sådana tillgångar. Sekretess gäller också i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet för uppgift om enskilda ekonomiska förhållanden.

Sekretess gäller i affärsverksamhet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som samverkande kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, för uppgift om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde lider skada eller men. I ett ärende enligt *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling* gäller dock sekretess för sådana uppgifter endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i affärsverksamhet hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som samverkande kommuner eller landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, för uppgift om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde lider skada eller men. I ett ärende enligt *lagen (2006:000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller lagen (2006:000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster* gäller dock sekretess för sådana uppgifter endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs.

I annan av myndighet bedriven upplåningsverksamhet eller affärsmässig utlåningsverksamhet än som avses i första eller andra stycket gäller sekretess för uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Har uppgift, för vilken sekretess gäller enligt andra eller tredje stycket, lämnats till annan myndighet, gäller sekretessen också där. Sekretessen gäller dock inte, om uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.

³⁰ Senaste lydelse 2004:303.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2007.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om uppgifter i ärenden enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.

Häri genom föreskrivs att 2 kap. 11 och 13 §§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. skall ha följande betydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

11 §³¹

Om det behövs en särskild utredning för att ta reda på om en fast fornlämning berörs av ett planerat arbetsföretag som innebär att ett större markområde tas i anspråk, skall kostnaden för utredningen betalas av företagaren. Som sådan exploatering räknas t.ex. anläggande av allmän väg, större enskild väg, järnväg, flygfält, anläggning för energiförsörjning, större vattenverksamhet och mer omfattande byggande för bostads-, industri- eller handelsändamål.

Beslut om särskild utredning fattas av länsstyrelsen. Länsstyrelsen skall i beslutet ange vem som skall utföra utredningen. Därvid gäller inte *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling*. Länsstyrelsen skall beakta att utredningen skall vara av vetenskapligt god kvalitet och genomföras till en kostnad som inte är högre än vad som är motiverat med hänsyn till omständigheterna.

Beslut om särskild utredning fattas av länsstyrelsen. Länsstyrelsen skall i beslutet ange vem som skall utföra utredningen. Därvid gäller inte *lagen (2006:000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och lagen (2006:000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*. Länsstyrelsen skall beakta att utredningen skall vara av vetenskapligt god kvalitet och genomföras till en kostnad som inte är högre än vad som är motiverat med hänsyn till omständigheterna.

13 §³²

Som villkor för tillstånd enligt 12 § får länsstyrelsen ställa skäligena krav på särskild undersökning för att dokumentera fornlämningen och ta till vara fornfynd eller på särskilda åtgärder för att bevara fornlämningen. I beslutet om tillstånd skall såvitt möjligt anges den kostnad som åtgärderna beräknas medföra.

Innan länsstyrelsen prövar en ansökan enligt 12 §, får den besluta om en arkeologisk förundersökning av fornlämningen, om det behövs för att få ett tillfredsställande underlag för prövningen eller för att bedöma behovet av att ställa krav på särskild undersökning.

³¹ Senaste lydelse 1998:843.

³² Senaste lydelse 1997:302.

Länsstyrelsen skall i beslutet om arkeologisk förundersökning eller särskild undersökning ange vem som skall utföra undersökningen. Därvid gäller inte *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling*. Länsstyrelsen skall beakta att undersökningen skall vara av vetenskapligt god kvalitet och genomföras till en kostnad som inte är högre än vad som är motiverat med hänsyn till omständigheterna.

Länsstyrelsen skall i beslutet om arkeologisk förundersökning eller särskild undersökning ange vem som skall utföra undersökningen. Därvid gäller inte *lagen (2006:000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och lagen (2006:000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*. Länsstyrelsen skall beakta att undersökningen skall vara av vetenskapligt god kvalitet och genomföras till en kostnad som inte är högre än vad som är motiverat med hänsyn till omständigheterna.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2007.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling samt 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling

Lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende upphandling

Denna lag gäller otillbörliga beteenden avseende upphandling som omfattas av *lagen (1992:1528) om offentlig upphandling*.

1 §

Denna lag gäller otillbörliga beteenden avseende upphandling som omfattas av *lagen (2006:000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster eller lagen (2006:000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster*.

2 §³³

I denna lag avses med enhet: *statliga, kommunala och andra myndigheter, beslutande församlingar i kommuner och landsting, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som utgör upphandlande enhet enligt 1 kap. 5 § lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, med undantag av företag som har särskilt tillstånd enligt vad som anges i 4 kap. 1 § andra stycket den lagen, samt Svenska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter i fråga om verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144).*

I denna lag avses med enhet: *upphandlande myndighet enligt 2 kap. 23 § lagen (2006:000) om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster och upphandlande enhet enligt 2 kap. 22 och 23 §§ lagen (2006:000) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.*

³³ Senaste lydelse 1999:312.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2007.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om upphandlingsförfaranden på vilka lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är tillämplig.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-02-07

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Ny lagstiftning om offentlig upphandling och upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

Enligt en lagrådsremiss den 24 maj 2006 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster,
2. lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
3. lag om upphävande av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling,
4. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
5. lag om ändring i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet,
6. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
7. lag om ändring i lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.,
8. lag om ändring i lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Gunilla Hulting, hovrättsassessorn Helena Åhlén och departementssekreteraren Rickard Falkendal.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Lagrådsremissen innehåller bl.a. förslag till en ny lag om offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (i remissen betecknad den klassiska lagen, i yttrandet benämnd K-lagen) samt en ny lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (i remissen betecknad försörjningslagen, i yttrandet benämnd F-lagen). De föreslagna lagarna skall ersätta den nu gällande lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU).

EG-rättslig bakgrund

LOU bygger på fyra EG – direktiv, tre direktiv avseende upphandling av byggtreprenader, varor, respektive tjänster samt ett direktiv avseende vatten, energi, transporter och telekommunikation. Vidare har genom LOU genomförts två s.k. rättsmedelsdirektiv, som innehåller bestämmelser om rättslig prövning av upphandlingsbeslut och om skadestånd och som gäller den klassiska sektorn respektive försörjningssektorn. LOU innehåller också de bestämmelser som gäller för upphandling som inte styrs av direktiven, dvs. främst upphandling under tröskelvärdena.

De tre förstnämnda direktiven har ersatts av direktivet 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (K-direktivet). Vidare har det tidigare direktivet avseende försörjningssektorn ersatts av direktivet 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (F-direktivet). EG:s reformarbete i denna fas har i huvudsak varit inriktat på att samordna de tre s.k. klassiska direktiven och att genomföra vissa sakliga ändringar inom både den klassiska sektorn och försörjningssektorn. Strukturen i de båda direktiven är väsentligen densamma, men när det gäller enskilda bestämmelser har Lagrådet noterat åtskilliga exempel på till synes omotiverade skillnader, både vad gäller det sakliga innehållet och den redaktionella utformningen. De ovan nämnda rättsmedelsdirektiven är för närvarande föremål för en översyn inom EU.

Det finns också ett antal EG-förordningar som styr upphandlingsförfarandet.

Utgångspunkter för det svenska reformarbetet

De remitterade förslagen bygger på förslag av Upphandlingsutredningen 2004 (Fi 2004:04) i dess delbetänkande Nya upphandlingsregler (SOU 2005:22). Utredningens förslag i delbetänkandet är väsentligen inriktat på den direktivstyrd delen av upphandlingsförfarandet. Utredningens förslag i övrigt har presenterats i slutbetänkandet Nya upphandlingsregler 2 (SOU 2006:28), som för närvarande bereds i Regeringskansliet.

De nu föreslagna lagarna har utformats med sikte på att den svenska upphandlingslagstiftningen, både vad gäller struktur och språklig utformning, skall ligga så nära direktiven som möjligt. Ett sådant förhållningssätt har naturligtvis den uppenbara fördelen att det är ägnat att trygga ett fullständigt genomförande av direktiven. Men det innebär också att de oklarheter som finns i direktiven och den många gånger komplexa utformningen av direktivens bestämmelser överförs till den svenska lagstiftningen. Det är, enligt Lagrådets mening, högst otillfredsställande att på detta sätt bara föra vidare tolkningsproblem till den nationella lagstiftningen och därmed till de många som skall tillämpa bestämmelserna. Resultatet blir en för både samhället och tillämparna resurskrävande och ineffektiv lagstiftning. En sådan lagstiftningsteknik kan därför, enligt Lagrådets mening, inte generellt godtas, utan måste modifieras för att tillgodose också andra syften, t.ex. att göra bestämmelserna begripliga och tydliga för dem som skall tillämpa lagstiftningen.

De delar av den svenska upphandlingslagstiftningen som inte berörs av de båda nu aktuella direktiven har överförts från LOU i huvudsak oförändrade. Det gäller dels bestämmelserna om upphandling som inte är direktivstyrd, dvs. främst upphandling under tröskelvärdena, dels bestämmelserna om överprövning och skadestånd.

En eller två lagar

Genom den gällande upphandlingslagstiftningen, LOU, har fyra upphandlingsdirektiv och två rättsmedelsdirektiv genomförts. Därutöver innehåller LOU en reglering för upphandling under tröskelvärdena. Visserligen har den ursprungliga lagstiftningen, efter påpekanden från kommissionen om brister i genomförandet, ändrats ett antal gånger. Ändock är LOU, enligt Lagrådets mening, med beaktande av utgångsmaterialet, väsentligen en väl genomförd konsolidering av en mycket omfattande och detaljerad EG-reglering, vilket resulterat i en lagstiftning där också tillämpningsaspekter kunnat tillgodoses på ett förhållandevis bra sätt.

Upphandlingsutredningen har, efter att ha redovisat sina argument (SOU 2005:22, s. 193 f.), för sin del funnit att ett genomförande av direktiven genom två lagar är den lämpligaste metoden. Av remissinstanserna har Juridiska Fakultetsnämnden vid Stockholms universitet argumenterat utförligt för ett genomförande i en lag (remissammanställningen, s. 11 f).

Regeringen har anslutit sig utredningens bedömning (s. 142 ff.) även om detta, som det sägs, innebär att man i viss mån avviker från traditionell svensk lagstiftningsteknik. Den valda metoden att ligga så nära direktiven som möjligt vad gäller både systematik och redaktionell utformning har enligt remissen också fördelen att tillämparna av lagarna har lätt att finna motsvarande bestämmelser i direktiven.

I remissen har alltså fästs viss vikt vid att den valda formen för genomförande med två lagar underlättar för tillämparna att finna en lagbestämmelses motsvarighet i direktiven. Lagrådet vill framhålla att strävan måste vara att bestämmelserna i den nationella lagstiftningen skall vara så tydliga att tillämparna endast i undantagsfall skall behöva gå till för dem ofta svårtillgängliga direktiv för att finna ledning i tolkningsfrågor. Vidare konstaterar Lagrådet att regleringen i de båda lagarna i stor omfattning överensstämmer. I ett antal av de fall där det finns skillnader mellan lagarna är inte några sakliga skäl för detta redovisade. Mot denna bakgrund och vid en jämförelse med LOU har Lagrådet kommit till slutsatsen att en sammanhållen lagstiftning är att föredra. Lagrådet förordar alltså att genomförandet av upphandlingsdirektiven sker genom en lag.

Terminologiska frågor

Beteckningen på den som handlar upp är i K-lagen ”upphandlande myndighet” och i F-lagen ”upphandlande enhet”. Eftersom en upphandlande enligt K-lagen även, under vissa förutsättningar, kan vara ett bolag, en förening eller stiftelse (offentligt styrda organ, 1 kap. 13 § K-lagen) och en upphandlande enligt F-lagen även kan vara en myndighet använder Lagrådet genomgående beteckningen ”upphandlande enhet” och förordar att så sker såväl inom den klassiska sektorn som inom försörjningsområdet.

Vidare förordar Lagrådet att beteckningen på hela förfarandet när en enhet handlar upp även fortsättningsvis skall vara ”upphandling” och att den i direktiven använda termen ”tilldelning av kontrakt” får avse den upphandlande enhetens beslut i fråga om val av leverantör.

På motsvarande sätt används i K-lagen beteckningen ”offentligt kontrakt” och i F-lagen kontrakt. Också här förordar Lagrådet en enhetlig beteckning, ”kontrakt.”

Författningskommentaren

Författningskommentaren är ofta begränsad till en redovisning av vilka bestämmelser i LOU och i de gällande direktiven som den kommenterade paragrafen motsvarar. Enligt Lagrådets mening hade det i många fall varit av värde för tillämparna om kommentaren varit utförligare vad gäller det materiella innehållet i paragraferna och visat på de ändringar i förhållande till gällande rätt och praxis som den föreslagna lagstiftningen innebär. Lagrådet förordar att en generell genomgång görs och kompletteringar i dessa avseenden sker under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

Bestämmelser som inte återfinns i båda lagarna

Lagrådet har i ett antal fall noterat att bestämmelser av allmän karaktär återfinns i endast en av de lagar som reglerar upphandlingsförfarandet (se t.ex. avsnittet ”Olikheter mellan lagarna” i Lagrådets kommentar till 3 kap.). I vissa fall framgår det på ett eller annat sätt att det är fråga om avsiktliga skillnader i regleringen. Andra gånger kan det bara konstateras att en motsvarande reglering saknas i en av lagtexterna och att en likadan skillnad finns mellan de båda direktiven. Några sakskäl för skillnaderna är inte redovisade i dessa fall.

Sådana okommenterade och åtminstone till synes ogrundade skillnader mellan lagarna föranleder tolkningssvårigheter vid tillämpningen. Frågeställningen har belysts av Högsta domstolen i rättsfallet NJA 2000 s. 712. Högsta domstolen uttalade bl.a. följande, s. 724.

Bestämmelsen i 7 kap. 7 § (motsvarar 16 kap. 7 § F – lagen i det remitterade förslaget) är, i likhet med bestämmelsen i det andra rättsmedelsdirektivet, begränsad till upphandling inom vatten-, energi-, transport- och kommunikationsområdena. I avsaknad av sakskäl som talar för annat får dock samma principer antas vara tillämpliga vid annan upphandling som regleras i lagen (jfr Lagrådets yttrande i prop. 1992/93:88 s. 140 f).

Enligt Lagrådets mening är det högst otillfredsställande med sådana oklarheter i lagstiftningen. Det är önskvärt att lagstiftaren, utifrån den ledning som Högsta domstolens avgörande kan ge, antingen gör lagstiftningen överensstämmande eller klargör att en skillnad är avsedd och redovisar skälen för denna.

Bemyndiganden

De remitterade förslagen innehåller bestämmelser enligt vilka föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. (Se 3 kap. 1 § tredje stycket, 6 kap. 1 § fjärde stycket, 7 kap. 7 §, 9 kap. 3 § tredje stycket, 9 kap. 12 § andra stycket, 10 kap. 4 §, 13 kap. 3 § andra stycket, 14 kap. 14 § och 15 kap. 25 § K-lagen samt 6 kap. 1 § fjärde stycket, 7 kap. 12 §, 9 kap. 3 § tredje stycket, 13 kap. 15 § och 15 kap. 25 § F-lagen.)

Enligt Lagrådets mening rör förslagen emellertid i betydande omfattning förhållanden som avses i 8 kap. 2 § regeringsformen (jfr Lagrådets yttrande över förslaget till LOU, prop. 1992/93:88 bil. 3). Utrymme torde därför inte finnas att i den avsedda omfattningen delegera normgivningen.

Vad som kan komma i fråga i vissa fall är att regeringen utfärdar föreskrifter för verkställighet. Denna befogenhet för regeringen – innefattande möjlighet till subdelegation – framgår av 8 kap. 13 § regeringsformen och någon erinran härom behövs inte i de föreslagna lagarna. Med hänsyn härtill anser Lagrådet att de föreslagna bestämmelserna bör utgå. Beträffande 3 kap. 1 § tredje stycket första meningen, 7 kap. 7 §, 13 kap. 3 § andra stycket och 14 kap. 14 § K-lagen samt 7 kap. 12 § och 13 kap. 15 § F-lagen kan dessutom anmärkas att de frågor som regeringen där föreslås få bemyndiganden att meddela föreskrifter om redan synes ha reglerats i EG-förordningar och genom i lagförslagen intagna bestämmelser. Utrymmet för att meddela verkställighetsföreskrifter i dessa delar är därför begränsat.

Förvaltningslagens tillämpning

I det remitterade förslaget (s. 235) sägs att förvaltningslagen (1986:223), (FL), inte är tillämplig vid en myndighets handläggning av upphandlingsärenden.

Enligt Lagrådets uppfattning är detta ett alltför kategoriskt uttalande. Klart är att upphandling inte är en fråga om myndighetsutövning och att de bestämmelser i FL som endast gäller vid myndighetsutövning inte är tillämpliga i upphandlingsärenden. Däremot kan vissa andra bestämmelser i FL, i den mån förfarandet inte regleras i upphandlingsförfattningarna, vara tillämpliga i ett upphandlings- ärende hos en myndighet. Detta gäller t.ex. FL:s bestämmelser om jäv.

Enligt Lagrådets mening bör det klargöras under den fortsatta beredningen i vad mån FL:s bestämmelser är tillämpliga i ett upphandlingsförfarande hos en myndighet och om motsvarande bestämmelser bör gälla också för en upphandlande enhet som inte är myndighet.

Allmänna synpunkter på beredningen av vissa lagstiftningsärenden

Som kommer att framgå av det följande har Lagrådet åtskilliga förslag till ändringar i fråga om bl.a. den redaktionella och språkliga utformningen av lagförslagen. Dessutom har ett flertal ändringar gjorts under föredragningen av remissen. Att ändringar föreslagits i sådan omfattning beror väsentligen på att beredningen inte skett med den omsorg som varit önskvärd. Detta har vid föredragningen förklarats med att både utredningsarbetet och den efterföljande beredningen i departementet skett under stor tidspress, föranledd av en strävan att undvika alltför stora förseningar med genomförandet av direktiven. Tidspressen har för övrigt också lett till en från lagstiftningssynpunkt olämplig uppdelning av arbetet i två etapper.

Det är inte ovanligt att Lagrådet får denna förklaring till brister i remitterade förslag, som gäller genomförande av EG-direktiv. Inte sällan är också tidsfristen för att genomföra direktiv så knappt tilltagen att det knappast är möjligt att få lagstiftningen i kraft i tid, med de höga krav på beredning av lagstiftningsärenden som regeringsformen ställer upp. I vart fall gäller detta om man efter EU:s beslut om direktiv skall genomföra ett utredningsarbete, remissbehandla utredningens förslag, utarbeta lagrådsremiss i departementet, granska förslaget i Lagrådet, skriva proposition i departement, riksdagsbehandla förslaget och utfärda författningarna.

Enligt Lagrådets mening bör det inte accepteras att snäva tidsfrister för genomförande av direktiv gång efter annan tillåts gå ut över kvaliteten i de remitterade lagförslagen och därmed också negativt påverka kvaliteten på de lagar som slutligen antas av riksdagen.

Bland de möjligheter som finns att förbättra förutsättningarna för ett fullgott lagstiftningsarbete, med bibehållande av det viktiga beredningskravet, är dels att det ges rimliga tidsfrister för genomförande av EG-direktiv, dels att det nationella utredningsarbetet inleds tidigare än vad som vanligen sker.

Det skulle, som Lagrådet ser saken, ofta vara både möjligt och lämpligt att inleda det nationella utredningsarbetet i stort sett samtidigt som arbetet med att utforma ett direktiv inleds i EU, med sikte på att utredningsförslaget skall föreligga när EU beslutat direktiv eller kort tid därefter. Det förkortar naturligtvis också beredningstiden om, som redan sker i många fall, den eller de tjänstemän som för Sverige förhandlar i frågan i EU regelmässigt involveras i utredningsarbetet och i det följande arbetet med lagrådsremiss och proposition. Att arbetet i EU och beredningen av det nationella lagstiftningsärende på detta sätt bedrivs parallellt är som regel ömsesidigt befrämjande för förhandlingsverksamheten och utredningsarbetet.

Vad gäller de enskilda paragraferna i lagförslagen har Lagrådet följande synpunkter.

Förslagen till lag om offentlig upphandling av byggtreprenader,
varor och tjänster och till lag om upphandling inom områdena vatten,
energi, transporter och posttjänster

1 kap. K-lagen och 1 kap. F-lagen

1 kap. 3 § K-lagen

I paragrafens första stycke sägs att K-lagen inte gäller upphandling som omfattas av F-lagen, dvs. bl.a. upphandling inom området posttjänster. Samtidigt framgår av andra stycket att undantaget från F-lagen enligt första stycket inte gäller om upphandlingen görs av en upphandlande enhet som tillhandahåller posttjänster.

Av förslaget skulle enligt Lagrådets mening den slutsatsen kunna dras att upphandlingar som görs av en upphandlande enhet som tillhandahåller posttjänster i princip regleras i F-lagen, men att man ändå skall tillämpa K-lagen på sådana upphandlingar. En sådan ordning kan emellertid inte vara avsedd.

I förslaget till övergångsbestämmelser till K-lagen sägs (del av p 3) att 1 kap. 3 § andra stycket skall gälla till och med den 31 december 2008, samtidigt som det av motsvarande övergångsbestämmelser i F-lagen (p 2) följer att F-lagen skall tillämpas på upphandling inom området posttjänster på upphandlingar som påbörjats efter år 2008.

Såvitt Lagrådet kunnat finna är avsikten att K-lagen i princip skall tillämpas på all offentlig upphandling i den mån upphandlingen inte uttryckligen regleras i F-lagen (jfr 1 kap. 3 § första stycket K-lagen). Vidare avses F-lagen gälla för posttjänster, men först efter utgången av år 2008 (jfr p 2 i övergångsbestämmelserna till F-lagen).

Dessförinnan skall K-lagen alltså gälla för sådana upphandlingar. Enligt Lagrådets mening framgår vad nu sagts redan av 1 kap. 3 § första stycket och 2 p i övergångsbestämmelserna till F-lagen, varför 1 kap. 3 § andra stycket K-lagen och del av p 3 i övergångsbestämmelserna till K-lagen bör kunna utgå i förtydligande och förenklande syfte.

1 kap. 5 § K-lagen och 1 kap. 14 § F-lagen

I 1 kap. 5 § K-lagen föreslås att denna lag inte skall gälla för offentliga kontrakt som omfattas av andra förfaranderegler och tilldelas i enlighet med

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget har ingåtts mellan ett land som är bundet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och ett eller flera länder utanför EES och som omfattar
 - a) varor och byggtreprenader avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsländerna gemensamt uppför eller driver en anläggning, eller
 - b) tjänster avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsländerna gemensamt genomför eller driver ett projekt,

2. ett internationellt avtal som slutits i samband med stationering av trupper, eller
3. en internationell organisations särskilda förfarande.

Vidare föreslås i 1 kap. 14 § F-lagen att denna lag inte skall gälla för kontrakt som omfattas av andra upphandlingsregler och som görs enligt

1. ett internationellt avtal som i överensstämmelse med EG-fördraget har ingåtts mellan ett EES-land och ett eller flera länder utanför EES och som omfattar varor, byggtreprenader, tjänster eller projekttävlingar för att de avtalslutande staterna gemensamt skall genomföra eller driva ett projekt,
2. ett internationellt avtal om stationering av trupper, eller
3. en internationell organisations särskilda upphandlingsförfarande.

Av lagrådsremissen (s. 421) framgår att de enda avsedda skillnaderna mellan paragraferna är att 1 kap. 5 § K-lagen också omfattar vad som skall gälla dels vid upphandling av varor eller byggtreprenader avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsländerna gemensamt uppför eller driver en anläggning, dels vid upphandling av tjänster avsedda att utnyttjas i samband med att avtalsländerna gemensamt genomför eller driver ett projekt.

Vid föredragningen inför Lagrådet har vidare uppgetts att någon annan ändring än den här nämnda inte heller är avsedd i förhållande till gällande rätt, dvs. vad som idag föreskrivs i 1 kap. 3 § första stycket LOU.

Mot denna bakgrund kan man enligt Lagrådet fråga sig varför de båda föreslagna paragraferna utöver nämnda skillnader också innehåller flera andra skillnader i innehåll och uttryckssätt. Några av dessa skillnader är följande.

- offentliga kontrakt – kontrakt,
- förfaranderegler – upphandlingsregler,
- ingåtts mellan ett land som är bundet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) – ingåtts mellan ett EES-land,
- avtal som slutits i samband med stationering av trupper – avtal om stationering av trupper,
- en internationell organisations särskilda förfarande – en internationell organisations särskilda upphandlingsförfarande.

Här kan också nämnas att i gällande rätt (1 kap. 3 § LOU) används uttrycket ”stationering av militär personal”, vilket enligt Lagrådets bedömning tydligare anger vad det konkret handlar om, jämfört med uttrycken ”stationering av trupper” respektive ”i samband med stationering av trupper”.

Lagrådet anser det möjligt att ge paragraferna en enhetlig utformning och förordar, mot bakgrund av det anförda, att de båda föreslagna paragraferna ges följande, överensstämmande lydelse.

Denna lag gäller inte upphandling som omfattas av andra bestämmelser och görs enligt

1. ett internationellt avtal mellan någon av staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och någon annan stat om ett projekt som är gemensamt för de avtalslutande staterna,
2. upphandlingsförfaranden som har överenskommits i ett internationellt avtal med anknytning till stationering av militär personal, eller
3. upphandlingsförfaranden som har överenskommits i en internationell organisation.

1 kap. 6 § K-lagen och 1 kap.19 § F-lagen

I paragraferna anges särskilda undantag från lagarnas tillämpningsområden. Bl.a. föreskrivs att lagarna inte gäller tjänstekontrakt som avser förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet. I paragrafernas föreskrivs vidare att med fastighet i detta sammanhang avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet samt befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden.

Tillägget att med fastighet avses befintliga byggnader som tillhör någon annan än ägaren till jorden har föranletts av att sådana byggnader enligt jordabalken normalt utgör lös egendom. Fråga uppkommer då om inte tillhör till sådan byggnad av det slag som avses i 2 kap. 2 och 3 §§ jordabalken, också bör utgöra fastighet i detta sammanhang, om de tillhör byggnadens ägare. Härigenom uppnås att inte bara byggnad utan också sådana byggnads- och industritillbehör som tillhör byggnadens ägare kommer att anses som fastighet vid tillämpningen av ifrågavarande bestämmelser, även om byggnaden och tillbehören enligt jordabalkens regler utgör lös egendom.

I 1 kap. 6 § 2 K-lagen bör vidare uppmärksammas att direktivet (art. 16) inte torde uppställa krav på vem, eller vilken juridisk form den har, som utför sändningen för att anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial skall vara undantaget från direktivets tillämpningsområde. Detta framgår vid en jämförelse mellan direktivets olika språkversioner. Det i lagförslaget angivna kravet att sändningen skall utföras av radio- och TV-bolag synes således inte ha någon motsvarighet i direktivet och bör därför kunna utgå.

Lagrådet föreslår i enlighet med det sagda att 1 kap. 6 § K-lagen utformas enligt följande.

Denna lag gäller inte upphandlingar som avser

1. förvärv av fastighet, arrenderätt, hyresrätt, bostadsrätt, tomträtt, servitutsrätt eller annan rättighet till fastighet, med undantag för upphandling som avser finansiella tjänster och som sker med anledning av annan upphandling som avses i denna punkt,
2. anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för radio- och TV-program samt upphandling av sändningstid,
3. skiljemanna- och förlikningsuppdrag,

4. finansiella tjänster i samband med utfärdande, försäljning, förvärv eller överlåtelse av värdepapper eller andra finansiella instrument,
5. anställningar,
6. forsknings- och utvecklingstjänster, med undantag för sådana vilkas resultat endast tillkommer en upphandlande enhet i den egna verksamheten och helt betalas av enheten, eller
7. verksamhet som rör förvaltning av statsskulden eller som avser tjänster från en centralbank.

Med fastighet enligt första stycket 1 avses vad som enligt jordabalken utgör eller tillhör fastighet. Befintlig byggnad som tillhör någon annan än ägaren till jorden skall också anses utgöra fastighet. Detsamma gäller sådana tillbehör till byggnaden som avses i 2 kap. 2 och 3 §§ jordabalken, om de tillhör byggnadens ägare.

Motsvarande ändringar bör göras på försörjningsområdet (jfr 1 kap. 19 § F-lagen).

1 kap. 8 § K-lagen

I paragrafen föreslås att K-lagen inte skall tillämpas på vissa kompletterande byggtreprenader i samband med byggkoncessioner när entreprenaderna har blivit ”nödvändiga” respektive ”absolut nödvändiga” för att nå vissa i lagtexten angivna syften. Det sistnämnda uttrycket finns också i 4 kap. 6 § första stycket 3 och 8 § första stycket 1 K-lagen samt 4 kap. 2 § 4 och 6 F-lagen.

Även om uttrycket ”absolut nödvändigt” redan förekommer i LOU (jfr 5 kap. 17 § 2) ifrågasätter Lagrådet det lämpliga i att förstärka krav som är ”nödvändiga” med ”absolut nödvändiga”, särskilt när uttrycken förekommer i samma paragraf och det inte görs klart vilken betydelseskillnad som är avsedd.

1 kap. 12 § K-lagen

I den föreslagna paragrafen talas om ”att utöva offentlig tjänsteverksamhet”. I motsvarande bestämmelse i LOU (jfr 2 kap. 19 §) är uttryckssättet ”att bedriva verksamhet i det allmännas intresse”. Av författningskommentaren kan inte utläsas om någon saklig skillnad är avsedd med det ändrade uttryckssättet.

Enligt Lagrådets mening bör under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet klargöras om någon skillnad är avsedd i förhållande till gällande rätt.

1 kap. 5 och 6 §§ F-lagen

I de föreslagna paragraferna talas om omsättning ”beräknat på de tre närmast föregående årens genomsnitt, innevarande år medräknat.”

Lagrådet konstaterar att det varken av direktiven eller av lagrådsremissen kan utläsas hur det något dunkla uttrycket skall förstås. Ett alternativ kan vara att beräkningen skall bygga på de tre närmast föregående kalenderåren, varav ett av åren utgörs av innevarande år, där en prognos får göras för årsomsättningen. Ett annat alternativ är möjligen att räkna de tre närmast föregående kalenderåren plus den faktiska omsättningen för innevarande år. Ett tredje sätt kan vara att göra beräkningen från aktuellt datum och sedan räkna tre år tillbaka i tiden. Ytterligare tolkningar synes möjliga att göra. Här kan nämnas att också andra, liknande uttryckssätt förekommer i lagförslaget. T.ex. sägs i förslaget till 1 kap. 16 § första stycket F-lagen omsättningen ”under de föregående tre åren.”

Lagrådet har inte kunnat utröna vad som avses med de båda uttryckssätten och om någon skillnad är avsedd. Under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet bör därför enligt Lagrådets mening klargöras hur beräkningen skall göras och författningstexten anpassas därefter.

1 kap. 13 § F-lagen

Enligt remissen föreslås 1 kap. 13 § F-lagen få följande lydelse.

Denna lag gäller inte vid tilldelning av kontrakt som görs

1. för något annat ändamål än att utöva sådan verksamhet som avses i 1 kap. 4-10 §§, eller
2. för att i ett land som inte är bundet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) utöva sådan verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 4-10 §§ utan fysisk användning av något nät eller geografiskt område i ett eller flera EES-länder.

En upphandlande enhet är skyldig att på begäran av Europeiska gemenskapernas kommission anmäla de verksamheter som den anser vara undantagna enligt första stycket.

Den första punkten i första stycket synes överflödig, eftersom vad där sägs redan följer av 1 kap. 2 § första stycket i F-lagen.

I den andra punkten i samma stycke, som har sin förebild i artikel 20.1 i F-direktivet, föreskrivs att upphandling för en verksamhet som bedrivs i ett land utanför EES-området inte omfattas av direktivets tillämpningsområde, om inte verksamheten har någon särskild anknytning till EES-området i form av fysiskt brukande av nät eller geografiskt område inom EES. En fråga är om denna begränsning är uttryck för en allmän princip om direktivens geografiska tillämpningsområde och därför möjligen skall gälla också inom K-direktivets område. Detta bör klargöras under den fortsatta beredningen.

1 kap. 16 § F-lagen

Lagrådet hänvisar till kommentaren till 1 kap. 5 och 6 §§ F-lagen beträffande uttrycket ”de föregående tre åren” i första stycket.

1 kap. 25–27 §§ F-lagen

Enligt 1 kap. 25 § F-lagen skall, om ett kontrakt gäller mer än en verksamhet, de bestämmelser tillämpas som gäller för ”den huvudsakliga delen av kontraktet.” För motsvarande situationer används i 1 kap. 26 och 27 §§ F-lagen uttrycket ”verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser”.

Som en jämförelse kan nämnas att i 2 kap. 14 § K-lagen och i 2 kap. 21 § F-lagen talas om verksamhet ...” underordnad i förhållande till kontraktets huvudändamål”.

Lagrådet förordar att uttrycken samordnas, om någon skillnad inte är avsedd, eller att det i författningskommentaren klargörs vari skillnaden består och vad som avses, t.ex. ekonomiskt värde, om det nu handlar om detta.

2 kap. K-lagen och 2 kap. F-lagen

2 kap. 1 § K-lagen och 2 kap. 1 § F-lagen

I paragraferna anges att det i respektive kapitel finns definitioner av vissa begrepp som används i lagarna.

Redan av rubrikerna till kapitlen, "Definitioner", framgår dock att kapitlen innehåller definitioner. Lagrådet föreslår därför att paragraferna utgår och att vad som i författningskommentaren sägs om att kapitlen inte innehåller samtliga definitioner i stället tas in i inledningen till kapitlen.

2 kap. 3 § K-lagen och 2 kap. 3 § F-lagen

I bestämmelserna definieras begreppet ”anknutet företag”. Definitionen utgår från olika fall av bestämmande inflytande i ett företag.

I 2 kap. 3 § K-lagen anges vad som avses med "anknutet företag" i förhållande till innehavaren av en byggkoncession. Bestämmelsen avser sålunda endast att definiera begreppet i förhållande till en sådan innehavare. I motsvarande bestämmelse i F-lagen (2 kap. 3 §) återfinns en definition av "anknutet företag" som avser att ange vad som avses med begreppet i förhållande till en upphandlande enhet.

I båda bestämmelserna anges i ett antal angivna fall att det skall föreligga ett bestämmande inflytande för att ett företag skall anses anknutet. I K-lagen anges direkt i paragrafen i fråga vad som avses med bestämmande inflytande, medan det i 2 kap. 3 § F-lagen hänvisas till 22 § andra

stycket samma kapitel. Definitionerna av bestämmande inflytande överensstämmer. I 2 kap. 3 § F-lagen har dessutom angetts att med anknutet företag avses företag som enligt 1 kap. 4 och 5 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) är dotterföretag eller intresseföretag till den upphandlande enheten. Anledningen till detta torde vara att det i F-direktivet anges att med anknutet företag avses alla företag vars årsräkenskaper konsolideras med den upphandlande enhetens årsräkenskaper enligt kraven i rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983, grundat på art. 44.2 g i fördraget om sammanställd redovisning (artikel 23.1). Alla dotterföretags och intresseföretags årsräkenskaper behöver dock inte konsolideras med moderbolagets. Detta gäller t.ex. då företaget är av ringa betydelse med hänsyn till kravet på att redovisningen skall ge en rättvisande bild av koncernens ställning (jfr 7 kap. 5 och 16 §§ årsredovisningslagen). Att här använda kriterierna för dotterbolag och intressebolag i årsredovisningslagen för att uppnå överensstämmelse med direktivet är därför inte lämpligt.

Lagrådet anser att det skulle vara till fördel för rättstillämpningen om begreppet "anknutet företag" så långt det är möjligt ges en enhetlig innebörd. Dock måste definitionen för F-direktivets tillämpningsområde omfatta även företag vars årsräkenskaper konsolideras med den upphandlande enhetens enligt kraven i direktiv 83/349/EEG.

Lagrådet föreslår att den för de båda direktivområdena gemensamma delen av definitionen utformas enligt följande.

Med anknutet företag avses

1. företag över vilket ett företag/en upphandlande enhet har ett bestämmande inflytande,
2. företag som kan utöva ett bestämmande inflytande över ett företag/en upphandlande enhet, och
3. företag som tillsammans med ett företag/en upphandlande enhet står under bestämmande inflytande av ett annat företag/en annan upphandlande enhet på grund av ägande eller finansiellt deltagande eller på grund av de regler företaget lyder under.

Ett bestämmande inflytande skall anses finnas om ett företag/en upphandlande enhet direkt eller indirekt, i förhållande till ett företag, innehar mer än hälften av andelarna i företaget eller kontrollerar majoriteten av röstetalet på grund av aktieäggande eller motsvarande eller kan utse mer än halva antalet ledamöter i företagets styrelse eller motsvarande ledningsorgan.

Uttrycket "företagets styrelse eller motsvarande ledningsorgan" har hämtats från 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) för att det klart skall framgå att här avses styrelsen respektive ett styrelsen motsvarande ledningsorgan och inte något organ för övervakning och förvaltning i mer inskränkt mening.

Det tillägg till definitionen som måste göras för F-direktivets tillämpningsområde bör enligt Lagrådets mening överensstämma med direktivets lydelse i denna del enligt följande.

Med anknutet företag avses även alla företag vars årsräkenskaper konsolideras med den upphandlande enhetens enligt kraven i rådets direktiv 83/349/EEG.

2 kap. 12 § K-lagen och 2 kap.11 § F-lagen

Paragraferna inleds enligt följande. "Med (offentligt) kontrakt avses ett skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor som" etc. Eftersom man med kontrakt vanligen avser ett skriftligt avtal förordar Lagrådet att bestämmelsen ges följande inledning.

"Med kontrakt avses ett skriftligt avtal med ekonomiska villkor som"...

2 kap.13 § K-lagen och 2 kap.13 § F-lagen

Paragraferna innehåller likalydande definitioner av begreppet offentligt styrda organ. Till en början anges att med sådana organ avses bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som är inrättade för att tillgodose behov i det allmännas intresse. I denna del vill Lagrådet erinra om den på s. 149 i lagrådsremissen kommenterade domen från EG-domstolen (mål C-470/99) enligt vilken avseende inte skall fästas vid om en enhet tillkommit i ett visst syfte utan vid vilka uppgifter som efter bildandet anförtrotts enheten. Av den anledningen bör inte anges att bolagen, föreningarna etc. är "inrättade för att tillgodose behov" utan i stället att dessa "tillgodose behov". Vidare bör inte begreppet samfälligheter användas här utan i stället "delägarförvaltningar eller särskilt bildade samfällighetsföreningar" [jfr 4 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter]. Slutligen bör i punkt 3 i stället för "förvaltningsorgan, styrelseorgan eller övervakande organ" också här det i aktiebolagslagen använda uttrycket "styrelse eller motsvarande ledningsorgan" användas för att det klart skall framgå att här avses styrelsen eller organ med motsvarande ledningsuppgifter och inte något organ för övervakning och förvaltning med ett mer begränsat uppdrag.

Lagrådet förordar, i enlighet med det anförda, att bestämmelsen ges följande utformning.

Med offentligt styrda organ avses sådana bolag, föreningar, delägarförvaltningar, särskilt bildade samfällighetsföreningar och stiftelser som tillgodose behov i det allmännas intresse, under förutsättning att behovet inte är av industriell eller kommersiell karaktär, och

1. som till största delen är finansierade av staten, en kommun, landsting eller en upphandlande enhet, eller
2. vars verksamhet står under kontroll av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande enhet, eller
3. i vars styrelse eller motsvarande ledningsorgan mer än halva antalet ledamöter är utsedda av staten, en kommun, ett landsting eller en upphandlande enhet.

I författningskommentaren bör vidare anges att med kontroll i detta sammanhang avses något mer än den gängse tillsyn och kontroll i olika former som alla i Sverige hemmahörande juridiska personer är underkastade.

2 kap.14 § K-lagen och 2 kap. 21 § F-lagen

I bestämmelserna behandlas situationen att ett kontrakt som avser A- eller B-tjänster också omfattar verksamhet som hänförs till byggtreprenadverksamhet. I ett sådant fall är avsikten att kontraktet skall behandlas som ett tjänstekontrakt, om byggtreprenadverksamheten är underordnad i förhållande till kontraktets huvudändamål.

Det framgår inte och måste klargöras om och hur denna bedömning skiljer sig från den som skall göras enligt paragrafernas andra stycken, som innehåller bestämmelser om klassificering av kontrakt som avser både varor och tjänster. I ett sådant fall skall klassificeringen ske med utgångspunkt i de ekonomiska värden som de olika delarna av kontraktet har.

2 kap. 15 § K-lagen och 2 kap. 26 § F-lagen

2 kap. 15 § K-lagen har följande lydelse i det remitterade förslaget.

Med offentligt varukontrakt avses ett offentligt kontrakt som gäller köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor under förutsättning att kontraktet inte skall anses utgöra ett byggtreprenadkontrakt enligt 11 §.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar ett underordnat inslag av monterings- och installationsarbeten avseende varorna.

För att skilja varukontrakt från blandade varu- och tjänstekontrakt som skall behandlas som tjänstekontrakt (jfr 2 kap.14 § andra stycket K-lagen) bör följande tillägg göras till första stycket.

"eller ett tjänstekontrakt enligt 14 § andra stycket."

Vidare bör andra stycket utformas så att det framgår hur bedömningen av om monterings- och installationsarbetena är ett underordnat inslag skall göras. Om avsikten är att bedömningen skall göras med ledning av värdet på varorna respektive på monterings- eller installationsarbetena bör enligt Lagrådets mening stycket i fråga utformas enligt följande.

Ett kontrakt skall behandlas som ett varukontrakt även om det omfattar monterings- och installationsarbeten avseende varorna, om värdet av arbetena är mindre än värdet av varorna.

Motsvarande ändringar bör göras i regleringen för försörjningsområdet.

2 kap.16 och 17 §§ K-lagen och 2 kap.15 och 25 §§ F-lagen

I lagrådsremissen föreslås 2 kap.16 § K-lagen få följande lydelse.

Med offentlig upphandling avses de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet som leder till att myndigheten tilldelar ett offentligt kontrakt eller ingår ett ramavtal avseende byggtreprenad, varor eller tjänster.

Eftersom begreppen offentlig upphandling respektive upphandling är centrala begrepp i lagarna måste paragraferna, enligt Lagrådets mening, formuleras så att det klart framgår att alla åtgärder som vidtas i syfte att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader omfattas av begreppen, även om åtgärderna inte i det enskilda fallet leder till att ett kontrakt tilldelas eller att ett ramavtal ingås. Lagrådet förordar därför en utformning enligt följande.

Med upphandling avses de åtgärder som vidtas av en upphandlande enhet i syfte att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader.

På motsvarande sätt bör det i 2 kap. 17 § K-lagen, som anger vad som avses med en projektävling, framgå att syftet skall vara att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning. Detta för att fråga inte skall kunna uppkomma om tävlingar, som inte i det enskilda fallet gjort det möjligt att förvärva en ritning eller en projektbeskrivning, av denna anledning skall anses falla utanför begreppet.

Motsvarande bör gälla inom försörjningsområdet

3 kap. K-lagen och 3 kap. F-lagen

En utgångspunkt för tillämpning av direktivens bestämmelser om upphandlingsförfarandet är att värdet av kontraktet uppgår till minst ett visst angivet belopp. Detta s.k. tröskelvärde varierar mellan olika kategorier av varor och tjänster. Tröskelvärden är angivna i 3 kap. i respektive lag. Där finns också bestämmelser om hur tröskelvärden skall beräknas. Enstaka bestämmelser om tröskelvärden finns även i några andra kapitel.

Lagrådet vill först ta upp en fråga av mera allmän karaktär. Denna fråga gäller vilken lagteknisk lösning som är den lämpligaste för att reglera tröskelvärdena.

Enligt art. 78 K-direktivet och art. 69 F-direktivet skall kommissionen vartannat år kontrollera och vid behov revidera de i direktiven angivna tröskelvärdena. Utgångspunkten för denna kontroll är, förenklat uttryckt, kursutvecklingen för euron under den senaste tvåårsperioden. Resultatet av kommissionens åtgärder kommer till uttryck i en förordning om tröskelvärden som är bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. För de medlemsstater som inte är med i den monetära unionen fastställs och revideras på motsvarande sätt motvärden i nationella valutor till de i EG-förordningen angivna tröskelvärdena i euro. Dessa motvärden offentliggörs genom meddelanden i EGT, senast 2005/C 325/09. De av kommissionen meddelade motvärdena i svenska kronor återges i förordningen (2000:63) om tröskelvärden vid offentlig upphandling, senast ändrad genom SFS 2005:1119. Avsikten är att denna förordnings bestämmelser fortlöpande skall anpassas till de ändringar av tröskelvärdena som sker genom kommissionens förordningar.

Direktivens tröskelvärden har redan två gånger reviderats genom kommissionsförordningar. De tröskelvärden som anges i det remitterade förslaget motsvarar de som gäller efter den andra revisionen av direktivens tröskelvärden, kommissionens förordning (EG) nr 2083/2005.

Den teknik som valts för att reglera tröskelvärden i det remitterade förslaget kan, enligt Lagrådets mening, av olika skäl ifrågasättas. En första synpunkt är att man här får en bindande reglering i tre olika former, EG-förordning, svensk lag och svensk förordning. Sådan reglering i flera led bör i princip undvikas när det finns en gällande EG-förordning. Vidare kan det konstateras att den föreslagna lösningen förutsätter att upphandlingslagen ändras varje gång kommissionen reviderar tröskelvärden. Annars blir resultatet motstridig reglering. Att på detta sätt fortlöpande anpassa upphandlingslagen efter EG-förordningen är väl i och för sig tänkbart men det torde inte vara möjligt att åstadkomma ett ikraftträdande lika snart som EG-förordningen träder i kraft. Den senaste EG-förordningen utfärdades den 19 december 2005 och trädde i kraft den 1 januari 2006. Perioder av bristande överensstämmelse mellan bindande EG-förordning och svensk lag lär alltså inte gå att undvika med den föreslagna tekniken.

Av nu anförda skäl anser Lagrådet att förslaget inte är acceptabelt i denna del. Även om det vanligen inte anses lämpligt att i lag hänvisa till en författning av lägre valör bör det, med här givna förutsättningar, vara acceptabelt att i dessa fall söka en lösning som bygger på att lagen, i fråga om tröskelvärden, hänvisar till den förordning som innehåller motvärden i svenska kronor till de i den aktuella EG-förordningen angivna tröskelvärdena i euro. En sådan lösning aktualiserar frågan var övriga bestämmelser i 3 kap., vilka huvudsakligen reglerar hur värdet av ett kontrakt beräknas, lämpligen hör hemma. Enligt Lagrådets mening är det möjligt att låta dessa bestämmelser, som är av mera beständig karaktär än bestämmelserna om tröskelvärden, stå kvar i lagarna.

Olikheter mellan lagarna

Lagrådet har, som framgått inledningsvis, noterat åtskilliga fall av olikheter mellan motsvarande bestämmelser i de båda lagarna, vilka inte motiverats och inte heller omedelbart framstår som sakligt grundade.

Detta är påtagligt vid en jämförelse mellan bestämmelser rörande tröskelvärden i respektive lag.

Så t.ex. saknas i F-lagen motsvarigheter till 3 kap. 2 § i K-lagen, som handlar om kontrakt som subventioneras med mer än hälften av kostnaden av upphandlande myndighet, och 3 kap. 4 § K-lagen, som anger vilken tidpunkt som skall tjäna som utgångspunkt vid beräkningen av värdet av ett kontrakt.

När det gäller förbud mot att i vissa fall dela upp en upphandling är 3 kap. 3 § i F-lagen mera utförlig än motsvarande 3 kap. 5 § i K-lagen. Vidare kan ifrågasättas om inte 3 kap. 5 § F-lagen överlappar 1 kap. 28 § i samma lag.

Enligt föreslagna 3 kap. 6 § K-lagen skall värdet av varor som den upphandlande myndigheten tillhandahåller entreprenörer under vissa omständigheter beaktas vid beräkningen av kontraktsvärdet. Motsvarande 3 kap. 4 § i F-lagen omfattar förutom varor också tjänster. Vidare innehåller 3 kap. 4 § F-lagen, i ett andra stycke, en bestämmelse om att varor och tjänster som inte krävs för att entreprenaden skall kunna fullgöras i vissa fall inte får ingå i beräkningen av kontraktsvärdet. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i 3 kap. 6 § K-lagen.

Bestämmelsen i 3 kap. 9 § tredje stycket K-lagen om att valet av beräkningsmetod inte får göras för att bestämmelserna i lagen inte skall bli tillämpliga har ingen motsvarighet i 3 kap. 7 § F-lagen.

Slutligen saknar K-lagen motsvarighet till 3 kap. 10 § F-lagen med föreskrifter om hur värdet av ett kontrakt som omfattar både varor och tjänster skall beräknas.

Utöver de nu redovisade allmänna synpunkterna på innehållet i 3 kap. har Lagrådet följande synpunkter på de enskilda paragraferna i kapitlet.

3 kap. 1 och 2 §§ K-lagen och 3 kap. 1 § F-lagen

Lagrådets ovan redovisade förslag förutsätter en genomgripande omarbetning av 3 kap. 1 och 2 §§ K-lagen och 3 kap. 1 § F-lagen samt ändringar i övriga paragrafer där tröskelvärden anges.

Vad gäller de föreslagna bemyndigandena i 3 kap. 1 § tredje stycket K-lagen hänvisas till vad Lagrådet anfört i inledningen av detta yttrande.

3 kap. 6 § K-lagen och 3 kap. 4 § F-lagen

Bestämmelsen 3 kap. 6 § K-lagen innebär att värdet av varor som den upphandlande myndigheten tillhandahåller entreprenören och som är nödvändiga för att entreprenaden skall kunna fullgöras skall beaktas vid beräkningen av värdet av ett offentligt byggentreprenadkontrakt.

Enligt Lagrådets mening bör bestämmelsen i K-lagen överensstämma med motsvarande reglering i F-lagen och därför kompletteras så att den dels omfattar även tjänster, dels, i ett andra stycke, innehåller en bestämmelse om att varor och tjänster, som inte krävs för att entreprenaden skall kunna fullgöras, inte får ingå i beräkningen av värdet av entreprenadkontraktet, om detta skulle innebära att lagen inte blir tillämplig på upphandlingen av dessa varor eller tjänster.

3 kap. 7 § K-lagen och 3 kap. 5 § F-lagen

Enligt 3 kap. 7 § andra stycket K-lagen och 3 kap. 5 § andra stycket F-lagen behöver bestämmelserna i första styckena inte tillämpas i fråga om delkontrakt av vissa angivna, lägre värden. Enligt vad som uppgetts vid föredragningen är avsikten dock inte att värdet av dessa kontrakt skall undantas vid den beräkning av summan av värdena av delkontrakten som skall ske enligt första styckena. Detta bör klargöras.

3 kap. 8 § K-lagen och 3 kap. 6 § F-lagen

Det är inte ovanligt att ett avtal formellt sluts för en viss tidsperiod men, enligt en klausul i avtalet, fortsätter att gälla ytterligare en tidsperiod eller tills vidare, om inte uppsägning sker en viss tid före periodens utgång. Det bör klargöras vad som enligt 3 kap. 8 § K-lagen och 3 kap. 6 § F-lagen gäller för denna vanligt förekommande avtalstyp.

3 kap. 9 § K-lagen och 3 kap. 7 § F-lagen

I rubricerade paragrafer anges två alternativa metoder för beräkning av värdet av sådana varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som skall förnyas inom viss tid. I 3 kap. 9 § andra stycket K-lagen föreskrivs att valet av beräkningsmetod inte får göras för att bestämmelserna i lagen inte skall bli tillämpliga. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i 3 kap. 7 § F-lagen. Syftet med bestämmelsen torde vara att valet av beräkningsmetod inte får styras enbart av en strävan att komma under tillämpligt tröskelvärde. När själva utgångspunkten, som här i första stycket, är ett fritt val mellan två alternativa metoder, utan angivande av någon eller några prioriterande kriterier, blir emellertid en bestämmelse som den i 3 kap. 9 § andra stycket K-lagen mycket oklar till sin innebörd. Lagrådet anser att det krävs ett klargörande i denna sak och även i fråga om den bristande överensstämmelsen mellan paragraferna.

3 kap. 10 § F-lagen

I 3 kap. 10 § F-lagen finns en bestämmelse om bl.a. hur man beräknar värdet av ett kontrakt som avser både varor och tjänster. Lagrådet ifrågasätter om inte motsvarande bestämmelse bör gälla för den klassiska sektorn.

4 kap. K-lagen och 4 kap. F-lagen

4 kap. 2 § K-lagen

I punkten 2 i paragrafen föreslås att förhandlat förfarande med föregående annonsering får användas om det som skall upphandlas är av sådant slag eller förenat med ”sådana risker” att det på grund av särskilda omständigheter inte går att ange något totalpris i förväg.

Lagrådet kan inte se att det klart framgår av författningstexten eller författningskommentaren vad ”sådana risker” konkret tar sikte på.

Under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet bör enligt Lagrådets mening närmare beskrivas vad som avses med ”sådana risker” i detta sammanhang.

4 kap. 3 § K-lagen

Den föreslagna paragrafen står under underrubriken ”Förhandlat förfarande med föregående annonsering”, trots att paragrafen handlar om den situationen när en myndighet får avstå från att annonsera en upphandling.

Lagrådet föreslår att paragrafen flyttas in under den föreslagna underrubriken ”Förhandlat förfarande utan föregående annonsering” och där placeras närmast efter föreslagna 4 kap. 7 § K-lagen.

4 kap. 4 § K-lagen

I ett andra stycke i den föreslagna paragrafen sägs ”att myndigheten skall under förhandlingarna behandla samtliga anbudsgivare lika”. Lagrådet kan konstatera att likabehandlingsprincipen avses gälla generellt, vilket framgår av 1 kap. 9 § K-lagen. Enligt Lagrådet bör därför det föreslagna andra stycket i 4 kap. 4 § K-lagen utgå.

4 kap. 5 § K-lagen

I den avslutande meningen i den föreslagna paragrafen sägs att ”Det slutliga antalet anbud skall alltid vara så stort att verklig konkurrens uppnås, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal lämpliga anbudssökande”.

Enligt Lagrådet föranleder förslaget i denna del vissa frågor. Avses någon skillnad mellan ”konkurrens” och ”verklig konkurrens” och i så fall vilken? Hur skiljer sig ”verklig konkurrens” från ”effektiv konkurrens”, dvs. det uttryckssätt som används i konkurrenslagen (1993:20)? Handlar det på nu aktuellt stadium av upphandlingen om ”anbudssökande” eller är det snarare ”anbudsgivare” som avses? Dessa frågor bör enligt Lagrådets uppfattning besvaras under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

4 kap. 7 § 4 K-lagen och 4 kap. 2 § 11 F-lagen

I förslagen talas det om varor som anskaffas från ”konkursförvaltare eller likvidator”. Rätteligen bör det vara från ett konkursbo eller från ett företag i likvidation. Lagrådet förordar därför att författningstexten justeras i enlighet med vad som nu sagts.

4 kap. 2 § 9 och 10 F-lagen

I de angivna punkterna föreslås dels att en upphandlande enhet får tilldela ett kontrakt utan föregående annonsering, om kontraktet grundar sig på ett ramavtal som upphandlats enligt denna lag, dels att en upphandlande enhet får möjlighet att anskaffa varor genom att utnyttja särskilt förmånliga erbjudanden som gäller under mycket kort tid, när priset ligger betydligt under det normala marknadspriset.

Dessa bestämmelser har inga motsvarigheter i K-lagen. Enligt Lagrådets mening bör under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet klargöras om detta är avsedda skillnader och i så fall varför det förhåller sig på angivet sätt. I annat fall bör en komplettering ske för den klassiska sektorn.

5 kap. K-lagen och 5 kap. F-lagen

Allmänt om bestämmelserna om ramavtal

Bestämmelser om ramavtal har tagits in i båda lagarna. I K-lagen anges att en upphandlande myndighet får ingå ramavtal (1 §) och att en sådan myndighet inte får använda ett ramavtal på ett otillbörligt sätt (5 §). Motsvarande bestämmelser har tagits in i F-lagen (1 och 2 §§). Dessutom innehåller K-lagen bestämmelser om tilldelning av kontrakt (3 §), ramavtalets löptid (4 §) samt vad som gäller när ramavtal slutits med endast en leverantör (6 §) respektive när ramavtal slutits med flera leverantörer (7–9 §§).

Bestämmelserna avspeglar det faktum att regleringen om ramavtal är mera detaljerad i K-direktivet än i F-direktivet. K-direktivets bestämmelser om ramavtal syftar till att säkerställa att användningen av ramavtal inte begränsar konkurrensen. Fråga uppkommer då om de principer som K-direktivets bestämmelser i detta avseende ger uttryck för också gäller inom F-direktivets tillämpningsområde eller om F-direktivet ger utrymme för en större handlingsfrihet vid upphandling med hjälp av ramavtal.

Upphandlingsutredningens slutbetänkande Nya upphandlingsregler 2 (SOU 2006:28), som bl.a. behandlar ramavtal och särskilt frågan om ramavtal skall kunna överprövas, bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Med hänsyn till att ramavtal redan i stor utsträckning används över hela upphandlingsområdet, således även inom K-sektorn, trots att LOU inte innehåller några bestämmelser om ramavtal för den sektorn, vill Lagrådet inte motsätta sig att bestämmelserna i de nya direktiven nu genomförs, även om ett antal frågor återstår att lösa, bland dem frågan om användning av ramavtal vid upphandling under tröskelvärdena.

I det fortsatta beredningsarbetet måste dock, enligt Lagrådets mening, klargöras i vilken utsträckning de principer som de mer detaljerade

bestämmelserna i K-direktivet ger uttryck för också gäller vid upphandling med hjälp av ramavtal inom F-sektorerna.

I övrigt har Lagrådet följande synpunkter på de föreslagna bestämmelserna om ramavtal.

5 kap. 2 § K-lagen

I paragrafen anges att en upphandlande myndighet som avser att sluta ett ramavtal skall vidta de åtgärder som följer av bestämmelserna i denna lag fram till tilldelningen av kontrakt som grundar sig på ramavtalet samt att valet av parter i ramavtalet skall ske med tillämpning av de tilldelningsgrunder som anges i 12 kap. 1 och 2 §§.

Bestämmelsen innehåller inte någon handlingsregel eller information utöver vad som framgår av övriga bestämmelser. Enligt Lagrådets mening bör paragrafen därför utgå.

5 kap. 3 § K-lagen

Enligt Lagrådets mening bör hänvisning ske även till 6 §.

5 kap. 5 § K-lagen och 5 kap. 2 § F-lagen

Paragraferna, som inte är helt likalydande, ger uttryck för att en upphandlande myndighet/enhet inte får använda ramavtal på ett otillbörligt sätt eller så att konkurrensen hämmas. Detta får anses följa redan av de grundläggande principerna för den reglerade upphandlingen. Det kan, enligt Lagrådets mening, vara missledande att ange detta här, eftersom inte samma sak upprepas i de bestämmelser som reglerar andra upphandlingsförfaranden.

Bestämmelserna bör därför utgå.

5 kap. 6 § respektive 7–9 §§ K-lagen

I 5 kap. 6 § K-lagen, som motsvarar artikel 32.3 i K-direktivet, behandlas situationen att ett ramavtal sluts med endast en leverantör. Enligt paragrafens första stycke skall i sådant fall kontrakt som bygger på ramavtalet tilldelas enligt villkoren i ramavtalet. Detta torde innebära att avvikelser från ramavtalet i princip inte är tillåtna när sådana enskilda kontrakt (avrop) utformas. Av paragrafens andra stycke framgår emellertid att den upphandlande myndigheten skriftligen får samråda med leverantören och vid behov uppmana denne att komplettera sitt anbud. Detta antyder att viss precisering av ramavtalets villkor är tillåten också i dessa fall. Det bör kommenteras i vilken utsträckning detta får ske.

Av de följande paragraferna (7–9 §§) i kapitlet, som motsvarar artikel 32.4 i K-direktivet, framgår att i fall då ramavtal slutits med flera leverantörer i enlighet med bestämmelserna i 7 §, får tilldelning av kontrakt som grundar sig på ramavtalet ske antingen genom tillämpning

av villkoren i ramavtalet utan förnyad inbjudan att lämna anbud (8 §) eller genom att parterna inbjuds att på nytt lämna anbud på grundval av de villkor som anges i ramavtalet (9 §). Vid en jämförelse mellan 6 § och 7–9 §§ samt motsvarande bestämmelser i direktivet förefaller det som en större grad av frihet att fylla ut ramavtalet föreligger i det fall då ramavtal slutits med flera leverantörer enligt bestämmelserna i 7 § än när ramavtal enligt 6 § ingåtts med endast en leverantör. Detta förhållande bör belysas i författningskommentaren.

Bestämmelserna i 6 § gäller när ramavtal sluts med en leverantör. Om ramavtal sluts enligt 7–9 §§ skall leverantörerna vara minst tre. Det bör klargöras vad som gäller om en upphandlande myndighet vill sluta ramavtal med två leverantörer.

6 kap. K-lagen och 6 kap. F-lagen

I 6 kap. finns bestämmelser om tekniska specifikationer och särskilda kontraktsvillkor i förfrågningsunderlag och andra kontraktshandlingar. Tekniska specifikationer definieras i bilaga VI punkt 1 till K-direktivet och i bilaga XXI punkt 1 till F-direktivet. I gällande rätt återges de tekniska specifikationerna i förordningen (1998:78) om tekniska specifikationer vid offentlig upphandling. Enligt vad som har uppgetts vid föredragningen inför Lagrådet kommer denna förordning att ersättas med en ny, som anknyter till de nu gällande direktiven.

6 kap.1 § K-lagen och 6 kap. 1 § F-lagen

Andra styckena är i stort sett ett återgivande av direktiven, art 23.1 Kdir. resp. 34.1 F-dir. ("Den upphandlande myndigheten bör då det är möjligt fastställa tekniska specifikationer för att ta hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.") Innebörden av meningens sista led och motsvarande lagtext i förslaget är, enligt Lagrådets mening, oklar och bör förtydligas. Vidare bör det klargöras hur de här aktuella bestämmelserna förhåller sig till kraven på t.ex. handikappsanpassning i den nationella normgivning som reglerar byggande.

Vad som föreskrivs i tredje styckena om att de tekniska specifikationerna skall tillåta anbudsgivare att delta på lika villkor, m.m. torde följa redan av generella bestämmelser i 1 kap. 9 § K-lagen och 1 kap. 24 § F-lagen. Tredje styckena bör därför utgå.

6 kap. 2 – 6 §§ K-lagen och 6 kap. 2 – 6 §§ F-lagen

I dessa paragrafer regleras innehållet i tekniska specifikationer. Paragraferna är utformade på samma sätt som art. 23.3 och 23.8 i K-direktivet samt art. 34.3 och 34.8 i F-direktivet. Enligt Lagrådets mening bör regleringen förenklas.

En första fråga är emellertid om det inte, som ett inledande, allmänt gällande led i 6 kap. 2 §, bör finnas en hänvisning till de tekniska

specifikationer som kommer att definieras i den särskilda förordningen. Direktiven synes vara utformade på detta sätt. Förslagsvis kan lagtexten inledas enligt följande.

De tekniska specifikationerna skall, om inte 3 – 5 §§ tillämpas, vara utformade som en hänvisning till de tekniska specifikationer som definieras i förordningen (2007:000) om tekniska specifikationer vid upphandling eller till, i turordning...

Enligt 6 kap. 2 § första stycket 3 får hänvisning i fråga om teknisk specifikation ske till ”gemensamma tekniska specifikationer”. Vad som avses med detta uttryck bör redovisas.

Enligt 6 kap. 2 § andra stycket får en hänvisning till någon av de standarder som anges i första stycket alternativt ske till något som är likvärdigt med vad som anges i den aktuella punkten. Lagrådet förordrar att andra stycket utformas på ett sätt som är mera brukligt i lagstiftningssammanhang, t.ex. enligt följande.

En hänvisning enligt första stycket kan också ske till något som är likvärdigt med vad som anges i respektive punkt.

Vidare föreslår Lagrådet att bestämmelserna i 3 och 4 §§ sammanförs i en paragraf enligt följande.

De tekniska specifikationerna får anges som prestanda eller funktionskrav. I dessa krav kan miljöegenskaper ingå. Kraven skall vara utformade så att föremålet för upphandlingen klart framgår.

En upphandlande enhet får medge att leverantören genom hänvisning till tekniska specifikationer enligt 2 § visar att prestanda eller funktionskrav enligt första stycket är uppfyllda.

De tekniska specifikationerna får anges genom en hänvisning till 2 § i fråga om vissa egenskaper och till de prestanda- eller funktionsvillkor som anges i första stycket i fråga om andra egenskaper.

Det kan emellertid ifrågasättas om bestämmelserna i 6 kap. 4 §, motsvarande andra stycket i Lagrådets förslag, är nödvändiga. Detta med tanke på bestämmelserna i 6 kap. 8 § i de båda lagarna, av vilka följer att en upphandlande enhet inte får förkasta ett anbud av den anledningen att anbudsgivaren på lämpligt sätt visar att han uppfyllt prestanda- eller funktionskrav enbart genom hänvisning till sådana tekniska specifikationer enligt 2 §. Enligt 6 kap. 3 § i de båda lagarna får de tekniska specifikationerna anges som prestanda- eller funktionskrav. I dessa krav kan miljöegenskaper ingå. Den språkliga utformningen av bestämmelsen leder tanken till att kraven endast avser den vara som skall levereras. Art. 23.3 b K-direktivet och 34.3 b F-direktivet kan emellertid tolkas så att t.ex. miljörelaterade krav kan ställas också på tillverkningsprocessen. Enligt Lagrådets mening bör ett klagörande ske på denna punkt.

6 kap. 8 § K-lagen och 6 kap. 8 § F-lagen

I paragraferna ges anbudsgivaren möjlighet att visa att han uppfyller av den upphandlande enheten angivna prestanda- eller funktionskrav genom hänvisning till tekniska specifikationer enligt 6 kap. 2 § första styckena 1 – 5. Någon motsvarighet till 2 § första stycket 6, som avser bl.a. annan svensk standard än sådan som avses i 6 kap. 2 § första styckena 1, finns dock inte i 8 §. Detta förefaller svårförståeligt, bl.a. med tanke på att punkten 6 innefattas i hänvisningen i 6 kap. 4 §. Ett klagörande bör ske.

6 kap. 10 § K-lagen och 6 kap. 10 § F-lagen

Lagrådet förordar att ... ”organ som är etablerade i ett EES-land.” ersätts med ... ”som är erkända i ett EES-land.”.

6 kap. 14 § K-lagen och 6 kap. 15 § F-lagen

Bestämmelserna i tredje styckena i de båda paragraferna synes sakna direkt koppling till bestämmelserna om granskning av onormalt låga anbud i 12 kap. 3 § i respektive lag och kan utgå.

6 kap. 15 § K-lagen och 6 kap. 16 § F-lagen

I paragraferna föreskrivs att en upphandlande myndighet får ställa upp särskilda krav på hur ett kontrakt skall fullgöras, varvid miljömässiga och sociala krav särskilt nämns. Enligt Lagrådets mening har dessa bestämmelser ett sådant samband med bestämmelserna om tekniska specifikationer samt prestanda- och funktionskrav i inledningen av 6 kap. i de båda lagarna att en samordning bör övervägas.

7 kap. K-lagen och 7 kap. F-lagen

7 kap. 1 § K-lagen och 7 kap. 1 § F-lagen

Enligt de föreslagna paragraferna skall den upphandlande i regel offentliggöra sina upphandlingar genom annonsering. Vidare skall en upphandlande för publicering sända en sådan annons till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, dvs. ett organ inom kommissionen. I förevarande kapitel anges omväxlande byrån och kommissionen som mottagare av annonser och meddelanden, utan att det klart framgår vilka skillnader som är avsedd. Detta bör klargöras.

När i tiden, mera exakt, annonseringen skall ske synes inte framgå av vare sig lagtext eller författningskommentar. Detta bör klargöras under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

Enligt Lagrådets mening kan det vidare ifrågasättas om paragraferna i sin helhet bör ges lagform eller om det mesta av innehållet hör hemma i en förordning. Detta är för övrigt en fråga som kan ställas beträffande innehållet i flera av de föreslagna paragraferna i 7 kap. Lagrådet noterar

dock att bestämmelser med delvis likartat innehåll som i föreslagna 1 § redan finns i 1 kap. 7 § och 8 § första stycket LOU.

7 kap. 2 § K-lagen och 7 kap. 3 § F-lagen

De föreslagna paragraferna innehåller företrädesvis bestämmelser om hur en upphandlande kan få förkorta vissa tidsfrister vid efterföljande, förhandsannonserade upphandlingar (jfr 8 kap. 4 § K-lagen).

Enligt 7 kap. 2 § första stycket K-lagen kan en upphandlande myndighet i en annons lämna information enligt andra stycket om de kontrakt eller ramavtal som myndigheten avser att tilldela under de närmast följande tolv månaderna (förhandsannonsering).

Av andra stycket samma paragraf framgår att informationen skall lämnas

1. när det gäller varor, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje sådant varuområde som avses i 3 § första stycket,
2. när det gäller tjänster, om det sammanlagda värdet av kontrakten eller ramavtalen, under förutsättning att värdet uppgår till minst 750 000 euro för varje enskild tjänstekategori enligt 3 § andra stycket, och
3. när det gäller byggtreprenader, om entreprenadens huvudsakliga art och omfattning, under förutsättning att värdet av entreprenaden uppgår till minst 5 278 000 euro.

Enligt tredje stycket skall värdena bestämmas på det sätt som enligt 3 kap. K-lagen gäller för beräkning av värdet av offentliga kontrakt. Förhandsannonsering är enligt fjärde stycket obligatorisk för tillämpning av bestämmelserna om förkortning av tidsfrister i 8 kap. 4 § K-lagen.

Det framgår av femte stycket samma paragraf att bestämmelserna om förhandsannonsering inte gäller upphandlingar som genomförs med tillämpning av förhandlat förfarande utan föregående annonsering enligt 4 kap. 3, 6, 7, 8 eller 9 § K-lagen.

I 7 kap. 3 § F-lagen finns motsvarande bestämmelser.

De föreslagna paragraferna föranleder ett antal frågor.

En första fråga är om endast upphandlande organ med upphandlingar som uppgår till minst de angivna beloppsgränserna har möjlighet att genom förhandsannonsering förkorta vissa tidsfrister i upphandlingsförfarandet. Står ingen sådan möjlighet öppen i fråga om upphandlingar under de angivna värdena?

En annan fråga är varför första stycket innehåller en fakultativ och andra stycket en obligatorisk regel (kan resp. skall). Vad som i övrigt skall iaktas i fråga om en förhandsannons framgår delvis av förslagets 7 kap. 4 § K-lagen och 7 kap. 5 § F-lagen och av kommissionens förordning (EG) nr 1564/2005 av den 7 september 2005 om fastställande av

standardformulär för offentliggörande av meddelanden inom ramen för anbudsförfaranden.

Enligt Lagrådets mening bör man pröva möjligheten att inarbeta 7 kap. 4 § K-lagen och 7 kap. 5 § F-lagen i här kommenterade paragrafer eller i vart fall att i författningskommentaren hänvisa till paragraferna och kommande förordningsbestämmelser.

När det gäller innehållet i den föreslagna paragrafens sista stycke sägs i Lagrådsremissen (s. 341) att det framstår som uppenbart att ordningen med förhandsannonsering inte gäller vid förhandlat förfarande utan föregående annonsering. Lagrådet kan ansluta sig till denna bedömning och ifrågasätter om paragrafens avslutande femte stycke behövs. Denna och övriga kommenterade frågor bör enligt Lagrådets mening besvaras under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

7 kap. 3 § K-lagen och 7 kap. 4 § F-lagen

Enligt Lagrådets bedömning hör innehållet i de båda föreslagna paragraferna närmast hemma i förordning och inte i lag.

7 kap. 4 § K-lagen och 7 kap. 5 § F-lagen

Enligt 7 kap. 4 § första stycket K-lagen skall en annons enligt 7 kap. 2 § som avser varor eller tjänster snarast möjligt efter varje budgetårs början skickas till Europeiska gemenskapernas kommission för publicering eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

Av 7 kap. 4 § andra stycket K-lagen följer att en annons enligt 7 kap. 2 § som avser byggtreprenader skall snarast möjligt efter det att ett beslut fattats om tillstånd för den planering som gäller offentliga byggtreprenadkontrakt eller ramavtal som den upphandlande myndigheten avser att tilldela, skickas till kommissionen för publicering eller offentliggöras på den upphandlande myndighetens upphandlarprofil.

Paragrafen föreslås få sin motsvarighet i 7 kap. 5 § F-lagen.

Det framgår inte klart av lagtexten vems ”budgetår” som avses och inte heller närmare vilket ”tillstånd” andra stycket tar sikte på. Till detta kan läggas att det inte framgår vad som händer om den upphandlande inte ”snarast möjligt” skickar annonsen eller inte sänder iväg annonsen över huvud taget. Inte heller författningskommentaren synes ge något direkt svar på frågorna.

Mot denna bakgrund förordar Lagrådet att innebörden av paragraferna klargörs under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

7 kap. 6 § K-lagen och 7 kap. 10 § F-lagen

Enligt 7 kap. 6 § första stycket K-lagen skall en upphandlande myndighet som har tilldelat ett offentligt kontrakt eller ingått ett ramavtal

till Europeiska gemenskapernas kommission för publicering skicka en annons om upphandlingsresultatet senast 48 dagar efter det att kontraktets tilldelats eller ramavtalet ingåtts (efterannonsering).

Paragrafen föreslås få sin motsvarighet i 7 kap. 10 § F-lagen. Av den bestämmelsen framgår att tidsfristen inte föreslås bli 48 dagar som i K-lagen, utan två månader. Även om skillnaden kan härledas till direktiven, så måste enligt Lagrådet frågan ställas vad som motiverar en sådan skillnad. Ytterligare en fråga som bör belysas under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet är vad som händer om den upphandlande inte följer den obligatoriska regeln att skicka en annons till kommissionen inom den föreskrivna tidsfristen. Förlorar den upphandlande möjligheten att förkorta tidsfristen?

7 kap. 6 § F-lagen

Den föreslagna paragrafen handlar främst om att inbjudan att lämna anbud vid upphandling inom försörjningsområdet får ske genom förhandsannonsering.

Lagrådet kan konstatera att en motsvarande bestämmelse saknas inom den klassiska sektorn. Frågan är om denna möjlighet att inbjuda till anbudsgivning genom förhandsannonsering inte skall finnas inom det klassiska området. Detta bör enligt Lagrådets mening klargöras under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

7 kap. 8 § F-lagen

Enligt förslaget får för ”större” projekt förhandsannonsering ske utan att information som har tagits in i en tidigare förhandsannonsering upprepas, om det tydligt anges att den nya annonsen är en tilläggsannons.

Enligt Lagrådets mening bör under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet klargöras om det förhåller sig som sägs i den föreslagna lagtexten att tilläggsannonsering bara får ske när det gäller just större projekt eller om avsikten är att den möjligheten skall finnas också vid mindre projekt.

7 kap. 13 § F-lagen

Av förslaget framgår att en upphandlande enhet får begära att en annons som har skickats med ”telefax” och som avser upphandling genom öppet, selektivt eller förhandlat förfarande, skall publiceras inom fem dagar efter det att annonsen skickades.

Genom paragrafen upplyses om att den upphandlande får begära att annonser av en viss typ skall publiceras inom en angiven frist. Det förutsätts att kommissionen är skyldig att publicera annonsen inom den angivna tiden. Det kan ifrågasättas om inte förordningsform är att föredra för den del som kan behöva regleras i Sverige, dvs. upplysningen till den upphandlande om hans möjlighet. Paragrafen utgör också ett exempel på

att detaljeringsnivån i den föreslagna lagen kan bli alltför hög. I paragrafen behandlas enbart vad som kan krävas om annonsen skickats med "telefax". På andra ställen i lagen talas om överföring med "elektroniska medel". En fråga som inställer sig här är vad som kan krävas om annonsen inte skickats med telefax, men väl genom e-postmeddelande eller på annat liknande sätt. Detta bör enligt Lagrådets mening klargöras under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet. Vidare bör belysas förhållandet till K-lagen, där motsvarande möjlighet som i den här aktuella paragrafen tycks saknas.

8 kap. K-lagen och 8 kap. F-lagen

Bestämmelserna i de båda kapitlen överensstämmer till stora delar i materiellt hänseende. Dock har kapitlen, efter mönster av direktiven, strukturerats olika, vilket försvårar en jämförelse. Vid föredragningen har uppgetts att någon närmare analys av direktivens bestämmelser för att utröna motiven för de materiella skillnaderna inte hunnits med, varför systematiken och ordalydelsen i direktiven följts vid utformningen av lagreglerna.

Lagrådet anser att en närmare analys av direktivens bestämmelser i detta avseende under alla förhållanden måste företas under den fortsatta beredningen i syfte att så långt möjligt åstadkomma enhetliga regler. Dessutom bör författningskommentaren, efter det att en sådan analys företagits, utökas med en beskrivning av hur de olika reglerna i respektive kapitel förhåller sig till varandra och hur en samtidig tillämpning av flera regler kan leda till utökade eller förkortade tidsfrister.

I de båda direktiven föreskrivs olika långa tidsfrister, utan att någon förklaring ges till varför det är på det sättet. Detta återspeglas i de föreslagna lagarna. Någon samordning i detta avseende synes dock inte möjlig, eftersom tidsfristernas längd styrs av direktiven.

8 kap.1 § K-lagen och 8 kap.1 § F-lagen

I paragraferna, som är likalydande, föreskrivs att när den upphandlande enheten bestämmer tidsfrister för att ta emot anbudsansökningar och anbud, skall särskild hänsyn tas till hur komplicerad upphandlingen är och hur lång tid som leverantörerna kan antas behöva för att utarbeta anbudet. I paragrafernas andra meningar anges att minimitidsfristerna i detta kapitel dock skall iakttas.

I de rubricerade paragraferna liksom i följande paragrafer talas om tidsfrister för "att ta emot" anbudsansökningar. Enligt Lagrådets mening bör övervägas om inte i stället leverantörens perspektiv bör föranleda att tidsfristerna skall anges vara för "att komma in med" anbud. Jämför i detta sammanhang t.ex. 9 kap. 7 § K-lagen där det anges att den upphandlande myndigheten inte får ta del av innehållet i anbudet eller anbudsansökningarna förrän tidsfristen "för att lämna anbud respektive anbudsansökan har gått ut".

I de följande paragraferna i kapitlet anges en rad tidsfrister. I inget fall har någon av dessa benämnts "minimitidsfrist". Ibland har angetts att en tidsfrist skall vara minst ett angivet antal dagar. I andra fall har angetts att tidsfristen inte i något fall skall vara kortare än det angivna antalet dagar. Genom att använda begreppet "minimitidsfrister", som dessvärre också återfinns i direktivet, kan fråga uppkomma om inte alla i kapitlet angivna tidsfrister måste iakttas eller om detta endast gäller de kortaste tidsfristerna (jfr 8 §).

Lagrådet, som utgår ifrån att alla tidsfrister i kapitlet skall iakttas, förordar därför att paragrafernas andra meningar ges följande lydelse.

"Dock skall tidsfristerna i detta kapitel alltid iakttas."

8 kap. 3 § K-lagen

I 8 kap. 3 § första stycket K-lagen föreskrivs att vid selektivt förfarande och vid förhandlat förfarande med föregående annonsering skall tidsfristen att ta emot anbudsansökningar vara minst 37 dagar från den dag annonsen om upphandling skickades. Av paragrafens andra stycke framgår att tidsfristen för att ta emot anbud vid selektivt förfarande skall vara minst 40 dagar från den dag då en inbjudan enligt 8 kap. 10 § (inbjudan att lämna anbud) skickades.

Såväl första som andra styckena avslutas således med orden "skickades". Enligt Lagrådets mening bör i första stycket anges att fristen löper från den dag annonsen om upphandling skickades för publicering (jfr t.ex. 2 §) och i andra stycket anges till vem inbjudan skall ha skickats för att tidsfristen skall börja löpa (jfr 4 § andra stycket där det talas om att inbjudan att lämna anbud skickades för publicering medan det i 10 § talas om att skicka inbjudan till samtliga utvalda anbudssökande).

Av följande bestämmelser framgår att de angivna tidsfristerna kan såväl förkortas som förlängas. Enligt Lagrådets mening bör därför även här, efter mönster från 2 § och med nödvändig komplettering, anges att tidsfristerna är de angivna, om inte annat följer av 4 -8 §§.

8 kap. 4 § K-lagen och 8 kap. 3 § F-lagen

Av 8 kap. 4 § första stycket K-lagen och 8 kap. 3 § första stycket F-lagen framgår att tidsfristen att ta emot anbud skall, i här angivna situationer och om den upphandlande myndigheten förhandsannonserat "helst vara minst 36 dagar och inte i något fall kortare än 22 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering".

Detta bör enligt Lagrådets mening uttryckas så att tidsfristen i detta fall "bör vara minst 36 dagar och inte i något fall får vara kortare än 22 dagar från den dag då annonsen skickades för publicering".

I 8 kap. 4 § andra stycket K-lagen anges att "Tidsfristen skall vid öppet förfarande löpa från den dag då annonsen om upphandling skickades för

publicering och vid selektivt förfarande från den dag då inbjudan att lämna anbud skickades för publicering." Detta synes dock redan ha reglerats i 8 kap. 2 § och i 3 § andra stycket, varför Lagrådet förordar att detta stycke utgår.

8 kap. 6 § K-lagen och 8 kap. 5 § F-lagen

Av paragrafen i K-lagen följer att tidsfristerna för att ta emot anbud vid öppet och selektivt förfarande får, utöver vad som följer av 8 kap. 5 § K-lagen, förkortas med fem dagar, om den upphandlande myndigheten med elektroniska medel ger fri, direkt och fullständig tillgång till hela förfrågningsunderlaget "från och med den dag då annonsen om upphandlingen publiceras".

Samma ordval används i 8 kap. 5 § F-lagen, som anger samma förutsättningar för att de där angivna tidsfristerna skall få, utöver vad som följer av 8 kap. 4 § F-lagen, förkortas med fem dagar.

Lagrådet ifrågasätter om inte, i likhet med vad som tidigare konstaterats vara fallet, den svenska språkversionen av direktiven här felaktigt anger att det skall vara "från och med den dag då annonsen om upphandlingen publiceras" medan övriga språkversioner av direktiven ger vid handen att det i stället skall vara "från den dag då annonsen om upphandlingen publiceras". Om så visas vara fallet bör paragraferna ändras i enlighet härmed. I klagörande syfte bör enligt Lagrådets mening anges vem som avses publicera den ifrågasvarande annonsen. Vidare bör klargöras om även här tidsfristen skall löpa från den dag som annonsen skickades för publicering och, i så fall, lagtexten ändras i enlighet härmed.

8 kap. 8 § K-lagen

I paragrafens första stycke föreskrivs att, om det vid selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med föregående annonsering på grund av tidsbrist inte är möjligt att tillämpa de tidsfrister som anges i detta kapitel, en upphandlande myndighet får ange att tidsfristen för att ta emot anbudsansökningar, räknat från den dag då annonsen om upphandling skickades (för publicering), skall vara minst 15 dagar eller, om annonsen skickades med elektroniska medel, minst 10 dagar.

I andra stycket anges att "Under den förutsättning som anges i första stycket får en upphandlande myndighet" etc. Eftersom det i första stycket uppställs två förutsättningar för att tiodagarsfristen skall få tillämpas, dels tidsbrist, dels att annonsen skickades med elektroniska medel, bör förutsättningarna för att tillämpa det andra stycket klargöras.

8 kap. 9 § K-lagen och 8 kap. 12 § F-lagen

Paragraferna, som föreskriver skyldighet för den upphandlande enheten att tillhandahålla leverantörer förfrågningsunderlag och lämna kompletterande upplysningar, har inte getts en enhetlig utformning, fastän någon saklig skillnad uppenbarligen inte är avsedd.

Lagrådet förordar att bestämmelserna ges en enhetlig utformning och att författningskommentaren kompletteras med en kommentar om vad som avses med uttrycken "i god tid" och "i tid" samt om vad som kan bli följderna om en upphandlande enhet inte fullgör sina skyldigheter enligt regleringen. Vidare bör anges hur den i paragraferna angivna tidsfristen om sex dagar är avsedd att tillämpas i fall då det begärda underlaget utgör allmän handling.

8 kap.10 § K-lagen och 8 kap.13 § F-lagen

I paragraferna föreskrivs att en upphandlande enhet, vid selektivt och förhandlat förfarande med föregående annonsering, vid ett och samma tillfälle skall skicka en skriftlig inbjudan till samtliga anbudssökande att lämna anbud eller att förhandla.

I paragrafernas andra stycken anges vad en sådan inbjudan skall innehålla. Paragraferna innehåller också (i tredje styckena) exemplifierande uppräkningsavsnitt av de uppgifter av betydelse för upphandlingen som en sådan inbjudan skall innehålla. Förutom den skillnad som betingas av att förfarandet med annonser om kvalificeringssystem endast finns i F-lagen innehåller bestämmelsen i den lagen en första punkt som inte har någon motsvarighet i bestämmelsen i K-lagen. Av direktiven (art. 40.5 respektive art. 47.4) framgår också att de där intagna uppräkningsavsnitten är avsedda att ange vad en inbjudan minst skall innehålla.

Vid den fortsatta beredningen bör enligt Lagrådets mening eftersträvas en så långt möjligt enhetlig utformning av bestämmelserna. Dessutom bör bestämmelserna omformuleras så att de i enlighet med de angivna bestämmelserna i direktiven anger vad en inbjudan minst skall innehålla.

8 kap. 11 § K-lagen och 8 kap. 14 § F-lagen

I bestämmelserna anges vad som skall gälla i det fall någon annan än den ansvariga upphandlande enheten skall lämna ut förfrågningsunderlaget. Bl.a. skall i ett sådant fall anges, i inbjudan att lämna anbud eller att förhandla, om en tidsfrist gäller för en begäran att få del av hela eller delar av förfrågningsunderlaget samt om en avgift skall betalas för de begärda handlingarna.

I författningskommentaren bör enligt Lagrådets mening anges vad som avses gälla om de begärda handlingarna är allmänna handlingar och avgiftsförordningen (1992:191) är tillämplig vid utlämnandet av förfrågningsunderlaget. Dessutom bör ordet "ansvariga" i lagtexten utgå eftersom detta uttryck inte används i övrigt beträffande upphandlande enhet.

8 kap.16 § F-lagen

I paragrafen regleras den inbjudan att få mer detaljerade upplysningar samt att ges tillfälle att bekräfta intresse som efter en

förhandsannonsering skall tillställas alla anbudssökande. I paragrafens andra stycke anges att inbjudan skall innehålla vissa uppgifter av betydelse för upphandlingen. Bestämmelsen har fått en utformning som kan tolkas så att uppräkningsen av uppgifter endast är exemplifierande. Av artikel 47.5 i F-direktivet framgår dock att uppräkningsen där avser de uppgifter som en inbjudan minst skall innehålla. Paragrafens andra stycke måste sålunda omformuleras för att överensstämma med direktivet.

I författningskommentaren har angetts att det endast är vid upphandling inom försörjningssektorerna som en upphandling kan annonseras genom en förhandsannons. Samtidigt innehåller också K-lagen bestämmelser om "förhandsannonsering" (jfr t.ex. 7 kap. 2 §). Av sammanhanget framgår att det beträffande F-direktivets tillämpningsområde är fråga om en annan sorts förhandsannonsering, som sker i stället för och som ersätter gängse annonsering. Förhållandet bör enligt Lagrådets mening belysas i författningskommentaren. Om möjligt bör i författningstexten en annan term användas för att undvika missförstånd.

9 kap. K-lagen och 9 kap. F-lagen

Kapiteln innehåller bestämmelser om kommunikation mellan upphandlande enhet respektive anbudssökande och anbudsgivare samt om information och dokumentation i upphandlingsförfarandet.

I den allmänna motiveringen (s. 213) uttalas att bestämmelserna i art. 42 K-direktivet om kommunikationssätt inte skall vara tillämpliga på koncessioner avseende byggtreprenader. Såvitt Lagrådet kunnat finna kommer denna begränsning inte till uttryck i den föreslagna författningstexten.

9 kap. 1 § K-lagen och 9 kap. 1 § F-lagen

Paragraferna innehåller bestämmelser om kommunikation och informationsutbyte mellan upphandlande enhet och andra parter i upphandlingsförfarandet. Enligt Lagrådets mening bör den grundläggande regeln att kommunikationen skall ske skriftligen anges i inledningen av paragrafen.

9 kap. 4 § K-lagen och 9 kap. 4 § F-lagen

Enligt paragraferna ges anbudssökande och anbudsgivare möjlighet att, vid elektronisk inlämning av anbudsansökningar och anbud, ge in bevis, intyg och andra sådana handlingar som åberopas i upphandlingsärendet i form av skriftliga handlingar, om de inte finns tillgängliga i elektronisk form.

Det har uppgetts under föredragningen att bestämmelserna tar sikte på de fall då den upphandlande enheten, med stöd av 9 kap.1 § i respektive lag, bestämt att kommunikationen i ett upphandlingsärende skall ske med elektroniska medel. Detta bör klargöras.

Lagrådet har inte kunnat finna någon uttrycklig föreskrift om hur en upphandlande enhet skall förfara om den valt elektroniskt förfarande i en upphandling och får in en anbudsansökan eller ett anbud i form av en skriftlig handling. Detta bör klargöras.

9 kap. 5 § K-lagen och 9 kap. 5 § F-lagen

I paragraferna anges krav på bekräftelse av anbudsansökan i vissa fall.

Det bör klargöras om det kan krävas att en bekräftelse av en telefaxansökan med annat elektroniskt medel skall ha den kvalificerade form, avancerad elektronisk signatur, som enligt 9 kap. 3 § andra stycket i respektive lag kan krävas beträffande anbud i elektronisk form.

9 kap. 7 § K-lagen och 9 kap. 7 § F-lagen

Något särskilt förfarande vid öppning av anbudsansökningar är inte föreskrivet i andra styckena. Det kan finnas skäl för en något mindre strikt behandling av anbudsansökningar, jämfört med vad som gäller för anbud. I kommentaren till andra stycket sägs emellertid att det saknas skäl att inte hantera samtliga anbudsansökningar och anbud på samma sätt. Vill man ha det så bör detta komma till uttryck i författningstexten.

9 kap. 10 § K-lagen och 9 kap. 10 § F-lagen

Paragraferna innehåller bestämmelser om en upphandlande enhets skyldighet att på begäran ange skälen till att anbudsansökningar avslagits eller anbud förkastats (första styckena) och till att ett visst anbud förlorat i konkurrensen (andra styckena). Enligt Lagrådets mening är bestämmelsernas räckvidd och förhållandet till underrättelseskyldigheten enligt 9 kap. 9 § i respektive lag inte helt klarlagda. Dessa frågor bör belysas ytterligare.

9 kap. 11 § K-lagen och 9 kap. 11 § F-lagen

Enligt paragrafernas andra stycken är anbudsgivaren bunden av sitt anbud även om han fått underrättelse från myndigheten om kontraktstilldelning enligt 9 kap. 9 § första stycket eller enligt 9 kap. 10 § respektive lag om skäl om varför anbudet förkastats.

Bestämmelserna har inga motsvarigheter i direktiven men finns i LOU och behovet av sådana bestämmelser sägs kvarstå. Enligt den dispositiva bestämmelsen i 1 kap. 5 § lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område förfaller ett anbud när det avslås, även om detta sker innan anbudstiden gått ut. Enligt Lagrådets mening bör skälen för detta avsteg från den angivna avtalsrättsliga principen redovisas och frågan övervägas på nytt.

9 kap. 12 § K-lagen

Paragrafen innehåller bestämmelser om protokollering i upphandlingsärenden. Några motsvarande bestämmelser finns inte i F-lagen.

9 kap. 12 och 13 §§ F-lagen

Hänvisningarna i 9 kap. 12 § andra stycket och 9 kap. 13 § första stycket till kriterier för uteslutning av leverantör bör koordineras.

9 kap. 13 § K-lagen och 9 kap. 14 § F-lagen

Enligt 9 kap. 13 § K-lagen åläggs en upphandlande myndighet att, efter det att en upphandling avslutats, på betryggande sätt förvara anbudsansökningar, anbud och viss annan angiven dokumentation i upphandlingsärendet. I kommentaren anges att bestämmelsen närmast är tänkt för de offentligt styrda organ som omfattas av upphandlingslagstiftningen men som inte enligt 1 kap. 9 § sekretesslagen jämställs med myndighet och därför inte är bundna av arkivlagens bestämmelser. Någon sådan begränsning av tillämpningsområdet är emellertid inte angiven. Med en sådan utgångspunkt kan man se bestämmelsen som en *lex specialis* angående arkivering inom upphandlingsområdet och den skulle då gälla framför arkivlagen vad gäller myndigheter.

Inom myndighetsområdet finns gallringsbestämmelser som tidsmässigt begränsar skyldigheten att hålla handlingar arkiverade. Den föreslagna bestämmelsen innehåller ingen sådan begränsning av skyldigheten att förvara upphandlingsdokumentation. Lagrådet antar att gallring efter viss tid bör kunna ske, i vart fall i fråga om vanligt förekommande upphandlingar. Frågan bör övervägas och kan enligt Lagrådets mening ges en lösning i enlighet med den reglering som gäller för myndigheter eller med regleringen i 9 kap. 14 § tredje stycket i F-lagen.

De frågeställningar som redovisats ovan tyder på att förhållandet mellan upphandlingslagstiftningen och arkivförfattningar respektive redovisningslagstiftning vad gäller frågor om bl.a. arkivering och gallring bör belysas ytterligare.

10 kap. K-lagen och 10 kap. F-lagen

10 kap. 1 § K-lagen och 10 kap.1 § F-lagen

I de föreslagna paragraferna föreskrivs att en upphandlande skall utesluta en leverantör från att delta i en upphandling, om den upphandlande får kännedom om att leverantören enligt en lagakraftvunnen dom har dömts för vissa brott.

Bestämmelserna ger enligt Lagrådets mening upphov till flera frågor som avser bl.a. tydlighet, förutsebarhet och likabehandling. Flera, dock inte

alla, svårigheter som kan förutses vid en framtida tillämpning har sin grund i direktivens utformning.

Den brottslighet som skall föranleda uteslutning som leverantör beskrivs inte genom hänvisning till svenska straffbestämmelser, utan till straffbestämmelser i gemenskapsrätten. Grunden för uteslutning anges så att leverantören skall ha dömts för brott som innefattar deltagande i kriminell organisation, bestickning, bedrägeri eller penningtvätt, såsom dessa begrepp definieras i olika EG-rättsakter. Av dessa begrepp har ”deltagande i kriminell organisation” inte någon direkt motsvarighet i den svenska brottsbalken medan ”penningtvätt” i viss utsträckning täcks av de svenska bestämmelserna om häleribrott.

Vid utformningen av dessa bestämmelser måste beaktas att det här är fråga om en skyldighet för den upphandlande att utesluta leverantör och att bestämmelserna skall tillämpas av ett stort antal upphandlare med högst varierande förutsättningar och kompetens att hantera frågor av nämnt slag. Mot denna bakgrund anser Lagrådet att de föreslagna bestämmelserna har getts en utformning som inte svarar mot ens mycket begränsade krav på tydlighet och tillgänglighet. De är därför inte acceptabla i sin nuvarande form.

Härtill kommer frågan hur de upphandlande skall få kännedom om dels att det finns en lagakraftvunnen dom mot en leverantör (i Sverige eller utomlands), dels att domen avser brott som innefattar någon grund som gör att den upphandlande är skyldig att utesluta leverantören. Av lagrådsremissen (s. 231 f.) kan man möjligen få uppfattningen att den upphandlande kan ta förhållandevis lätt på sin uppgift. Bl.a. sägs i remissen att det bör finnas en skyldighet för de upphandlande att skaffa sig underlag för ett eventuellt uteslutningsbeslut endast när det förekommer sakligt grundad anledning att anta att uteslutningsgrundande brott föreligger. Vidare framgår att det saknar betydelse hur den upphandlande fått kännedom om en sådan grundad anledning, t.ex. kan det ha skett genom uppgifter som lämnats i massmedia eller av andra leverantörer. Av texten kan man också få intrycket att den upphandlande inte behöver ta initiativ till undersökning om grund för uteslutning föreligger i andra fall än då det av en eller annan anledning finns skäl att anta att så är fallet, en kunskap som den upphandlande tycks förutsättas få mer eller mindre av en slump. Detta kan väl ligga i uttryckssättet ... ” om myndigheten får kännedom om”..., men står enligt Lagrådets mening ändå i viss kontrast till att gärningarna anses så allvarliga att en upphandlande inte bara får, utan skall utesluta en leverantör från upphandlingen, om den upphandlande får vetskap om att leverantören har dömts för brott som innefattar någon av de i paragraferna angivna gärningarna.

Till detta kommer att när väl en kontroll görs av en leverantör så kan denne komma att behandlas olika i kontrollhänseende beroende på om den upphandlande har att göra med är en svensk eller utländsk leverantör.

Svårigheter kan enligt Lagrådets bedömning också förutses vid tillämpningen när leverantören är en juridisk person. I sådant fall skall den juridiska personen/leverantören uteslutas om en företrädare för denne dömts för sådant brott som avses i paragraferna. I författningskommentaren har inte närmare angetts vilka personer i ett företags ledning som i detta sammanhang avses som företrädare för företaget.

Av lagrådsremissen (s. 365) framgår också att inte bara remissinstanser utan även regeringen förutser att de föreslagna bestämmelserna är av sådan natur att de kan tvinga de upphandlande till komplicerade bedömningar av en leverantörs organisation och inte helt lätta överväganden om en brottslig gärning enligt en dom omfattar sådana gärningar som beskrivs i gemenskapsrättsakterna.

Med hänsyn till det ovan anförda anser Lagrådet att förslaget måste omarbetas under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet. En väg som bör prövas är att i stället för hänvisning till EG-rätten direkt i lagtexten beskriva i vilka fall uteslutning skall ske. Ett annat alternativ som kan prövas är om en hänvisning lämpligen bör ske till svenska straffbestämmelser i de fall där det finns relevanta sådana (jfr 9 kap. 3 a § och 6 a § samt 17 kap. 7 § brottsbalken). Härigenom skulle det ofta, om än inte alltid, bli enklare att jämföra innehållet i en dom med vad som föreskrivs i de här aktuella paragraferna. När det gäller brottet "deltagande i kriminell organisation" i gemenskapsrätten kan den föreslagna ordningen enligt Lagrådets mening inte behållas, eftersom man i Sverige inte, som det sägs i förslaget, döms för att man deltar i en kriminell organisation (jfr 2 kap. 1 § första stycket 5 regeringsformen). I stället kan övervägas en liknande ordning som i 4 § lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete (jfr även 2 kap. 2 § lagen (2003:1156) om överlämnande från Sverige enligt en europeisk arresteringsorder). Som förebild vid en överarbetning av lagtexten i övriga delar bör kunna tjäna 1 kap. 17 § första stycket LOU som motsvaras av delar av förslagets 10 kap. 2 § K-lagen och 10 kap. 3 § F-lagen.

En annan fråga som man enligt Lagrådets mening måste ta ställning till under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet är om det verkligen är meningen att alla domar av nämnt slag skall kunna ligga till grund för uteslutning eller om det – vilket förefaller rimligt – skall finnas någon gräns bakåt i tiden (jfr t.ex. näringsförbud).

11 kap. K-lagen och 11 kap. F-lagen

11 kap. K-lagen har rubriken "Kontroll av leverantörers lämplighet och val av deltagare m.m." medan 11 kap. F-lagen har rubriken "Kvalificering och urvalsbedömning". En genomläsning av kapitlens bestämmelser ger dock vid handen att bestämmelserna i båda kapitlen, fastän de getts olika utformning, avser att reglera hur leverantörers lämplighet skall kontrolleras och bedömas samt hur urvalet av anbudssökande och anbudsgivare skall gå till. I F-lagen finns regler om att en upphandlande enhet får upprätta och tillämpa ett särskilt

kvalificeringssystem för urval på förhand av leverantörer som får delta i ett selektivt eller förhandlat förfarande. Några motsvarande regler finns inte i den klassiska lagen. I övrigt är det svårt att finna några materiella skillnader av vikt mellan övriga bestämmelser i respektive kapitel. Vid föredragningen har uppgetts att direktivens motsvarande bestämmelser har tillkommit vid olika tillfällen och att något försök inte gjorts att samordna dessa. Att så inte skett får, enligt Lagrådets mening, inte hindra att de svenska bestämmelserna ges en enhetlig utformning, så länge detta inte strider mot direktiven.

11 kap. 1 § K-lagen och 11 kap. 1–3 §§ F-lagen

I bestämmelserna, som främst avser att åskådliggöra ett upphandlingsförfarandes gång, beskrivs de moment som en upphandlande enhet skall vidta sedan anbudsansökningarna eller anbuden kommit in. Den enda regeln med materiellt innehåll synes vara den i första meningen i 11 kap. 1 § K-lagen som anger att lämpligheten hos de leverantörer som inte har uteslutits enligt 10 kap. 1 och 2 §§ skall kontrolleras innan kontrakt tilldelas enligt 12 kap. Enligt Lagrådets mening bör 11 kap. 3 § F-lagen, som endast innehåller en erinran om att den upphandlande enheten skall tilldela kontrakt enligt bestämmelserna i 12 kap., utgå och övriga bestämmelser kompletteras med en beskrivning i författningskommentaren av alla moment som kan ingå i ett upphandlingsärende.

11 kap. 4 § K-lagen

I paragrafen anges det lägsta antal anbudssökande som måste delta i ett selektivt förfarande och i ett förhandlat förfarande med föregående annonsering. I en andra mening anges att antalet som deltar dock alltid skall vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens skall kunna uppnås. Lagrådet förordar att denna senare regel anges först, eftersom den ger uttryck för det grundläggande syftet med reglerad upphandling. Enligt Lagrådets mening kan paragrafen lämpligen utformas enligt följande.

Antalet anbudssökande som bjuds in att delta vid ett selektivt förfarande och vid ett förhandlat förfarande med föregående annonsering skall alltid vara tillräckligt stort för att en effektiv konkurrens skall kunna uppnås. Antalet anbudssökande som bjuds in att delta vid ett selektivt förfarande får dock inte vara mindre än fem och vid ett förhandlat förfarande med föregående annonsering inte mindre än tre.

11 kap. 5 § K-lagen

I paragrafens andra stycke föreskrivs att om antalet anbudssökande som uppfyller de urvalskriterier som avses i 3 § andra stycket 1 (de i annonsen angivna) och de miniminivåer som avses i 2 § (i fråga om kapacitet), är lägre än det minsta antal deltagare som angetts i annonsen enligt 3 § andra stycket 2, får den upphandlande myndigheten fortsätta förfarandet genom att bjuda in den eller de anbudssökande som har begärt detta och som har tillräcklig kapacitet.

Vad som avses torde vara att den upphandlande myndigheten, oavsett att det i annonsen angivna minsta antalet deltagare inte uppnåtts, trots det får fortsätta förfarandet genom att bjuda in de kvalificerade anbudssökande som begärt att få delta. Enligt Lagrådets mening kan paragrafens andra stycke lämpligen utformas enligt följande.

Om antalet anbudssökande, som uppfyller de i annonsen angivna kraven och urvalskriterierna (de kvalificerade anbudssökande), är lägre än det i annonsen angivna lägsta antal som kommer att bjudas in får den upphandlande enheten fortsätta förfarandet genom att bjuda in de kvalificerade anbudssökande som begärt att få delta.

11 kap. 7 § K-lagen

I paragrafen ges exempel på vad som kan utgöra bevis på en leverantörs ekonomiska och finansiella ställning. Frågan är om det inte är tillräckligt att här använda begreppet ekonomisk ställning eftersom detta torde inrymma också finansiell ställning. Uppräkningen inleds med intyg från banker och avslutas med uppgift om företagets omsättning. Eftersom intyg från banker utgör uppgifter från utomstående förefaller det lämpligare att inleda uppräknningen med uppgifter som kan erhållas direkt från leverantören i form av uppgift om omsättning och avsluta uppräknningen med intyg från banker etc. I författningskommentaren bör erinras om att EG-domstolen i de förenade målen C-27/86, C-28/86 och 29/86 behandlat frågan om bevis angående ekonomisk ställning enligt äldre direktiv och därvid uttalat att den där intagna listan inte är uttömmande.

11 kap. 8 § K-lagen

I paragrafens andra mening sägs att en balansräkning eller utdrag ur den endast behöver visas upp om det krävs enligt lagstiftningen i det land där leverantören är etablerad.

Stadgandet är något dunkelt. Antingen avses att lagstiftningen i den andra medlemsstaten i en motsvarande situation skall uppställa krav på att balansräkningen eller utdrag ur den skall visas upp där eller så är bestämmelsen ett uttryck för vad som sägs i art. 47.1b K-direktivet, om att balansräkningar eller utdrag ur dem kan utgöra bevis på en leverantörs ekonomiska ställning, om det krävs offentliggörande av dem i det land där leverantören är etablerad. Är det senare riktigt bör paragrafens andra mening ges t.ex. följande lydelse. "En balansräkning eller utdrag ur den behöver endast visas upp om den skall offentliggöras enligt lagstiftningen i det land där leverantören är hemmahörande." Frågan bör klaras ut under den fortsatta beredningen.

11 kap. 10 och 13 §§ K-lagen samt 11 kap. 8 § F-lagen

I 11 kap. 10 och 13 §§ K-lagen finns i paragrafernas första stycken regler om att en leverantör får återropa andra företags kapacitet. I F-lagen (11 kap. 8 §) har F-direktivets bestämmelser (art. 53.4 och 53.5)

om detta skrivits ihop till en paragraf. Detta torde utan olägenhet kunna göras också beträffande det klassiska direktivets motsvarande bestämmelser.

Av paragrafernas andra stycken framgår att en grupp av leverantörer kan återropa resurserna hos leverantörerna i gruppen eller hos andra företag. Dessa bestämmelser torde, med hänsyn till att definitionerna av leverantör (2 kap. 10 § K-lagen och 2 kap. 12 § F-lagen) omfattar också grupper av leverantörer, vara onödiga och kunna utgå.

11 kap. 12 § K-lagen

I paragrafen behandlas i huvudsak frågan på vilka sätt en leverantör kan styrka sin tekniska kapacitet. Innehållet överensstämmer till stor del med vad som anges i den s.k. bevisförordningen, förordningen (1998:1364) om bevis vid offentlig upphandling. Bestämmelserna är mycket detaljerade och passar mindre väl i en lag. Vid den fortsatta beredningen bör därför övervägas om det inte är möjligt att i stället ta in i vart fall bestämmelserna i andra – femte styckena i en förordning.

I paragrafens tredje stycke anges att ”Om det är nödvändigt skall den behöriga myndigheten sända intyg enligt andra stycket 1 direkt till den upphandlande myndigheten.” Stadgandet, som inte har någon motsvarighet inom F-direktivets tillämpningsområde, synes onödigt och torde kunna undvaras.

11 kap. 15 och 16 §§ K-lagen och 11 kap.17 och 18 §§ F-lagen

I paragraferna behandlas kvalitetssäkringsstandarder och standarder för miljöledning. Om den upphandlande enheten kräver intyg eller certifikat som visar att leverantören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder eller uppfyller vissa miljöledningsstandarder skall enheten hänvisa till standarder som certifieras av organ som uppfyller europeiska eller internationella standarder för certifiering.

I paragrafernas andra stycken har angetts att den upphandlande skall godta likvärdiga intyg från sådana organ som är etablerade i andra länder inom EES. Eftersom inte något eller några länder inom EES nämnts i paragrafernas första stycken kan man fråga sig vad som avses med "andra länder inom EES". Möjligen avses i stället att den upphandlande skall godta likvärdiga intyg från andra organ som är etablerade inom EES. Saken måste klaras ut under den fortsatta beredningen och bestämmelserna ändras.

11 kap. 4 och 10 §§ F-lagen

I 11 kap. 4–11 §§ F-lagen regleras det (pre-)kvalificeringssystem som en upphandlande enhet får upprätta och tillämpa för att på förhand välja ut de leverantörer som får delta i ett selektivt eller förhandlat förfarande. Någon motsvarighet till dessa regler finns inte i K-direktivet och föreslås inte heller bli införda inom det upphandlingsområdet. Detta leder till

frågan om det är otillåtet att tillämpa ett sådant system inom det klassiska upphandlingsområdet (jfr ramavtal som utan någon reglering motsvarande den inom försörjningssektorerna ändock har använts inom det klassiska området). Förhållandet bör klargöras under den fortsatta beredningen.

I 11 kap. 4 § första stycket andra meningen F-lagen sägs att en kvalificering får begränsas till deltagande i förfarande för tilldelning av en eller flera typer av kontrakt. Ett liknande uttryckssätt används i andra meningen i 11 kap.10 § F-lagen. Vad som torde avses är olika kategorier av leveranser. Såsom angetts i författningskommentaren skulle det kunna vara fråga om en leverantör som ansetts kvalificerad endast för anläggandet av vägar eller för tillhandahållandet av ett visst slag av varor. Lagtexten bör ändras så att den bättre uttrycker vad som avses.

11 kap. 5, 7 och 9 §§ F-lagen

I 11 kap. 5 § första meningen F-lagen föreskrivs att den upphandlande enheten skall ange kriterier och regler för urval till ett kvalificeringssystem. Av 11 kap. 7 § F-lagen framgår att dessa kriterier och regler även skall, i den utsträckning som framgår av 10 kap., innefatta grunder för uteslutning från ett sådant system. Detta skulle enligt Lagrådets mening med fördel kunna anges direkt i 11 kap. 5 §, varefter 11 kap. 7 § kan utgå.

I andra meningen i 5 § anges att kriterierna och reglerna skall utformas så att de innebär en garanti för att

1. samma krav ställs på varje leverantör,
2. urvalet görs utan ovidkommande hänsyn, och
3. leverantörer när som helst kan ansöka om att bli kvalificerade.

Vad som anges i punkterna 1 och 2 är uttryck för grundläggande principer för hur reglerad upphandling skall gå till (jfr 1 kap. 24 § F-lagen). Det kan därför ifrågasättas om inte dessa punkter med fördel skulle kunna ersättas med en erinran om dessa principer i kommentaren till ifrågavarande bestämmelse.

I 11 kap. 9 § F-lagen anges att de kriterier och regler som avses i 11 kap. 5 § F-lagen skall tillhandahållas leverantörer som begär detta och, om en uppdatering sker av kriterierna och reglerna, skall de berörda leverantörerna underrättas om detta. Av paragrafens andra stycke framgår också att om en upphandlande enhet anser att andra upphandlande enheters system uppfyller enhetens krav så skall den meddela de berörda leverantörerna namnen på dessa företag eller organ. Bestämmelserna i 11 kap. 9 § ter sig, mot bakgrund av principen om att upphandling skall genomföras på ett öppet sätt, närmast som överflödiga. Om bestämmelserna likväl anses böra behållas kan de lämpligen föras över till 11 kap. 5 §. Det bör under alla förhållanden göras tydligt att hänvisningen till andra enheters system endast utgör ett alternativ till att upprätta ett eget. Följs Lagrådets förslag kan 11 kap. 5 § utformas enligt följande.

Den upphandlande enheten skall ange kriterier och regler för urval till ett kvalificeringssystem och, i den utsträckning som framgår av 10 kap., grunder för uteslutning från ett sådant system. Detta kan göras genom en hänvisning till andra företags kvalificeringssystem.

Kriterierna och reglerna skall tillhandahållas den leverantör som begär det.

En leverantör skall när som helst kunna ansöka om att bli kvalificerad.

Kriterierna och villkoren för urval får vid behov uppdateras. Berörda leverantörer skall underrättas om de ändringar som gjorts.

11 kap. 11 § F-lagen

I paragrafen anges att om en konkurrensutsättning sker med hjälp av en annons om ett kvalificeringssystem skall anbudsgivarna i ett selektivt förfarande eller deltagarna i ett förhandlat förfarande väljas ut bland de anbudssökande som kvalificerat sig enligt detta system. Regleringen leder till frågan om en upphandlande enhet som upprättat ett sådant system också måste tillämpa detta eller om enheten i varje enskilt fall har möjlighet att välja att upphandla enligt grundförfarandet. Detta bör klargöras under den fortsatta beredningen.

11 kap. 12 – 14 §§ F-lagen

Enligt 11 kap. 12 § första stycket F-lagen skall vid ett öppet förfarande en upphandlande enhet ange urvalskriterier enligt objektiva regler och kriterier som är tillgängliga för de berörda leverantörerna. Innebörden av bestämmelsen är oklar. Vad som avses bli reglerat torde vara att urvalskriterierna skall vara tillgängliga för presumtiva leverantörer. Detta kan lämpligen uttryckas så att en upphandlande enhet skall se till att urvalskriterierna är tillgängliga för presumtiva leverantörer.

I 11 kap. 12 § andra stycket F-lagen sägs att om urvalskriterierna innefattar krav rörande leverantörernas ekonomiska och finansiella kapacitet, tekniska förmåga eller yrkeskunnande, skall 8 § tillämpas. I K-lagen talas i detta sammanhang (11 kap. 11 §) om tekniska och yrkesmässiga kapacitet istället för som här tekniska förmåga eller yrkeskunnande. En enhetlig terminologi bör användas. Vidare torde alla bestämmelser om att en leverantör har rätt att åberopa annans kapacitet kunna samlas i en bestämmelse. Det kan ifrågasättas om det föreslagna tredje stycket i 11 kap. 12 §, som anger det självklara kravet att om andra företags resurser åberopas, skall dessa vara tillgängliga vid fullgörandet av det aktuella kontraktet. Om så bedöms vara fallet kan stycket föras till den nämnda bestämmelsen.

I 11 kap. 14 § F-lagen föreskrivs att de kriterier och regler som anges i 11 kap. 12 och 13 §§ skall, i den utsträckning som framgår av 10 kap., innefatta grunder för uteslutning. Detta skulle enligt Lagrådets mening med fördel kunna sägas direkt i 11 kap. 12 respektive 13 §, varefter 11 kap. 14 § kan utgå.

I 11 kap.13 § F-lagen föreskrivs att en upphandlande enhet vid selektivt eller förhandlat förfarande skall välja ut anbudssökande enligt de objektiva regler och kriterier som den har angett och som är tillgängliga för de berörda leverantörerna. Detta skulle i enlighet med vad Lagrådet tidigare anfört kunna uttryckas så att en upphandlande enhet skall välja ut eller utesluta leverantörer enligt de kriterier och grunder som enheten angett och gjort tillgängliga för berörda leverantörer.

En fråga som de här berörda paragraferna ger upphov till är varför inte motsvarande reglering om att urvalskriterierna också skall omfatta kriterier för uteslutning behövs inom K-direktivets tillämpningsområde. I K-lagen (jfr 11 kap. 1 §) sägs i stället att den upphandlande myndigheten, innan kontrakt tilldelas enligt 12 kap., skall kontrollera lämpligheten hos de leverantörer som inte har uteslutits enligt 10 kap. 1 och 2 §§ och att denna kontroll skall ske i enlighet med bl.a. bestämmelserna om ekonomisk och finansiell ställning samt yrkesmässig och teknisk kunskap eller kapacitet i 11 kap. 6–16 §§. Något krav på att uteslutningsgrunderna enligt 10 kap. skall annonseras eller på annat sätt göras tillgängliga för presumtiva leverantörer synes med andra ord inte finnas i K-lagen. Om denna skillnad är avsedd och i så fall varför bör klargöras under den fortsatta beredningen.

11 kap. 16 § F-lagen

Rubriken till 11 kap. 16 § F-lagen talar om "Ömsesidigt erkännande av administrativa, tekniska och ekonomiska villkor samt intyg, prover och bevis". Rubriken är förbryllande eftersom det knappast är fråga om något ömsesidigt erkännande.

I paragrafen anges att en upphandlande enhet som väljer ut deltagare till ett selektivt förfarande eller förhandlat förfarande inte får, när den beslutar om en sökande är kvalificerad eller när den uppdaterar sina kriterier och regler för kvalificering,

1. ställa upp administrativa, tekniska eller ekonomiska villkor för vissa leverantörer som inte gäller för andra, eller
2. kräva prover eller bevis som redan finns tillgängliga i objektivet material.

Lagrådet är tveksamt till behovet av en sådan regel eftersom den endast torde utgöra en påminnelse om de grundläggande principer som framgår av bl.a. 1 kap. 24 § och 10 kap. F-lagen.

12 kap. K-lagen och 12 kap. F-lagen

I 12 kap. anges vilka grunder som skall tillämpas vid tilldelning av kontrakt, hur kriterier skall användas vid bedömning av anbud samt hur anbud, som är onormalt låga, skall behandlas.

12 kap. 2 § K-lagen och 12 kap. 2 § F-lagen

I 12 kap. 2 §, som handlar om viktning av kriterier, föreskri vs bl.a. att kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Enligt Lagrådets uppfattning är det svårt att enbart med ledning av författningstexten komma fram till vilket handlingsutrymme den upphandlande enheten ges när det gäller viktning av kriterier. Denna fråga bör därför belysas med några praktiska exempel i författningskommentaren.

Enligt 12 kap. 2 § F-lagen skall viktningen av kriterierna eller kriteriernas prioriteringsordning anges också i en inbjudan att lämna anbud eller att delta i förhandlingar. Lagrådet ifrågasätter om inte sådan skyldighet bör föreskrivas också för upphandlande enhet enligt K-lagen.

12 kap. 3 och 4 §§ K-lagen och 12 kap. 3 och 4 §§ F-lagen

I paragraferna finns bestämmelser rörande hanteringen av onormalt låga anbud vid upphandling.

Av bestämmelserna framgår att bedömningen av ett anbud kan påverkas av att anbudsgivaren erhållit ”statligt stöd”. I detta sammanhang torde det nämnda begreppet vara mera omfattande än vad en strikt tolkning av ordalagen leder till. Med utgångspunkt i EG-fördraget art. 87.1 kan frågan ställas om här avses också t.ex. EU-stöd, kommunalt stöd och stöd av offentligt styrda organ. Detta bör enligt Lagrådets mening klargöras.

En upphandlande enhet får inte förkasta ett onormalt lågt anbud förrän anbudsgivaren fått tillfälle att komma in med förklaring. I 12 kap. 3 § ges ett antal exempel på vad myndighetens begäran om förklaring kan avse, bl.a. om anbudsgivaren kan utnyttja ekonomiskt fördelaktiga metoder eller tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra kontraktet.

I den angivna paragrafen anges ingen begränsning vad gäller myndighetens begäran om förklaring eller anbudsgivarens skyldighet att lämna uppgifter. Enligt Lagrådets mening kan de knappast tillåtas gå så långt att anbudsgivarens uppgifter skulle vara ägnade att medföra skada för denne i konkurrenshänseende [jfr lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter]. Denna frågeställning bör belysas i kommentaren.

Enligt en annan punkt i 12 kap. 3 § kan en begäran om förklaring gälla originaliteten i de varor, tjänster eller byggtreprenader som föreslås av anbudsgivaren. Innebörden av denna bestämmelse, närmare bestämt uttrycket ”originaliteten”, är inte alldeles klar. Direktiven i olika språkversioner ger inte heller någon ledning för tolkningen. Avses här bara skillnaden mellan original och kopia i varumärkesrättsligt hänseende eller avses uttrycket ha en vidare innebörd i detta sammanhang? Ett klargörande bör ske.

En begäran om förklaring kan vidare gälla om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om anställningsskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där kontraktet skall fullgöras. Lagrådet finner inte skäl att i detta

sammanhang gå in på frågan i vad mån t.ex. en utländsk anbudsgivare är skyldig att följa ortens bestämmelser i fråga om anställningsvillkor m.m. Den frågan kommer att belysas genom EG-domstolens prövning av det s.k. Laval-målet, (EG-domstolen C-341/05). Däremot förordar Lagrådet att uttrycket ”bestämmelser om anställningsskydd och arbetsförhållanden” ersätts med ”bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden”, som synes bättre anpassat till svensk arbetsrättslig terminologi.

Lagrådet vill vidare ifrågasätta om det inte skulle vara i god överensstämmelse med intentionerna i direktivet att bland förklaringarna ta upp en punkt som relateras till miljöskyddsintresset.

Enligt 12 kap. 3 § tredje stycket skall den upphandlande myndigheten i samråd med anbudsgivaren granska innehållet i anbudet med beaktande av de lämnade förklaringarna. Vilka krav som utifrån denna bestämmelse skall ställas på myndighetens hantering av ett upphandlingsärende framgår inte klart. Är den avsedda innebörden att anbudsgivaren skall ges tillfälle att kommentera de synpunkter myndigheten kan tänkas ha på anbudet och förklaringarna, när dessa har kommit in från anbudsgivaren? Enligt Lagrådets mening behövs ett klargörande och en anpassning av lagtexten därefter.

Enligt 12 kap. 4 § skall en anbudsgivare som fått statligt stöd kunna visa att det är fråga om ett tillåtet stöd för att undvika att anbudet förkastas. Med utgångspunkt i vad som uppgetts vid föredragningen är det, enligt Lagrådets mening, mera klargörande att ange kravet på anbudsgivaren så att ...” det är fråga om ett med EG-fördraget förenligt stöd”...

13 kap. K-lagen

I 13 kap. K-lagen finns bestämmelser om den särskilda kategori av byggentreprenader som benämns byggkoncessioner och som karakteriseras av att åtminstone en del av ersättningen till leverantören utgörs av en rätt för denne att utnyttja den anläggning som skall uppföras. Bestämmelserna gäller byggkoncessioner med ett kontraktsvärde av minst 5 278 000 euro, alltså samma tröskelvärde som för byggentreprenader.

Regleringen innebär bl.a. att det från den upphandlande myndighetens synpunkt ställs något lägre krav i fråga om annonsering och tidsfrister vid byggkoncessioner än vad som krävs vid byggentreprenader. Några skäl för dessa skillnader är inte redovisade.

En fråga är vilket regelsystem som skall tillämpas på byggkoncessioner i den mån de inte omfattas av specialregleringen i 13 kap. K-lagen.

För upphandling av byggkoncessioner under tröskelvärdet gäller enligt 1 kap. 2 § andra stycket 2 bestämmelserna i 15 kap., som är gemensamma för alla upphandlingar under tröskelvärdena. Detta kommer dock inte till

klart uttryck i 15 kap. 1 §. Lagrådet återkommer till den frågan i kommentaren till 15 kap.

13 kap. 2 § K-lagen

Enligt den föreslagna paragrafen skall 13 kap. inte tillämpas på vissa upphandlingar av byggkoncessioner.

Att bestämmelserna i 13 kap. inte skall tillämpas i de fall som anges i 2 § följer redan av de i paragrafen angivna bestämmelserna i 1 kap. Dubbelreglering bör undvikas. Lagrådet förordar därför att paragrafen utgår och ersätts med en hänvisning i 1 § som kan utformas enligt följande. ”Om inte annat följer av 1 kap. tillämpas bestämmelserna i detta kapitel”...

13 kap. 3 § K-lagen

Bestämmelserna om förhandsannonsering har inte gjorts tillämpliga på byggkoncessioner, varför hänvisningen i första stycket bör modifieras. Detsamma gäller om Lagrådets förslag i fråga om 7 kap. 7 § K-lagen följs.

13 kap. 5 § K-lagen

Enligt den föreslagna paragrafens första stycke får en upphandlande myndighet i förfrågningsunderlaget ange som villkor

1. att den som ansöker om att tilldelas en koncession skall lägga ut ”minst 30 procent” av ”koncessionsvärdet” på tredje man, med möjlighet för de sökande att öka denna andel, eller
2. att sökandena i sina anbud anger hur stor andel av koncessionens totala värde som de avser att lägga ut på tredje man.

Paragrafens innehåll ger enligt Lagrådet anledning till flera frågor. En av dem är varför i författningstexten talas om ”koncessionsvärdet” när tidigare i kapitlet använts ”värdet av kontraktet” och liknande (jfr 13 kap. 1 § K-lagen). Frågan är om någon skillnad i innebörd mellan de båda uttrycken är avsedd. Om så inte är fallet bör en enhetlig terminologi eftersträvas för att innebörden skall bli så tydlig som möjligt. En annan sak som kan framstå som något förbryllande är kombinationen av en fakultativ regel som innehåller en del med villkor om att den sökande skall lägga ut minst 30 % av koncessionsvärdet på tredje man med en del där koncessionshavaren kan ha möjlighet att öka på en sådan andel. Om villkoret formuleras som minst en viss procentandel har ju koncessionshavaren alltid möjlighet att öka andelen. En fråga i sammanhanget är om koncessionshavaren i dessa fall alltid skall ha obegränsad möjlighet att lägga ut koncessionsvärdet på tredje man och därmed, i ytterlighetsfall, kunna reducera sig själv till en ren mellanhand. Ytterligare en fråga är varför paragrafen inte ger utrymme för myndigheten att ställa villkor om att en mindre andel av koncessionsvärdet, t.ex. 20 %, skall läggas ut på tredje man. Direktivens

olika språkversioner synes inte överensstämma helt på denna punkt. I den svenska versionen förekommer uttrycket ”upp till minst 30 %”, vilket i och för sig framstår som något motsägelsefullt, medan vissa andra versioner stämmer närmare överens med den föreslagna lagtexten. Enligt Lagrådets mening måste det här klargöras vad som skall gälla och lagtexten anpassas efter detta.

13 kap. 6 § K-lagen

Det framgår av förslaget till denna paragraf att om den som tilldelas en byggkoncession är en upphandlande myndighet, som i sin tur avser att lägga ut arbeten på tredje man, så skall bestämmelserna om upphandling av offentliga byggtreprenadkontrakt gälla för den upphandlande myndigheten. Eftersom det som sägs i paragrafen enligt Lagrådets mening torde följa redan av lagens allmänna bestämmelser bör bestämmelsen kunna utgå.

13 kap. 7 och 8 §§ K-lagen

Av föreslagna 13 kap. 7 § följer att om byggkoncessionshavaren inte är en upphandlande myndighet skall den myndighet som upphandlat byggkoncessionen i kontraktet ta in villkor om annonsering, om koncessionshavaren i sin tur avser att upphandla en byggtreprenad av visst angivet slag.

Vad som sägs i 13 kap. 7 § andra stycket första meningen och tredje stycket följer redan av 1 §. Dessa delar av 7 § bör därför utgå.

Liknande bestämmelser föreslås i 13 kap. 8 § när det gäller tidsfrister. I denna talas om villkor, men däremot inte på samma sätt som i 13 kap. 7 § om att villkor skall föreskrivas, trots att detta enligt vad Lagrådet förstår torde vara avsikten.

Dessutom skulle båda paragraferna tjäna på en språklig bearbetning under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet, där det också bör övervägas som ett alternativ att i föreslagna 13 kap. 7 § inarbeta innehållet i 13 kap. 8 §, t.ex. enligt följande mönster.

Om den som tilldelas en byggkoncession inte är en upphandlande myndighet skall kontraktet innehålla villkor om att koncessionshavaren, om han avser att tilldela tredje man ett byggtreprenadkontrakt som har ett värde av minst 5 278 000 euro, skall annonsera sådan upphandling och ange tidsfrister enligt andra och tredje styckena.

Annonseringen skall ske enligt föreskrifterna i 7 kap. 1, 7 -9 , 11 och 12 §§. Annonsering krävs dock inte i sådana fall då en upphandlande myndighet enligt 4 kap. 6 eller 8 § har fått använda förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

Tidsfrister för att komma in med anbudsansökningar och anbud skall anges enligt 8 kap. 3 §. Bestämmelserna och förkortning av tidsfrister i 8 kap. 5 och 6 §§ samt om förlängning av tidsfrister i 8 kap. 7 § skall tillämpas på motsvarande sätt.

14 kap. K-lagen och 13 kap. F-lagen

De båda kapitlen innehåller likartade bestämmelser om projekttävlingar. I stor utsträckning innebär bestämmelserna att de principer om upphandling som lagts fast i andra kapitel i de båda lagarna också skall gälla beträffande projekttävlingar. Åtskilliga av bestämmelserna synes därför med fördel kunna utgå och eventuellt ersättas med hänvisningar till andra bestämmelser. Om, såsom Lagrådet förordat (se inledningen), alla bestämmelser om den reglerade upphandlingen samlas i en lag måste vid den fortsatta beredningen övervägas i vilken mån det behövs bestämmelser om projekttävlingar, som skall gälla endast inom ett upphandlingsområde. Vidare måste i detta sammanhang övervägas i vilken utsträckning det verkligen behövs speciella regler för projekttävlingar.

14 kap. 2 § K-lagen och 13 kap. 2 § F-lagen

Paragraferna föregås av rubriken ”Undantagna projekttävlingar”. I 14 kap. 2 § K-lagen anges till en början att bestämmelserna i kapitlet inte skall tillämpas på projekttävlingar som omfattas av F-lagen. Detta synes redan ha reglerats i 1 kap. 3 § 1 K-lagen. Vidare föreskrivs att bestämmelserna inte skall tillämpas på projekttävlingar som är undantagna från F-lagens tillämpningsområde. Även detta synes redan ha reglerats i 1 kap. 3 § 2 K-lagen. Dessutom anges att bestämmelserna inte skall tillämpas på projekttävlingar som anordnas i sådana fall som avses i 1 kap. 2 § andra stycket 3 och 4 samt 13, 14 och 23 §§ F-lagen. De fall som avses torde dock redan ha undantagits från K-lagens tillämpningsområde genom de specifika undantag från tillämpningsområdet som anges i lagens första kapitel. I paragrafens andra stycke anges slutligen att undantaget i första stycket för projekttävlingar som omfattas av F-lagens tillämpningsområde inte gäller projekttävlingar som anordnas av en upphandlande myndighet som tillhandahåller tjänster som avses i 1 kap. 9 § F-lagen (dvs. posttjänster). Frågan om vilken lag som gäller beträffande posttjänster synes redan uttömmande ha reglerats i andra bestämmelser i de föreslagna lagarna (se 1 kap. 3 § andra stycket K-lagen, punkt 3 av ikraftträdandebestämmelserna till samma lag och punkt 2 av ikraftträdandebestämmelserna till F-lagen).

Den rubricerade paragrafen i F-lagen synes på samma sätt ange att bestämmelserna i kapitlet inte skall tillämpas i ett antal fall som redan har undantagits från lagens tillämpningsområde genom andra bestämmelser i lagen.

Enligt Lagrådets mening bör, mot den angivna bakgrunden, de båda paragraferna kunna utgå.

14 kap. 3 § K-lagen och 13 kap. 3 och 4 §§ F-lagen

I 14 kap. 3 § K-lagen och 13 kap. 4 § F-lagen anges att reglerna för en projekttävling skall hållas tillgängliga för var och en som är intresserad

av att delta samt att rätten att delta inte får begränsas till deltagare hemmahörande i ett visst EES-land eller i en viss geografisk del av ett sådant land. Vidare anges att deltagandet inte får begränsas så att endast fysiska eller endast juridiska personer får delta.

Vad som anges i dessa paragrafer synes endast ge uttryck för de allmänna principer om upphandling som anges i 1 kap. 9 § och 10 § första stycket K-lagen och 1 kap. 24 § F-lagen. I 13 kap. 3 § F-lagen sägs att projekttävlingar skall anordnas med tillämpning av de förfaranden som anges i lagen.

De tre paragraferna innehåller således i princip endast hänvisningar till vad som redan föreskrivits i andra bestämmelser. Lagrådet ifrågasätter därför om dessa bestämmelser behövs.

14 kap. 4 § K-lagen och 13 kap. 5 § F-lagen

I paragraferna anges de tröskelvärden som skall gälla vid projekttävlingar. Frågan om tröskelvärdenas reglering har tidigare kommenterats i anslutning till de allmänna bestämmelserna om tröskelvärden.

14 kap. 5 och 6 §§ K-lagen och 13 kap. 6 och 7 §§ F-lagen

I de första meningarna i 14 kap. 5 § K-lagen respektive 13 kap. 6 § F-lagen anges att tröskelvärdet vid projekttävlingar skall beräknas till värdet av tjänstekontraktet exklusive mervärdesskatt. Att tröskelvärden skall beräknas exklusive mervärdesskatt synes vara en allmänt gällande princip som gäller för alla de i lagarna angivna tröskelvärdena. Om en bestämmelse med detta innehåll kan anses behövlig bör den därför placeras i det kapitel som särskilt behandlar tröskelvärden (se 3 kap. i respektive lagförslag). Paragrafernas andra meningar, som anger att värdet av de priser och ersättningar som skall betalas till deltagarna skall inräknas vid beräkningen av tröskelvärdet, kan enligt Lagrådets mening med fördel inarbetas i de följande paragraferna (14 kap. 6 § K-lagen och 13 kap. 7 § F-lagen), som behandlar beräkningen av tröskelvärdet vid projekttävlingar. Dessa paragrafer bör därvid ges en enhetlig utformning.

14 kap. 7 § K-lagen och 13 kap. 8 § F-lagen

I bestämmelserna, som är likadant utformade, anges att deltagarantalet i projekttävlingar får begränsas, att den upphandlande enheten skall ange entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet samt att antalet deltagare som inbjuds skall vara så stort att ”verklig konkurrens” uppnås.

Vid den fortsatta beredningen bör övervägas om det finns behov av att här ange att kriterierna skall vara entydiga och ickediskriminerande, vilket följer av de allmänna principer som gäller för upphandling. När det gäller frågan om uttryckssättet ”verklig konkurrens” hänvisas till vad Lagrådet anfört under 4 kap. 5 § K-lagen.

14 kap. 8 § K-lagen och 13 kap. 9 § F-lagen

Beträffande dessa båda paragrafer anser Lagrådet att det är en fördel om första och andra meningarna skrivs ihop enligt följande.

”En upphandlande enhet som avser att anordna en projekttävling skall annonsera tävlingen och resultatet av denna”.

14 kap. 9 § K-lagen och 13 kap. 10 § F-lagen

Paragraferna behandlar kommunikation och information. Båda lagförslagen innehåller bestämmelser om kommunikation, information och dokumentation i 9 kap. i respektive lag. Enligt Lagrådets mening bör de rubricerade bestämmelserna – liksom andra bestämmelser i de aktuella kapitlen – med fördel kunna ersättas med en bestämmelse om att ett antal uppräknade bestämmelser i lagen skall tillämpas på motsvarande sätt på projekttävlingar.

14 kap. 13 § K-lagen

Om det anses att det behövs en erinran i det aktuella kapitlet om att det finns en bestämmelse i 4 kap. 9 § K-lagen som också reglerar vad som skall gälla vid projekttävlingar, bör detta göras genom en bestämmelse som anger detta och inte genom en bestämmelse som den nu föreslagna, som anger att för tjänstekontrakt som följer på en projekttävling får en upphandlande myndighet tillämpa bestämmelserna i 4 kap. 9 § K-lagen, vilket redan föreskrivits i den paragrafen.

14 kap. F-lagen

Bestämmelserna i 14 kap. F-lagen innebär att en upphandlande enhet i vissa fall får och i andra fall (om anbud enligt 14 kap. 3 § första stycket skall anses likvärdiga) skall gynna anbud som omfattar varor med ursprung i gemenskapen eller i ett tredje land som slutit avtal med gemenskapen, vilket tillförsäkrar företag från gemenskapen jämförbart och faktiskt tillträde till marknaden i detta land.

Lagrådet noterar att K-lagen inte innehåller några motsvarande bestämmelser och att något skäl för denna skillnad inte har redovisats.

Enligt F-direktivet (art. 58.1) skall dessa bestämmelser inte påverka avtal som gemenskapen eller en medlemsstat har med tredje land. Detta kommer dock inte till klart uttryck i de föreslagna bestämmelserna. Särskilt som dessa i vissa fall (14 kap. 3 §) är tvingande bör, enligt Lagrådets mening, denna reservation komma till uttryck i lagtexten, t.ex. genom ett andra stycke i 14 kap. 1 § av följande lydelse (jfr 4 kap. 29 § andra meningen LOU).

Bestämmelserna i 1 och 2 §§ tillämpas inte om annat följer av åtaganden som gemenskapen eller Sverige har med tredje land .

14 kap. 2 § F-lagen

Enligt den föreslagna lagtexten skall andelen varor med ursprung i tredje land bestämmas ”enligt rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättande av en tullkodex för gemenskapen, senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2005”.

Enligt Lagrådets mening borde det vara möjligt, liksom sker vid hänvisning i lagtext till annan författning i SFS, att begränsa hänvisningen till EG:s grundförfattning, underförstått i dess gällande lydelse. Om så sker behövs ingen ändring i den svenska upphandlingslagstiftningen enbart av det skälet att EG:s tullkodex ändras på ovan angivet sätt.

14 kap. 3 § F-lagen

Lagrådet förordar att första stycket ges följande lydelse.

Om prisskillnaden mellan två eller flera anbud inte är större än tre procent och anbuden i övrigt är likvärdiga vid en bedömning enligt 12 kap. 1 §, skall företräde ges anbud som inte kan förkastas med stöd av 2 §, om inte annat följer av andra stycket.

Lagrådet vill vidare ifrågasätta om andra stycket behövs. Om någon av punkterna 1 – 3 är tillämpliga på ett anbud torde det, åtminstone från den upphandlande enhetens synpunkt, inte vara likvärdigt med anbud som inte kan hänföras till någon av de angivna punkterna.

15 kap. K-lagen och 15 kap. F-lagen

I 15 kap. i respektive lag finns bestämmelser om sådan upphandling som inte omfattas av direktiven, dvs. väsentligen upphandling under tröskelvärdena och upphandling av B-tjänster. Dessa bestämmelser har behandlats i Upphandlingsutredningens andra etapp och utredningen har redovisat sina överväganden i det slutbetänkande som för närvarande är under beredning i Regeringskansliet. Ändringarna som föreslås i den här aktuella lagrådsremissen är i huvudsak begränsade till nödvändiga anpassningar till lagförslaget i övrigt. Också Lagrådets granskning har anpassats efter dessa förutsättningar.

Lagförslagets första 14 kapitel handlar om upphandlingar som ligger över vissa tröskelvärden och därför omfattas av upphandlingslagstiftningens förhållandevis omfattande och komplicerade regelverk. Bestämmelserna i 15 kap. har fått karaktären av en lag i lagen. I kapitlet upprepas i stort sett genomgående innehållet i bestämmelser som finns i tidigare kapitel. Detta sker i en del fall som ett upprepande av det materiella innehållet i tidigare paragrafer och i andra fall genom en hänvisning till sådana paragrafer.

Enligt vad som uppgetts under föredragningen regleras ca 95 % av antalet offentliga upphandlingar (motsvarande ca 80 % av upphandlat värde) av bestämmelser motsvarande dem som enligt förslaget tas in i 15 kap. Särskilt med tanke på detta bör frågan ställas om det inte skulle vara en betydande fördel för tillämparna om förfarandet styrdes av en fullständig reglering i lagen i stället för som i förslaget till stor del genom hänvisningar till andra bestämmelser i andra kapitel i samma lag.

En annan härmed sammanhängande fråga är kapitlets förhållandevis undanskymda placering. Ett alternativ som bör prövas är att redan efter de två inledande kapitlen ta in de materiella bestämmelserna som gäller upphandlingar som ligger under tröskelvärdena och andra upphandlingar som inte omfattas av direktiven (B-tjänster). Härefter kan följa bestämmelserna för de upphandlingar som ligger över tröskelvärdena och avslutningsvis de bestämmelser som är gemensamma för de båda huvudgrupperna av upphandlingar.

Lagrådet övergår härefter till att kommentera de i kapitlet föreslagna paragraferna.

15 kap. 1 § K-lagen och 15 kap. 1 § F-lagen

De föreslagna paragraferna, som anger kapitlets tillämpningsområde, utgör enligt Lagrådets mening en dubbelreglering, eftersom innehållet redan finns i förslagets 1 kap. 2 §. För att undvika dubbelregleringen kan 15 kap. 1 § omformuleras som en hänvisning till nämnda lagrum. Paragrafen kan ges följande lydelse.

”Detta kapitel gäller för sådan upphandling som avses i 1 kap. 2 § andra stycket.”

Vidare kan man av paragrafernas ordalydelse få intrycket att 15 kap. inte gäller för upphandlingar under tröskelvärdena när upphandlingarna avser byggkoncessioner (13 kap. K-lagen). Inte heller synes klart framgå vad som gäller i fråga om ramavtal under tröskelvärdena. Avsikten torde möjligen vara att även sådana upphandlingar skall omfattas av bestämmelserna i 15 kap. Hur det förhåller sig bör enligt Lagrådets uppfattning klargöras och ges tydligt uttryck i lagtexten.

15 kap. 2 § K-lagen och 15 kap. 2 § F-lagen

De första och andra styckena i de föreslagna paragraferna innehåller en beskrivning av vilka bestämmelser i detta och övriga kapitel som skall vara tillämpliga på här aktuella slag av upphandlingar. Tredje stycket utgör en handlingsregel för en upphandlande myndighet att iaktta vid annonsering om upphandling. Lagrådet förordar att första stycket ges följande lydelse för K-lagen. (Motsvarande hänvisningar för försörjningsområdet bör avse 1 och 2 kap., 6 kap. 9 § samt 16 kap. 1-10 §§.)

”Vid offentlig upphandling enligt detta kapitel tillämpas även 1 och 2 kap., 6 kap. 9 § och 16 kap.”

Vidare har, enligt Lagrådets mening, tredje stycket fått en utformning som medfört att innebörden blivit något oklar. Lagrådet föreslår därför följande lydelse för K-lagen. (Motsvarande hänvisning inom försörjningsområdet bör avse 7 kap. 13 – 18 §§.)

”Om en upphandlande myndighet publicerar en annons om upphandling, skall myndigheten iaktta vad som anges i 7 kap. 8-13 §§.”

15 kap. 3 § K-lagen och 15 kap. 3 § F-lagen

I de föreslagna paragrafernas andra stycken sägs att direktupphandling får användas om ”kontraktets värde är lågt” eller om det finns ”synnerliga skäl”. Även i andra paragrafer i kapitlet förekommer uttryck där ordet ”lågt” ingår i likartade sammanhang. Vare sig av författningstexten eller av lagrådsremissen i övrigt synes framgå närmare vad som avses med uttrycken (jfr dock prop. 2001/02:142 s. 99 beträffande uttrycket ”synnerliga skäl” i motsvarande paragraf i LOU). Enligt Lagrådets mening bör dessa gränsdragningsfrågor ytterligare belysas under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet, bl.a. genom exemplifiering i författningskommentaren

15 kap. 11 § K-lagen och 15 kap. 11 § F-lagen

Förslagen handlar om en anbudsgivares bundenhet av sitt anbud i förhållande till den upphandlande. Lagrådet hänvisar till kommentaren till 9 kap. 11 § K-lagen.

15 kap. 15 § K-lagen och 15 kap. 15 § F-lagen

De föreslagna paragraferna handlar om kontroll och uteslutning av leverantörer.

Paragraferna ger enligt Lagrådet anledning till flera frågor. En första fråga är vad som gäller om en leverantör dömts för brott som innefattar gärning som avses i 10 kap. 1 § i respektive lag. Är den upphandlande myndigheten skyldig att utesluta leverantören och får en upphandlande enhet utesluta honom. Det måste klargöras vad som skall gälla och detta måste komma till uttryck i lagtexten.

Ytterligare en fråga är om inte de i paragraferna föreslagna granskningsmomenten kan innebära en särbehandling av svenska leverantörer, jämfört med leverantörer som kommer från andra EES-länder. Den registerkontroll som skall ske enligt andra stycket enligt punkterna 1 och 2 tar sikte på rent svenska förhållanden, likaså den kontroll som enligt punkten 3 skall ske av betalning av skatter m.m., som avser endast svenska skatter och socialförsäkringsavgifter. Vad avses gälla i fråga om motsvarande kontroll av leverantörer från andra EES-stater?

Enligt Lagrådets mening bör dessa frågor besvaras under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet och ställningstagandena komma till uttryck i lagtexten.

15 kap. 16 § K-lagen och 15 kap. 16 § F-lagen

I de föreslagna paragraferna behandlas krav på registrering av en leverantör. En upphandlande enhet skall enligt förslaget inte få anta ett anbud, om leverantören inte är registrerad i register som avses i 15 kap. 15 § andra styckena, under förutsättning att registreringskyldighet föreligger.

Av samma skäl som Lagrådet har anfört i kommentaren till 15 kap. 15 § torde bestämmelserna innebära att en svensk leverantör kan komma att särbehandlas i förhållande till en leverantör från en annan EES-stat, vilket självfallet inte skall komma ifråga.

15 kap. 19 § K-lagen och 15 kap. 19 § F-lagen

Paragraferna innehåller bestämmelser om alternativa grunder för antagande av anbud vid upphandling.

Enligt paragrafernas tredje stycken skall kriterieviktning eller prioriteringsordning anges i annonsen om upphandling eller i förfrågningsunderlaget. Vid en jämförelse med andra motsvarande paragrafer inställer sig frågan varför ett sådant angivande inte kan få ske i inbjudan till anbudsansökan. Denna fråga bör belysas under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

15 kap. 20 § K-lagen och 15 kap. 20 § F-lagen

I de föreslagna paragraferna behandlas frågan om anbud som är ”onormalt lågt”. Paragraferna torde ha utformats med bl.a. delar av 12 kap. 3 § K-lagen och 6 kap. 12 § LOU som förebild.

Av lagrådsremissen framgår inte varför de bestämmelser om kommunikation och samråd som föreslås i 12 kap. 3 § i respektive lag, inte är motiverade också när det gäller upphandlingar av nu aktuellt slag. Vidare har uttrycket ”onormalt lågt”, som i och för sig överensstämmer med motsvarande bestämmelse i 12 kap. 3 §, ersatt det i 6 kap. 12 § LOU använda uttrycket ”orimligt lågt”. Det har inte klargjorts om någon saklig skillnad är avsedd och vad den i så fall innebär. Det bör noteras i sammanhanget att denna fråga inte är direktivbunden. Enligt Lagrådets mening bör de här aktualiserade frågeställningarna belysas ytterligare under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

I övrigt hänvisas till Lagrådets kommentar till 12 kap. 3 § K-lagen.

15 kap. 21 § K-lagen och 15 kap. 21 § F-lagen

De föreslagna paragraferna handlar om dokumentation av beslut i upphandlingsärenden. Bl.a. sägs att skälen för beslut inte behöver antecknas vid tilldelning av kontrakt som avser ”lågt värde”.

I fråga om vad som avses med ”lågt värde”, hänvisas till Lagrådets kommentar till 15 kap. 3 § K-lagen.

15 kap. 22 § K-lagen och 15 kap. 22 § F-lagen

I de föreslagna paragraferna behandlas frågor om underrättelseskyldighet vid beslut rörande upphandling.

Enligt Lagrådets mening är det lämpligt att i andra styckena uttryckligen ange vilka typer av upphandlingar som avses där.

15 kap. 23 § K-lagen och 15 kap. 23 § F-lagen

De föreslagna paragraferna handlar om förvaring av handlingar i ett upphandlingsärende.

Av förslaget framgår inte om handlingarna någonsin får gallras i de fall detta inte heller regleras av den allmänna arkivlagstiftningen eller av lagstiftningen om redovisning. Denna fråga bör enligt Lagrådets mening närmare belysas under den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet (jfr Lagrådets kommentar till 9 kap. 13 § K-lagen).

15 kap. 26 § K-lagen och 15 kap. 26 § F-lagen

Paragraferna handlar om projekttävlingar.

Ett uttryck som används i bestämmelserna är ”tävlingen avser lågt värde”. Enligt Lagrådets mening bör under den fortsatta beredningen klargöras vad som konkret avses med detta uttryck och författningstexten justeras härefter (jfr även Lagrådets kommentar till 15 kap. 3 § K-lagen.)

16 kap. K-lagen och 16 kap. F-lagen

Av lagrådsremissen framgår att bestämmelserna om överprövning, skadestånd m.m. i 7 kap. LOU har varit föremål för en översyn av Upphandlingsutredningen. Dess förslag har redovisats i slutbetänkandet Nya upphandlingsregler (SOU 2006:28). Beredningen av detta betänkande har ännu inte avslutats. Vidare har uppgetts att kommissionen har utarbetat ett förslag till rättsmedelsdirektiv, som innefattar ändringar i de båda nu gällande rättsmedelsdirektiven. Detta förslag behandlas för närvarande i en rådsarbetsgrupp. Mot denna bakgrund har i förevarande kapitel föreslagits bestämmelser som i huvudsak överensstämmer med bestämmelserna i 7 kap. LOU. I princip har endast sådana ändringar föreslagits som är nödvändiga för att anpassa regleringen till de nya lagarna.

Lagrådet utgår från att de oklarheter som föreligger i fråga om t.ex. överprövning av upphandling som skett genom ramavtal (remissens. 170) kommer att behandlas i beredningen av slutbetänkandet och det nya rättsmedelsdirektivet.

16 kap. 5 § K-lagen och 16 kap. 6 § F-lagen

I författningskommentaren anges endast att paragraferna överensstämmer med eller motsvarar 7 kap. 6 § LOU. Tillämpningen av den paragrafen har belysts i rättstillämpningen (se bl.a. NJA 1998 s. 873 och 2000 s. 712). Kommentaren bör kompletteras med en hänvisning till rättspraxis.

16 kap. 7 § F-lagen

I paragrafen, som inte har någon motsvarighet i den föreslagna K-lagen, anges att en anbudsgivare eller anbudssökande är berättigad till ersättning för kostnader för att förbereda anbud och i övrigt delta i upphandlingen, om åsidosättandet av bestämmelserna i denna lag menligt har påverkat hans eller hennes möjligheter att tilldelas kontraktet. Vid den fortsatta beredningen bör övervägas om denna bestämmelse behövs mot bakgrund av den praxis som utvecklats i anslutning till tillämpningen av 7 kap. 6 § LOU och som har redovisats ovan i kommentaren till 16 kap. 5 § K-lagen. Om så bedöms vara fallet bör frågan om bestämmelsens räckvidd och relation till 16 kap. 6 § F-lagen belysas i författningskommentaren. Likaså bör övervägas om det, mot bakgrund av HD:s ställningstagande i rättsfallet NJA 2000 s. 712, i förtydligande syfte bör föreskrivas motsvarande för klassiska sektorn

Övergångsbestämmelserna

Enligt övergångsbestämmelserna är den tidpunkt då en upphandling påbörjas avgörande för om gammal eller ny lag skall tillämpas. I kommentaren bör klargöras när en upphandling anses påbörjad.

Enligt Lagrådets mening är del av punkt 3 i övergångsbestämmelserna till K-lagen överflödiga och kan utgå. Jfr Lagrådets kommentar till 1 kap. 3 § K-lagen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om medbestämmande i arbetslivet

39 §

De föreslagna hänvisningarna till 12 kap. 2 § K-lagen och 16 kap. 3 § F-lagen är förbryllande.

I 39 § föreskrivs en begränsning av en arbetstagarorganisations vetorätt i samband med upphandlingar. Den får grundas endast på sådana omständigheter som sägs i 1 kap. 17 § eller 6 kap. 9 – 11 §§ LOU, dvs. omständigheter som kan utgöra grund för att utesluta en leverantör från en upphandling.

Lagrådet utgår från att en arbetstagarorganisations vetorätt, med den upphandlingslagstiftning som nu föreslås, skall kunna grundas antingen på sådana omständigheter som skall leda till att en leverantör utesluts från en upphandling eller på omständigheter som kan leda till uteslutning. Vidare utgår Lagrådet från att motsvarande bestämmelser skall tillämpas vid upphandling enligt 15 kap. i de föreslagna lagarna.

Med nu angivna utgångspunkter bör hänvisning i 39 och 40 §§ ske dels till 10 kap. 2 § samt 15 kap. 15 § K-lagen, dels till 10 kap. 2 och 3 §§ samt 15 kap. 15 § F-lagen.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:615) om ingripande mot otillbörligt beteende avseende offentlig upphandling

Hänvisningen i 2 § till 2 kap. 23 § i F-lagen är överflödigt och kan utgå.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Upphandlingsutredningens lagförslag i slutbetänkandet (SOU 2006:28) till bestämmelser i 15 kap. 13 §§ såvitt avser klassiska lagen respektive försörjningslagen

1. Förslag till lag om ändring i lagen (0000:00) om offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster

17. kap. Upphandling under tröskelvärdena m.m.

Uteslutning av leverantörer

16 §

En upphandlande myndighet skall utesluta en leverantör från deltagande i upphandlingsförfaranden, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt lagakraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/773/RIF,
2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF,
3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, eller
4. penninghäleri enligt 9 kap. 6 a § brottsbalken.

Om leverantören är en juridisk person skall denna uteslutas om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brottet.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket.

Om det finns synnerliga skäl får en upphandlande myndighet avstå från att utesluta en leverantör enligt första stycket.

2. Förslag till lag om ändring i lagen (0000:00) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

19 kap. Upphandling under tröskelvärdena m.m.

Uteslutning av leverantörer

16 §

Om den upphandlande enheten är en myndighet skall den utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare från deltagande i ett kvalificeringssystem eller i ett upphandlingsförfarande, om myndigheten får kännedom om att leverantören enligt lagakraftvunnen dom har dömts för brott som innefattar

1. deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/773/RIF,
2. bestickning enligt definitionen i artikel 3 i rådets akt av den 26 maj 1997 respektive artikel 3.1 i rådets gemensamma åtgärd 98/742/RIF,
3. bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen, eller

4. penninghäleri enligt 9 kap. 6 a § brottsbalken.

Om leverantören är en juridisk person skall denna uteslutas om någon som direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande över leverantören har dömts för brottet.

Myndigheten får begära att en leverantör visar att det inte finns någon grund för att utesluta honom med stöd av första stycket.

Om det finns synnerliga skäl får en upphandlande enhet avstå från att utesluta en leverantör enligt första stycket.

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om offentlig upphandling		32004L0018 30225R1564 32005L0075 32005R2083
Lag om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster		32004L0017 32005L0051 32005R1564 32005R2083